

Hem>Familjefrågor och arv>Arv>Arvsrätt

Arvsrätt

De nationella arvsreglerna skiljer sig mycket från en medlemsstat till en annan (till exempel beträffande vem som ärver, arvslott, laglott, förvaltning av dödsboet, arvingars ansvar för den avlidnes skulder m.m.).

Allmän information

Den 4 juli 2012 togs ett avgörande steg för att underlätta förfarandena i arvsärenden med gränsöverskridande inslag. Då antogs nya EU-bestämmelser som utformats för att göra det lättare för EU-medborgarna att hantera de rättsliga aspekterna av ett internationellt arv. De nya reglerna gäller för arv efter personer vars dödsfall inträffat tidigast den 17 augusti 2015.

Avsikten med [förordningen](#) är att gränsöverskridande arvsärenden ska handläggas enhetligt, i enlighet med en enda lagstiftning och av en enda myndighet. I princip är det domstolarna i den medlemsstat där den avlidne hade hemvist som är behöriga att pröva arvsålet, och det är också den medlemsstatens lagstiftning som är tillämplig. En person kan dock välja att lagen i det land där han eller hon är medborgare ska tillämpas. Genom att en och samma myndighet tillämpar en och samma lag i ett arvsärende kan man undvika parallella förfaranden och eventuellt motstridiga domstolsavgöranden. Det innebär också en garanti för att avgöranden som meddelats i en medlemsstat erkänns i hela unionen, utan att det behövs något särskilt förfarande.

Genom förordningen införs också ett så kallat europeiskt arvsintyg. Denna handling, som utfärdas av den myndighet som handlägger ett arvsärende, kan användas av arvingar, testamentstagare, testamentsexekutorer och boutredningsmän för att styrka sin ställning och utöva sina rättigheter eller befogenheter i andra medlemsstater. Ett utfärdat arvsintyg erkänns i alla medlemsstater utan att det krävs något särskilt förfarande.

Den 9 december 2014 antog kommissionen en [genomförandeförordning](#) om de formulär som ska användas vid tillämpningen av arvsförordningen:

- Word (271 Kb) [sv](#)
- PDF (735 Kb) [sv](#)

Du kan [fylla i och skapa ett europeiskt arvsintyg](#) (formulär V) i pdf-format direkt i e-juridikportalen.

Danmark, Irland och Förenade kungariket deltar inte i förordningen. Det innebär att gränsöverskridande arvsärenden som handläggs av myndigheterna i dessa tre medlemsstater omfattas av deras egna nationella regler också i fortsättningen.

Frågor om arvsskatt regleras inte i förordningen.

Du hittar information om EU:s nya arvsregler i den här [broschyren](#).

Klicka på relevant flagga på denna sida för att komma till informationsbladen om **nationell arvlagstiftning och om arvsförfarandena i respektive medlemsstat**. Informationsbladen har utarbetats av [det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område](#) i samarbete med [rådet för notaries i Europeiska unionen \(CNUE\)](#).

På webbplatsen [Successions in Europe](#) (ej på svenska), som tillhandahålls av CNUE, kan du få hjälp att hitta svar på frågor om arv i 22 medlemsstater. Om du vill hitta en notarie i en medlemsstat kan du använda dig av sökfunktionen [Hitta en notarie](#), som tillhandahålls av Europeiska kommissionen i samarbete med medverkande notariesamfund.

De nationella reglerna om registrering av testamenten varierar mycket från land till land. I vissa medlemsstater krävs att den som låter upprätta ett testamente (testatorn) registrerar detta. I andra är registrering något som rekommenderas eller endast är relevant för vissa typer av testamenten. Dessutom finns det medlemsstater som inte ens har något register över testamenten.

Om du behöver veta hur man går till väga för att registrera ett testamente i en medlemsstat eller huruvida en avlidne person har låtit upprätta testamente, kan du gå till de [informationsblad](#) som utarbetats av [European Network of the Registers of Wills Association \(ENRWA\)](#) och som finns tillgängliga på 3–4 språk. I dessa informationsblad beskrivs hur det går till att registrera ett testamente i respektive medlemsstat. Där finns också råd om hur man söker efter testamenten i de olika medlemsstaterna.

Länkar

[Arvsrätt – anmälningar från medlemsstaterna och sökverktyg för att leta fram behörig domstol/myndighet](#)

[En vägledning för medborgarna : hur internationella arvsfrågor förenklas genom EU-regler](#)

Nedan återfinns resultaten av projektet "Further developments in the area of interconnection of registers of wills", som var inriktat på att göra gränsöverskridande arvsförfaranden mer effektiva på elektronisk väg. Det leddes av [Estlands justitieministerium](#) och genomfördes i samarbete med [det europeiska nätverket för testamentsregister, rådet för notaries i Europeiska unionen](#), [Estlands notariekammarare](#), [Estlands centrum för register och informationssystem](#) och Europeiska unionens medlemsstater.

- Genomförbarhetsstudie (755 Kb) [en](#)
- Slutrapport (507 Kb) [en](#)
- Rekommendationer (153 Kb) [en](#)

Senaste uppdatering: 10/12/2018

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Allmän information - Belgien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Belgisk rätt erkänner i huvudsak följande tre former av testamenten: **autentiska testamenten** eller **testamenten som bestyrkts av notarie**, **holografiska testamenten** (som ska var skriftliga och ha daterats och undertecknats av testatorn själv) och **internationella testamenten**.

Testatorn ska fritt och på ett giltigt sätt kunna uttrycka sin vilja (artiklarna 901–904 i den belgiska civillagen).

Arvsavtal är i princip förbjudna, utom i undantagsfall.

I en gränsöverskridande situation är ett testamente i princip giltigt i Belgien om det uppfyller kraven enligt lagen på den plats där det upprättades (*locus regit actum*) eller någon av de andra lagar som tas upp i Haagkonventionen av den 5 oktober 1961.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Den notarie som tar emot ett autentiskt eller internationellt testamente eller till vilken ett holografiskt testamente lämnas in är skyldig att registrera detta i det centrala registret över testamenten, som förvaltas av det belgiska notarieförbundet (Fédération Royale du Notariat belge). Vad gäller holografiska testamenten som lämnas in till en notarie kan testatorn neka notarien att registrera sitt testamente i detta register.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Belgisk rätt erkänner principen om lotter, enligt vilken en minsta del (laglott) av arvet, i förekommande fall, måste tillfalla den efterlevande maken, barnen och den avlidnes föräldrar.

Vad gäller barnen (eller släktingar i nedstigande led) uppgår denna laglott till hälften av arvet om det finns ett barn, till 2/3 när det rör sig om två barn och till 3/4 om det finns tre barn eller fler.

Vad gäller fadern och modern har vardera rätt till en fjärdedel av arvet om det saknas släktingar i nedstigande led. I detta fall kan dock de gåvor som lämnas till den efterlevande maken omfatta hela dödsboet.

Den efterlevande maken får själv alltid åtminstone antingen nyttjanderätt till hälften av de tillgångar som dödsboet består av eller nyttjanderätt till den fastighet som fungerat som huvudsakligt boende och den tillhörande lösa egendomen, även om detta överskrider hälften av dödsboet.

Om testatorn har valt att inte ta hänsyn till laglotten i sitt testamente och arvingarna är överens om att respektera dennes vilja kan testamentet i så fall följas. Men de vilkas laglott inte har respekterats och som vill ha tillbaka den kan väcka talan om nedsättning.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om den avlidne inte var gift och inte hade några barn ska släktingarna i uppstigande led och andra släktingar på samma sidolinjer (syskon) ärva i första hand. Fadern och modern erhåller en fjärdedel vardera och resten tillfaller syskonen eller, i förekommande fall, deras släktingar i nedstigande led. Om en av eller båda föräldrarna har avlidit tillfaller dess/deras del/delar syskonen. Om det saknas släktingar i uppstigande led och syskon eller deras släktingar i nedstigande led fördelas arvet till hälften mellan släktingarna på modernet och till hälften mellan släktingarna på fädernet (mor-/farbröder, fastrar/mostrar, kusiner etc.).

Om en ogift avlidne person efterlämnar barn utesluter dessa alla andra familjemedlemmar, och de delar på hela arvet i lika stora delar. Om ett barn har avlidit (eller avstår från arvet eller är olämpligt) och har efterlämnat släktingar i nedstigande led får emellertid dessa ärva i stället för det barn som avlidit, avstått från arvet eller är olämpligt.

Om den avlidne efterlämnar en make och barn ska den efterlevande maken få nyttjanderätt (rätt att använda ett föremål och erhålla behållningen av detta) till hela kvarlåtenskapen. Barnen ärver äganderätten utan brukanderätt i lika delar.

Om maken efterlämnar en make men inga barn blir den efterlevande maken den enda arvingen, om det inte finns några släktingar i uppstigande led och andra släktingar på samma sidolinjer till den avlidne fram till den fjärde graden. Om sådana finns erhåller den efterlevande maken i princip nyttjanderätten och övriga arvingar äganderätten utan nyttjanderätt. Den del som den efterlevande maken erhåller i detta scenario beror dock också på makarnas egendomsordning: om makarna var gifta enligt egendomsgemenskap ärver den efterlevande maken delen tillhörande den först avlidna i denna gemenskap med full besittningsrätt.

Om den avlidne efterlämnar en person med vilken han/hon ingått registrerat partnerskap är den form av registrerat partnerskap som erkänns i Belgien "lagstadgat samboskap". Den efterlevande sambon har som arvsrätt nyttjanderätt till den fastighet som under det gemensamma livet fungerat som familjens bostad, liksom till den tillhörande lösa egendomen. Sambon kan dock berövas nyttjanderätten genom testamentet eller genom gåvor mellan levande som beviljas andra personer.

Om den avlidne efterlämnar en partner med vilken denne inte hade ingått registrerat partnerskap – vanligt samboskap (sammanboende, oregistrerat) kan partnern endast ärva om den avlidne har angett detta i sitt testamente. Enligt belgisk rätt har personen i fråga ingen egentlig arvsrätt.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Det finns ingen särskild myndighet som ansvarar för arvsförandet.

Enligt lag ska dock en notarie delta när det rör sig om ett holografiskt eller internationellt testamente. I vissa situationer kan dessutom förstainstansdomstolen (eller en fredsdomare) behöva ingripa, i synnerhet i följande fall: i händelse av att arvet tillfaller rättsinkapabla (minderåriga etc.), i händelse av att arvet accepteras utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna, i händelse av att dödsboet saknar arvinge, när ett beslut om besittningsrätt krävs eller ett legat frigörs, i händelse av en tvist rörande uppgörelse/fördelning som leder till deltagande av en notarie som utses av domstolen.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Det räcker med att en person avlider för att äganderätten till kvarlåtenskapen ska överföras till de arvsberättigade.

De har dock ett val: ett arv kan nämligen accepteras helt och hållet eller utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna. Man kan också välja att avstå från arvet.

Accepten kan vara uttrycklig eller underförstådd. Den är uttrycklig när man antar titeln eller egenskapen arvinge i en officiell eller privat handling. Den är underförstådd när arvingen agerar på ett sätt som nödvändigtvis förutsätter att denne har för avsikt att acceptera och som denne endast har rätt till i egenskap av arvinge.

Det går att acceptera ett arv "utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna" genom att följa det förfarande som anges i artiklarna 793 och följande i civillagen.

Den arvinge som önskar acceptera ett arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna ska lämna en förklaring till **kansliet vid förstainstansdomstolen** vid den domsaga där arvsförandet inleds eller **inför en notarie**.

Det går också att avstå från arvet genom att inställa sig med en kopia av dödsbeviset hos **kansliet vid förstainstansdomstolen** på den plats där den avlidne var bosatt och genom att där underteckna ett intyg om avstående (artikel 784 och följande i civillagen) eller **inför en notarie**.

Förklaringarna ska registreras i det register som förs vid kansliet på den plats där arvsförandet inleds.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Se nedan (punkt 7).

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Det finns inget särskilt förfarande (se punkt 3 ovan).

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Den belgiska civillagen tillämpar principen om att arvet tillfaller arvingarna automatiskt, utan att något förfarande behöver inledas.

Det räcker med att en person avlider för att dennes arvingar ska bli ansvariga för dennes tillgångar, rättigheter och effekter, med skyldighet att erlägga dödsboets avgifter (artiklarna 718 och 724 i civillagen). [Det finns emellertid undantag: se punkt 7 nedan].

I händelse av juridisk uppgörelse/fördelning kommer arvsförfarandet att påskyndas av en notarie som utsetts av domstolen och avslutas med en bouppteckning. I händelse av uppgörelse/uppdelning i godo kommer endast fördelningen av fastigheter att skötas med hjälp av en notarie.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Belgisk rätt styrs av principen om att det räcker med att en person avlider för att arvingarna ska anförtros hela kvarlåtenskapen (tillgångar och skulder). Dock gäller följande:

Mottagare av universella legat som fastställts i ett holografiskt eller internationellt testamente måste erhålla ett "beslut om besittningsrätt" från **förstainstansdomstolens** ordförande (artikel 1008 i civillagen).

Mottagare av särskilda legat (artikel 1014 i civillagen), mottagare av generella legat (artikel 1011 i civillagen) och, om det finns laglotsberättigade arvingar, mottagare av universella legat som inrättats genom autentiskt testamente (artikel 1004 i civillagen) ska begära ett "frigörande av legat".

Vissa kategorier av testamentstagare måste även erhålla tillstånd från en offentlig myndighet för att acceptera de legat som lämnats till dem (exempelvis legat till förmån för en kommun, till en allmännyttig inrättning och, i vissa fall, till en stiftelse eller sammanslutning som drivs utan vinstmål).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, om de godtar arvsföljden till punkt och pricka. I detta fall ska de stå för alla kostnader och skulder som hör ihop med arvet (artikel 724 i civillagen).

Om arvingarna accepterar arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna hålls de inte ansvariga för dödsboets skulder utöver de tillgångar som de kommer att ta emot (artikel 802 i civillagen). Den arvinge som önskar acceptera ett arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna bör lämna en särskild förklaring till kansliet vid **förstainstansdomstolen** vid den domsaga där arvsförfarandet inleds eller inför en notarie.

Nej, om de avstår från arvet genom en förklaring till kansliet vid samma **förstainstansdomstol** eller inför en notarie (artikel 785 i civillagen).

Dessutom är den särskilda testamentstagaren i princip inte ansvarig för dödsboets skulder (artikel 1024 i civillagen), till skillnad från en universell testamentstagare eller en generell testamentstagare.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Genom lagen om inbeteckningar av den 16 december 1851 regleras offentliggörandet av fastighetstransaktioner genom att det i artikel 1 anges att alla benefika eller onerösa transaktioner som görs mellan levande personer rörande fast egendom (bortsett från företrädesrätt och inbeteckningar) ska skrivas in i fastighetsregistret vid den domsaga där egendomen är belägen.

I artikel 2 i samma lag förtydligas i detta avseende att endast domar, officiella handlingar och undertecknade handlingar som vitsordats eller ej inför domstol eller inför notarie får skrivas in. Fullmakter som rör dessa handlingar ska lämnas in i samma form.

Lagen av den 16 december 1851 innehåller dock ingen bestämmelse om offentliggörande i händelse av överlåtelse av egendom vid dödsfall.

Lagen föreskriver dock att skifteshandlingarna ska skrivas in. Vid detta tillfälle ska alla arvingar, oavsett om de är mottagare av fastigheter eller inte, följaktligen identifieras i den handling som kommer att skrivas in i inbeteckningsregistret. Detta gäller också vid offentlig auktion eller försäljning i godo av oskiftade fastigheter mellan arvingarna.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

I Belgien finns det i princip inget system för förvaltning av kvarlåtenskapen.

I artikel 803a i civillagen anges emellertid att den arvinge som har accepterat arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna kan befria sig från förvaltningen och uppdelningen av dödsboet. Arvingen ska på förhand begära att en förvaltare utses, genom beslut från domstolens ordförande. Denne ska anförtros hela kvarlåtenskapen och utföra uppdelningen i enlighet med vissa regler.

Dessutom anges i artikel 804 att varje berörd part, i händelse av att de arvsberättigades eller testamentstagarnas intressen skulle kunna äventyras genom försummelse eller genom den mottagande arvingens förmögenhetssituation, kan kräva att denne ska ersättas av en förvaltare med ansvar för uppdelningen av kvarlåtenskapen. Denna förvaltare utses genom ett interimistiskt beslut efter att arvingen hörts eller kontaktats på förhand.

För övrigt kan testatorn utse en testamentsexekutor med ansvar för att säkerställa att testamentet verkställs korrekt.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Se föregående fråga

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Den förvaltare som utses enligt artiklarna 803a och 804 har samma befogenheter som den mottagande arvingen själv skulle ha haft. Denne har samma skyldigheter som arvingen, men behöver inte lämna någon säkerhet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Arvsrätten bevisas med hjälp av ett intyg om kända förhållanden och ett certifikat/intyg om arvsrätten (= vanligast). Det sistnämnda utfärdas av notarien eller, på vissa villkor, av mottagaren vid det kontor för arvsrätt som har behörighet att ta emot den avlidne personens anmälan av arv (artikel 1240a i civillagen).

En handling som upprättats eller registrerats av en juridiskt utbildad tjänsteman är en handling som styrker förhållanden. Den har bevisvärde: det som anges av den som upprättat handlingen ska anses stämma. Notarien bekräftar vissa fakta genom att intyga identiteten på de personer som närvarar och genom att fastställa det som de ber honom/henne att dokumentera. Det faktum att handlingen upprättats eller registrerats av en juridiskt utbildad tjänsteman styrker att dess innehåll är autentiskt. Den autentiska handlingens datering kan heller inte bestridas. En uppgift i en autentisk handling kan endast bestridas genom förfarandet för invändning angående urkundsförfalskning.

Senaste uppdatering: 29/09/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Allmän information - Bulgarien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Den som har fyllt arton år och är vid sina sinnens fulla bruk har rätt att förordna om sin kvarlåtenskap i ett testamente. Testatorn får inkludera alla sina ägodelar i testamentet. Ett testamente kan vara handskrivet (av testatorn själv och med dennes underskrift) eller upprättas av en notarie i närvaro av två vittnen.

Ett handskrivet testamente måste helt och hållet skrivas av testatorn själv. Denne måste också själv datera och skriva under testamentet. Underskriften måste vara placerad efter instruktionerna för förordnandet. Testamentet kan överlämnas till en notarie i ett förseglat kuvert för säker förvaring. I detta fall skriver notarien en förklaring om att han eller hon ska förvalta testamentet på kuvertet. Förklaringen skrivs under av testatorn och notarien och förs in i ett speciellt register.

Om ett testamente upprättas av en notarie måste två vittnen vara närvarande.

Testatorn talar om för notarien hur han/hon önskar fördela sin kvarlåtenskap. Notarien skriver ner testamentet och läser sedan upp det för testatorn och vittnena. Notarien anger i testamentet att dessa formaliteter har respekterats samt plats och datum för testamentets upprättande. Därefter undertecknar testatorn, vittnena och notarien testamentet. Då en notarie upprättar ett testamente ska denne agera i enlighet med artikel 578.1 och 578.2 i civilprocesslagen.

Om testatorn inte kan skriva under testamentet måste han eller hon uppge ett skäl till detta, och notarien ska göra en anteckning om detta i testamentet före uppläsningen.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Bestämmelserna om registrering ändrades den 1 januari 2001, och numera är det obligatoriskt att registrera en kopia av offentliggjorda testamenten gällande fast egendom eller rättigheter till fast egendom.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Den avlidnes efterlevande make och barn, eller, om det inte finns några släktingar i rakt nedstigande led, den avlidnes föräldrar, har rätt till laglott. Om testatorn har släktingar i rakt nedstigande led, föräldrar som fortfarande är i livet eller en make har testatorn inte rätt att göra ett förordnande om egendom eller en gåva som negativt påverkar dessa personers laglott. Den totala summan för samtliga förmånstagares laglott kan uppgå till fem sjättedelar av kvarlåtenskapen, om den avlidne efterlämnar en make och två eller fler barn. Den del av kvarlåtenskapen som inte ingår i laglotten har testatorn rätt att fördela efter eget gottfinnande.

Om det inte finns någon efterlevande make har släktingarna i rakt nedstigande led (inklusive adopterade personer) rätt till följande laglott: ett barn eller detta barns släktingar i rakt nedstigande led – hälften av kvarlåtenskapen; två eller fler barn eller deras släktingar i rakt nedstigande led – två tredjedelar av testatorns kvarlåtenskap.

Om det finns både släktingar i rakt nedstigande led och en efterlevande make är makens laglott lika stor som varje barns laglott. Då är den del av kvarlåtenskapen som testatorn fritt förfogar över en tredjedel om det finns ett barn, en fjärdedel om det finns två barn och en sjättedel om det finns tre eller fler barn.

Om testatorn inte efterlämnar några släktingar i rakt nedstigande led är makens laglott hälften av kvarlåtenskapen om han eller hon är enda arvtagare, och en tredjedel om den avlidnes föräldrar är vid liv.

Den kvarlevande förälderns/de kvarlevande föräldrarnas laglott motsvarar en tredjedel av kvarlåtenskapen.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Följande principer gäller om en person avlider utan att efterlämna ett testamente:

Om den avlidne var ensamstående utan barn ärver de efterlevande föräldrarna/den efterlevande föräldern lika delar av kvarlåtenskapen (artikel 6 i arvslagen, nedan kallad ZN). Om den avlidne endast har släktingar i rakt uppstigande led som är två eller fler generationer äldre än den avlidne, ärver de som är närmast besläktade med den avlidne lika stora delar (artikel 7 ZN). Om det bara finns efterlevande syskon ärver dessa lika delar (artikel 8.1 ZN). Om det finns efterlevande syskon och släktingar i rakt uppstigande led som är två eller fler generationer äldre får syskonen två tredjedelar av kvarlåtenskapen och släktingarna i rakt uppstigande led en tredjedel (artikel 8.2 ZN).

Om den avlidne var ensamstående men har efterlevande barn ärver vart och ett av barnen en lika stor del av kvarlåtenskapen (artikel 5.1 ZN). Om den avlidne haft barn som gått bort ärver i stället det avlidna barnets släktingar i rakt nedstigande led enligt arvsordningen (representationsordningen).

Om den avlidne efterlämnar en make men inga barn, släktingar i rakt uppstigande led, syskon eller syskons släktingar i rakt nedstigande led ärver maken hela kvarlåtenskapen (artikel 9 ZN).

Om maken ärver kvarlåtenskapen tillsammans med släktingar i rakt uppstigande led eller syskon eller deras släktingar i rakt nedstigande led, ärver maken hälften av kvarlåtenskapen om arvsförordnandet inleds mindre än tio år efter att äktenskapet ingicks. I annat fall ärver maken två tredjedelar av kvarlåtenskapen. Om maken ärver kvarlåtenskapen tillsammans med släktingar i rakt uppstigande led och syskon eller deras släktingar i rakt nedstigande led ärver maken en tredjedel av kvarlåtenskapen i det förra fallet och två tredjedelar i det senare fallet.

Om den avlidne efterlämnar en make och barn ärver maken och barnen lika delar (artikel 9.1 ZN).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Det finns inget speciellt förfarande för arvtagares accept av arv.

En person som har ett handskrivet testamente i sin ägo måste ansöka hos en notarie om offentliggörande av testamentet så snart han eller hon får kännedom om testatorns frånfälle.

Alla berörda parter får ansöka hos distriktsdomaren på den plats där arvsförordnandet inleds om fastställande av en tidsfrist för inlämnande av testamentet till en notarie för offentliggörande.

Notarien offentliggör testamentet genom en skriftlig förklaring som innehåller en beskrivning av testamentsvillkoren och information om att testamentet har öppnats. Förklaringen ska undertecknas av den person som lämnade in testamentet och av notarien. Det papper på vilket testamentet skrevs bifogas förklaringen, och personerna ovan undertecknar varje sida med sina initialer.

Om testamentet lämnades in till en notarie för säker förvaring före testatorns frånfälle (artikel 25.2 ZN) är det denna notarie som ska utföra stegen ovan.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Arvsöverlåtelsen sker efter att en förklaring om accept av arv har utfärdats. Accepten träder i kraft då arvsförordnandet inleds.

En skriftlig förklaring om accept kan lämnas in till distriktsdomaren där arvsförordnandet inleds. I detta fall registreras förklaringen i ett särskilt register.

Det anses också som accept av arv om en arvtagare utför en handling som tydligt visar att denne har för avsikt att ta emot arvet, eller om en arvtagare undanhåller ärvd kvarlåtenskap. I det senare fallet går arvtagaren miste om sin del av den undanhållna kvarlåtenskapen.

På begäran av en berörd part kan distriktsdomaren kalla den person som har rätt att arva och fastställa en tidsfrist för när han eller hon senast ska lämna in en förklaring om avstående från eller accept av arv. Om talan har väckts i domstol mot arvtagaren fastställs tidsfristen av den domstol som hanterar målet.

Om arvtagaren inte svarar inom tidsfristen förlorar han eller hon sin arvsrätt.

En förklaring om accept av arv registreras i domstolens särskilda register.

Avstående av arv görs enligt samma förfarande och registreras på samma sätt.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Samma förfarande som för avstående från eller accept av arv gäller.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Det finns inget särskilt förfarande för avstående från eller accept av laglott. En arvtagare som har rätt till laglott men inte kan få ut denna i sin helhet på grund av legat eller gåvor kan ansöka hos domstol om att dessa legat/gåvor (utom vanliga gåvor) ska lämnas tillbaka till dödsboet av arvtagaren i fråga och därefter minskas i den utsträckning som krävs för att hela laglotten ska kunna mottas.

Om en arvtagare vars laglott påverkas negativt ska kunna göra sin arvsrätt gällande gentemot personer som inte är lagliga arvtagare måste denne först ha accepterat arvet på grundval av en detaljerad beskrivning av kvarlåtenskapen.

För att man ska kunna fastställa storleken på den del av kvarlåtenskapen som inte ingår i laglotten och storleken på arvtagarens laglott räknas alla tillgångar som tillhörde testatorn vid dennes bortgång in i dödsboet, efter att skulder och eventuell ökning av arvet enligt artikel 12.2 i arvslagen har dragits av.

Eventuella gåvor (utom vanliga gåvor) läggs sedan till dödsboet, i enlighet med deras status vid gåvotillfället och deras värde: Om gåvan är en fastighet räknar man med värdet vid den tidpunkt då arvsförfarandet inleddes. Om det gäller lös egendom räknar man med värdet vid gåvotillfället.

Arvtagarnas andelar enligt testamentet minskas proportionellt, utan att göra skillnad mellan arvtagare och testamentstagare, utom om testatorn uttryckligen angett något annat.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

De finns två huvudsakliga sätt att avveckla en egendom: juridisk fördelning och frivillig fördelning. Varje delägare har rätt till sin del, oavsett dess storlek.

Frivillig fördelning görs i form av ett avtal med samtliga delägares samtycke. Enligt artikel 35.1 i äganderättslagen måste frivillig fördelning av all lös egendom värd mer än 50 bulgariska lev och all fast egendom göras skriftligen, och underskrifterna måste intygas av en notarie. Vid frivillig fördelning omvandlas varje delägares nominella del i den gemensamma egendomen till en separat och oberoende äganderätt för en reell del av de gemensamt ägda tillgångarna.

Juridisk fördelning görs genom ett särskilt förfarande enligt artikel 341 och följande artiklar i civilprocesslagen. Det finns ingen preskriptionstid för en ansökan om fördelning av tillgångar. Ärendet behandlas som ett tvistemål och består av två delar.

Först fastställs om fördelningen är tillåtlig.

Den av arvtagarna som begär fördelning lämnar in en skriftlig ansökan till distriktsdomstolen där följande bifogas:

1. Testatorns dödsattest och ett arvsintyg.
2. Ett intyg eller annat skriftligt bevis gällande kvarlåtenskapen.
3. Kopior av ansökan och dess bilagor till övriga arvtagare.

Under domstolens första sammanträde kan en annan arvtagare ansöka skriftligen om att andra tillgångar ska inkluderas i dödsboet. Vid detta tillfälle kan också en arvtagare begära att en annan arvtagare utesluts från fördelningen, att dennes del av arvet ska ändras eller att vissa tillgångar ska inkluderas i kvarlåtenskapen.

Vid fördelningsförfarandet hör domstolen tvister om ursprung, adoptioner, testamenten, det skriftliga bevismaterialets autenticitet och ansökningar om att minska beloppet för förordnanden eller gåvor enligt testamentet.

Målets första del avslutas med en dom om huruvida fördelningen ska anses tillåtlig. Domstolen fastställer vilka tillgångar som ska fördelas och mellan vilka personer, samt varje arvtagares andel i arvet. När domstolen fattar ett beslut om att tillåta en fördelning av lös egendom fastställer den också vilken delägare som ska tilldelas egendomen i fråga.

Om en eller flera av arvtagarna underlåter att använda egendomen i enlighet med arvsrätten kan domstolen, i samma dom eller i en senare dom, på begäran av en arvtagare besluta vilka arvtagare som ska använda vilka tillgångar efter fördelningen eller vilka summor användarna ska betala till övriga arvtagare i utbyte mot användningen.

Målets andra del är själva fördelningen. De olika delarna av arvet fastställs, och de gemensamma tillgångarna omvandlas till de olika arvtagarnas privata egendom. Det görs genom utarbetande av en förklaring om fördelning och genom lottdragning. Domstolen utarbetar förklaringen om fördelning på grundval av ett expertutlåtande i enlighet med arvslagen. Efter att ett utkast till förklaring har gjorts sammankallar domstolen parterna, presenterar förklaringen för dem och hör deras invändningar. Efter detta utarbetar domstolen den slutliga förklaringen och utfärdar en dom om denna. Efter att denna dom träder i kraft sammankallar domstolen parterna för lottdragning. Domstolen kan besluta att fördela arvet mellan arvtagarna utan lottdragning om det är omöjligt eller alltför besvärligt att använda sig av lottdragning.

Om en tillgång är odelbar och inte kan tillskrivas en enda person beslutar domstolen om försäljning vid en offentlig auktion. Parterna har rätt att bjuda på tillgången under auktionen.

Om den odelbara tillgången är ett hem som tidigare ingått i en äktenskaplig egendom som avvecklats vid den ena makens bortgång eller genom skilsmässa, och den efterlevande maken/f.d. maken som är förälder till barnen i äktenskapet inte har ett eget hem, kan domstolen på begäran av maken besluta att hela hemmet ska överlätas till maken. Övriga delägare får ersättning för sin andel i hemmet i form av andra fastigheter eller kontanter.

Om den odelbara tillgången är ett hem kan en delägare som bodde där när arvsförfarandet inleddes, och som inte har något annat hem, ansöka om att hemmet ska överlätas till honom/henne och att övriga arvtagare ska ersättas för sin andel i hemmet med andra fastigheter eller kontanter. Om flera delägare uppfyller dessa villkor och ansöker om att tilldelas hemmet får den som erbjuder högst pris behålla det.

En ansökan om överlåtelse måste lämnas in senast vid domstolens första sammanträde efter att beslutet om att tillåta fördelningen träder i kraft. Tillgångens värde fastställs till det aktuella värdet.

Vid en uppgörelse i kontanter måste betalningen, inbegripet lagenlig ränta, göras inom sex månader från det datum då beslutet om överlåtelse träder i kraft.

Den delägare som tilldelas tillgången i fråga räknas som ägare då kontantsumman inklusive ränta betalas. Detta ska ske inom en fastställd tidsfrist. Om denne inte betalar inom tidsfristen blir beslutet om överlåtelse ogiltigt, och tillgången i fråga säljs på offentlig auktion. Tillgången kan också överlätas till en annan delägare som uppfyller kraven och har ansökt om överlåtelse inom den fastställda tidsfristen. I detta fall blir det inte fråga om en auktion, på villkor att delägaren omedelbart betalar ett belopp motsvarande tillgångens uppskattade värde minus sin andel i tillgången. Beloppet fördelas proportionellt mellan de övriga delägarna.

Det är möjligt att avbryta ett juridiskt fördelningsförfarande och i stället dela upp dödsboet genom ett avtal mellan parterna. Avtalet måste godkännas av en domstol.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person blir arvtagare eller testamentstagare genom sin förklaring om accept av arv. Före förklaringen kan en person som har rätt att arva tillgångar förvalta dödsboet och väcka talan om besittningsrätt för att den ska bevaras.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Genom att acceptera sin del i (det ofördelade) dödsboet tilldelas varje arvtagare eller testamentstagare en nominell del av testatorns tillgångar och skulder i dödsboet.

Arvtagare som accepterar arvet blir ansvariga för eventuella skulder i en utsträckning som är proportionell mot deras andel i arvet.

En arvtagare som har accepterat arvet på grundval av en detaljerad beskrivning har endast ansvar för skulder upp till ett belopp som motsvarar dennes del av dödsboet.

Accept av arv på grundval av en detaljerad beskrivning måste göras skriftligen inför distriktsdomaren inom tre månader från det att arvtagaren får kännedom om att ett arvsförfarande inletts. Distriktsdomaren kan förlänga tidsfristen med upp till tre månader. Förklaringen om accept av arv registreras i domstolens särskilda register.

Personer som förklarats rättsligt oförmögna, myndigheter samt ickestatliga organisationer kan endast acceptera arv på grundval av en detaljerad beskrivning. Om en arvtagare accepterar arvet på grundval av en detaljerad beskrivning kan övriga arvtagare göra detsamma, utan att det påverkar deras rätt att avstå från eller acceptera arvet.

Den detaljerade beskrivningen upprättas i enlighet med civilprocesslagen.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Kopior av offentliggjorda testamenten som gäller fast egendom och rättigheter till fast egendom måste registreras. När det gäller universella testamenten intygas den fasta egendomens befintlighet i den relevanta domstolens distrikt genom en förklaring som undertecknas av förmånstagaren och bevitnas av en notarie. I förklaringen identifieras den fasta egendom som förmånstagaren är medveten om i domstolsdistriktet i fråga. Förklaringen lämnas in tillsammans med testamentet till registreringsdomaren i det distrikt där egendomen finns.

Registreringsdomaren beordrar registreringskontoret på den ort där egendomen finns att registrera den genom att föra in de handlingar som ska registreras i offentliga register.

Två notariebevitnade kopior av testamentet gällande fast egendom och rätt till fast egendom ska bifogas ansökan om registrering.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att utse en boutredningsman. Testatorn kan utse en eller flera personer med rättslig handlingsförmåga till boutredningsmän.

På begäran av en berörd part kan distriktsdomaren på den plats där arvsförfarandet inleds fastställa en tidsfrist inom vilken den utsedde personen ska acceptera uppdraget. Om denne inte accepterar uppdraget inom tidsfristen anses han eller hon ha avstått från uppdraget.

Distriktsdomaren kan frånta en person rollen som boutredningsman om denne är oaktsam eller fråntas sin rättsliga handlingsförmåga, eller om denne uppför sig på ett sätt som är oförenligt med det förtroende som en boutredningsman åtnjuter.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Se svaret på frågan ovan.

Om den avlidne inte efterlämnade något testamente eller inte utsåg en boutredningsman kan en person med arvsrätt göra boutredningen och väcka talan om besittningsrätt för dödsboets bevarande fram till dess att en förklaring om accept av arv har utfärdats.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmannen ska utarbeta en detaljerad beskrivning av tillgångarna och bjuda in arvtagarna och testamentstagarna att delta.

Boutredningsmannen tar över äganderätten till dödsboet och förvaltar det på det sätt som krävs för att utföra instruktionerna enligt testamentet.

Boutredningsmannen har inte befogenhet att överlåta tillgångar utom då detta är nödvändigt och godkänns av distriktsdomaren, som fattar sitt beslut efter att ha hört arvtagarna.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Om testatorn efterlämnade ett handskrivet testamente offentliggör notarien testamentet genom en skriftlig förklaring som innehåller en beskrivning av testamentsvillkoren och information om att testamentet har öppnats.

Arvtagarna ska enligt lagen få ett arvsintyg från borgmästaren i den kommun där den avlidne hade sin sista permanenta adress. Arvsintyget utfärdas endast för en person som var registrerad i folkbokföringsregistret vid sin bortgång och för vilken en dödsattest har utfärdats.

Intyget utfärdas enligt artikel 24.2 i folkbokföringslagen och artikel 9 i förordningen om intyg på grundval av folkbokföringsregistret. Intyget utfärdas till den legala arvtagaren, dennes rättsliga företrädare eller en tredje part, om den senare behöver intyget för att kunna utöva legitim befogenhet eller uttryckligen har beviljats fullmakt genom ett notariebevitnat dokument.

Följande handlingar krävs för att intyget ska kunna utfärdas:

- En ansökan på en blankett från folkbokföringsregistrets (Grao) informationscenter med upplysningar om den avlidnes arvtagare. Blanketten måste lämnas in av en arvtagare eller av en person som beviljats fullmakt av en arvtagare.
- En kopia av dödsattesten (om denna utfärdats i en annan kommun).
- Sökandens identitetshandling.
- En notariebevitnad fullmakt om ansökan lämnas in av en företrädare med fullmakt.

Senaste uppdatering: 11/12/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [CS](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Tjeckien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [Rådet för notaries i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Allmänna tillvägagångssätt för upprättande av testamente

Testamenten upprättas skriftligen, utom i undantagsfall. Testamenten behöver inte dateras, utom i följande två fall: 1) Om testatorn har upprättat flera testamenten som är motstridiga och inte fungerar jämte varandra, 2) om ett testamentes rättsverkan beror på när det upprättats. Enligt tjeckisk lagstiftning accepteras inte gemensamma testamenten för flera personer.

Ett testamente kan enligt tjeckisk lagstiftning se ut på något av följande sätt:

- a) Ett testamente som skrivs och undertecknas av testatorn för hand.
- b) Testatorn kan även upprätta ett testamente på annat sätt än för hand om han eller hon undertecknar det och två samtidigt närvarande vittnen styrker att handlingen är ett uttryck för testatorns sista vilja. Vittnena undertecknar handlingen och bifogar en vittnesförklaring samt information som gör det möjligt att identifiera dem.
- c) En blind testator upprättar sitt testamente inför tre samtidigt närvarande vittnen, i en handling som ska läsas högt av ett vittne som inte författat den. Om testatorn har någon annan sensorisk funktionsnedsättning och inte kan läsa eller skriva ska innehållet i testamentet förmedlas till honom eller henne på ett sätt som förstås av testatorn och samtliga vittnen.
- d) Testatorn kan även upprätta sitt testamente i form av en notariatshandling.

Upprättande av testamente i särskilda fall

Om testamenten upprättas under extrema förhållanden, i synnerhet vid livshotande omständigheter, gäller särskilda regler.

- a) Om testatorns liv på grund av oväntade omständigheter är i tydlig och omedelbar fara, eller om testatorn befinner sig på en plats där de sociala förbindelserna till följd av en nödsituation (krig, naturkatastrof etc.) hindras, så att ett testamente inte kan upprättas på något annat sätt, får han eller hon upprätta ett testamente muntligen inför tre samtidigt närvarande vittnen. Ett muntligt testamente förlorar sin giltighet när två veckor har förflutit sedan den dag då det upprättades, om testatorn fortfarande är vid liv.
- b) Om befogad oro finns för att testatorn skulle kunna avlida innan han eller hon upprättat ett testamente inför notarie får ett testamente registreras, inför två vittnen, av borgmästaren i den kommun där testatorn befinner sig. Ett sådant testamente är giltigt i tre månader från den tidpunkt då det blir möjligt för testatorn att upprätta ett testamente inför notarie. Detta är ett så kallat *dorfteament*.
- c) Ett testamente får registreras ombord på ett tjeckiskt luftfartyg eller havsgående fartyg, om det finns synnerliga skäl att göra detta, av den person som är ansvarig för luftfartyget eller fartyget eller av dennes ombud, inför två vittnen. Ett sådant testamente är också giltigt i högst tre månader.
- d) En soldats testamente får, om han eller hon deltar i en väpnad konflikt, registreras av befälhavaren för enheten eller annan officer inför två vittnen. Liksom i tidigare fall är ett sådant testamente giltigt i högst tre månader.

Arvsavtal

I ett arvsavtal kan en testator som är myndig och som har full rättskapacitet utse en arvinge eller legatarie, som kan vara den andra avtalsparten eller en tredje part. Testatorn kan inte ensidigt säga upp ett arvsavtal.

En testator får avtala bort högst tre fjärdedelar av sin kvarlåtenskap genom ett arvsavtal; en fjärdedel av kvarlåtenskapen ska vara avtalsfri. Testatorn kan dock upprätta ett testamente avseende denna återstående del.

Makar får utse varandra till arvingar enligt ett arvsavtal. Man kan avtala om att rättigheterna och skyldigheterna enligt arvsavtalet upphör i fall av skilsmässa. Ett arvsavtal får endast upprättas i form av en officiell handling, dvs. som en notariatshandling.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det centrala testamentsregistret inrättades 2001. Från och med den 1 januari 2014 ersattes testamentsregistret av ett register över rättshandlingar vid dödsfall, till följd av den allmänna omkodifieringen av privaträtten i Tjeckien. Registret är en privat datoriserad förteckning som drivs och förvaltas av Tjeckiens notarietkammare. Instrument avseende följande rättshandlingar från en testator, att beakta vid dödsfall, registreras i registret över rättshandlingar vid dödsfall:

- a) Testamente, tillägg till testamente eller arvsavtal.
- b) Arvlöshetsförklaringar samt en förklaring om att den arvinge som fastställs i den lagstadgade arvsordningen inte kommer att ta över kvarlåtenskapen.
- c) Beslut om kvittningsarrangemang för en del av ett arv, såvida inte testamentet innehåller ett sådant beslut.
- d) Utnämning av en boutredningsman, såvida inte en sådan utnämns i testamentet.
- e) Avtal om avstående från en arvsrätt.
- f) Upphävande av de rättshandlingar som avses i led a–e.

Om en notarie upprättar ett av ovanstående instrument i form av en notariatshandling, eller har mottagit ett sådant instrument som inte är i form av en notariatshandling, för förvaring hos notarien, ska denne föra in information om instrumentet och om personen som upprättat det i ovan nämnda register genom elektronisk dataöverföring.

Instrument avseende en testators rättshandlingar vid dödsfall, som inte är notariatshandlingar, registreras endast om de förvaras hos notarien.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Laglott – allmän information

En testators bröstarvingar är hans eller hennes släktingar i nedstigande led. En bröstarvinge som *i)* inte har avstått från sin arvsrätt eller laglottsrätt, *ii)* är en godtagbar arvinge och *iii)* inte har gjorts arvlös, har rätt till laglott eller till tillägget till denna om han eller hon helt eller delvis har utelämnats av testatorn i förordnandet om kvarlåtenskapen, dvs. om han eller hon inte, i form av en andel av ett arv eller ett legat, erhåller kvarlåtenskap till ett värde som motsvarar hans eller hennes laglott. Den överlevande maken eller makan och eventuella släktingar i uppstigande led är inte bröstarvingar. Underåriga släktingar i nedstigande led ska erhålla minst tre fjärdedelar av sin lagstadgade arvsandel och vuxna släktingar i nedstigande led ska erhålla minst en fjärdedel av sin lagstadgade arvsandel. Om testamentet motsäger detta och om testatorn inte har gjort en bröstarvinge arvlös av de skäl som fastställs i lag är bröstarvingen berättigad till en summa pengar som motsvarar värdet på hans eller hennes laglott. Om testatorn är änka/änkling och har två barn är deras andel av arvet hälften var. Om en av dem är underårig utgör hans eller hennes laglott tre åttiondelar. För en vuxen släkting i nedstigande led är laglotten en åttiondel.

Specialfall

Om en bröstarvinge (medvetet) utelämnas från ett testamente utan att göras arvlös och om denne har handlat på sätt som gör att han eller hon uppfyller något av de lagstadgade skälen till arvlöshet, behandlas ett sådant utelämnande som en underförstådd och berättigad arvlöshetsförklaring. I denna situation har släktingen i nedstigande led ingen rätt till laglott.

Om en bröstarvinge utelämnas från ett testamente endast för att testatorn, vid förordnandet om kvarlåtenskapen, inte kände till honom eller henne (om testatorn t.ex. trodde att denna släkting i nedstigande led hade avlidit eller inte kände till att en viss person var hans eller hennes släkting i nedstigande led) har denna bröstarvinge rätt till den laglott som han eller hon har rätt till enligt lagen.

Möjlighet att avstå från rätt till laglott

En bröstarvinge kan avstå från sin rätt till laglott genom ett formellt avtal med testatorn som upprättas i form av en notariatshandling. Man kan även avsäga sig en arvsrätt till förmån för en annan person på samma sätt. Ett avsägande av en rätt till förmån för en annan person är giltigt om han eller hon blir arvinge. Avstående från och efterskänkande av arv (ett arv kan efterskännas av en arvinge som inte har avstått från arv) ska särskiljas från avsägande av en arvsrätt eller en rätt till laglott enligt ett avtal som tecknas med testatorn (under hans eller hennes livstid) i form av en notariatshandling. Det är inte möjligt att avstå från eller avsäga sig ett arv innan testatorn har avlidit.

Andra begränsningar

En testator kan i sitt testamente ange villkor, instruktioner om tid eller föreskrifter, eller lämna instruktioner om att arvet efter arvingens död ska gå till en annan arvinge (fastställande av arvsföljd). Sådana bestämmelser får dock inte syfta till tydliga trakasserier av en arvinge eller legatarie enligt testatorns uppenbara godtycke och får inte på ett allvarligt sätt strida mot den allmänna ordningen.

Även om en testator inte får beordra en arvinge eller legatarie att gifta sig, att inte gifta sig eller att förbli gift, får han eller hon fastställa en rätt för någon som varar fram till den tidpunkt då personen i fråga gifter sig.

Om alla arvingar (eller arvtagare i arvsföljden) är samtida med testatorn är den följd i vilken dessa arvingar, i enlighet med testatorns förordnande om kvarlåtenskap, ska ära varandra (med förbehåll för vissa villkor) inte föremål för några begränsningar. Om en arvinge vid tidpunkten för testatorns död ännu inte är född slutar den arvsföljd som fastställts av testatorn när den första sådana arvingen ärver.

En fastställd arvsföljd upphör senast 100 år från tidpunkten för testatorns död. Om en arvinge i den fastställda arvsföljden ska ära efter att en arvinge, som är samtida med testatorn, avlider, slutar den fastställda arvsföljden först när den första sådana arvingen i följd ärver.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om den avlidne inte har upprättat något testamente ärver hans eller hennes arvingar enligt lagen i sex arvsklasser. Personerna i dessa klasser beaktas som arvingar i etapper, på grundval av sin klass. Arvingarna i de lägre klasserna utesluter arvingarna i de högre klasserna, dvs. om arvingarna i den första arvsklassen ärver så ärver arvingarna i den andra klassen ingenting. Endast om arvingarna i den första arvsklassen inte ärver går arvet vidare till arvingarna i den andra klassen. De arvsandelar som avses i lagen gäller endast om arvingarna inte avtalar annat inför domstol. Om den avlidne inte har utarbetat något förordnande om kvarlåtenskap (ett testamente, ett arvsavtal eller ett tillägg till testamente), eller om den avlidne tillåter detta (inte har förbjud det) i förordnandet om kvarlåtenskap, får arvingarna dela upp kvarlåtenskapen på vilket sätt de vill i samförstånd inför domstol.

Arvsklasser

I den första arvsklassen ärver den avlidnes barn och make eller maka i lika delar. Om den avlidne och maken eller makan hade giftorättsgods fastställs detta först av domstol, så att en del av denna egendom går till den överlevande maken eller makan och en del (vanligtvis hälften) tillförs arvet. De tillgångar som tillförs arvet ärs i lika delar av den avlidnes make eller maka och barn. Makens eller makans andel inbegriper inte föremål som han eller hon erhåller vid fastställandet av de gemensamma tillgångarna. I Tjeckien gör de civilrättsliga reglerna ingen åtskillnad mellan barn födda inom och utom äktenskapet, eller mellan egna (biologiska) barn och barn som adopterats.

Om något av den avlidnes barn inte ärver (om de t.ex. avsäger sig sin arvsandel under testatorns livstid, om de avstår från arv eller om testatorn överlever dem) ärs detta barns arvsandel av hans eller hennes barn i lika delar. Samma regler gäller för mer avlägsna släktingar i nedstigande led.

Om den avlidne inte hade någon make eller maka men hade barn ärs hela kvarlåtenskapen av hans eller hennes barn (eller deras släktingar i nedstigande led – se ovan). Om den avlidne hade en make eller maka men saknade barn ärver dock inte maken eller makan hela kvarlåtenskapen, utan tillsammans med arvingarna i den andra arvsklassen.

I den andra arvsklassen ärver den avlidnes make eller maka, föräldrar och personer som levde i gemensamt hushåll med den avlidne i minst ett år innan han eller hon avled, och därför tog hand om hushållet som delades med den avlidne, eller var beroende av den avlidne för sin försörjning. Alla dessa personer, förutom maken eller makan, ärver i lika delar. Den avlidnes make eller maka ärver minst halva kvarlåtenskapen. Om den avlidne hade en make eller maka och två levande föräldrar ärver således maken eller makan halva kvarlåtenskapen och föräldrarna ärver en fjärdedel vardera.

Maken eller makan och endera föräldern kan i den andra arvsklassen ära hela kvarlåtenskapen. Om den avlidna personen hade en sambo, men varken make eller maka eller levande föräldrar, ärver dock sambon inte hela kvarlåtenskapen, utan ärver tillsammans med övriga arvingar i den tredje arvsklassen.

I den tredje arvsklassen ärver den avlidnes syskon och sambo i lika delar. Om något av syskonen inte ärver ska dennes andel äras av hans eller hennes barn, dvs. den avlidnes brors- eller systerbarn (äterigen i lika delar). Alla dessa arvingar kan ära hela kvarlåtenskapen.

Om arvet inte tillfaller den avlidnes syskon eller sambo är det den avlidnes far- och morföräldrar i den fjärde arvsklassen som ärver i lika delar.

Om ingen av den avlidnes far- eller morföräldrar ärver går arvet till den avlidnes föräldrars far- och morföräldrar i den femte arvsklassen (dvs. far- och morföräldrarnas föräldrar). Far- och morföräldrarna till den avlidnes far ärver halva arvet och far- och morföräldrarna till den avlidnes mor ärver den andra halvan. De två mor- och farföräldrarnas delar den halva som tillfaller dem i lika delar.

Om en i ett par inte ärver tillfaller den frisläppta ättonden den andra i paret. Om ett par inte ärver alls tillfaller deras fjärdedel det andra paret på samma sida. Om inget par på samma sida ärver tillfaller arvet paren på den andra sidan, med samma fördelning som används för att dela den halva av arvet som tillfaller dem direkt.

Slutligen går arvet, i den sjätte arvsklassen, om ingen av ovanstående arvingar ärver, till barnbarnen till den avlidnes syskon (bror- och systerbarnens barn) och till barnen till den avlidnes far- och morföräldrar (fastrar och farbröder samt mostrar och morbröder). Om någon av fastrarna, farbröderna, mostrarna eller morbröderna inte ärver går deras andel till deras barn (den avlidnes kusiner).

Om ingen av arvingarna ärver tillfaller tillgångarna staten, som betraktas som arvinge.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Distriktsdomstolar är behöriga att hantera alla arvsförfaranden (bl.a. avstående från eller godtagande av arv och legat samt anspråk på laglott). Domstolen instruerar en notarie, i enlighet med ett fastställt arbetsschema, att hantera arvsförfarandet. Denne notarie agerar sedan och fattar beslut för domstolens räkning. Det är enligt tjeckisk lagstiftning inte tillåtet för parterna i arvsförfaranden att välja notarie.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Tjeckiska domstolar behandlar arvsfrågor om den avlidne vid tidpunkten för sin död hade sin hemvist eller ägde fast egendom i Tjeckien.

Därför hänvisas sådan fast egendom till tjeckiska domstolar, även om den avlidne inte hade sin hemvist i Tjeckien.

I andra fall genomför tjeckiska domstolar arvsförfaranden om

- a) tillgångar har lämnats i Tjeckien av en tjeckisk medborgare som har sin hemvist utomlands och någon av arvingarna som har sin hemvist i Tjeckien ansöker om att tjeckisk domstol ska genomföra arvsförfarandet,
- b) en annan stat (vars myndigheter annars skulle ha behörighet att genomföra arvsförfarandet) vägrar att hantera arvet eller inte svarar alls, eller om
- c) det inte finns någon ömsesidig relation avseende arvsfrågor mellan den stat vars myndigheter annars skulle vara behöriga att genomföra arvsförfarandet och Tjeckien, dvs. om denna stat inte presenterar arv från testatorer med hemvist i Tjeckien för tjeckiska domstolar och om staten inte ger rättslig verkan åt beslut som meddelats av tjeckiska domstolar.

Behörighet

Om behörigt organ är en tjeckisk domstol är det den distriktsdomstol i vars distrikt den avlidne hade sin fasta eller annan bostad, i enlighet med registrering i relevant informationssystem, som är behörig. Om den avlidne inte hade någon fast eller annan bostad registrerad är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne faktiskt bodde (där han eller hon hade sin bostadsadress). Om inte heller denna plats kan identifieras är den domstol behörig i vars distrikt han eller hon senast befann sig.

Om den avlidne inte var bosatt i Tjeckien är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne ägde fast egendom. Om den avlidne inte hade någon fast egendom i Tjeckien (och om behörighet inte kan fastställas med hjälp av någon av ovan nämnda metoder) är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne avled (där den avlidnes kropp påträffades).

Inledande av arvsförfarande av tjeckisk domstol

Domstolen inleder arvsförfaranden på eget initiativ så snart den får kännedom om den avlidnes död. Dödsfall anmäls till behörig domstol av registreringsenheten. Domstolen kan också få kännedom om en avlidens persons död på andra sätt, t.ex. genom polisen, från en vårdinrättning eller från någon av arvingarna.

En domstol inleder även arvsförfaranden om någon som utövar sin rätt till kvarlåtenskapen i egenskap av arvinge begär detta. Om en domstol upptäcker att den inte har geografisk behörighet hänvisar den arvsärendet till behörig domstol. Arvsärenden kan även hänvisas till en annan domstol i situationer där det är lämpligt att göra detta, t.ex. på grund av att den avlidnes arvingar är bosatta i ett annat domstolsdistrikt.

Förfarandets gång

Först fastställer domstolen, i en inledande undersökning, information om den avlidne, om hans eller hennes tillgångar och skulder, om gruppen arvingar och huruvida den avlidne efterlämnat något testamente eller något annat förordnande om kvarlåtenskap. Domstolen tar vanligtvis fram denna information från offentliga förteckningar, från registret över rättshandlingar vid dödsfall, från registret över handlingar avseende giftorättsgods och inte minst genom att fråga den person som ansvarar för den avlidnes begravning.

Om det föreskrivs i lag eller av andra skäl vidtar domstolen även snabba åtgärder för att säkra kvarlåtenskapen, närmare bestämt genom att göra en inventarieförteckning och försegla kvarlåtenskapen.

När den inledande undersökningen är över beslutar domstolen om en förhandling och instruerar möjliga arvingar om deras arvsrätter och om rätten att kräva att en bouppteckning upprättas avseende tillgångarna i kvarlåtenskapen. Om någon av arvingarna önskar en bouppteckning av tillgångarna i kvarlåtenskapen beslutar domstolen om detta.

Om den avlidne hade giftorättsgods utarbetar domstolen – efter ett meddelande från parterna – en förteckning över dessa tillgångar och en förteckning över gemensamma skulder samt fastställer värdet på tillgångarna. Man bortser från tillgångar som parterna tvistar om. Den överlevande maken eller maken har möjlighet att sluta ett avtal med arvingarna avseende fastställande av giftorättsgods. I detta avtal bestäms vilka tillgångar som hör till kvarlåtenskapen och vilka som ska förbli hos den överlevande maken eller maken (principen att båda makarnas andelar ska vara likvärdiga behöver inte respekteras). Det är också möjligt att ingå ett avtal om att alla gemensamma tillgångar tillfaller den överlevande maken eller maken, och att ingen av dessa tillgångar tillförs kvarlåtenskapen.

Avtalet om fastställande av giftorättsgods mellan arvingarna och den överlevande maken eller maken får inte strida mot lagen eller mot de instruktioner som den avlidne anger i förordnandet om kvarlåtenskap. Om så är fallet kommer domstolen inte att godkänna avtalet.

Om domstolen inte godkänner avtalet om fastställande av giftorättsgods, eller om ett sådant avtal inte ingås, fastställer domstolen giftorättsgodset själv i enlighet med följande regler:

- Båda makarnas andel av de tillgångar som ska fastställas är lika stora.
- Varje make ersätter de resurser från giftorättsgodset som spenderats på hans eller hennes enskilda egendom.
- Varje make har rätt att begära ersättning för de resurser från hans eller hennes enskilda egendom som använts på giftorättsgodset.
- Underhållsberättigade barns behov beaktas.
- Hur var och en av makarna sörjde för familjen, i synnerhet hur de sörjde för barnen och familjens hushåll, beaktas.
- Hur var och en av makarna bidrog till förvärv och underhåll av giftorättsgods beaktas.

Efter att giftorättsgodset har fastställts utarbetar domstolen en förteckning över dödsboets tillgångar och skulder. I samband med detta hämtar domstolen främst information från arvingarna och från bouppteckningen, om en sådan har beordrats. Man bortser från alla omtvistade tillgångar och skulder.

Domstolen värderar i regel tillgångarna i kvarlåtenskapen enligt samstämmiga uppgifter från arvingarna. Det är ytterst ovanligt att expertutlåtanden inhämtas för sådana värderingar.

Om den avlidne inte efterlämnar något förordnande om kvarlåtenskap får arvingarna avtala om hur kvarlåtenskapen ska delas upp på det sätt som de önskar. Domstolen bekräftar arvingarnas förvärv av arvet enligt denna överenskommelse. Vid avsaknad av överenskommelse bekräftar domstolen deras arv enligt den fördelning som föreskrivs i lag. På arvingarnas begäran delar domstolen själv upp kvarlåtenskapen mellan arvingarna.

Om testatorn i förordnandet om kvarlåtenskap ger instruktioner om hur kvarlåtenskapen ska delas upp bekräftar domstolen arvingarnas förvärv av kvarlåtenskapen i enlighet med dessa instruktioner. I övriga fall får arvingarna komma överens om hur kvarlåtenskapen ska delas upp mellan dem.

Arvingarna får dock endast komma överens om olika storlekar på arvsandelarna om testatorn uttryckligen har beviljat denna möjlighet.

Om en bröstarvinge hävdar rätt till en laglott får övriga arvingar avtala med denna arvinge om fastställande av laglotten (en avskiljningsbetalning). Annars ska en bouppteckning beordras så att laglotten kan beräknas.

Innan ett beslut om kvarlåtenskapen meddelas ska bevis tillhandahållas domstolen som styrker att de legat som ska överföras har överförts, och att övriga legatarier har meddelats om sin rätt till legat.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Vid en testators död har hans eller hennes arvingar arvsrätt. Såvida inte förvärvet av tillgångar från kvarlåtenskapen skjuts upp i enlighet med testatorns förordnande om kvarlåtenskap, t.ex. på grund av ett villkor (en arvinge ska förvärva sitt arv vid akademisk examen) eller tidsmässiga instruktioner (när en viss fastställd tidsperiod löper ut), ärver en eller flera arvingar vid testators död. Domstolen beslutar vem som ska erhålla arv på det här sättet efter genomförande av ett arvsförfarande. Om testatorn i sitt förordnande om kvarlåtenskap skjuter upp arvet (genom ett villkor eller tidsmässiga instruktioner) ärver en eller flera huvudarvingar vid testators död, medan en eller flera efterarvingar ärver när villkoret uppfylls (när en viss tidsperiod har passerat). Domstolen beslutar om arvets övergång från huvudarvingar till efterarvingar i separata förfaranden.

Arvsbeslut utfärdas i domstolens namn av en notarie som bemyndigats av behörig distriktsdomstol att utföra handlingar i arvsförfaranden. När notarien, en notarieassistent eller en kandidat handlar som rättsligt ombud i arvsförfaranden har han eller hon samma rättigheter som en domstol i egenskap av offentlig myndighet vad gäller rättsutövande.

En legatarie förvärvar sin rätt till legat vid testators död och ska meddelas om denna rätt innan arvsförfarandet slutförs. Legat ska fastställas innan arvsförfarandet slutförs.

Avsägande av rätt till arv, avstående och efterskänkande

En arvsrätt får avsägas på förhand genom avtal med testatorn i form av en notariatshandling.

Efter att testatorn har avlidit kan en arvinge avstå från arvet genom en uttrycklig förklaring som lämnas in till domstolen, inom en månad från den dag då arvingen informeras om denna rätt. En arvinge som är bosatt utomlands har tre månader på sig att avstå från arv från det att ett sådant meddelande tas emot. Denna tidsgräns kan förlängas om det finns allvarliga skäl, men kan inte förlängas när den har löpt ut (man kan inte avstå från tidsfristen). Efter denna tidsfrist anses arvingen ha underlåtit att avstå från arvet.

En bröstarvinge kan avstå från arv men behålla sin rätt till laglott; han eller hon kan t.ex. avstå från arv enligt förordnandet om kvarlåtenskap utan att avstå från rätten till laglott. Detta är, i vissa avseenden, ett undantag från den allmänna regeln att en arvinge inte kan friskrivs från en skyldighet som åläggs enligt förordnandet om kvarlåtenskap genom att avstå från arvet som följer av förordnandet och samtidigt utöva sin rätt som lagstadgad arvinge – han eller hon kan bli arvinge genom förordnandet om kvarlåtenskap eller avstå från ett sådant arv. En sådan förklaring om avstående eller godtagande kan inte återtas.

En person, som genom sina handlingar gör det tydligt att han eller hon inte har någon avsikt att avstå från ett arv, i synnerhet genom att disponera tillgångar som tillhör kvarlåtenskapen, kan inte avstå från arvet.

Arv kan även efterskänkas till förmån för en annan arvinge. En bröstarvinge som efterskänker sitt arv avstår även från rätten till laglott. Detta beslut gäller även för släktingar i nedstigande led. Ett efterskänkande av arv till förmån för en annan arvinge blir gällande om den andra arvingen samtycker till det. En arvinge som efterskänker sitt arv friskrivs inte genom denna handling från skyldigheten att följa föreskrifter och instruktioner avseende ett legat eller andra åtgärder som enligt testatorns testamente endast kan och ska uppfyllas personligen.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Arvingar kan välja huruvida de vill ha en bouppteckning. Arvingar som inte begär bouppteckning är fullt ansvariga för den avlidnes skulder. Om flera arvingar avstår från bouppteckning är dessa gemensamt och solidariskt ansvariga. En arvinge som inte kräver bouppteckning är ansvarig för alla skulder, även om domstolen utarbetar en förteckning över tillgångar av andra skäl (t.ex. för att en annan arvinge utövar sin rätt till bouppteckning).

Om en arvinge begär bouppteckning genomför domstolen en sådan. En arvinge som begär bouppteckning är endast ansvarig för den avlidnes skulder upp till ett värde som motsvarar arvet som erhålls. Om flera arvingar utövar denna rätt är de gemensamt och solidariskt ansvariga, men var och en endast upp till ett värde som motsvarar deras arv.

I vissa fall beslutar domstolen att bouppteckning ska upprättas även om ingen arvinge har begärt detta, huvudsakligen för att skydda underåriga arvingar, arvingar vars bostadsort är okänd och testatorns fordringsägare.

I en del fall kan domstolen besluta att en bouppteckning ska ersättas av en förteckning över tillgångar i kvarlåtenskapen som utarbetas av boutredningsmannen, eller av en gemensam förklaring om tillgångar i kvarlåtenskapen som utarbetas och undertecknas av alla arvingar.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Registrering av rättigheter i fastighetsregistret regleras av lag nr 256/2013 om fastighetsregistret.

Följande registreras i fastighetsregistret:

Tomter.

Byggnader som har tilldelats ett byggnadsnummer eller ett fastighetsreferensnummer, såvida de inte är del av en tomt- eller byggrätt.

Byggnader som inte har tilldelats något byggnadsnummer eller registreringsnummer, såvida de inte är del av en tomt- eller byggrätt, förutsatt att de utgör den huvudsakliga konstruktionen på fastigheten och inte är klassificerade som "små konstruktioner".

Enheter definierade i civillagen.

Enheter definierade i lag nr 72/1994 om reglering av vissa samägarskapsförhållanden med anknytning till byggnader och vissa ägarskapsförhållanden med anknytning till lägenheter och andra lokaler än bostadshus och om ändring av vissa lagar (lagen om ägande av bostäder), i ändrad lydelse.

Byggrätter.

Vattenverk.

Sakrätter i fast egendom som förvärfvas genom arv förs in i fastighetsregistret i enlighet med ett beslut eller ett giltigt arvsinstrument som utfärdats i en medlemsstat och enligt ett intyg som utfärdats av domstol eller behörig myndighet i den ursprungliga medlemsstaten eller ett europeiskt arvsintyg (*instrument*).

Fastighetsmyndigheten i det distrikt där den fasta egendomen är belägen sköter registreringen.

Den fasta egendomen ska anges i instrumenten för registrering av rättigheterna i fastighetsregistret (arvsbeslutet, ett giltigt instrument och/eller ett europeiskt arvsintyg) i enlighet med 8 § i lag nr 256/2013:

En tomt identifieras med hjälp av ett tomtnummer och en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt, samt med hjälp av namnet på det fastighetsdistrikt där den är belägen.

En tomt som är föremål för förenklad registrering identifieras med hjälp av tomtnumret enligt den tidigare tomtregistreringen, med uppgift om huruvida det är ett tomtnummer som tilldelats enligt fastighetsregistret, tilldelningsplanen, enhetlighetsplanen eller fastighetsregistret, och med hjälp av namnet på det fastighetsdistrikt där den är belägen.

En byggnad som inte är kategoriserad som del av en fastighet eller en byggrätt identifieras med hjälp av numret på den tomt där den är byggd, husnummer eller fastighetsreferensnumret (om inget nummer har tilldelats ska byggnadens användningsområde anges) och med hjälp av namnet på det distrikt där den är belägen.

En enhet identifieras med hjälp av beteckningen på den byggnad i vilken den är avgränsad eller med hjälp av beteckningen på tomt- eller byggrätten, om den byggnad i vilken den är avgränsad är kategoriserad som en del av fastigheten, med hjälp av enhetsnumret och namnet på enheten och, i tillämpliga fall, uppgift om att det rör sig om en enhet som inte är färdigställd.

En byggrätt identifieras med hjälp av tomtnumret, en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt och med hjälp av namnet på den fastighetsgemenskap där den är belägen.

Ett vattenverk identifieras med hjälp av tomtnumret, en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt, med hjälp av namnet på den fastighetsgemenskap där den är belägen samt med hjälp av användningsmetoden.

Instrument som lämnas in för registrering av rättigheter i fastighetsregistret ska uppfylla kraven på instrument som är avsedda för fastighetsregistret.

Innehållet ska berättiga den föreslagna registreringen av rättigheten och den föreslagna registreringen av rättigheten ska påvisa kontinuitet med tidigare registerposter i fastighetsregistret.

I instrumenten ska anges arvingarnas eller andra förmånstagares namn, bostadsadress, personnummer eller födelsedatum (eller, om det rör sig om en juridisk person, namn, säte och registreringsnummer, om ett sådant tilldelats). I instrumentet ska de andelar i vilka arvingarna förvärvat rättigheter till den fasta egendomen anges och i tillämpliga fall vilka sakrätter som fastställs samt motsvarande förmånstagare och ansvariga parter. I arvsförfaranden kan man utöver äganderätt även fastställa byggrätt, servitut, panträtt, framtida panträtt, hypotekarisk panträtt, förhandsrätt, framtida livslång dispositionsrätt, tillhörande samägande, förvaltningsfond samt förbud mot överföring eller belastning.

Om den rätt som ska föras in i fastighetsregistret på grundval av ett visst instrument endast rör en del av en tomt ska instrumentet åtföljas av en kartsnitt som visar den aktuella delen av tomt. Denna kartsnitt behandlas som en del av instrumentet.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

En testator får utse en boutredningsman och/eller en testamentsexekutor i sitt förordnande om kvarlåtenskap.

Domstolen utser en boutredningsman som ska verkställa testamentet på förslag av en arvinge som så önskar. Förslaget måste innehålla generella närmare uppgifter, dvs. vilken domstol det är riktat till, vem som har upprättat det, vad ärendet gäller och syftet är, och det ska undertecknas och dateras.

En domstol får även utse en boutredningsman på eget initiativ om

- ingen testamentsexekutor har utsetts, eller om testamentsexekutorn avböjer att förvalta kvarlåtenskapen eller är uppenbart olämplig att förvalta densamma, och om arvingarna inte kan förvalta kvarlåtenskapen på lämpligt sätt,
- det är nödvändigt att utarbeta en förteckning över de tillgångar som hör till kvarlåtenskapen,
- det finns andra allvarliga skäl, eller om
- den tidigare boutredningsmannen har avlidit, entledigats, avgått eller fått sin rättskapacitet begränsad och om det fortfarande finns behov av att någon utför dessa skyldigheter.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testamentsexekutorn (om en sådan har utsetts av testatorn) är ansvarig för att verkställa testatorns testamente. Om ingen boutredningsman har utsetts är testamentsexekutorn även ansvarig för att förvalta kvarlåtenskapen.

Om både en testamentsexekutor och en boutredningsman utsetts förvaltar boutredningsmannen kvarlåtenskapen i enlighet med testamentsexekutorns instruktioner.

Om boutredningsman har utsetts men ingen testamentsexekutor förvaltar boutredningsmannen kvarlåtenskapen. Om boutredningsmannen föreslagits av en arvinge beordrar domstolen denne att också verkställa testatorns testamente.

Om varken boutredningsman eller testamentsexekutor har utsetts är alla arvingar gemensamt ansvariga för att förvalta kvarlåtenskapen. Arvingarna kan även komma överens om att kvarlåtenskapen ska förvaltas av endast en av dem.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmannen är endast ansvarig för förvaltningen av kvarlåtenskapen. Det innebär att han eller hon endast gör vad som är nödvändigt för att bevara tillgångarna. Han eller hon får, när detta görs, utöva alla rättigheter som avser tillgångarna som förvaltas. Boutredningsmannen får överföra föremål från kvarlåtenskapen eller använda dem som säkerhet, om detta krävs för att bevara värdet på eller innehållet i de förvaltade tillgångarna, eller till ersättning. Enligt samma villkor får han eller hon ändra syftet med tillgångarna som förvaltas.

Boutredningsmannen eller testamentsexekutorn får vidta alla åtgärder utöver grundläggande förvaltning som arvingarna samtycker till. Om arvingarna inte kommer överens, eller om en arvinge anses vara en person under särskilt skydd, krävs godkännande från domstol.

Testamentsexekutorn ansvarar för att med tillbörlig akksamhet verkställa testatorns testamente. Han eller hon har rätt att utöva alla rättigheter som krävs för att utföra sina uppgifter, inbegripet rätten att försvara testamentets giltighet i domstol och att yrka att en arvinge eller legatarie är obehörig, och för att säkerställa att alla testatorns instruktioner verkställs. Testatorn kan ange ytterligare skyldigheter för testamentsexekutorn i testamentet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Arvsförfaranden avslutas med att en arvsordning utfärdas, i vilken rättigheter och skyldigheter avseende kvarlåtenskapen tydligt förklaras. Parterna har rätt att överklaga denna ordning inom 15 dagar från den dag då den meddelas. Beslutet blir slutgiltigt om inga överklaganden framställs inom denna tidsram.

Den slutgiltiga ordningen fungerar som bevis på rättigheterna och skyldigheterna däri. Ordningen är en officiell handling.

Innan förfarandet slutförs kan domstolen utfärda en officiell bekräftelse av kända fakta från ärendeakten. Denna bekräftelse är också en officiell handling.

Senaste uppdatering: 11/12/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Tyskland

Faktbladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Ett testamente kan upprättas som ett så kallat holografiskt testamente (*eigenhändig*es Testament) eller som ett offentligt testamente (*öffentlich*es Testament).

Ett holografiskt testamente kan endast upprättas av personer som har fyllt 18 år och måste i sin helhet vara skrivet för hand av personen i fråga samt vara undertecknat. Om testamentet är skrivet på skrivmaskin eller dator, om underskrift saknas eller om det exempelvis har dikterats på band är testamentet ogiltigt, vilket innebär att de lagliga arvtagarna ärver, om det inte föreligger något annat giltigt testamente där andra arvtagare anges. Av bevissskäl är det nödvändigt att underteckna med fullständigt namn, det vill säga med förnamn och efternamn, så att det inte kan uppkomma något tvivel om vem som har upprättat testamentet. Slutligen rekommenderas det starkt att datum och plats för nedtecknandet av testamentet anges. Detta är viktigt, eftersom ett nytt testamente helt eller delvis kan upphäva ett tidigare testamente. Om datum saknas på det ena eller båda testamentena, är det ofta svårt att veta vilket av de båda testamentena som är det senaste och därmed giltiga testamentet.

Makar eller partner i ett registrerat partnerskap kan även upprätta ett gemensamt holografiskt testamente. I sådana fall ska båda underteckna det gemensamt eller av endera makarna eller partnererna egenhändigt skrivna testamentet (för närmare uppgifter, se broschyren *Erben und Vererben* från förbundsjustitieministeriet och ministeriet för konsumentskydd, s. 24 *Was ist ein gemeinschaftliches Testament?*).

Den som vill vara säker på att inte begå något misstag vid utformningen av sitt testamente kan upprätta ett offentligt testamente, alltså ett testamente som upprättats av notarie (*notarielles Testament*). Då anges den sista viljan muntligen till en notarie som nedtecknar den skriftligt eller inlämnas, testamentet skriftligen till notarien (för närmare upplysningar, se broschyren *Erben und Vererben* från förbundsjustitieministeriet och ministeriet för konsumentskydd, s. 23 *Das öffentliche Testament*). Ett sådant testamente kan redan upprättas av minderåriga som har fyllt 16 år.

Ett arvsavtal ska ingås hos notarie i samtidig närvaro av båda parterna (för närmare upplysningar, se broschyren *Erben und Vererben* från förbundsjustitieministeriet och ministeriet för konsumentskydd, s. 29 *Der Erbvertrag*).

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

För att motverka risken att ett holografiskt testamente göms, förloras eller glöms bort, rekommenderas att testamentet inges till allmän domstol (*Amtsgericht*) – i Baden-Württemberg till och med slutet av år 2017 till notarie – för förvaring (*amtliche Verwahrung*). Ett testamente som upprättats av notarie förvaras alltid

av myndighet. Samma sak gäller för ett arvsavtal såvida inte de avtalslutande parterna utesluter en särskild förvaring av myndighet. I sistnämnda fall förblir handlingen i notaries förvar. Testamenten som förvaras av myndighet och arvsavtal ska öppnas när den person som har förordnat om kvarlåtenskapen (i lagen kallad arvlåtaren) avlider.

Holografiska testamenten samt av notarie bevitnade förordnanden om kvarlåtenskap (testamenten och arvsavtal) som förvaras hos allmän domstol – i Baden-Württemberg till slutet av år 2017 hos notarie – registreras sedan den 1 januari 2012 elektroniskt i det centrala testamentsregistret hos den federala kammaren för notaries (*Bundesnotarkammer*). Uppgifter från de ansvariga myndigheterna om förvaring av förordnanden om kvarlåtenskap som upprättats redan innan detta datum överförs till registret.

Bundesnotarkammer underrättas i egenskap av registermyndighet om samtliga dödsfall inom landet och underrättar domstol som är behörig att pröva successionsrättsliga tvister, för att testamentet ska kunna öppnas till följd av dödsfall, och det ska kunna fastställas huruvida det föreligger förordnanden och i så fall vilka och var dessa förvaras.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

De närmaste anhöriga kan göras arvlösa genom testamente. Det har dock alltid ansetts orättvist om den överlevande maken, barnen och barnbarnen eller föräldrarna vid ett arvsfall skulle gå helt lottlösa, om dessa skulle ha varit lagliga arvtagare utan förordnandet genom testamentet. På grund av det av staten erkända och lagstadgade övertagandet av ömsesidigt ansvar gäller motsvarande förhållande den överlevande partnern i ett registrerat partnerskap mellan personer av samma kön. Lagstiftaren föreskriver därför en så kallad laglott (*Pflichtteil*) för denna snävt avgränsade persongrupp. De personer som har rätt till laglott kan kräva att arvtagaren eller arvtagarna betalar dem ett belopp som motsvarar hälften av värdet av den lagstadgade arvsloten.

Exempel: Arvlåtarskan efterlämnar make, med vilken hon levit i lagstadgad förmögenhetsgemenskap (*Zugewinnngemeinschaft*, äktenskapsförord som innebär att makarna kvarstår som ägare till sina respektive egendomsdelar medan all förmögenhetsökning under äktenskapet är gemensam) och en dotter. I testamentet har arvlåtarskan uppgivit sin make som ensam arvtagare. Kvarlåtenskapens värde uppgår till 100 000 euro. Dotterns laglott motsvarar en fjärdedel av detta belopp (i förhållande till maken, som upprättat en giftorättsordning tillsammans med arvlåtarskan, motsvarar dotterns lagliga arvlott hälften av hans andel). För att fastställa betalningskravets omfattning ska laglottskvoten multipliceras med arvets värde vid tidpunkten för frånfallet. Dottern kan således hävda rätt till laglott på 25 000 euro ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ euro) visavi maken.

Arvlåtaren kan inte heller kringgå rätten till laglott genom att testamentera ett lägre belopp än hälften av en arvtagares lagstadgade arvslott. I sådant fall kan en denna person göra anspråk på tillägg till arvsloten motsvarande högst halva värdet av den lagstadgade arvsloten.

Exempel: Arvlåtaren har testamenterat $\frac{1}{2}$ av kvarlåtenskapen till sin maka med vilken han levit i lagstadgad förmögenhetsgemenskap mellan makar och $\frac{1}{2}$ till sin dotter. Kvarlåtenskapens värde uppgår till 800 000 euro. Dotterns laglott uppgår till $\frac{1}{4}$ (= 200 000 euro). Eftersom hon redan har erhållit 100 000 euro ($\frac{1}{2}$ av 800 000 euro) enligt testamentet, har hon rätt till den del av lagloten som saknas (100 000 euro).

Anspråk på laglott ska göras gällande inom tre år från den tidpunkt då arvtagaren fått kännedom om att en inskränkning av arvsrätten ägt rum, dock senast inom trettio år efter frånfallet.

Arvtagare kan begära uppskov med anspråket på laglott om en omedelbar uppfyllelse skulle drabba dem oskäligt hårt. I lagen nämns som exemplet att familjens hem annars måste säljas. Men vederbörlig hänsyn ska också tas till de intressen som arvtagaren har. Uppskov innebär att lagloten inte måste betalas ut omedelbart. Hur länge utbetalningen av lagloten kan skjutas upp samt vilka eventuella säkerheter som ska ställas för lagloten, ska domstolen avgöra i varje enskilt fall.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om arvlåtaren inte efterlämnar något testamente eller något arvsavtal fördelas arvet efter den lagstadgade arvsordningen.

Enligt tysk arvsrätt ärver i princip endast släktingar, det vill säga personer som har gemensamma föräldrar, mor- och farföräldrar och deras föräldrar, men även ännu mer avlägsna gemensamma släktingar. Ingifta släktingar anses inte vara släkt i denna bemärkelse och är således uteslutna från den lagstadgade arvsordningen. Detta gäller t. ex. svärmor, svärson, styvfar, styvdotter, ingift moster, faster, far- eller morbror, eftersom arvlåtaren inte har några gemensamma förfäder med dessa.

Ett släktskapsförhållande kan även följa genom adoption (adoption av barn). En adoption medför nämligen i princip att ett omfattande lagstadgat släktskapsförhållande uppstår till den som adopterar och dennes släkt, där samtliga rättigheter och skyldigheter ingår. Adoptivbarnen är i regel likställda med de biologiska barnen (särskilda regler kan dock gälla vid adoption av myndiga "barn").

Ett undantag från principen om arvsordning för släktingar föreligger för makar som, trots att de i regel inte är släkt med varandra, och därför inte har några gemensamma släktingar, ändå har en egen arvsrätt med avseende på sin partner. Om makar är skilda föreligger inte någon rätt till arv. Detta gäller även på vissa villkor för makar som lever åtskilda.

Partner i ett registrerat partnerskap är i arvsrättsligt hänseende likställda med makar. Däremot föreskrivs inte någon lagstadgad arvsrätt för andra samlevnadsformer.

Arvsrätt för släktingar:

Alla släktingar har inte arvsrätt av samma omfattning. Enligt lagen delas arvtagarna upp i olika arvsklasser:

Första arvsklassen

Till arvtagarna i den första arvsklassen hör endast den avlidnes avkomlingar, dvs. barn, barnbarn, barnbarns barn osv.

Utomäktenskapliga barn är lagstadgade arvtagare till båda föräldrarna samt till deras respektive släktingar. (Ett undantag föreligger för arvsfall i vilka arvlåtaren avlidit före den 29 maj 2009, om det utomäktenskapliga barnet föddes före den 1 juli 1949 – se broschyren *Erben und Vererben* från tyska justitieministeriet och ministeriet för konsumentskydd, s. 11 och 15 – respektive fotnoter).

Om det finns någon som tillhör denna grupp av särskilt nära släktingar, får övriga mer avlägsna släktingar inte del av arvet.

Exempel: Arvlåtaren har en dotter och ett flertal syskonbarn. Syskonbarnen ärver ingenting.

Barnbarn och barnbarns barn osv. kan i regel endast ärva om deras föräldrar redan har avlidit eller avstår från arv.

Exempel: Den avlidne hade en dotter och dessutom tre barnbarn som är barn till en redan avlidne son. Dottern erhåller hälften av arvet, medan barnbarnen får dela på den andra halvan, nämligen den del som skulle ha tillfallit deras far. Varje barnbarn erhåller således $\frac{1}{3}$ av arvet.

Andra arvsklassen

Arvtagarna i den andra arvsklassen utgörs av den avlidnes föräldrar och deras barn och barnbarn, dvs. arvlåtarens syskon och syskonbarn. Även i detta fall gäller att barn till arvlåtarens föräldrar endast ärver om arvlåtarens föräldrar redan har avlidit. De övertar arvsloten från sin avlidna mor eller far.

Släktingar i den andra arvsklassen kan ärva endast om det inte finns några släktingar i den första arvsklassen.

Exempel: Arvlåtaren efterlämnar två syskonbarn. Systemen och föräldrarna är avlidna. Syskonbarnen ärver således hälften var.

Tredje arvsklassen och ytterligare arvsklasser

Den tredje arvsklassen omfattar mor- och farföräldrar och deras barn och barnbarn (fastrar och mostrar, far- och morbröder, kusiner osv.), medan den fjärde arvsklassen omfattar föräldrar till mor- och farföräldrar och deras barn och barnbarn. Arvsordningen grundas i huvudsak på samma regler som för de tidigare arvsklasserna. Från och med den fjärde arvsklassen träder emellertid inte längre avkomlingarna till mor- eller farföräldrarnas redan avlidna avkomlingar i de avlidna avkomlingarnas ställe. I stället ärver principiellt endast de närmaste släktingarna (övergång från arvsordning enligt härstamning till ett gradsystem). Den allmänna regeln gäller alltid: Om en släkting i en tidigare arvsklass fortfarande lever, utesluter detta alla möjliga arvtagare i en senare arvsklass.

Makar eller registrerade partner

Överlevande make eller maka respektive överlevande partner från ett registrerat partnerskap är – oberoende av de aktuella förmögenhetsförhållandena – lagstadgad arvtagare och ärver $\frac{1}{4}$ i förhållande till avkomlingar och $\frac{1}{2}$ i förhållande till släktingar i andra arvsklassen (dvs. föräldrar, syskon och syskonbarn till arvlåtaren) och mor- och farföräldrar.

Om makarna har levit i lagstadgad förmögenhetsgemenskap (vilket alltid är fallet såvida inte makarna har avtalat något annat genom äktenskapsförord), höjs ovan nämnda arvslott med $\frac{1}{4}$. Motsvarande gäller för partner i ett registrerat partnerskap.

Om det varken finns släktingar från första eller andra arvsklasserna eller mor- eller farföräldrar, erhåller den överlevande maken eller registrerade partnern hela kvarlåtenskapen.

Exempel: Arvlåtaren efterlämnar sin maka med vilken han har levit i lagstadgad förmögenhetsgemenskap samt sina föräldrar. Maken erhåller $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$) och föräldrarna, i egenskap av arvtagare tillhöriga den andra arvsklassen, $\frac{1}{4}$ var av kvarlåtenskapen. Dessutom erhåller maken (i förhållande till släktingarna tillhöriga andra arvsklassen eller mor- eller farföräldrar) i förväg (s.k. Grosser Voraus) i regel samtliga tillgångar som hör till hushållet samt bröllopsgåvor (i förhållande till släktingar tillhöriga första arvsklassen erhåller överlevande make/maka som lagstadgad arvtagare dessa tillgångar endast om det på ett försvarbart sätt kan hävdas att de behövs i hushållet).

Statens arvsrätt:

Om det varken finns någon make eller registrerad partner eller några andra släktingar, ärver staten kvarlåtenskapen. Dess ansvar är i princip begränsat till kvarlåtenskapen.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

I princip är den allmänna domstol i vars domsaga arvlåtaren senast stadigvarande vistades behörig att pröva arvstvister (i Baden-Württemberg är till slutet av år 2017 i stället motsvarande notarie behörig).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Avstående från arv sker genom en förklaring till behörig allmän domstol. Förklaringen ska upptas i protokoll vid behörig domstol eller inges i offentligt bestyrkt form (se nedan för närmare detaljer).

För en förklaring om accept av arv ställs inga krav på särskild form eller på mottagande. Om en arvtagare låter fristen för avstående löpa ut gäller detta som accept.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Avstående från eller accept av ett legat görs genom förklaring gentemot den person som är ansvarig för legatet. Detta kan vara arvtagaren eller en legatarie (*Untervermächtinis*).

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Tysk arvsrätt innehåller inte några bestämmelser om förklaring om avstående från eller accept av laglott.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Öppnande av testamente:

Ett förordnande om sista viljan som ingivits till den domstol som är behörig att pröva successionsrättsliga tvister, respektive förvarats av myndighet, öppnas på initiativ av den behöriga domstolen när arvlåtaren avlider. Arvtagarna underrättas.

Arvsintygsförfarande:

Ett arvsintyg är ett intyg som upprättats av behörig domstol (i Baden-Württemberg till och med slutet av år 2007 av notarie) i vilket anges vem som är arvtagare, omfattningen av dennes arvsrätt samt förordnandet av ett efterarv eller verkställande av testamentet.

Intyget utfärdas av behörig domstol på begäran. I ansökan ska styrkas att de uppgifter som föreskrivs i lag är riktiga eller under ed försäkras att det inte föreligger någon grund för tvivel att uppgifterna är riktiga. Försäkran under ed kan avläggas hos en notarie eller vid domstol, såvida denna behörighet inte har överlåtits helt till notarie enligt delstatens lagstiftning.

Utfärdande av ett europeiskt arvsintyg:

I lagen om internationella arvsrättsliga förfaranden (*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz*, IntErbRVG) regleras förfarandet för det europeiska arvsintyget. Det europeiska arvsintyget är ett intyg som gäller inom nästa hela Europeiska unionen (undantag: Förenade kungariket, Irland och Danmark). Även detta intyg utfärdas i form av en bestyrkt kopia med begränsad giltighetstid på begäran av den domstol som är behörig att pröva successionsrättsliga tvister. Syftet med intyget är framför allt att underlätta arvsskiften inom EU.

Fördelning av tillgångarna:

Om kvarlåtenskapen tillfaller flera arvtagare är dödsboets tillgångar gemensamma. Därför kan dödsbodlagarna endast förfoga över enskilda tillgångar i kvarlåtenskapen gemensamt, exempelvis måste de gemensamt sälja arvlåtarens bil om de bedömer att denna inte längre behövs. De ska även förvalta kvarlåtenskapen gemensamt. Detta kan ofta medföra betydande svårigheter, särskilt när arvtagarna är bosatta på olika platser och inte kan komma överens. För att undkomma denna ofta besvärande tvångsgemenskap, kan varje arvtagare i princip begära upphävande av denna (*Auseinandersetzung*). Det viktigaste undantaget är när arvlåtaren i testamentet har föreskrivit att kvarlåtenskapen inte får delas under en viss period, t.ex. för att bevara ett familjeföretag.

Om arvlåtaren har utsett en testamentsexekutor är denne ansvarig för uppdelningen av arvet. I annat fall ska arvtagarna själva företa uppdelningen. De kan ta hjälp av notarie. Om arvtagarna inte kan komma överens trots att de har anlitat en notarie återstår endast att väcka talan vid allmän domstol.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Vad gäller den lagstadgade arvsordningen, se ovan.

Om den avlidne har efterlämnat ett testamente har detta företräde framför bestämmelserna om lagstadgad arvsordning. Om arvlåtaren har förfogat över hela kvarlåtenskapen i sitt testamente ärver således endast de som nämns i testamentet. Vad gäller personer som har rätt till laglott, se ovan.

Arvet övergår automatiskt till arvtagaren/arvtagarna vid arvlåtarens död (principen om automatiskt förvärvande av arvet). Arvtagare kan emellertid avstå från arv, se nedan.

Arvlåtaren kan i testamentet även förordna legat, t.ex. att enskilda tillgångar ur kvarlåtenskapen eller vissa belopp ska tillfalla särskilda personer. Legatarien blir inte arvtagare, utan har en rätt gentemot den ansvariga personen att erhålla de tillgångar i kvarlåtenskapen som föreskrivs i testamentet.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Avstående från arv:

Arvtagarna är inte ansvariga för dödsboets skulder, om de har avstått från arvet inom föreskriven frist. I princip måste vederbörande förklara sin önskan att avstå från arv vid den behöriga domstolen inom sex veckor efter det att arvtagaren har fått kännedom om arvet och grunden för dennes ställning som arvtagare. Detta sker antingen genom upptagande i protokoll vid domstolen eller i offentligt bestyrkt form. I sistnämnda fall räcker ett brev, men det krävs att arvtagarens underskrift bestyrks av notarie. Avstående från och accept av arv är i regel bindande.

Ansvar vid accept av arv:

Om arvtagarna accepterar arvet anses de i rättsligt hänseende vara arvlåtarens efterträdare. Detta innebär att de även ärver skulderna, för vilka de även i princip ska ansvara med sina egna tillgångar.

Arvtagarna kan emellertid begränsa sitt ansvar för de ärvda skulderna till dödsboet. Detta innebär att eventuella fordringsägare till den avlidna personen visserligen kan vända sig till dödsboet med sina fordringar, men att arvtagarnas egna tillgångar är säkrade mot tredje part. Arvtagarna kan få en sådan begränsning av ansvaret genom att begära förvaltning av dödsboet vid behörig domstol eller begära att dödsboet försätts i konkurs hos behörig allmän domstol.

Det är emellertid möjligt för arvtagarna att få en ansvarsbegränsning även om kvarlåtenskapen inte ens täcker kostnaderna för förvaltningen av dödsboet eller konkursförandet. De kan åberopa kvarlåtenskapens ringa omfattning om en fordringsägare framställer krav. Arvtagarna kan vägra att betala dödsboets skulder i den mån kvarlåtenskapen inte räcker till. De är emellertid skyldiga att lämna ut den befintliga kvarlåtenskapen till fordringsägarna. Om arvtagarna enbart vill undvika att med skulder som de inte har räknat med, räcker det att efterlysa borgenärerna (*Aufgebotsverfahren*). Arvtagarna kan begära att behörig allmän domstol uppmanar samtliga arvlåtarens fordringsägare att inom en viss frist meddela vilka fordringar de har gentemot arvlåtaren. Om en fordringsägare inte anmäler sina fordringar i tid, får denne hålla till godo med det som blir kvar av arvet. Med hjälp av förandet för att efterlysa borgenärer kan arvtagarna samtidigt få reda på om det föreligger en anledning att begära offentlig förvaltning av kvarlåtenskapen eller att begära att dödsboet försätts i konkurs.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

För att arvtagaren till en fastighetsägare ska kunna registreras som ägare i fastighetsregistret, krävs en ansökan om justering av fastighetsregistret och det måste styrkas att uppgifterna fastighetsregistret är felaktiga. För att en justering av fastighetsregistret ska kunna göras efter den registrerade ägarens död, måste den sökandes ställning som arvtagare kunna styrkas.

Den som vill styrka sin ställning som arvtagare för att därigenom kunna justera fastighetsregistret kan göra detta genom att lämna in ett arvsintyg eller ett europeiskt arvsintyg.

Om arvsordningen grundas på ett förordnande om kvarlåtenskap som föreskrivs i en offentlig handling (ett testamente upprättat av notarie eller ett arvsavtal), är det tillräckligt om förordnandet och protokollet om öppnandet inges till fastighetsregistret.

Om ett legat omfattar fast egendom och denna egendom ska kunna överlåtas till legatarien – oberoende av de tillämpliga arvsrättsliga bestämmelserna – krävs det att en notariehandling som visar att legatarien har förvärvat äganderätten till den fasta egendomen lämnas in.

Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan ytterligare handlingar vara nödvändiga. För att registrera ett handelsbolag som arvtagare krävs det exempelvis att sökandens rätt att företräda bolaget styrks (t.ex. genom ett officiellt utdrag ur handelsregistret).

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Syftet med en boutredning är enligt tysk arvsrätt att hindra att arvtagarnas egna tillgångar berörs av verkställandet av testamentet. Behörig allmän domstol ska endast utse en boutredningsman om detta begärs av en berättigad part (arvtagare, testamentsexekutor, fordringsägare, köpare av kvarlåtenskapen eller efterarvinge).

Boutredningsmannen är ett officiellt utsett organ som ska förvalta främmande tillgångar med egen partsställning vid en tvist. Boutredningsmannen utför sitt uppdrag i privat intresse för att förvalta främmande tillgångar och tillvarata samtliga parter intressen (arvtagare och fordringsägare). Boutredningsmannens rättigheter och skyldigheter att förvalta dödsboet syftar inte bara till att bevara och öka dödsboets värde, utan främst till att tillgodose fordringsägarnas önskemål. Boutredningsmannens huvudsakliga uppgift är att avveckla dödsboets skulder.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Förutom arvtagarna själva, boutredningsmannen (eller insolvensförvaltaren) (se ovan) och testamentsexekutorn (se nedan), kan en förvaltare (*Nachlasspfleger*) ha motsvarande befogenhet.

Allmän behörig domstol utser en förvaltare på eget initiativ, om det uppkommer ett aktuellt behov vid en tidpunkt när det är oklart vem som är arvtagare eller om denne kommer att acceptera arvet. Syftet med att utse en förvaltare är att man vill skydda och bevara kvarlåtenskapen i den okända arvtagarens intresse.

Allmän behörig domstol fastställer förvaltarens behörighet utifrån behoven i det enskilda fallet. Behörigheten kan vara omfattande eller endast avse förvaltningen av enskilda tillgångar i dödsboet. Oftast har förvaltaren i uppdrag att fastställa okända arvtagare och att skydda och bevara dödsboet.

En förvaltare utses principiellt sett inte för att tillgodose fordringsägarnas intressen, utan främst för att skydda arvtagarna. Undantagsvis kan betalningen av dödsboets skulder från dess medel emellertid tillhöra förvaltarens uppgifter om det krävs för att dödsboet ska förvaltas korrekt och bevaras eller för att förhindra skada, särskilt för att undvika kostnader genom onödiga rättstvister.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Arvlåtaren kan genom ett förordnande om kvarlåtenskap utse en eller flera testamentsexekutörer. Vidare kan arvlåtaren bemyndiga tredje man, testamentsexekutorn eller allmän behörig domstol att utse (ytterligare) en testamentsexekutor. Uppdraget som testamentsexekutor inleds när den utnämnda personen antar uppdraget.

Enligt lag är det testamentsexekutorns uppgift att utföra arvlåtarens sista vilja. Om det föreligger flera arvtagare ska denne fördela kvarlåtenskapen mellan dem.

Testamentsexekutorn ska förvalta kvarlåtenskapen. I synnerhet har denne rätt att ta kvarlåtenskapen i besittning och förfoga över dess tillgångar. Arvtagarna kan inte förfoga över tillgångar som omfattas av testamentsexekutorns förvaltning. Testamentsexekutorn har även rätt att ådra sig skulder för dödsboet om detta krävs för en korrekt förvaltning. Testamentsexekutorn får dock endast förfoga över tillgångar utan ersättning om det överensstämmer med en moralisk skyldighet eller allmän anständighet.

Arvlåtaren kan emellertid begränsa testamentsexekutorns befogenheter efter eget godtycke i förhållande till lagbestämmelserna. Det står även arvlåtaren fritt att föreskriva testamentsexekutionens varaktighet. Exempelvis kan arvlåtaren begränsa testamentsexekutorns uppdrag till att endast omfatta avvecklingen och fördelningen av kvarlåtenskapen på kort sikt. Arvlåtaren kan emellertid i sitt testamente eller arvsavtal även föreskriva en långsiktig exekution (*Dauervollstreckung*). En långsiktig exekution kan i princip föreskrivas för högst 30 år, räknat från fränfallet. Arvlåtaren kan emellertid föreskriva att förvaltningen ska pågå fram till arvtagarens eller testamentsexekutorns död eller någon annan händelse som rör någon av dessa personer. I sådana fall kan testamentsexekutionen till och med pågå längre än 30 år.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

För att bevisa arvsrätten krävs i regel ett arvsintyg eller ett europeiskt arvsintyg, t.ex. när arvtagaren ska registrera en fastighet eller ett konto från arvlåtaren i sitt eget namn. Om det föreligger ett offentligt testamente (se ovan), måste inte alltid ett arvsintyg eller ett europeiskt arvsintyg visas upp i dessa fall.

Senaste uppdatering: 24/10/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [et](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Estland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

En testator kan utarbeta ett förordnande om kvarlåtenskap genom ett testamente eller ett arvsavtal. Testamentet kan vara offentligt eller privat. En testator kan när som helst återkalla ett testamente eller en del av det genom ett senare testamente eller arvsavtal. Detta gäller inte inbördes testamenten mellan makar eftersom särskilda regler styr ändringar och återkallande av sådana testamenten.

Offentliga testamenten

Ett offentligt testamente är ett testamente som bestyrks av notarie eller ett testamente som upprättas av testatorn och deponeras hos notarie, i ett förseglat kuvert, för förvaring.

I fall av offentligt testamente attesterar notarien ett testamente som han eller hon har utarbetat i enlighet med testatorns testamentariska förordnande. Alternativt skriver testatorn testamentet och lämnar in det till notarien för attestering. Ett offentligt testamente ska undertecknas av testatorn i notariens närvaro.

Även underåriga personer, som har fyllt 15 år, får utarbeta testamenten att attesteras av notarie. En sådan underårig testator behöver inte något samtycke från sin vårdnadshavare.

När det gäller testamenten som deponeras hos notarie ska testatorn personligen överlämna det testamentariska förordnandet till notarien i ett förseglat kuvert, och förklara för notarien att detta utgör hans eller hennes testamente. I sådana fall utarbetar notarien en notariatshandling avseende det faktum att ett testamente har deponerats, och handlingen undertecknas av testatorn och notarien. Testatorn kan när som helst återfå ett testamente som deponerats hos en notarie. I sådana fall utarbetar notarien en notariatshandling avseende det faktum att testamentet har återfåtts, och handlingen undertecknas av testatorn och notarien.

Det finns inga tidsbegränsningar avseende offentliga testamentens giltighet, dvs. de förblir i kraft tills dess att de ändras eller återkallas.

Privata testamenten

Ett privat testamente är antingen ett testamente som undertecknas inför vittnen eller ett holografiskt testamente.

Texten i ett privat testamente som undertecknas inför vittnen behöver inte ha skrivits av testatorn (den behöver inte heller vara handskriven), men testamentet ska undertecknas inför minst två vittnen med aktiv rättskapacitet och det datum och år då testamentet upprättas ska anges i detsamma. Vittnena ska vara samtidigt närvarande vid undertecknandet. Testatorn ska meddela vittnena om att de har kallats som vittnen till upprättande av ett testamente och att testamentet utgör hans eller hennes testamentariska förordnande. Vittnena behöver inte känna till testamentets innehåll. Omedelbart efter att testatorn har undertecknat testamentet ska även vittnena underteckna det. Vittnena bekräftar med sina respektive namnteckningar att testatorn själv har undertecknat testamentet, och att testatorn så vitt de vet har aktiv rättskapacitet att utfärda ett testamente. En person får inte agera vittne om hans eller hennes släktingar i uppstigande eller nedstigande led, syskon och deras släktingar i nedstigande led eller make/maka och hans/hennes släktingar i nedstigande led är förmanstagare i det testamente som upprättas.

Ett holografiskt privat testamente ska skrivas av testatorn för hand från början till slut (det får inte maskinskrivas, skrivas ut eller utarbetas mekaniskt på något annat sätt), och det datum och år då testamentet upprättas ska anges i detsamma. Ett holografiskt testamente ska undertecknas personligen av testatorn.

Testatorn kan behålla det privata testamentet eller ge det till en annan person för förvaring.

Ett privat testamente blir ogiltigt sex månader efter att det upprättades, om testatorn fortfarande lever. Om det i det privata testamentet inte anges vilket år och datum som det upprättades, och om det inte är möjligt att fastställa detta på något annat sätt, är testamentet ogiltigt.

Inbördes testamenten mellan makar

Ett inbördes testamente mellan makar är ett testamente som utarbetas gemensamt av två makar, där de anger varandra som arvingar eller gör andra förordnanden om kvarlåtenskapen.

I ett inbördes testamente mellan makar där båda anger varandra som enda arvinge kan de fastställa till vem den överlevande makens andel av kvarlåtenskapen ska överföras i händelse av hans eller hennes död.

Ett inbördes testamente mellan makar ska attesteras av notarien. Notarien utarbetar denna typ av testamente i enlighet med makarnas testamentariska förordnande och makarna ska underteckna det i notariens närvaro.

Ett förordnande i ett inbördes testamente mellan makar kan återkallas av endera maken så länge båda är i livet. Ett testamente genom vilket ett förordnande återkallas ska attesteras av notarien. Förordnandet anses vara återkallat när den andra maken mottar ett meddelande om återkallande av förordnandet, överfört enligt notariatsförfarande. Efter att den ena maken har avlidit kan den överlevande maken endast återkalla sitt förordnande om han eller hon avstår från den andel av kvarlåtenskapen som testamentats till honom eller henne, på grundval av det inbördes testamentet.

Ett inbördes testamente mellan makar blir ogiltigt om äktenskapet upplöses innan testatorn avlider. Det blir även ogiltigt om testatorn före sin död ansöker om skilsmässa i domstol eller tillhandahåller ett skriftligt medgivande om skilsmässa, eller har rätt att annullera äktenskapet och lämnar in en sådan ansökan till domstol.

Arvsavtal

Ett arvsavtal är ett avtal mellan testatorn och en annan person, genom vilket testatorn utnämner motparten eller en annan person till arvinge och fastställer ett legat, en testamentarisk skyldighet eller ett testamentariskt direktiv. Ett arvsavtal kan även tecknas av testatorn och hans eller hennes intestatarvinge om att intestatarvingen avstår från arv.

Ett arvsavtal kan även innehålla ensidiga förordnanden som utfärdas av testatorn. I detta fall tillämpas bestämmelserna i testamentet avseende dessa förordnanden.

Arvsavtal ska utarbetas och attesteras av notarien och undertecknas i närvaro av notarien.

Ett arvsavtal eller ett förordnande däri får upphävas eller återkallas medan parterna fortfarande lever, genom ett avtal mellan personerna som attesteras av notarien, eller genom ett nytt arvsavtal.

Därutöver är det möjligt att säga upp ett arvsavtal. Testatorn kan säga upp arvsavtalet om rätten till hävning har avtalats i arvsavtalet. Uppsägning kan även ske om testamentstagaren begär ett brott mot testatorn, hans eller hennes make eller maka eller släkting i upp- eller nedstigande led, eller om motparten avsiktligt bryter mot en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla underhållsstöd till testatorn. Testatorn har även rätt till uppsägning i en situation där en part i arvsavtalet som är skyldig att fullgöra återkommande skyldigheter gentemot testatorn under hans eller hennes livstid – framför allt avseende underhållsstöd – avsiktligt och på ett allvarligt sätt bryter mot en sådan skyldighet. Uppsägning av arvsavtalet sker genom att en av notarien attesterad förklaring lämnas till motparten. Om det rör sig om ett ömsesidigt arvsavtal och om rätten till uppsägning finns angiven i avtalet, blir hela överenskommelsen ogiltig om en part säger upp det, såvida inte någonting annat anges i avtalet. Rätten att säga upp ett ömsesidigt arvsavtal upphör när en av parterna avlider. Efter att en part har avlidit får den överlevande parten i arvsavtalet endast återkalla sitt förordnande om han eller hon avstår från den kvarlåtenskap som tilldelas honom eller henne enligt avtalet.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Offentliga testamenten och arvsavtal registreras alltid i arvsregistret den arbetsdag som följer efter attesteringen av notariatshandlingen. Dessutom är notarien skyldig att i arvsregistret registrera alla ändringar i arvsavtal, avtal om upphävande av arvsavtal och förklaringar om uppsägning av arvsavtal.

Överträdelse av registreringskyldigheten påverkar inte testamentets giltighet.

Upprättande av ett privat testamente kan registreras i arvsregistret av testatorn eller av någon annan person som har information om det privata testamentet och som av testatorn ombes att föra in denna. Det är inte obligatoriskt att registrera privata testamenten i arvsregistret.

Offentliga testamenten och arvsavtal registreras i arvsregistret av den notarie som attesterade testamentet eller arvsavtalet, eller av den notarie hos vilken testamentet har deponerats. För att göra detta ska notarien skapa en post i arvsregistret eller lämna in en anmälan om detta till registret. Från och med den 1 januari 2015 lämnar notarien inte längre in anmälningar till arvsregistret, utan ändrar i stället i arvsregistret genom att föra in poster.

Uppgifter om privata testamenten kan föras in i arvsregistret via den statliga webbplatsen <http://www.eesti.ee/> av personer som känner till att ett testamente har upprättats och som har ombetts att skapa den relevanta posten.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Det finns i allmänhet inga begränsningar för upprättande av testamenten, och i allmänhet är testatorns egen rätt till förordnande inte heller begränsad om han eller hon upprättar ett testamente.

Testamentsfriheten är begränsad av laglotten, som inskränker testatorns frihet att efterlämna sin egendom till vilka arvingar som han eller hon vill. Om en testator genom ett testamente eller arvsavtal har arvlöshetsförklarat en släkting i nedstigande led, föräldrar eller en make eller maka som har rätt till intestatarv och gentemot vilken testatorn vid tidpunkten för dödsfallet är underhållsskyldig enligt familjelagen, eller om en testator har minskat deras andelar av kvarlåtenskapen jämfört med deras andelar enligt intestatarvet, har de rätt att kräva arvingarna på laglott. Mottagaren av laglotten har således en fordran gentemot arvingarna enligt lagen om skyldigheter. Fordringen avser det faktum att den person som har rätt att motta laglotten kan kräva betalning av ett belopp som motsvarar laglotten, baserat på kvarlåtenskapens värde. Den person som utnyttjar rätten till laglott är inte arvinge. Laglotsbeloppet är halva värdet av den andel av kvarlåtenskapen som en arvinge skulle ha erhållit vid arv enligt lagen, om alla lagstadgade arvingar hade accepterat kvarlåtenskapen.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testatorn inte efterlämnar något giltigt testamente eller arvsavtal betraktas arvet som ett arv enligt den legala arvsordningen och styrs av lagstiftningen.

Om det testamente eller arvsavtal som en testator har upprättat inte omfattar all hans eller hennes egendom så sker arvet av den del som inte omfattas i enlighet med lagstiftningen. Intestatarvingarna är testatorns make eller maka och släktingar, och arvet sker i tre nivåer. Maken eller maken och intestatarvingarna ärver enligt den legala arvsordningen.

I första hand ärver testatorns släktingar i nedstigande led (barn, adopterade barn, barnbarn etc.). Maken eller maken ärver jämte arvingarna i den första arvsklassen ett belopp som motsvarar den andel som ett av testatorns barn skulle få, och minst en fjärdedel av kvarlåtenskapen.

Om det inte finns några arvingar i den första arvsklassen ärver i andra hand testatorns föräldrar och deras släktingar i nedstigande led (testatorns bröder och systrar). Om testatorns båda föräldrar lever när arvsförfarandet inleds ärver de hela kvarlåtenskapen i lika delar. Om den avlidnes far eller mor inte lever när arvsförfarandet inleds ärver barn, adopterade barn och barnbarn etc. till den avlidna föräldern i hans eller hennes ställe. Jämte arvingarna i den andra arvsklassen ärver maken eller maken halva kvarlåtenskapen.

Om det inte finns några arvingar i den andra arvsklassen ärver i tredje hand testatorns far- och morföräldrar och deras släktingar i nedstigande led (testatorns mosttrar och morbröder och fastrar och farbröder). Om alla testatorns mor- och farföräldrar lever när arvsförfarandet inleds ärver de hela kvarlåtenskapen i lika delar. Om en av testatorns far- eller morföräldrar inte lever när arvsförfarandet inleds ärver den avlidne far- eller morförälderns barn, adopterade barn och barnbarn etc. i hans eller hennes ställe. Om inga sådana finns ärver den andra far- eller morföräldern på samma sida hans eller hennes andel. Om den andra far- eller morföräldern också är avlidne ärver hans eller hennes barn, adopterade barn och barnbarn etc. kvarlåtenskapen. Om testatorns båda far- eller morföräldrar är avlidna när arvsförfarandet inleds och de inte har några släktingar i nedstigande led, ärver far- eller morföräldrarna på den andra sidan och deras barn, adopterade barn och barnbarn etc. i deras ställe. Bestämmelserna som gäller för arvingar i den första arvsklassen tillämpas på släktingar i nedstigande led som ärver i sina föräldrars ställe.

Om testatorn var gift och inte hade några arvingar i den första eller andra arvsklassen ärver maken eller maken hela kvarlåtenskapen.

Om testatorn inte hade några intestatarvingar, eller någon make eller maka, är de lokala myndigheterna på den ort där arvsförfarandet inleds den legala arvingen. Platsen där arvsförfarandet inleds är testatorns sista bostadsort. Om testatorns sista permanenta bosättning var i ett annat land än Estland, men estnisk lagstiftning ska tillämpas på arvet, är intestatarvingen Republiken Estland.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

I Estland genomförs arvsförfaranden av notarien på den ort där arvsförfarandet inleds. Notarien för in i arvsregistret att förfarandet har inletts.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Förklaringar om godtagande av och avstående från arv ska framställas till den notarie som behandlar arvsärendet. Förklaringar kan även attesteras av en annan notarie som sedan vidarebefordrar förklaringen till den notarie som genomför förfarandet.

Konsulära tjänstemän med särskilda kvalifikationer som arbetar vid Estlands utrikesrepresentationer får också attesterar förklaringar om godtagande av eller avstående från arv. De konsulära tjänstemännen är skyldiga att vidarebefordra förklaringar som de attesterar till den notarie som behandlar arvsärendet.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Legatsystemet ger legatarier rätt att kräva att den som verkställer ett legat överför objektet för legatet. För att ta emot ett legat ska legatarien lämna in en begäran om verkställande av legatet till den som verkställer det. Testatorn får ålägga verkställandet av legatet som en skyldighet för arvingen eller annan legatarie. Om testatorn inte har utsett någon som ska verkställa legatet ska arvingen göra detta.

Eftersom bestämmelserna om godtagande av eller avstående från arv tillämpas på godtagande av eller avstående från legat innebär underlåtelse att lämna in en förklaring om avstående från legat inom angiven tidsfrist att legatet accepteras. Om legatarien vill avstå från legatet ska en förklaring om avstående lämnas in inom den tidsfrist som fastställs i lag, som är tre månader efter testatorns död och efter att personen har fått kännedom om att han eller hon har rätt till ett legat.

Notarien ska, som en del av arvsförfarandet, kontakta alla legatarier som anges i testamentet och informera dem om deras rätt till legat. Innan en begäran om verkställande av legat lämnas in har legatarien rätt att få information om legatet. Analogt med ett godtagande av arv är en förklaring om godtagande av eller avstående från legat oåterkallelig. För att styrka sina rättigheter kan legatarien ansöka om ett intyg angående krav till följd av ett legat (legatarieintyg) hos den notarie som behandlar arvsärendet.

Om legatet är i form av fast egendom eller något annat föremål för vilket en försäljning/transaktion måste atteras av notarien ska även avtalet om överföring av legat mellan verkställaren av legatet och legatarien atteras av notarien.

En legatarie som är arvinge har rätt till legatet även om han eller hon avstår från arvet.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

En laglott är en monetär fordran gentemot en arvinge enligt lagen om skyldigheter och ska läggas fram för arvingarna. Rätten till laglott uppstår i samband med inledandet av arvsförfarandet. Någon ansökan behöver inte lämnas in till notarien för att få en laglott.

Om en testator genom ett testamente eller arvsavtal har arvlöshetsförklarat en släkting i nedstigande led, förälder eller en make eller maka som har rätt till intestatarv och gentemot vilken testatorn vid tidpunkten för dödsfallet är underhållsskyldig enligt familjelagen, eller om en testator har minskat deras andelar av kvarlåtenskapen jämfört med deras andelar enligt intestatarvet, har de rätt att kräva arvingarna på laglott.

Notarien ska, på grundval av en av notarien atterad ansökan från en arvinge, en testamentsexekutor eller en person som har rätt till laglott, attera intyget om krav på laglott – även kallat intyg för mottagare av laglott. I intyget för mottagare av laglott ska fastställas mottagaren och storleken på laglotten som en lagenlig andel av kvarlåtenskapen.

Det går att avstå från rätten till laglott genom ett arvsavtal som tecknas mellan testatorn och personen med rätt att ärva. Avtalet ska atteras av notarien.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Vid inledande av ett arvsförfarande – dvs. i samband med testatorns död – övergår kvarlåtenskapen till arvingarna, som kan vara arvingar enligt arvsavtal, testamentariska arvingar eller intestatarvingar.

Arvsförfarandet kan inledas av en arvinge, en av testatorns fordringsägare, en legatarie eller någon annan behörig person avseende kvarlåtenskapen för att fastställa vem som är berättigad till att ärva. En person som vill inleda ett förfarande ska kontakta notarien som då utarbetar och atterar en ansökan om detta. Förfarandet kan endast genomföras av en notarie. Om ett arvsförfarande redan har inletts genom en ansökan till en notarie ska således den notarie som tar emot en senare ansökan vidarebefordra denna till den notarie som genomför arvsförfarandet.

En arvinge kan antingen godta eller avstå från ett legat. Tidsfristen för att avstå från sin arvsrätt är tre månader. Denna period börjar löpa vid den tidpunkt då arvingen får kännedom om eller borde ha fått kännedom om testatorns död och sin rätt att ärva. Om arvingen inte avstår från kvarlåtenskapen under denna tidsperiod anses han eller hon ha accepterat arvet. För att acceptera kvarlåtenskapen kan arvingen också lämna in en ansökan till den notarie som behandlar arvsärendet innan ovannämnda tidsfrist löper ut.

En arvinges beslut att godta eller avstå från arv är oåterkalleligt. Om en person avstår från ett arv kan han eller hon sedan inte godta det, och efter att ha godtagit ett arv kan man inte längre avstå från det. Denna princip gäller även godtagande av och avstående från legat – med undantag för att legatarier som även är arvingar har rätt till legat även om de avstår från arv.

Förklaringar om godtagande av och avstående från arv ska atteras av notarien.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvsförfarandet inleds i samband med att en person avlider. När arvsförfarandet inleds övergår arvet till arvingen. Grunden för arvet är lagstiftningen eller testatorns yttersta vilja, uttryckt i ett testamente eller ett arvsavtal. Arvsrätt enligt arvsavtal har företrädare framför testamentarisk arvsrätt, och båda dessa har företrädare framför intestatarv.

Det är inte nödvändigt att lämna in någon separat ansökan för att erhålla ett arv. Vid godtagande av arvet övergår alla testatorns rättigheter och skyldigheter till arvingen, förutom dem som av naturen hänför sig till testatorns person eller som enligt lag inte går att överföra. Om arvingen accepterar arvet ska äganderätten till de föremål som utgör kvarlåtenskapen retroaktivt anses ha överförts den dag då arvsförfarandet inleddes. Om arvet accepteras av mer än en arvinge (medarvingar) tillhör kvarlåtenskapen dem gemensamt.

Alla personer med rättskapacitet kan ärva – detta inbegriper fysiska personer som lever vid tidpunkten för testatorns död och juridiska personer som existerar vid samma tidpunkt. Ett barn som föds levande efter att arvsförfarandet inleds anses kunna ärva om det avlades före arvsförfarandets inledande.

En stiftelse som inrättas på grundval av ett testamente eller arvsavtal ska anses ha existerat vid tidpunkten för inledandet av arvsförfarandet, om den senare erhåller rättigheter som juridisk person.

En överlevande make eller maka har ingen arvsrätt eller rätt till en prioriterad andel om testatorn hade ansökt om skilsmässa innan dödsfallet, eller hade krävt skriftligt samtycke till skilsmässa, eller om han eller hon vid tidpunkten för dödsfallet hade rätt att ansöka om annullering av äktenskapet och hade lämnat in en sådan begäran till domstol.

En förälder som helt har fräntagits vårdnaden kan inte bli laglig arvinge till ett barn.

En person som uppfyller något av följande villkor har inte rätt att ärva:

Om denne avsiktligt och olagligen orsakat eller försökt att orsaka testatorns död.

Om denne avsiktligt och olagligen har försatt testatorn i en situation där testatorn varit oförmögen att uttrycka eller återkalla sin testamentariska vilja.

Om denne genom tvång eller bedräglighet har hindrat testatorn från att skapa eller ändra ett testamentariskt förordnande, eller på samma sätt förmått testatorn att skapa eller ändra ett testamentariskt förordnande om det inte längre varit möjligt för testatorn att uttrycka sin faktiska testamentariska vilja.

Om denne avsiktligt och olagligen har avlägsnat eller förstört ett testamente eller arvsavtal, om det inte längre varit möjligt för testatorn att förnya det.

Om denne har förfalskat testatorns testamente eller arvsavtal eller någon del därav.

Enligt estnisk lagstiftning anses en mottagare av en laglott inte vara arvinge. Mottagaren av en laglott har en betalningsbar fordran gentemot arvingen enligt lagen om skyldigheter. Rätten att kräva arvingarna på en laglott uppstår om en testator genom ett testamente eller arvsavtal har arvlöshetsförklarat en släkting i nedstigande led, en förälder eller en make eller maka som har rätt till intestatarv och gentemot vilken testatorn vid tidpunkten för dödsfallet är

underhållsskyldig enligt familjelagen, eller om en testator har minskat deras andelar av kvarlåtenskapen jämfört med deras andelar enligt intestatarvet. Laglotsbeloppet är halva värdet av den andel av kvarlåtenskapen som arvingen skulle ha erhållit vid ett intestatarv, om alla lagstadgade arvingar hade accepterat kvarlåtenskapen.

Arvsförfaranden kan inledas av en arvinge, en av testatorns fordringsägare, en legatarie eller någon annan behörig person avseende kvarlåtenskapen, på grundval av en av notarie attesterad ansökan. Ett arvsförfarande genomförs av den estnische notarie på vars kontor arvsförfarandet inleds, och som registreras i arvsregistret som verkställare av arvsförfarandet. Förfarandet kan genomföras av en notarie. Om ett arvsförfarande redan har inletts genom en ansökan till en notarie ska således den notarie som tar emot en senare ansökan vidarebefordra denna till den notarie som genomför arvsförfarandet. Notarien ska attestera ett arvsintyg om tillräckliga bevis tillhandahålls avseende en arvinges arvsrätt. Om det finns flera arvingar ska notarien ange storleken på varje arvinges andel av kvarlåtenskapen.

En arvinge kan antingen godta eller avstå från ett arv. Om en person som har rätt att arva inte avstår från arvet inom tre månader från den tidpunkt då han eller hon fick kännedom om, eller borde ha fått kännedom om, sin arvsrätt anses han eller hon ha godtagit arvet. En person som avstår från arv undviker de rättsliga följder som arvet medför.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, en arvinge är skyldig att uppfylla alla testatorns skyldigheter. Om kvarlåtenskapen inte är tillräcklig ska arvingen uppfylla skyldigheterna med hjälp av sin egen egendom, såvida inte arvingen, efter att en bouppteckning har gjorts, har uppfyllt skyldigheterna enligt det förfarande som föreskrivs i lag, dödsboet har försatts i konkurs eller konkursförfarandet har avslutats genom annullering utan att dödsboet har förklarats i konkurs.

Om en arvinge begär en bouppteckning av kvarlåtenskapen är det förbjudet för arvingens fordringsägare att tillgodose sina betalningskrav gentemot arvingen med hjälp av kvarlåtenskapen innan en bouppteckning har gjorts, men inte längre än fram till bouppteckningens förfallodag.

Efter att en bouppteckning har gjorts är arvingens ansvar för skyldigheter med anknytning till kvarlåtenskapen begränsat till kvarlåtenskapens värde.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Om testatorn ägde fast egendom blir posten i fastighetsregistret ogiltig vid hans eller hennes död, eftersom personen som i fastighetsregistret är registrerad som ägare av sakrätten inte är den person som sakrätten (i den materiella rätten) faktiskt tillhör, eftersom alla testatorns tillgångar övergår till en annan person – arvingen – när arvsförfarandet inleds.

För att föra in arvingen eller arvingarna i fastighetsregistret ska en ansökan om registrering från den nya ägaren till sakrätten lämnas in, och en handling som styrker arv enligt lagen – ett arvsintyg – ska bifogas.

Om sakrätten har överförts till en grupp medarvingar räcker det med en förklaring från en medarvinge för att korrigera posten. De övriga arvingarna anses inte vara relevanta, dvs. det är inte nödvändigt med deras samtycke, eftersom en arvinge inte kan förhindra att en äganderätt som redan har överförts till honom eller henne blir synlig i fastighetsregistret. Samma princip gäller vid överföring till en del av en grupp medarvingar.

I lagstiftningen fastställs särskilda krav om kategorin för makarnas egendomsförhållande, i enlighet med arvsintyget, var gemensamt ägande. I detta fall kan varje specifikt föremål vara både gemensam egendom och enskild egendom, och denna fråga kan inte avgöras under attesteringen av arvsintyget.

Därutöver fastställer lagstiftningen undantag för situationer i vilka arvingarna har delat upp kvarlåtenskapen i syfte att upplösa gruppen, och fastställer vilka föremål eller delar därav, eller vilka rättigheter och skyldigheter som kvarlåtenskapen omfattar som ska behållas av varje medarvinge, om den fasta egendom som kvarlåtenskapen omfattar ska behållas av en viss medarvinge.

Om testatorn aldrig varit gift ska följande lämnas in för att korrigera uppgifterna i fastighetsregistret:

Ett arvsintyg.

En ansökan om registrering, attesterad av notarie eller undertecknad elektroniskt. En ansökan om registrering som ska undertecknas elektroniskt ska förberedas och lämnas in till avdelningen för fastighetsregistrering via fastighetsregistrets portal (<https://kinnistuportaal.riik.ee/KAEP/Login.aspx>). Det är möjligt att få åtkomst till portalen med hjälp av ett estniskt **id-kort, mobil id**, vissa utländska id-kort eller via den statliga portalen <http://www.eesti.ee>.

Ingen statlig avgift ska betalas för att korrigera en post i fastighetsregistret.

I detta fall förs alla arvingarna som anges på arvsintyget in i fastighetsregistret som samägare.

I samma fall där kvarlåtenskapen delas upp mellan medarvingarna på sådant sätt att den fasta egendomen behålls av en viss medarvinge ska följande lämnas in för att ändra posten i fastighetsregistret:

Ett avtal om uppdelning av kvarlåtenskapen, attesterat av en estnisk notarie.

En ansökan om registrering (får inkluderas i ovannämnda avtal om uppdelning av kvarlåtenskapen, attesterat av notarie).

En statlig avgift ska betalas för att ändra en post i fastighetsregistret.

I detta fall ska den person som i avtalet om uppdelning av kvarlåtenskapen anges som den person som enligt avtalet beviljats äganderätten till den berörda fasta egendomen registreras i fastighetsregistret som ägare av egendomen.

Arvsintyget ska läggas fram för notarie för attestering av avtalet om uppdelning av kvarlåtenskapen.

Om testatorns äktenskap hade upphört vid tidpunkten för inledandet av arvsförfarandet, eller om äktenskapet upphörde i och med testatorns död, men den fasta egendomen i kvarlåtenskapen inte var de tidigare makarnas gemensamma egendom, ska följande lämnas in för att korrigera posten i fastighetsregistret:

Ett arvsintyg.

Ett intyg om äganderätt, som styrker att egendomen är testatorns enskilda egendom.

En ansökan om registrering, attesterad av notarie eller undertecknad elektroniskt. En ansökan om registrering som ska undertecknas elektroniskt ska förberedas och lämnas in till avdelningen för fastighetsregistrering via fastighetsregistrets portal (<https://kinnistuportaal.riik.ee>). Det är möjligt att få åtkomst till portalen med hjälp av ett **estniskt id-kort, mobil id**, vissa utländska id-kort eller via den statliga portalen, <http://www.eesti.ee>.

Ingen statlig avgift ska betalas för att korrigera en post i fastighetsregistret.

Alla arvingar som anges i arvsintyget förs in i fastighetsregistret.

För attestering av intyget om äganderätt ska den sökande visa för notarien att egendomen var makens eller makans enskilda (separata) egendom. I regel ska de handlingar som utgjorde grunden för förvärvet av egendomen lämnas in till notarien, om denne inte har tillgång till dem, för att visa att makarna hade delat upp egendomen eller specificerat tillgången som enskild egendom (t.ex. äktenskapsförord, avtal om uppdelning av gemensam egendom eller andra handlingar avseende förvärv som styrker att egendomen är enskild, som t.ex. ett gåvbrev etc.).

Om testatorns äktenskap hade upphört vid tidpunkten för inledandet av arvsförfarandet, eller om äktenskapet upphörde i och med testatorns död, och den fasta egendomen i kvarlåtenskapen var de tidigare makarnas gemensamma egendom, ska följande lämnas in för att korrigera posten i fastighetsregistret:

Ett arvsintyg.

Ett intyg om äganderätt, som styrker att egendomen var testatorns och den tidigare makens eller makans gemensamma egendom.

En ansökan om registrering, attesterad av notarie eller undertecknad elektroniskt. En ansökan om registrering som ska undertecknas elektroniskt ska förberedas och lämnas in till avdelningen för fastighetsregistrering via fastighetsregistrets portal (<https://kinnistuportaal.riik.ee>). Det är möjligt att få åtkomst till portalen med hjälp av ett **estniskt id-kort, mobil id**, vissa utländska id-kort eller via den statliga portalen, <http://www.eesti.ee>.

Ingen statlig avgift ska betalas för att korrigera en post i fastighetsregistret.

Alla arvingar som anges i arvsintyget och den överlevande maken eller maken eller den tidigare maken eller maken förs in i fastighetsregistret, oavsett om de är arvingar eller inte.

För attestering av intyget om äganderätt ska den sökande visa för notarien att egendomen var gemensam egendom. I regel ska de handlingar som utgjorde grunden för förvärvet av egendomen lämnas in till notarien, om denne inte har tillgång till dem (bland annat avtalet om uppdelning av gemensam egendom, äktenskapsförordet).

Om testators äktenskap hade upphört vid tidpunkten för inledandet av arvsförfarandet, eller om äktenskapet upphörde i och med testators död, och den fasta egendomen i kvarlåtenskapen var de tidigare makarnas gemensamma egendom och kvarlåtenskapen delas upp mellan medarvingarna så att den fasta egendomen behålls av en viss medarvinge, ska följande lämnas in för att ändra posten i fastighetsregistret:

Ett intyg om äganderätt och ett avtal om uppdelning av gemensamt giftorättsgodts, attesterade av en estnisk notarie.

En ansökan om registrering (får inkluderas i ovannämnda avtal om uppdelning av gemensam egendom och kvarlåtenskap, attesterat av notarie).

En statlig avgift ska betalas för att ändra en post i fastighetsregistret.

Till följd av uppdelningen av det gemensamma giftorättsgodset förs testatorn och den överlevande maken eller maken in i fastighetsregistret som ägare i enlighet med deras lagenliga andelar. De arvingar som anges i arvsintyget, till vilka äganderätten till den specifika fasta egendomen överförs enligt avtalet, förs in i fastighetsregistret som ägare av testators lagenliga andel. Om den lagenliga andel som tillhör arvingarna delas upp mellan arvingarna ska storleken på den lagenliga andel som tillhör varje arvinge anges.

För attestering av intyget om äganderätt ska den sökande visa för notarien att egendomen var gemensam egendom.

Ett annat alternativ i detta fall är att lämna in följande för ändring av en post i fastighetsregistret:

Ett avtal om uppdelning av de tidigare makarnas gemensamma egendom och ett avtal om uppdelning av kvarlåtenskapen, attesterade av en estnisk notarie.

En ansökan om registrering (får inkluderas i ovannämnda avtal om uppdelning av gemensam egendom och kvarlåtenskap, attesterat av notarie).

En statlig avgift ska betalas för att ändra en post i fastighetsregistret.

Den person som i avtalet om uppdelning av kvarlåtenskapen anges som den person som enligt avtalet beviljats äganderätten till den berörda fasta egendomen registreras i fastighetsregistret som ägare av egendomen.

För attestering av intyget om äganderätt ska den sökande visa för notarien att egendomen var gemensam egendom.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Om en testator avlider ska domstolen vidta åtgärder för förvaltning av kvarlåtenskapen om ingen arvinge är känd,

ingen arvinge befinner sig på den plats där kvarlåtenskapen är belägen,

det inte är känt huruvida en arvinge har accepterat arvet,

en arvinge har begränsad rättskapacitet och inte har utsetts någon god man,

andra skäl föreligger som föreskrivs i lag.

Åtgärderna för att förvalta en kvarlåtenskap består av att administrera kvarlåtenskapen och säkerställa funktioner som föreskrivs i den civilrättsliga lagstiftningen. Domstolen ska utse en boutredningsman för förvaltning av kvarlåtenskapen.

Domstolen ska genomföra förvaltningsåtgärder på eget initiativ såvida inte annat föreskrivs i lag. En domstol får även besluta om tillämpning av åtgärder för förvaltning av en kvarlåtenskap på begäran från en av testators fordringsägare, en legatarie eller någon annan person som har ett anspråk på kvarlåtenskapen, om underlåtenhet att tillämpa förvaltningsåtgärder kan äventyra att ett anspråk från någon av ovannämnda personer tillmötesgås med hjälp av tillgångarna i kvarlåtenskapen. Vid tvist om vem som har rätt att arva kan domstolen även besluta om tillämpning av åtgärder för förvaltning av en kvarlåtenskap på begäran från en person som gör anspråk på erkännande av arvsrätt.

I händelse av att man underlåter att verkställa ett testamentariskt direktiv kan domstolen utse en boutredningsman att genomföra direktivet på grundval av en framställning från berörd person. Boutredningsmannen ska ha samma rättigheter och skyldigheter som en testamentsexekutor avseende den egendom som verkställandet av det testamentariska direktivet avser.

Nationella och lokala myndighetsinstitutioner, notarier och stämmingsmän är skyldiga att meddela domstolen om behov av att genomföra förvaltningsåtgärder, om ett sådant behov kommer till deras kännedom.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Om förvaltningsåtgärder inte har vidtagits avseende kvarlåtenskapen ska arvingarna administrera den gemensamt. Arvingarna är skyldiga att utföra alla förordnanden i testamentet, bl.a. överföra kvarlåtenskapen på grundval av de förordnanden som görs.

Om förvaltningsåtgärder har genomförts avseende kvarlåtenskapen ska den förvaltas av den av domstol utsedda boutredningsmannen. Domstolen kan ge instruktioner till boutredningsmannen om innehav, användning och avyttrande av tillgångarna. Boutredningsmannen får endast avyttra kvarlåtenskapen för att fullgöra sina skyldigheter och för att täcka utgifter med anknytning till förvaltningen av kvarlåtenskapen. Boutredningsmannen ska uppfylla de skyldigheter för boutredningsmän som följer av lagstiftningen.

Om en testamentsexekutor utses i testamentet får arvingarna inte avyttra föremål som är del av kvarlåtenskapen och som testamentsexekutorn behöver för att fullgöra sina skyldigheter. Testamentsexekutorn är skyldig att förvalta tillgångarna aktsamt och att leverera de föremål till arvingarna som han eller hon inte behöver för att verkställa testamentet. Fram tills dess att arvet godtas av arvingen är testamentsexekutorn skyldig att utföra de uppgifter som tillkommer boutredningsmannen eller att ansöka om förvaltning.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Rättigheter, skyldigheter och uppdrag för en boutredningsman:

Att på ett aktsamt sätt förvalta egendomen och se till att den bevaras.

Att från kvarlåtenskapen tillhandahålla underhåll till familjemedlemmar som levde med testatorn fram till dennes död och mottog underhåll från testatorn.

Att uppfylla skyldigheter kopplade till kvarlåtenskapen och rapportera om förvaltningen av egendomen till domstolen och till arvingarna.

Att ta kvarlåtenskap, som innehas av en arvinge eller tredje part, i besittning, eller på annat sätt säkerställa avskiljning av kvarlåtenskap från en arvinges egendom, om detta är nödvändigt för att säkerställa bevarandet av kvarlåtenskapen.

Att till notarie lämna in ansökan om inledande av arvsförfarande, om detta är nödvändigt, eller vidta andra åtgärder för att identifiera arvingen, om estniska notarien inte är behöriga att genomföra arvsförfarandet.

Boutredningsmannen ska, efter att ha gjort en bouppteckning, betala fordringar i bouppteckningen var förfallodatum har infallit. Boutredningsmannen får endast betala fordringar som ännu inte förfallit med arvingens samtycke. Om en domstol också har beslutat om vidtagande av förvaltningsåtgärder för en kvarlåtenskap på begäran från en av testators fordringsägare, en legatarie eller någon annan person som har anspråk på kvarlåtenskapen, i det fall underlåtenhet att vidta förvaltningsåtgärder kan äventyra att ett anspråk från någon av ovannämnda personer på tillgångar i kvarlåtenskapen tillgodoses, ska

boutredningsmannen, efter att ha gjort en bouppteckning, tillmötesgå alla anspråk som registrerats i bouppteckningen, med hjälp av tillgångarna i densamma, i den ordning som fastställs i lag. Kvarlåtenskapen får inte överlämnas till arvingen innan dessa fordringar har betalats.

Om en kvarlåtenskap inte är tillräcklig för att betala alla fordringar, och om arvingen inte samtycker till att fordringarna betalas med hjälp av sin egen egendom, ska boutredningsmannen eller arvingen omedelbart lämna in en ansökan om att försätta dödsboet i konkurs. En boutredningsman får endast avyttra kvarlåtenskap för att uppfylla sina skyldigheter och för att täcka utgifter med anknytning till förvaltningen av kvarlåtenskapen. En boutredningsman har inte rätt att avyttra fast egendom som tillhör en kvarlåtenskap utan domstolsgodkännande. Detta gäller inte i fall där man inte har fastställt någon arvinge inom sex månader från det att arvsförordningen inleds, eller om en arvinge som godtagit ett arv inte har börjat förvalta kvarlåtenskapen inom sex månader från godtagandet av arvet. I dessa fall får boutredningsmannen sälja kvarlåtenskapen efter att ha gjort en bouppteckning och deponera pengarna som erhålls vid försäljningen av kvarlåtenskapen.

Arvingen har ingen rätt att avyttra kvarlåtenskap för vilken en boutredningsman har utsetts i förvaltningssyfte.

Boutredningsmannen har rätt att ta emot en avgift för att utföra sina uppgifter. Beloppet ska fastställas av domstol.

Rättigheter, skyldigheter och uppdrag för en testamentsexekutor:

En testamentsexekutor ska utföra de uppgifter som föreskrivs i lag, såvida inte annat föreskrivs i testamentet. En testamentsexekutor får göra undantag från uppgifterna som tilldelas honom eller henne i testamentet, med de berörda personernas samtycke, om detta gynnar verkställandet av testatorns testamentariska vilja.

Testamentsexekutorn är skyldig att utan dröjsmål, efter att ha accepterat sina uppgifter, lämna en förteckning till arvingen över föremål i arvet som han eller hon behöver för att kunna utföra uppgifterna.

Fram tills dess att arvet godtas av arvingen är testamentsexekutorn skyldig att utföra de uppgifter som tillkommer boutredningsmannen eller att ansöka om förvaltning av kvarlåtenskapen.

En testamentsexekutor krävs för att verkställa legat, testamentariska skyldigheter, testamentariska direktiv och andra skyldigheter som följer av testamentet eller arvsavtalet.

En testamentsexekutor ska på ett aktsamt sätt förvalta kvarlåtenskapen och se till att den bevaras, så att han eller hon kan utföra sina uppgifter.

En testamentsexekutor är skyldig att ta föremål som är del av kvarlåtenskapen i besittning, eller på annat sätt säkerställa att föremålen avskiljs från arvingens egendom, om detta är nödvändigt för att testamentsexekutorn ska kunna utföra sina uppgifter.

En testamentsexekutor har rätt att åta sig förpliktelser avseende arvet och att avyttra föremål som är del av kvarlåtenskapen, om detta är nödvändigt för att kunna utföra sina uppgifter.

Om en testator har gjort förordnanden avseende uppdelning av kvarlåtenskapen ska testamentsexekutorn dela upp kvarlåtenskapen mellan arvingarna.

En testamentsexekutor har rätt att företräda en arvinge eller legatarie i den utsträckning som är nödvändig för att testamentsexekutorn ska kunna utföra sina uppgifter.

En testamentsexekutor är skyldig att leverera de föremål till arvingen som är del av kvarlåtenskapen och som är i hans eller hennes besittning, och som han eller hon inte behöver för att kunna utföra sina uppgifter.

Om en testamentsexekutor inte personligen måste verkställa ett av testatorns förordnanden får testamentsexekutorn kräva att en arvinge verkställer förordnandet.

En arvinge har inte rätt att avyttra föremål som är del av kvarlåtenskapen och som testamentsexekutorn behöver för att kunna utföra sina uppgifter.

En testamentsexekutor ansvarar för eventuell skada som denne felaktigt tillfogar en arvinge eller legatarie genom att inte uppfylla sina skyldigheter.

En testamentsexekutor ska rapportera om sin verksamhet till arvingarna och legatarierna.

De nödvändiga utgifter som en testamentsexekutor ådrar sig vid utförandet av sina uppgifter ska ersättas med medel från kvarlåtenskapen.

En testamentsexekutor har rätt att kräva rimlig ersättning för sin verksamhet, såvida inget annat föreskrivs i testamentet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Om tillräckligt bevis tillhandahålls avseende arvingarnas arvsrätt och dess utsträckning ska notarien attestera arvsintyget och ange storleken på varje arvinges andel av kvarlåtenskapen. I intyget ska dock inte kvarlåtenskapens innehåll anges.

Senaste uppdatering: 29/10/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Allmän information - Grekland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

A. Frivillig arvsöverlåtelse kan endast ske genom ett testamente (artiklarna 1710 och 1712 i civillagen).

De olika formerna av testamenten är följande:

a) Ordinära testamenten:

Holografiskt testamente: Ett holografiskt testamente är en av testatorn egenhändigt skriven (icke maskinskriven), daterad och undertecknad handling (artiklarna 1721–1723 i civillagen). Det är inte tvunget att lämna in ett sådant testamente till någon myndighet. Efter testatorns bortgång *är den som har ett holografiskt testamente i sin ägo, efter att denne har informerats om bortgången, skyldig att utan dröjsmål överlämna det till fredsdomaren för kungörelse, antingen där den avlidne senast hade sin hemvist eller på den senaste bosättningsorten, eller på den egna bosättningsorten* eller till en annan grekisk konsular myndighet, om innehavaren av detta testamente har sin hemvist i utlandet (artiklarna 1774–1775 i civillagen).

Hemligt testamente: Ett hemligt testamente skrivs av testatorn och läggs i ett förseglat brev hos en notarie inför tre vittnen eller två notarier och ett vittne. Efter testatorns bortgång är notarien skyldig *att utan dröjsmål personligen överlämna originalet av testamentet till fredsdomaren i den region där denne är etablerad* (artiklarna 1738–1748 och 1769 i civillagen).

Testamente som registreras och upprättas av juridiskt utbildad tjänsteman i närvaro av vittnen: Ett testamente som registreras och upprättas av en juridiskt utbildad tjänsteman dikteras för en notarie inför tre vittnen eller för två notarier inför ett vittne. En notariell handling som innefattar testamentet upprättas och bevaras av notarien. Notarien ska, *efter att ha informerats om testators bortgång, utan dröjsmål skicka en kopia av handlingen till fredsdomaren i den region där notarien är etablerad* (artiklarna 1724–1737 och 1769 i civillagen).

b) Nödtestamenten:

Vid exceptionella omständigheter kan ett testamente skrivas ombord på ett fartyg (artiklarna 1749–1752 i civillagen), av militärer i fält (artiklarna 1753–1756 i civillagen) eller av personer som omfattas av undantag (artikel 1757 i civillagen). Ett nödtestamente överlämnas utan dröjsmål till närmsta grekiska konsulära myndighet eller till en notarie i Grekland och delges den behöriga överordnade förvaltningsmyndigheten (artiklarna 1761–1762 i civillagen). Ett nödtestamente blir automatiskt ogiltigt tre månader efter det att de exceptionella omständigheterna har upphört, om testatorn fortfarande är vid liv (artiklarna 1758–1760 i civillagen).

Samtliga testamenten är likvärdiga och det senaste testamentet upphäver de föregående om testatorn återkallar ett tidigare testamente eller när det senaste testamentet innehåller motstridiga eller skiljaktiga förordnanden om kvarlåtenskap. I det senare fallet upphäver det senare testamentet endast den del av det föregående testamentet som det strider mot (artiklarna 1763–1768 i civillagen).

I samtliga fall ska testatorn vara behörig och handla utifrån sin fria och obehindrade vilja. Testatorn ska dessutom uppfylla de särskilda formaliteter som föreskrivs enligt lag för giltigt upprättande med avseende på alla typer av testamenten.

B. Som ett alternativ kan ett gåvoavtal slutas till följd av dödsfall (artiklarna 2032–2035 i civillagen). I detta fall betraktas emellertid inte gåvomottagaren som gåvogivarens arvtagare och universalsuccessor.

C. Inbördes testamenten är förbjudet enligt lag (det vill säga upprättande av ett testamente av flera personer i en och samma handling) (artikel 1717 i civillagen).

D. Arvsavtal är också förbjudna (artikel 368 i civillagen).

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

A. Det är inte tvunget att lämna ett holografiskt testamente till någon myndighet. Av säkerhetsskäl kan en testator emellertid låta bevara det hos en notarie (artikel 1722 i civillagen).

B. Ett hemligt testamente och ett testamente som registrerats och upprättats av juridiskt utbildad tjänsteman ska lämnas till en notarie och är föremål för en notariell handling (artiklarna 1743 och 1732 i civillagen).

C. Nödtestamenten ska utan undantag delges och överlämnas utan dröjsmål till den närmsta grekiska konsulära myndigheten eller till en notarie i Grekland (artiklarna 1761–1762 i civillagen).

D. Efter testators bortgång är den notarie som ett testamente har lämnats till skyldig att, om det handlar om ett testamente som registrerats och upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, skicka en kopia av testamentet till fredsdomaren. Om det handlar om ett hemligt testamente eller ett nödtestamente är notarien skyldig att personligen överlämna det till fredsdomaren i den region där denne är etablerad för dess kungörelse (artiklarna 1769–1780 i civillagen och artiklarna 807–811 i lagen om civilrättsliga förfaranden). Den som har ett holografiskt testamente i sin ägo är, efter att ha informerats om testators bortgång, skyldig att utan dröjsmål överlämna det till fredsdomaren för kungörelse, antingen där den avlidne senast hade sin hemvist eller på den senaste bosättningsorten, eller på den egna bosättningsorten (artiklarna 1774–1775 i civillagen och artiklarna 807–811 i lagen om civilrättsliga förfaranden). En innehavare av ett testamente som har sin hemvist i utlandet kan överlämna det till andra grekiska konsulära myndigheter.

E. Den som hittar eller i sin ägo har ett holografiskt testamente och inte genast överlämnar det till en behörig myndighet kan beläggas med civil- och straffrättsliga sanktioner. Om det rör sig om arvtagaren förklaras denne olämplig att ärva (artiklarna 914, 902, 903 och 1860 i civillagen, artikel 811 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artiklarna 222 och 242 i strafflagen).

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

A. Den avlidnes bröstarvingar och föräldrar, såväl som efterlevande make eller en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med, som skulle ha kallats i egenskap av intestatarvingar, har rätt till laglotten (artikel 1825 i civillagen och artikel 11 i lag 3719/2008).

B. Laglotten motsvarar hälften av arvslotten. En person som enligt lag har rätt till denna andel deltar i egenskap av laglotsberättigad arvtagare (artikel 1825 i civillagen).

C. Beräkningen av laglotten är komplex. I princip tas de avräkningsbara förmåner som arvtagaren redan har mottagit från den avlidne med i beräkningen och kvarlåtenskapens totala värde (det antagna boet) uppskattas (artiklarna 1830–1834 i civillagen).

D. Ett testamentariskt förordnande som begränsar en arvtagares laglott anses inte ha skrivits (artikel 1829 i civillagen). Genom att instämma till domstol för nedsättning kan arvtagaren begära återkallande av en gåva som lämnats av den avlidne under dennes livstid då den befintliga kvarlåtenskapen vid testators bortgång inte räcker för att täcka laglotten. Preskriptionstiden för detta förfarande är två år efter dödsfallet (artiklarna 1835–1838 i civillagen).

E. Arvtagaren erhåller inte laglotten om denne har gjorts arvlös av den avlidne (1839–1845) eller om denne har förklarats olämplig att ärva (artiklarna 1860–1864). Arvtagaren kan avsäga sig arvet (artiklarna 1847–1859 i civillagen) eller avstå från att utöva sin laglotsrätt (artikel 1826 i civillagen).

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Det finns sex intestatarvsklasser. En person i en arvsklass utesluts från att ärva om det finns en annan person i en högre arvsklass (artikel 1819 i civillagen):

A. Första arvsklassen för intestatarv omfattar den avlidnes bröstarvingar. Arvsordningen fastställs efter släktgren. Den närmsta bröstarvingen utesluter den mest avlägsna bröstarvingen i samma släktgren. Barnen har rätt till lika arvslott (artikel 1813 i civillagen).

Första arvsklassen omfattar efterlevande make som erhåller en fjärdedel av kvarlåtenskapen (artikel 1820 i civillagen).

Första arvsklassen omfattar även en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med och denne erhåller en sjättedel av kvarlåtenskapen (artikel 11 i lag 3719/2008).

B. Andra arvsklassen för intestatarv utgörs av den avlidnes föräldrar, syskon, såväl som avkomlingar till syskon som har gått bort före den avlidne eller som har avsagt sig arvet eller som har förklarats olämpliga att ärva. Föräldrar och syskon har rätt till lika arvslott, medan avkomlingar till syskon som har gått bort före den avlidne eller som har avsagt sig arvet eller som har förklarats olämpliga att ärva ärver efter släktgren (artikel 1814 i civillagen).

Halvsyskon med samma far eller samma mor erhåller hälften av den lott som tillfaller helsyskonen, om de konkurrerar med föräldrar eller helsyskon eller med avkomlingar till helsyskon. Avkomlingar till halvsyskon med samma far eller samma mor som har gått bort före den avlidne eller som har avsagt sig arvet eller som har förklarats olämpliga att ärva erhåller även hälften av denna lott (artikel 1815 i civillagen).

Andra arvsklassen omfattar även efterlevande make som erhåller hälften av kvarlåtenskapen (artikel 1820 i civillagen).

Andra arvsklassen omfattar också en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med och denne erhåller en tredjedel av kvarlåtenskapen (artikel 11 i lag 3719/2008).

C. Tredje arvsklassen för intestatarv omfattar den avlidnes far- och morföräldrar och avkomlingarna bland deras bröstarvingar.

Om far- och morföräldrarna på båda sidorna vid tidpunkten för bortgången är i livet och inte har avsagt sig arvet eller förklarats olämpliga att ärva kommer de att stå som ensamma arvtagare till lika stora arvslotter.

Om en far- eller morförälder på faderns eller moderns sida vid tidpunkten för arvlåtarens bortgång har avlidit eller av sagt sig arvet eller förklarats olämplig att arva kommer avkomlingarna till den avlidne att ersätta den som har avlidit eller av sagt sig arvet eller förklarats olämplig att arva. Om det inte finns några avkomlingar eller om de har av sagt sig arvet eller förklarats olämpliga att arva kommer lotten från en far- eller morförälder som har avlidit eller av sagt sig arvet eller förklarats olämplig att arva att tillfalla den andra far- eller morföräldern på samma sida och, om den andra far- eller morföräldern också är död eller har av sagt sig arvet eller förklarats olämplig att arva, kommer den att tillfalla dennes avkomlingar.

Om far- och morföräldrarna på faderns eller moderns sida vid tidpunkten för arvlåtarens bortgång har avlidit eller av sagt sig arvet eller förklarats olämpliga att arva och inte efterlämnat några avkomlingar, eller om de senare har av sagt sig arvet eller har förklarats olämpliga att arva, kommer far- eller morföräldern på den andra sidan eller deras avkomlingar att stå som ensamma arvtagare.

Barnen har rätt till lika arvslott och utesluter barnbarn i samma släktgren. Barnbarn ärver efter släktgren (artikel 1816 i civillagen).

Tredje arvsklassen omfattar också efterlevande make som erhåller hälften av kvarlåtenskapen (artikel 1820 i civillagen).

Tredje arvsklassen omfattar även en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med och denne erhåller en tredjedel av kvarlåtenskapen (artikel 11 i lag 3719/2008).

D. Fjärde arvsklassen för intestatarv omfattar den avlidnes far- eller morföräldrars föräldrar som har rätt till lika arvslott oavsett släktgren (artikel 1817 i civillagen).

Fjärde arvsklassen omfattar också efterlevande make som erhåller hälften av kvarlåtenskapen (artikel 1820 i civillagen).

Fjärde arvsklassen omfattar även en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med och denne erhåller en tredjedel av kvarlåtenskapen (artikel 11 i lag 3719/2008).

E. Femte arvsklassen för intestatarv omfattar efterlevande make eller en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med, som erhåller hela kvarlåtenskapen (artikel 1821 i civillagen och artikel 11 i lag 3719/2008).

En fränskild make och en efterlevande som den avlidne har ingått ett registrerat partnerskap med vilket upplöstes under den avlidnes livstid inkluderas inte i intestatarvet.

En efterlevande make som den avlidne, med giltiga skäl, har lämnat in en skilsmäsoansökan mot utesluts från intestatarvet (artikel 1822 i civillagen).

F. Sjätte arvsklassen för intestatarv omfattar den grekiska staten som får tillträde till hela kvarlåtenskapen utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna (artikel 1824 i civillagen och artikel 118 i lagen om införande av civillagen).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Den domstol som har allmän behörighet i samband med arv är *fredsdomstolen* (*Ειρηνοδίκαιο*) i den region där den avlidne vid tidpunkten för sin bortgång hade sin hemvist eller, i tillämpliga fall, på bosättningsorten. Om den avlidne inte hade någon bostad är det *fredsdomstolen i statens huvudstad* som har behörighet (artiklarna 30 och 810 i lagen om civilrättsliga förfaranden).

Notarier och grekiska konsulära myndigheter är också behöriga att skriva och bevara testamenten.

Slutligen är de grekiska skattemyndigheterna behöriga i fråga om självdeklaration och beskattning avseende arvsskatt.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Med avseende på punkt 5 b–d: Följande förklaringar lämnas till arvsdomstolens kansli:

Förklaring om avsägelse av arv eller en testamentarisk gåva från en arvtagare (genom testamente, utan testamente eller obligatorisk arvtagare). Avsägelsen ska framföras inom en preskriptionstid på fyra månader från och med den tidpunkt då den berörda parten informerades om inledningen av arvsförfarandet och anledningen till denna inledning. Om den avlidne eller arvtagaren hade sin hemvist i utlandet är tidsfristen för avsägelse ett år (artikel 812 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artiklarna 1847–1859 i civillagen).

Förklaring om tillträde till arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna (artikel 812 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artiklarna 1902–1912 i civillagen).

Förklaring om antagande av eller avstående från befattningen som testamentsexekutor eller frånträdande av detta ansvar (artikel 812 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artiklarna 2017–2031 i civillagen).

Förklaring om samtycke till utnämningen av en förvaltare för arvsfall utan kända arvtagare eller frånträdande av detta ansvar (artikel 812 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artiklarna 1865–1870 i civillagen).

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

A. Innan den angivna tiden löper ut för arvsavsägelse (denna tidsfrist är fyra månader eller ett år om den avlidne eller arvtagaren hade sin hemvist i utlandet vid tidpunkten för inledningen av arvsförfarandet – artikel 1847 i civillagen) kan arvtagaren lämna en förklaring till den behöriga domstolens kansli (*i artikel 810 i civillagen fastställs arvsdomstolen*) om tillträde till arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna. I detta fall kommer en arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna att bli ansvarig för de skulder i dödsboet som inte överstiger tillgångarna (artiklarna 1902 och 1904 i civillagen).

En arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna är skyldig att upprätta en bouppteckning i dödsboet inom fyra månader.

Dödsboet utgör ett kapital som är klart avgränsat från arvtagarens privata tillgångar. En arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna ska först och främst ersätta fordringsägarna i dödsboet och därpå testamentstagarna. För att avyttra dödsboets tillgångar ska denne ansöka om tillstånd vid arvsdomstolen (artiklarna 1902–1912 i civillagen och artiklarna 812, 838–841 i lagen om civilrättsliga förfaranden).

B. Fordringsägarna i dödsboet eller arvtagarna kan vända sig till den behöriga domstolen och ansöka om tvångslikvidation av dödsboet (artikel 1913 i civillagen). Domstolen ska besluta om likvidation av dödsboet då en ansökan om detta lämnas av en arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna och som i detta fall efterskänker dödsboets tillgångar till fordringsägarna för att göra sig fri från alla skulder (artikel 1909 i civillagen).

Domstolen utser en likvidator för likvidationen som ska uppmana fordringsägarna att anmäla sina fordringar. Fordringsägarna ersätts före testamentstagarna (artiklarna 1913–1922 i civillagen).

C. Om arvtagaren är okänd (arvsfall utan kända arvtagare) utser den behöriga domstolen en förvaltare som ansvarar för förvaltningen av dödsboet och för ersättningen av fordringsägarna till dess att arvtagaren återfunnits (artiklarna 1865–1870 i civillagen).

D. Om testatorn redan har försatts i konkurs fortsätter konkursförfarandet utifrån dödsboet.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

A. Kvarlåtenskapen tillfaller enligt lag arvtagaren vid testatorns bortgång. Följaktligen erfordras i princip ingen handling om tillträde till arv (1846 i civillagen).

B. När en arvtagare genom sitt uppträdande indikerar sin avsikt att ärva (genom att blanda sig in i frågor om arvet) anses denne underförstått ha tillträtt arvet (artikel 1849 i civillagen).

C. Då arvtagaren inte har utövat sin rätt att avsäga sig arvet inom preskriptionstiden (på fyra månader eller ett år om den avlidne eller arvtagaren hade sin hemvist i utlandet vid tidpunkten för inledningen av arvsförfarandet – artikel 1847 i civillagen) anses denne fiktivt ha tillträtt arvet (artikel 1850 i civillagen).

D. Det föreskrivs ett undantag till principen om förvärvandet enligt lag av kvarlåtenskapen då föremålet för denna avser äganderätt eller nyttjanderätt till fast egendom. I detta fall ska det göras en ny transkription av handlingen om tillträde av arv eller arvsintyget vid ett inteckningskontor eller i ett fastighetsregister och arvtagaren ska förvärva nyttjanderätten med retroaktiv verkan från och med datumet för testatorns bortgång (artiklarna 1846, 1193, 1195 och 1198 i civillagen).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

A. Arvtagaren, i egenskap av universalsuccessor till den avlidne, är med sina personliga tillgångar ansvarig för skulderna i dödsboet, i motsats till testamentstagarna som är särskilda arvtagare (artikel 1901 i civillagen).

B. Innan den angivna tiden löper ut för arvsavsägelse (denna tidsfrist är fyra månader eller ett år om den avlidne eller arvtagaren hade sin hemvist i utlandet vid tidpunkten för inledningen av arvsförfarandet – artikel 1847 i civillagen) kan arvtagaren lämna en förklaring till den behöriga domstolens kansli om tillträde till arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna. I detta fall kommer arvtagaren att bli ansvarig för de skulder i dödsboet som inte överstiger tillgångarna (artiklarna 1902 och 1904 i civillagen).

C. En arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna är skyldig att upprätta en bouppteckning i dödsboet inom fyra månader. Dödsboet utgör ett kapital som är klart avgränsat från arvtagarens privata tillgångar. En arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna ska först och främst ersätta fordringsägarna i dödsboet och därpå testamentstagarna. För att avyttra dödsboets tillgångar ska denne ansöka om tillstånd vid arvsdomstolen (artiklarna 1902–1912 i civillagen och artiklarna 812, 838–841 i lagen om civilrättsliga förfaranden).

D. Vid tiden för bouppteckningen kan fordringsägarna i dödsboet vända sig till arvsdomstolen och ansöka om tvångslikvidation av dödsboet (artikel 1913 i civillagen). Domstolen ska besluta om likvidation av dödsboet då en ansökan om detta lämnas av en arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna och som i detta fall efterskänker dödsboets tillgångar till fordringsägarna för att göra sig fri från alla skulder (artikel 1909 i civillagen).

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

För inregistrering av fast egendom som erhållits genom arv krävs en officiell handling (i allmänhet en notariell handling om tillträde till arv eller ett arvsintyg) som lämnats till den behöriga myndigheten (inteckningskontor eller fastighetsregister) på den plats där egendomen finns.

Mer ingående information finns på [http://www.ktimatologio.gr/](http://www.ktimatologio.gr)

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Enligt den grekiska successionsrätten förvärvat arvtagaren arvet direkt efter testatorns bortgång, utan att en företrädare eller en förvaltare ingriper (artiklarna 983 och 1846 i civillagen).

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Det är arvtagaren själv som förvaltar kvarlåtenskapen. Om det finns flera arvtagare sker förvaltningen gemensamt fram till fördelningen (artiklarna 1884–1894 i civillagen).

Testatorn, genom sitt testamente, eller arvtagarna, i samförstånd eller genom en ansökan skickad till domstolen, kan utse en testamentsexekutor som ansvarar för förvaltningen och fördelningen av kvarlåtenskapen (artiklarna 2017–2031 i civillagen).

Om arvtagaren är okänd (arvsfall utan kända arvtagare) utser arvsdomstolen en förvaltare som ansvarar för förvaltningen av dödsboet tills dess att arvtagaren återfunnits (artiklarna 1865–1870 i civillagen).

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

En arvtagare som tillträder arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna förvaltar dödsboet tills dess att fordringsägarna har ersatts (artiklarna 1902–1912 i civillagen).

Genom ansökan till domstolen kan fordringsägare eller arvtagare få beslutat om tvångslikvidation av dödsboet. Denna förvaltas av den likvidator som utnämns av arvsdomstolen (artiklarna 1913–1922 i civillagen).

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

A. Alla berörda parter (arvtagare, testamentstagare, ombud i förfarandet, testamentsexekutor, fordringsägare, förvärvare) kan be fredsdomaren i arvsdomstolen om utfärdande av ett arvsintyg, enligt förfarandet som inte är avsett att avgöra en tvist (artikel 819 i lagen om civilrättsliga förfaranden).

B. Arvsintyget utfärdas av fredsdomaren vid den behöriga domstolen och i det anges dödsboets beståndsdelar (berättigande och rättigheter – andelar) (artikel 1961 i civillagen och artikel 820 i lagen om civilrättsliga förfaranden). Arvsintyget kan vara personligt (då det intygar berättigandet och andelen för en enda person) eller gemensamt (då det utfärdas för dödsbodelägare eller flera personer) (artikel 1960 i civillagen).

C. En arvtagare, en testamentstagare, ett ombud i förfarandet eller en testamentsexekutor som utnämns i arvsintyget antas ha det berättigande som anges i intyget och de tillhörande rättigheterna. Detta antagande är motbevisbart (artikel 821 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artikel 1962 i civillagen).

D. Arvsintyget åtnjuter allmänhetens förtroende. En tredje part som i god tro sluter ett avtal med den person som i intyget framträder som arvtagare är skyddad (artikel 822 i lagen om civilrättsliga förfaranden och artikel 1963 i civillagen).

E. I lagen föreskrivs återkallelse, ändring, upphävande och indragning av intyg som utfärdats som är oriktiga, såväl som möjligheten att utöva alla vanliga och extraordinära rättsmedel mot beslutet att utfärda intyget (artiklarna 1964–1966 i civillagen och artiklarna 823–824 i lagen om civilrättsliga förfaranden).

F. När föremålet för kvarlåtenskapen utgörs av nyttjanderätt till fast egendom kan arvtagaren inregistrera arvsintyget (artiklarna 1846, 1193, 1195 och 1198 i civillagen).

G. Andra dokument än arvsintyget intygar även om arvtagarens berättigande och rättigheter (kopia av testamentet, intyg om civilstånd, fastställsetalan etc.).
Senaste uppdatering: 15/10/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [es](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Spanien har sju olika rättssystem på arvsområdet. Systemen är direkt tillämpliga för icke-spanska invånare i varje territorium med egen lagstiftning utöver det spanska. Spanska medborgare måste kriteriet regionalt medborgarskap tillämpas (anknytning till region enligt de interna spanska reglerna) – artikel 36 i förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012.

När det gäller testamentariska förordnanden måste man skilja på reglerna enligt den allmänna civilrätten som fastställs i 1889 års civillag, som har ändrats vid flera tillfällen, särskilt i och med 1978 års spanska författning, och reglerna i regionala lagar eller speciallagar i de självstyrande regionerna med ansvar inom området civilrätt (Galicien, Baskien, Navarra, Aragonien, Katalonien och Balearerna).

Enligt den allmänna civilrätten utgörs i regel arvsrätten av testamentet, förutsatt att arvsavtal eller gemensamt testamente inte godtas. Ett testamente kan ha följande form:

Öppet: Det här är det vanligaste sättet att upprätta ett testamente, inför notarie. Notarien upprättar testamentet och känner därför till dess innehåll, vilket införlivas i notariens officiella register och anmäls till justitieministeriets allmänna testamentesregister genom generaldirektoratet för register och notarien. Slutet, nu obsolet: Detta testamente atteras av notarien, utan att denne känner till innehållet i det testamentariska förordnandet.

Holografiskt: Denna typ av testamente, som inte används så ofta, skrivs för hand av testatorn, och var och en av sidorna undertecknas och dateras, i enlighet med vissa särskilda formkrav. Det innehåller testatorns testamentariska vilja.

Den allmänna civillagen finns tillgänglig på webbplatsen för *Spaniens officiella kungörelseorgan* (<http://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>). Översättningar till engelska och franska finns tillgängliga på: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1288774502225/ListaPublicaciones.html>

Regionala lagar eller speciallagar har sina egna regler om testamenten i vart och ett av dessa territorier, och olika specifika koncept som erkänns i vart och ett av områdena. Vissa godtar gemensamma testamenten och arvsavtal eller arvskontrakt.

De specifika bestämmelserna i de regionala lagarna eller speciallagarna finns tillgängliga på följande adress: <http://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=48&modo=1¬a=0&tab=2>

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Testamenten som upprättas inför en notarie måste av denne (utan att testatorn behöver begära det) registreras i det allmänna testamentesregistret som, vilket redan nämnts ovan, förs av justitieministeriet genom generaldirektoratet för register och notarien. Om testamente finns i registret framgår vilket som är det senaste, liksom tidigare testamenten och tillhörande officiella notariatshandlingar. Notariatssammanslutningar kan ge aktuell information om hos vilken notarie eller i vilket arkiv ett testamente kan finnas, om den attesterande notarien inte längre är praktiserande (<http://www.notariado.org>).

Registret är inte tillgängligt för allmänheten. Åtkomst får bara den som kan bevisa sig ha ett legitimt intresse i arvet när testatorn har avlidit, eller testatorn under sin livstid, och testatorns ombud, eller genom domstolsbeslut i fall av bristande rättskapacitet.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Enligt allmän spansk lagstiftning reserveras en andel av arvet för vissa släktingar, i form av en laglott. Enligt civillagen "är laglotten den andel av kvarlåtenskapen som testatorn inte kan fördela, eftersom denna andel enligt lag är reserverad för vissa arvingar, som kallas *laglotsberättigade arvingar*".

De laglotsberättigade arvingarna är följande:

Barnen, deras föräldrars släktingar i nedstigande led och släktingar i uppstigande led.

I avsaknad av ovanstående, föräldrarna, deras barns släktingar i uppstigande led och släktingar i nedstigande led.

Änkan eller änkingen, på det sätt som föreskrivs i lag.

Laglotter tillhörande barn och släktingar i nedstigande led består av två tredjedelar av faderns och moderns kvarlåtenskap. De senare får dock använda en av de två tredjedelarna av laglotten för att förbättra arvet för sina barn eller släktingar i nedstigande led. Den återstående tredjedelen går att distribuera fritt. Den kännetecknas av att tillskriva en rätt till hela egendomen, eftersom den i allmänhet är *pars bonorum*, med några få undantag.

De regionala lagarna eller speciallagarna innehåller olika regler som fastställer särskilda bestämmelser avseende laglotter. Var och en av dessa regler måste granskas för att fastställa de specifika aspekter som regleras i vart och ett av territorierna, som sträcker sig från *pars bonorum*-laglotten till *pars valorum*, som omfattar rätt till en andel av egendomens värde, som betalas kontant och är en enkel krediträtt, som i Katalonien. I Navarra krävs endast en symbolisk laglott som omfattar en rituell formel i testamentet från den testator som ska betala.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Man bör återigen komma ihåg att Spanien har sju arvssystem. Om det inte finns några testamentariska arvingar fördelas arvet enligt den allmänna civillagstiftningen i följande ordning: barn, föräldrar (i båda fallen har maken eller maken nyttjanderätt till en tredjedel i förhållande till en tredjedel respektive hälften av arvet som omfattas av nyttjanderätt), änka eller änking, släktingar till den avlidna personen och staten. Vid arv enligt den legala arvsordningen för släktingar kan endast släktingar inom den fjärde släktnivån (dvs. kusiner) ärva. Arvsrätt enligt den legala arvsordningen sträcker sig inte längre än så.

De regionala lagarna innehåller särskilda bestämmelser i denna fråga. Utöver möjligheten till arv för släktingar i nedstigande led, släktingar i uppstigande led, änkor/änkingar och andra släktingar erkänner de regionala lagarna möjligheten till arv för den självstyrande regionen, och även för en specifik institution, i den form och enligt de villkor som fastställs i reglerna som styr denna fråga.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Notarien har, på grundval av graden av släktskap, liksom domstolar, behörighet att fälla avgöranden avseende successions- och arvsrätter.

Om arvingen är spansk medborgare, eller om han eller hon inte är spansk medborgare men ska erhålla ett arv i Spanien, kan en förklaring om att arvet godtas eller avsägs, och dessutom en förklaring om godtagande med förbehåll för bouppteckning, lämnas inför en spansk konsul eller diplomatisk tjänsteman med konsulära uppgifter. Med anledning av deras extraterritoriella syssla saknar dock den senare behörighet att behandla frivilliga rättsvårdsärenden som hanteras av notaries på spansk territorium (som förklaringar från arvingar enligt den legala arvsordningen).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Ett arv godtas eller avsägs i allmänhet inför en notarie. I vissa fall sker det dock i domstol. Ett uttryckligt godtagande kan även ges i form av en privat handling. Dock krävs en officiell notariatshandling i bevis syfte och om det rör sig om tilldelning av egendom, medan en avsägelse kan förklaras inför en myndighet som ingriper på grund av en skyldighet som denna måste utöva i ett ärende med anknytning till arvet. Detta påverkar inte ett möjligt ingripande, enligt vad som anges ovan, från en spansk konsul eller diplomatisk tjänsteman med konsulära uppgifter.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Notaries, i allmänhet, med förbehåll för de förtydliganden som återfinns i föregående avsnitt.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Själva laglotten kan inte godtas eller avsägas, utan den erhålls som legat eller en arvstillsdelning, utom då det genom rättsligt förfarande fastställs att ett belopp eller viss egendom ska dras ifrån arvet.

I utomrättsliga fall hanterar notarier i allmänhet alla typer av förklaringar avseende arv, med förbehåll för de förtydliganden som anges i de föregående avsnitten.

Det bör uppmärksammas att när det gäller spansk lagstiftning så innehåller de regionala lagarna och speciallagarna i de självstyrande regionerna särskilda bestämmelser om godtagande och avsägselse av arv. I den gemensamma lagstiftningen är den allmänna regeln att det inte går att delvis godta eller avsäga sig arv. Det finns dock vissa undantag, som vid en utökning av arvet så att det överstiger laglotten, om en förlegatarie är både arvinge och legatarie, och i vissa fall av flera legat.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvet verkställs inför notarie, om det finns ett avtal mellan de arvsberättigade, eller i domstol, om något sådant avtal inte finns. Alla dessa åtgärder vidtas på någon av de berörda parternas begäran.

Det rättsliga förfarandet för uppdelning av arv består av följande två separata faser:

Bouppteckning och värdering av kvarlåtenskapens tillgångar.

Uppdelning och tilldelning av tillgångarna.

Om parterna så begär kan domstolen även vidta interventions- och förvaltningsåtgärder avseende kvarlåtenskapens tillgångar.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvinge eller legatarie blir den som godtar arv eller legat. Arvet kan accepteras direkt eller med förbehåll för bouppteckning. Ett direkt godtagande kan vara uttryckligt (genom ett offentligt eller privat dokument) eller implicit (genom handlingar som nödvändigtvis innebär en vilja att godta, eller som personen inte skulle ha rätt att utföra om han eller hon inte var arvinge). Dock krävs en offentlig notariatshandling i bevissyfte och om det rör sig om tilldelning av egendom.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Vid ett direkt godtagande eller ett godtagande utan förbehåll för bouppteckning blir arvingen ansvarig för alla ärvda skulder. Betalning av dessa kan utöver den ärvda egendomen också komma att omfatta arvingens egen egendom.

Om arvet godtas med förbehåll för bouppteckning är arvingen endast skyldig att betala de ärvda fordringarna och andra skulder i den utsträckning som det medges av kvarlåtenskapens tillgångar.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

För registrering av fast egendom krävs, utöver en fullständig dödsattest och det intyg som utfärdas av det allmänna testamentesregistret, den offentliga notariatshandlingen om godtagande av arv eller, i tillämpliga fall, relevant domstolsbeslut, tillsammans med rätten till arvet (testamentet eller avtalet), om denna accepterats, samt förklaringen från arvingarna som styrkande handlingar.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Enligt spansk lagstiftning behövs ingen boutredningsman (*administrador*). Under vissa omständigheter kan man dock enas om att en sådan ska utnämnas i samband med uppdelningen av arvet.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Om en testamentsexekutor (*albacea*) har utsetts i testamentet (enligt den gemensamma lagstiftningen) ska han eller hon förvalta kvarlåtenskapen.

Testatorn får i sitt testamente även utse en bouppteckningsförrättare (*contador partidor*) som ska värdera kvarlåtenskapen och dela upp egendomen.

I allmänhet kan tre personer utses (testamentsexekutor, bouppteckningsförrättare och boutredningsman). Alla dessa har administrativa befogenheter som kan ändras av testatorn eller domaren och, i vissa fall, av arvingarna själva.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmannens huvudsakliga roll är att

företräda dödsboet,

återkommande presentera redovisningar,

bevara egendomen i kvarlåtenskapen samt annan förvaltning som bedöms vara nödvändig.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Om arvet regleras inför notarie utfärdar denne en offentlig handling med fullständigt bevisvärde.

Om arvet regleras i domstol kommer avgörs tvistefrågor genom domstolsbeslut. Detta beslut kommer att utgöra tillräckligt bevis på arvsrätt, och ska formaliseras inför notarie enligt vad som föreskrivs i lag.

Senaste uppdatering: 31/10/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Allmän information - Frankrike

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

I en gränsöverskridande situation är ett **testamente** giltigt om det följer lagen i den stat där det avfattades.

Materiella villkor i Frankrike

Den som avfattar ett testamente får inte lida av psykisk störning (artikel 901 i den franska civillagen).

Testatorn ska vara rättskapabel (artikel 902 i civillagen).

Det finns särskilda bestämmelser för personer som står under rättsligt skydd. Minderåriga under 16 år får inte upprätta testamente (artikel 903 i civillagen), vilket också gäller för ommyndigförklarade vuxna. Personer som står under godmanskap är fria att upprätta testamente (artikel 470 i civillagen), med förbehåll för bestämmelserna i artikel 901.

Fomkrav

I Frankrike tillåts fyra typer av testamente:

Holografiskt testamente: detta ska helt och hållet ha avfattats, daterats och undertecknats för hand av testatorn ([☞ artikel 970 i civillagen](#)).

Autentiskt testamente: detta ska ha godkänts av två notarier eller en notarie och två vittnen ([☞ artikel 971 i civillagen](#)). Om testamentet godkänns av två notarier dikteras det för dem av testatorn. Detta gäller också om testamentet godkänns av en enda notarie. I dessa två fall läses testamentet sedan upp för testatorn ([☞ artikel 972 i civillagen](#)). Testamentet ska ha undertecknats av testatorn i närvaro av notarien och de två vittnena ([☞ artikel 973 i civillagen](#)) och ska ha undertecknats av notarien och vittnena ([☞ artikel 974 i civillagen](#)).

Hemligt testamente: detta ska vara maskinskrivet eller handskrivet av testatorn eller någon annan person, ha undertecknats av testatorn och sedan ha överlämnats förseglat inom stängda dörrar till en notarie i närvaro av två vittnen ([☞ artikel 976 i civillagen](#)).

Internationellt testamente: detta visas upp av testatorn för en notarie och två vittnen. Det undertecknas av dessa och bifogas sedan till ett intyg som upprättats av notarien, som kommer att ansvara för dess förvaring ([☞ Washingtonkonventionen av den 26 oktober 1973](#)).

I enlighet med artikel 895 i civillagen kan testatorn när som helst upphäva sitt testamente.

Arvsavtal

Arvsavtal tillåts sedan januari 2007 och låter den person som är berättigad att ärva (barnet) i förväg avstå från hela eller en del av sitt arv till förmån för en eller flera personer som antingen får ärva eller inte (syskon eller deras släktingar i nedstigande led).

För att vara giltigt ska detta avstående göras genom en officiell handling och godkännas av två notarier. Mottagarna av arvet måste också anges i avtalet.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Alla testamenten, och i synnerhet holografiska testamenten, kan registreras. Registreringen görs hos [☞ det centrala registret över testamenten \(Fichier central des dispositions de dernières volontés\)](#), och det är notarien som utför denna registrering.

Detta centrala register finns tillgängligt för läsning för en notarie på begäran av varje person som kan styrka sin arvsrätt eller egenskap av testamentstagare. Det finns uteslutande tillgängligt efter uppvisande av en dödsattest för den person vars testamente eftersöks.

Registreringen i ovannämnda register av ett autentiskt testamente sker systematiskt.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Fransk rätt beviljar **rätten till en laglott** endast till den avlidnes släktingar i nedstigande led (barn, barnbarn etc., med förbehåll för att de kommer i relevant ordning) och till den avlidnes make om det saknas släktingar i nedstigande led.

Släktingar i uppstigande led och andra släktingar på samma sidolinjer erhåller inga laglotter.

Dessa laglotter som begränsar friheten att upprätta ett testamente får inte överskrida 3/4 av arvet. De laglotsberättigade arvingarna kan inte avstå från lotten (utan att avstå från arvet). De kan i gengäld avstå på förhand i syfte att nedsätta överdrivet stora gåvor.

Dessa arvingar kan alltså göra anspråk på en laglott ([☞ artikel 721 i civillagen](#), [☞ artikel 912 i civillagen](#)).

Barnens laglott: lotten uppgår till hälften om den avlidne efterlämnar endast ett barn när han/hon avlider. Den uppgår till 2/3 om den avlidne efterlämnar två barn och till 3/4 om han/hon efterlämnar tre barn eller fler ([☞ artikel 913 i civillagen](#)).

Laglott för efterlevande make: lotten för den efterlevande maken uppgår till en fjärdedel av kvarlåtenskapen ([☞ artikel 914-1 i civillagen](#)). Den förekommer bara om det saknas släktingar i nedstigande led och uppstigande led och för alla arvsförfaranden som inleds efter den 1 juli 2002.

Förfarande för att göra anspråk på en laglott

Talan om nedsättning av testamentarisk gåva gör det möjligt för arvingarna att hävda sin rätt till lotten. När en gåva direkt eller indirekt påverkar en eller flera arvingars lott kan gåvan dras av från den disponibla kvoten (artikel 920 i civillagen).

Denna talan kan endast anhängiggöras av dem som har rätt till lotten och detta ska ske inom fem år räknat från det att arvsförfarandet inleds eller två år från det att påverkan upptäcks (artikel 921 i civillagen).

Alla vuxna laglotsberättigade arvingar kan i förväg avstå från att anhängiggöra en talan om nedsättning av testamentarisk gåva ([☞ artikel 929 i civillagen](#)).

Detta avsägande ska göras med en officiell handling inför två notarier. Det ska undertecknas separat av var och en som avsäger sig sin rätt till arvet i närvaro av endast de två notarierna. Avsägandet ska tydligt ange de framtida juridiska följderna för vardera arvinge som avsäger sig sin rätt till arvet.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om det saknas testamente verkställs enligt fransk rätt **fördelningen av arvet** på följande sätt:

Om den avlidne, utan make, efterlämnar barn fördelas arvet mellan släktingarna i nedstigande led i lika delar ([☞ artiklarna 734 och 735 i civillagen](#)).

Om den avlidne är ogift och inte har några barn fördelas arvet mellan den avlidne personens föräldrar, syskon och släktingar i nedstigande led till dessa (artikel 738 i civillagen).

När den avlidne varken efterlämnar syskon eller släktingar i nedstigande led till dessa ärver fadern och modern hälften var av arvet ([☞ artikel 736 i civillagen](#)).

Om föräldrarna har avlidit innan den avlidne, ärver den avlidnes syskon eller deras släktingar i nedstigande led, vilket utesluter släktingar i uppstigande led eller andra släktingar på samma sidolinjer ([☞ artikel 737 i civillagen](#)).

Om den avlidne efterlämnar en make bör man, innan arvmålet handläggs i egentlig bemärkelse, först och främst avveckla den egendomsordning som fanns mellan makarna. När denna har avvecklats gäller följande principer:

Om den avlidne efterlämnar sin make och barn har maken en valmöjlighet. Han/hon kan välja mellan nyttjanderätt till alla befintliga tillgångar eller äganderätt till en fjärdedel av tillgångarna när barnen tillhör båda makarna och äganderätt till en fjärdedel om det finns ett eller flera barn som inte tillhör båda makarna ([☞ artikel 757 i civillagen](#)).

Om den avlidne efterlämnar sin make och släktingar i uppstigande led fördelas arvet på följande sätt: hälften till maken, en fjärdedel till fadern och en fjärdedel till modern. Om någon av släktingarna i uppstigande led har avlidit tillfaller fjärdedelen maken ([☞ artikel 757-1 i civillagen](#)).

När det varken finns släktingar i uppstigande eller nedstigande led tillfaller hela arvet den efterlevande maken ([☞ artikel 757-2 i civillagen](#)). Genom undantag från artikel 757-2 i civillagen erhåller den avlidnes syskon eller deras släktingar i nedstigande led, när det inte finns några släktingar i uppstigande led, hälften av de tillgångar som finns *in natura* i dödsboet, i form av tillgångar som den avlidne erhållit som lott från sina släktingar i uppstigande led genom arv eller donation. Detta är rätten till återlämning ([☞ artikel 757-3 i civillagen](#)). Alla andra tillgångar tillfaller den efterlevande maken.

Partner i ett registrerat eller oregistrerat partnerskap

Den efterlevande partnern i ett oregistrerat partnerskap liksom den efterlevande partnern i ett registrerat partnerskap har ingen arvsrätt. Han/hon kan dock beviljas ett legat.

Den registrerade partnern anses alltså inte vara en arvinge till den avlidne. Han/hon har bara nyttjanderätt till familjens bostad efter partnerns död, i enlighet med artikel 763 i civillagen. Personen i fråga ärver alltså endast om personen har angetts som arvinge i testamentet.

Om det finns barn, oavsett om de tillhör paret eller inte, går det endast att testamentera den disponibla kvoten till den efterlevande partnern. Den disponibla kvoten varierar i förhållande till antalet barn: en tredjedel av tillgångarna om det rör sig om två barn, en fjärdedel om det rör sig om tre barn eller fler.

Om det inte finns några barn går det att testamentera hela egendomen till den efterlevande partnern eller en tredjedel om det inte finns laglottsberrättigande arvingar. Om den avlidnes föräldrar fortfarande lever kan dessa emellertid begära att få tillbaka de tillgångar som de gett sitt barn som avlidit upp till en fjärdedel av arvet per levande förälder.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

I Frankrike är det notarien som är behörig i arvsrättsliga frågor. Det är obligatoriskt att anlita en notarie om dödsboet innehåller fastigheter. Om fastigheter saknas är det däremot frivilligt.

Notarien fastställer fördelningen av arvet i försäkran om kända förhållanden och upprättat de fastighetsintyg som gör det möjligt att konstatera överföringen av fast egendom till följd av dödsfallet. Notarien hjälper arvingarna att uppfylla sina skattemässiga skyldigheter (upprättande och inlämning av anmälan av arv inom de fastställda tidsfristerna och betalning av arvsskatten). Om egendomens innehåll tillåter detta och i förhållande till antalet arvingar och deras vilja kan notarien arrangera fördelningen av arvet mellan arvingarna genom att upprätta en skifteshandling.

Vid en tvist har behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) på den plats där arvsförandet inleds den materiella och territoriella behörigheten, som är exklusiv.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) på den plats där arvsförandet inleds är behörig att ta emot förklaringarna om avstående från eller accept av dödsboets nettotillgångar.

Fullständig accept innebär inga särskilda formaliteter.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) på den plats där arvsförandet inleds är behörig att ta emot avståenden från universella eller generella legat. Ett avstående från särskilda legat kräver ingen förklaring enligt fransk rätt.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Dessa villkor existerar inte i fransk rätt

6 Ge en kort beskrivning att förärandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvsföranden inleds när någon går bort, på den ort där den avlidne sist levde.

Efter dödsfallet kan arvingarna välja mellan **tre alternativ: fullständig accept av arvet, accept av arvet under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör eller avstående från arvet.**

Fullständig accept kan ges uttryckligen eller vara underförstådd. Accepten är underförstådd när arvingen agerar på ett sätt som oundgängligen förutsätter att denne har för avsikt att acceptera och som denne endast har rätt till i egenskap av arvinge.

Accept av arvet under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör kräver en förklaring till kansliet vid behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) i den domsaga där arvsförandet inleds. Förklaringen ska innehålla eller åtföljas av bouppteckningen. Detta gör att arvingen kan undvika att blanda ihop sina personliga tillgångar med dödsboets tillgångar, bevara alla sina rättigheter i förhållande till dödsboet som arvingen tidigare haft med avseende på den avlidnes tillgångar och endast vara skyldig att betala dödsboets skulder upp till värdet av de tillgångar som arvingen får.

Att avstå från arvet är inte särskilt vanligt förekommande. För att kunna bestridas av tredje parter ska avståendet riktas eller lämnas in till domstolen i den domvärjo där arvsförandet inleds.

Tidsfristen för att välja att acceptera eller avstå från arv uppgår till fyra månader. Om denna betänketid löper ut och arvingen inte har fattat något beslut kan en fordringsägare, en medarvinge, staten eller en person som skulle ära om arvingen avsäger sig arvet tvinga denne att välja något av de tre alternativen. Denne har då två månader på sig att bestämma sig, men kan be domaren om en ytterligare frist. Om inget svar erhålls ses det som att arvingen har accepterat arvet i sin helhet. Om likväl ingen kräver att arvingen ska göra ett val har denne högst tio år på sig att lämna besked, förutom om det kan ses som att denne underförstått har accepterat arvet.

Fransk rätt utgår från en fördelning av arvet i godo, utan inblandning av en domare. Det är endast när arvingarna är oense som man kan begära hjälp av en domare.

Majoriteten av alla dödsbon delas upp med hjälp av en notarie. Det går dock att klara sig utan notarie i vissa situationer, framför allt om dödsboet inte omfattar fastigheter. När arvingarna kontaktar en notarie kan de välja vilken notarie som helst. Om arvingarna är oense om vilken notarie som ska anlitas kan var och en låta sig representeras av en egen notarie.

När notarien har valts bör man därefter **fastställa innehållet** i arvlåtarens dödsbo genom att ta hänsyn till den avlidnes egendomsordning, tidigare gåvor etc. För att fastställa vad som ingår i dödsboet kommer notarien att kontakta olika organisationer (försäkringsbolag, banker etc.) och be arvingarna att värdera den fasta egendomen eller andra icke-börsnoterade tillgångar. En förteckning över fast egendom kan likaså bli nödvändig. Skulderna kommer att fastställas genom upprättande av en förteckning över den avlidnes skulder, oavsett om det rör sig om fakturor, skatt som ska betalas, återbetalningsbara socialbidrag, en fullgörandegaranti eller ett kompenserande underhåll som betalas till en före detta make.

Efter dödsfallet **blir arvingarna gemensamma ägare till dödsboets samtliga tillgångar fram till dess att tillgångarna fördelas. Dessa dödsbodelägare är också ansvariga för skulderna i samma utsträckning.** Beslut om att sälja samägd egendom (så kallade förfogandehandlingar) ska fattas enligt enhällighetsprincipen, om inte försäljningen av samägd egendom krävs för att betala det oskiftade dödsboets skulder och avgifter. I gengäld kan beslut om förvaltning fattas med en majoritet på åtminstone två tredjedelar av de gemensamma rättigheterna. För övrigt kan alla dödsbodelägare vidta de åtgärder som krävs för att bevara den samägda egendomen. Vid blockering är det möjligt att ta hjälp av domaren för att förbise vissa dödsbodelägares tillstånd.

Fördelningen av kvarlåtenskapen mellan arvingarna avslutar samägandet. Denna sker antingen i godo om mottagarna är överens eller efter ett rättsligt förfarande om de är oense, med deltagande av en notarie. Dessutom kan fördelningen vara fullständig eller endast avse vissa delar om en del tillgångar förblir samägda (till exempel tillgångar som omfattas av nyttjanderätt).

Detta sista steg av handläggningen av arvsförandet kräver att man slår fast att överföringen sker i arvingarnas namn. Det krävs också intyg om kvarlåtenskap för att bekräfta att arvingarna är de nya ägarna av tillgångarna, oavsett om det rör sig om fast egendom, andelar i icke-affärsdrivande bolag, fordon eller värdepapper. När det rör sig om fast egendom ska arvingarna kungöra intyget om kvarlåtenskap i fastighetsregistret. Detta gäller även för andelar i icke-affärsdrivande bolag, vilket ska kungöras till handelsdomstolens kansli.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt fransk rätt erhåller arvingarna den avlidnes tillgångar och skyldigheter när dödsfallet inträffar (artikel 724.1 i civillagen).

Besittningstagandet tillfaller vissa arvingar (laglottsberrättigade arvingar och samtliga intestatarvingar) (artikel 724.2 i civillagen), medan andra får besittningsrätt (artikel 724 punkt 3), i synnerhet staten. Enligt lagen av den 3 december 2001 kan universella testamentstagare och gåvomottagare således omfattas av talan i enlighet med artikel 724 i civillagen. Denna artikel hänvisar alltså till artikel 1004 för utfärdande av legat om det finns arvingar, artikel 1006 för talan enligt lag om det saknas arvingar och artikel 1008 med förbehåll för beslut om besittningsrätt.

När det gäller beslut om besittningsrätt som tillfaller staten rör det sig om situationer då det varken finns arvingar genom blodsband eller testamentstagare. Staten representeras då av domämförvaltningen (Administration des domaines).

För att ta reda på vad som händer med dödsboet ska generella testamentstagare och universella testamentstagare vända sig till de arvingar som anhängiggjorts förfarandet. Det är genom sina ombud som testamentstagarna kommer att erhålla sina legat.

Fullständig accept av arvet

Fullständig accept kan vara uttrycklig eller underförstådd ([☞ artikel 782 i civillagen](#)).

En handling som innebär accept är således en handling som förutsätter en avsikt att acceptera och som inte kan utföras av någon annan är arvingen ([☞ artikel 783 i civillagen](#)).

Förordnande om en viss tillgång innebär accept (överlåtelse av en fastighet/möbel) eftersom dessa tillgångar ingår i dödsboet. Åtgärder med avseende på förvaltning (med undantag för tillfällig förvaltning och skyddsåtgärder) som utförs av arvingen innebär också att arvet accepteras helt och hållet.

Accept av arv under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör

En arvinge kan förklara att han/hon avser att acceptera arvet under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör ([☞ artikel 787 i civillagen](#)). Arvingen hålls ansvarig för skulderna men bara upp till värdet av de tillgångar som denne erhåller ur dödsboet. En förklaring ska avfattas och lämnas in till kansliet vid behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) i den domsaga där arvsförfarandet inleds ([☞ artikel 788 i civillagen](#)).

Förklaringen ska innehålla eller åtföljas av en bouppteckning. Förteckningen ska sammanställas av en notarie, en auktionsförrättare eller en stämningsman ([☞ artikel 789 i civillagen](#)).

Förteckningen ska lämnas in till domstolen inom två månader från förklaringen. Om ingen förteckning lämnas in kommer arvet att anses ha accepterats helt och hållet ([☞ artikel 790 i civillagen](#)). Denna förteckning ska innehålla dödsboets samtliga delar, både tillgångar och skulder.

Avstående

Man kan alltid avstå från ett arv genom en förklaring till kansliet vid behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) i den domsaga där arvsförfarandet inleds. Avståendet ska vara uttryckligt (artikel 804 i civillagen).

Den arvinge som avstår från arvet anses aldrig ha varit arvinge.

Återkallandet är retroaktivt ([☞ artikel 807 i civillagen](#)).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

En universalarvinge eller vanlig arvinge som helt och hållet accepterar arvet är på obestämd tid ansvarig för de skulder och det ansvar som hör ihop med dödsboet. Han/hon är endast ansvarig för legat i form av penningbelopp upp till skuldbeloppet avseende de ärvda nettotillgångarna ([☞ artikel 785 i civillagen](#)).

Om det finns flera arvingar är var och en personligt ansvarig för dödsboets skulder och ansvar för sin arvslott ([☞ artikel 873 i civillagen](#)).

Om arvingen väljer att acceptera arvet helt och hållet är han/hon obegränsat ansvarig för den avlidne personens samtliga skulder och avgifter. Arvingen kan dock be om att befrias från en del av eller hela skyldigheten att betala en arvsskuld om denne, när arvsförfarandet reglerades, kunde vara ovetande om förekomsten av dessa skulder och om betalningen av dessa skulder skulle riskera att påverka dennes personliga tillgångar i betydande grad.

Om arvingen har valt att acceptera arvet under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör är han/hon endast ansvarig för dödsboets skulder upp till värdet av de tillgångar som denne erhållit.

Om arvingen avstår från arvet hålls han/hon inte ansvarig för skulderna.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Bestämmelserna i artikel 710-1 i civillagen anger att bara handlingar som mottagits i original av en notarie som är verksam i Frankrike, domstolsbeslut och offentliga handlingar från en administrativ myndighet kan leda till formaliteter med anknytning till fastighetsregistret.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Ett ombud krävs inte enligt fransk rätt. Domaren kan emellertid utse ett ombud. Arvingarna ansvarar, med hjälp från notarien, för inlämningen av uppgifter till fastighetsregistren. Den avlidne kan utse en testamentsexekutor vars befogenheter definieras i artiklarna 1025 och följande i civillagen.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Verkställande av förordnandena om kvarlåtenskap och förvaltningen av dödsboets tillgångar åligger arvingarna. I händelse av tvist är behörig underrätt (Tribunal de Grande Instance) på den plats där arvsförfarandet inleds behörig.

I detta fall kan den domare som anhängiggjorts tvisten utse ett ombud för dödsboet som ska företräda samtliga arvingar inom ramen för de befogenheter som denne anförtros.

Också andra typer av mandat medger förvaltning av ett dödsbo enligt fransk rätt. Det rör sig i synnerhet om ett postumt mandat som gör det möjligt för den avlidne att under sin levnad utse ett ombud med uppgift att förvalta eller ta hand om hela eller en del av dödsboet för arvingarnas räkning. Det finns även ett konventionellt mandat som regleras enligt allmän lagstiftning och slutligen det rättsliga mandat som behandlats ovan.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Samtliga befogenheter tillfaller arvingarna. Vid svårigheter eller blockering kan domaren anhängiggöras och en förvaltare utses. I detta fall har ombudet ansvar för att tillfälligt besluta om dödsboet på grund av tröghet, oförmåga eller vårdslöshet med avseende på en eller flera arvingar till detta arv. Inom ramen för sitt uppdrag ska ombudet endast bevara, övervaka och förvalta arvet (artikel 813-4). Inom ramen för de befogenheter som denne beviljas företräder ombudet för dödsboet på samma sätt samtliga arvingar i samband med handlingar som rör privatliv och i samband med rättsliga förfaranden (artikel 813-5 i civillagen).

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Enligt fransk rätt är försäkran om kända förhållanden hörnstenen i arvsfallets handläggning. Dödsboet upplöses när tillgångarna fördelas. Det sistnämnda sätter stopp för samägandet. Fördelningen kan ske i godo (artikel 835 i civillagen) eller på juridisk väg ([☞ artikel 840 i civillagen](#)). Alla arvingar kan begära fördelningen ([☞ artikel 815 i civillagen](#)). En dödsbodelägars fordringsägare kan också framkalla fördelningen ([☞ artikel 815-17 i civillagen](#)).

Tilldelningen av arvet anges på så vis i allmänhet i en officiell handling som kallas för försäkran om kända förhållanden, som man erhåller genom att vända sig till en notarie och ange vilka som är den avlidnes arvingar och genom att fastställa i vilka andelar dessa personer ärver.

Genom detta dokument fastställs följaktligen vilka som har rätt till arvet (arvingarna).

För att upprätta denna försäkran om kända förhållanden måste två vittnen som föreslagits av arvingarna inställa sig. Dessa vittnen ska vara vuxna, får inte vara gifta med varandra och inte vara den avlidnes föräldrar, men de får dock ha känt personen i fråga väl.

Denna handling är en officiell handling.

När försäkran om kända förhållanden har upprättats avfattar notarien i slutet av förfarandet för avveckling av dödsboet en skifteshandling som per del anger hur arvlåtarens egendom ska fördelas mellan dennes arvingar. Denna handling är också en officiell handling.

Senaste uppdatering: 13/02/2017

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Kroatien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Arvsrätten och de regler som domstolar, andra myndigheter och behöriga personer följer i frågor om arv regleras i arvslagen (*Narodne Novine* [NN, *Republiken Kroatiens officiella kungörelseorgan*], nr 48/03, 163/03, 35/05 och 127/13).

Ett förordnande om kvarlåtenskap i händelse av dödsfall kan utformas som ett testamente. Testamenten får upprättas av alla personer som har fyllt 16 år och som är vid sina sinnens fulla bruk.

Testamenten är endast giltiga om de upprättats i den form och enligt de villkor som föreskrivs i lag. Det normala är att ett testamente upprättas i form av ett privat eller offentligt testamente, medan ett muntligt testamente kan upprättas under särskilda omständigheter.

Ett privat testamente är ett holografiskt testamente eller ett testamente som har upprättats inför vittnen. Ett holografiskt testamente är handskrivet och undertecknat av testatorn. Ett testamente som upprättas inför vittnen kan avfattas av en testator som kan läsa och skriva, genom att denne inför två samtidigt närvarande vittnen förklarar att handlingen, oavsett vem som har utarbetat den, är testatorns egen vilja och genom att underteckna den i dessa personers närvaro. Vittnena ska underteckna testamentet.

Ett offentligt testamente upprättas med deltagande av offentliga myndigheter. Alla kan upprätta ett giltigt testamente i form av ett offentligt testamente. En person som inte kan läsa eller underteckna med sitt namn kan under normala omständigheter endast upprätta ett testamente i form av ett offentligt testamente. Ett offentligt testamente kan på testatorns begäran upprättas av en juridiskt behörig person: en domare i en stadsdomstol, en rådgivare vid en stadsdomstol och en notarie, eller ett konsulärt eller diplomatiskt/konsulärt ombud för Republiken Kroatien utomlands. Det förfarande som ska följas och de åtgärder som ska vidtas av en behörig person vid upprättande av ett offentligt testamente fastställs i lag.

En testator som vill ha ett internationellt testamente ska lämna in en ansökan till en person som är behörig att upprätta offentliga testamenten. Syftet med att upprätta ett internationellt testamente är att det erkänns i de stater som är parter i 1973 års konvention om en enhetlig lagstiftning om formen för ett internationellt testamente, och i de stater som har införlivat bestämmelser som rör internationella testamenten i sin lagstiftning.

Endast om det inte går att upprätta ett testamente i någon annan giltig form får en testator uttrycka sin sista vilja muntligen inför två samtidigt närvarande vittnen. Ett sådant testamente upphör att vara giltigt 30 dagar efter att de särskilda omständigheter under vilka det upprättades upphör.

Successionsavtal (avtal enligt vilka en person efterlämnar sin kvarlåtenskap eller en del av denna till en annan avtalspart eller till tredje person), avtal om framtida arv eller legat (avtal enligt vilka en person avstår från ett kommande arv; avtal om arv från tredje person som är vid liv; avtal om legat eller annan förmån som en avtalspart emotser från en ännu inte inledd succession) och avtal om innehålllet i ett testamente (avtal genom vilka en person åtar sig att inkludera eller inte inkludera en viss bestämmelse i sitt testamente, eller att upphäva eller inte upphäva en bestämmelse i sitt testamente) är inte godtagbara enligt kroatisk lagstiftning och är därför ogiltiga.

Enligt kroatisk lagstiftning är det tillåtet att teckna avtal om överföring och fördelning av egendom under livstiden. Detta är ett avtal som en förfader (överlåtaren) tecknar med sina släktingar i nedstigande led, genom vilket överlåtaren fördelar och överför hela eller delar av den egendom som denne har vid tidpunkten för avtalet till sina släktingar i nedstigande led. För att avtalet ska gälla krävs samtycke från alla barn och övriga släktingar i nedstigande led som har rätt att arva överlåtaren. Det ska upprättas skriftligen och bestyrkas av en domare vid behörig domstol, eller bestå av en notariatshandling eller attesterats (görs rättsligt bindande) av en notarie. Avtalet får omfatta överlåtarens make eller maka och i så fall krävs samtycke även från honom eller henne. Den egendom som avtalet omfattar inkluderas inte i kvarlåtenskapen och beaktas inte heller vid fastställandet av kvarlåtenskapens värde.

Det är enligt kroatisk lagstiftning inte tillåtet att teckna avtal där man avsäger sig rätten till en succession som ännu inte har inletts. I undantagsfall får en släkting i nedstigande led, som själv kan tillvarata sina rättigheter, teckna avtal med förfadern om att i förväg avstå från det arv som släktingen skulle vara berättigad till vid förfaderns bortgång. Ett sådant avtal får även tecknas av en make eller maka avseende det arv som skulle tillfalla maken eller maken vid den andra makens bortgång. Det ska upprättas skriftligen och bestyrkas av en domare vid behörig domstol, eller bestå av en notariatshandling eller attesterats (görs rättsligt bindande) av en notarie.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

När ett testamente har upprättats, deponerats och offentliggjorts registreras det i det kroatiska testamentesregistret, som administreras av Kroatiens notariekammarer. På testatorns begäran lämnas information om detta in för registrering av behöriga domstolar, notarier, advokater och de personer som upprättade testamentet. Det är inte obligatoriskt att registrera testamenten i det kroatiska testamentesregistret och det faktum att ett testamente inte är registrerat i registret eller deponerat på något särskilt ställe påverkar inte dess giltighet.

Innan testatorn avlider får informationen i registret inte göras tillgänglig för någon annan än testatorn eller en person som fått testatorns uttryckliga tillstånd. Vid arvsförfaranden ska den domstol eller notarie som genomför förfarandet efterfråga all information om den avlidnes möjliga testamenten från det kroatiska testamentesregistret.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Testatorns frihet att överlåta sin egendom begränsas av laglotsberättigade arvingars rätt till laglott.

De laglotsberättigade arvingarna är följande:

Testatorns släktingar i nedstigande led, adopterade barn, barn som testatorn sörjer för som partner och deras släktingar i nedstigande led, testatorns make eller maka eller icke-äktenskapliga partner, testatorns livspartner eller informella livspartner – dessa är berättigade till en laglott som uppgår till halva den lott som hade tillfallit dem enligt den juridiska arvsordningen om det inte hade funnits något testamente.

Testatorns föräldrar, adoptanter och andra släktingar i uppstigande led – dessa är endast berättigade till laglott om de är permanent oförmögna att arbeta och saknar försörjning, och deras laglott uppgår till en tredjedel av den lott som hade tillfallit dem enligt den juridiska arvsordningen om det inte hade funnits något testamente.

Laglotsberättigade arvingar har endast rätt att kräva en laglott om de, i ett specifikt fall, har rätt att arva som arvingar.

De grunder på vilka en testator helt eller delvis kan utesluta en laglotsberättigad arvinge fastställs i lag. Testatorn får göra detta om arvingen har begått ett allvarligt brott mot testatorn genom att bryta mot en juridisk eller moralisk skyldighet som följer av arvingens familjerelation till testatorn: om arvingen avsiktligt har begått ett allvarligt brott mot testatorn eller dennes make eller maka, barn eller förälder; om arvingen har begått ett brott mot Republiken Kroatien eller mot de värden som skyddas av internationell lagstiftning; om arvingen är lättjefull eller lever ett ohederligt liv. En testator som vill utesluta en

arvinge ska uttryckligen förklara detta i testamentet och ange skälen till uteslutningen. Anledningen till uteslutningen ska föreligga vid tidpunkten för upprättandet av testamentet. Vid en uteslutning förlorar arvingen sin arvsrätt i den utsträckning som uteslutningen avser och rättigheterna för andra personer som kan komma att ärva testatorn fastställs som om den uteslutna arvingen hade avlidit före testatorn.

Utöver möjligheten att utesluta laglottsberättigade arvingar kan testatorn beröva laglotten från en laglottsberättigad släkting i nedstigande led, helt eller delvis, om denna släkting är kraftigt skuldsatt eller slösaktig. I stället för att gå till den släkting som berövats lotten kommer denna lott att gå till hans eller hennes släktingar i nedstigande led. Detta kan endast ske om den berövade personen vid tidpunkten för testatorns död har ett omyndigt barn eller ett omyndigt barnbarn efter ett avlidet barn, eller om denne har ett myndigt barn eller ett myndigt barnbarn efter ett avlidet barn, som är oförmöget att arbeta och saknar försörjning. Den arvinge som berövas sin lott ärver den del av testatorns tillgångar som inte omfattas av berövandet och detta även om förutsättningarna för berövandet inte längre föreligger vid tidpunkten för testatorns död.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testatorn inte har efterlämnat något testamente ärver arvingarna i enlighet med arvsordningen och då gäller principen att de arvingar som står högre upp i arvsordningen exkluderar arvingar som står längre ner i arvsordningen från arv.

Testatorns arvingar är följande:

Släktingar i nedstigande led, adopterade barn och barn som testatorn sörjer för som partner samt deras släktingar i nedstigande led.

Make eller maka.

Ikke-äktenskaplig partner.

Livspartner.

Informell livspartner.

Föräldrar.

Adoptanter.

Syskon och deras släktingar i nedstigande led.

Far- och morföräldrar samt deras släktingar i nedstigande led.

Övriga släktingar i uppstigande led.

Inom arvsrätten är en ikke-äktenskaplig partner jämställd med en make eller maka, och barn som föds utom äktenskapet och deras släktingar i nedstigande led är jämställda med barn födda inom äktenskapet. Ett ikke-äktenskapligt förbund som ger laglig arvsrätt är ett livsförbund mellan en ogift kvinna och en ogift man som har varat en viss tid (minst tre år eller mindre om ett gemensamt barn har fötts inom förbundet) och som har upphört vid testatorns död, förutsatt att villkoren för att ett äktenskap ska vara giltigt har uppfyllts.

Inom arvsrätten är en livspartner jämställd med en make eller maka, och barnen i hans eller hennes vård som partner är jämställda med hans eller hennes egna barn. Ett livspartnerskap är ett familjelivsförbund mellan två personer av samma kön som ingåtts inför behörig myndighet i enlighet med bestämmelserna i en särskild lag (lagen om samkönade partnerskap).

Inom arvsrätten är en informell livspartner jämställd med en ikke-äktenskaplig partner. Ett informellt livspartnerskap är ett familjelivsförbund mellan två personer av samma kön som inte har ingått livspartnerskap inför behörig myndighet, förutsatt att detta förbund har varat i minst tre år och att det redan från början uppfyllde villkoren för att ett livspartnerskap ska vara giltigt.

Testatorns släktingar i nedstigande led och make eller maka utgör den första arvsklassen. Arvingarna i den första arvsklassen ärver lika stora delar. I denna arvsklass gäller *per stirpes*-fördelning, vilket innebär att den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha gått till ett avlidet barn, om detta hade levtt, ärvs i lika delar av barnets barn, testatorns barnbarn. Om något av barnbarnen har avlidit före testatorn ska den del som skulle ha gått till detta barnbarn, om det hade levtt vid tidpunkten för testatorns död, ärvas i lika delar av barnbarnets barn, testatorns barnbarnsbarn, och så vidare så länge det återstår släktingar till testatorn i nedstigande led.

En testator som inte efterlämnar något barn ärvs av arvingar i den andra arvsklassen – testatorns föräldrar och make eller maka. Testatorns föräldrar ärver halva kvarlåtenskapen och testatorns make eller maka ärver den andra halvan. Om båda föräldrarna har avlidit före testatorn ärver maken eller maken hela kvarlåtenskapen. Om testatorns make eller maka inte lever ärver testatorns föräldrar hela kvarlåtenskapen i lika delar. Om en av testatorns föräldrar har avlidit före testatorn ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha gått till den föräldern om han eller hon hade levtt ärvas av den andra föräldern.

Testatorns syskon och deras släktingar i nedstigande led ärver testatorn i den andra arvsklassen om testatorns make eller maka inte lever, och om en eller båda av testatorns föräldrar har avlidit före testatorn. I detta fall (om en eller båda av testatorns föräldrar har avlidit före en testator som inte efterlämnar någon make eller maka) ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha gått till vardera föräldern om dessa hade överlevtt testatorn ärvas av deras barn (testatorns syskon), deras barnbarn, barnbarnsbarn och ytterligare släktingar i nedstigande led, i enlighet med de regler som gäller för fall i vilka testatorn ärvs av sina barn och andra släktingar i nedstigande led. Om en av föräldrarna till en testator som inte efterlämnar någon make eller maka har avlidit före testatorn, utan några släktingar i nedstigande led, ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha gått till denna förälder om han eller hon hade överlevtt testatorn ärvas av den andra föräldern. Om den andra föräldern också har avlidit före en testator som inte efterlämnar någon make eller maka ska släktingarna i nedstigande led till den föräldern ärva det som skulle ha tillfallit båda föräldrarna.

En testator som inte efterlämnar några släktingar i nedstigande led eller någon make eller maka, eller vars föräldrar inte har efterlämnat några släktingar i nedstigande led, ärvs av arvingar i den tredje arvsklassen. I den tredje arvsklassen ärvs testatorn av sina far- och morföräldrar; farföräldrarna ärver ena halvan av kvarlåtenskapen och morföräldrarna den andra halvan. Far- och morföräldrarna på respektive sida ärver i lika delar. Om en av dessa släktingar i uppstigande led från ena sidan har avlidit före testatorn ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha gått till den släktingen om han eller hon hade överlevtt testatorn ärvas av hans eller hennes släktingar i nedstigande led (barn, barnbarn och ytterligare släktingar i nedstigande led), i enlighet med de regler som gäller för fall i vilka testatorn ärvs av sina barn och andra släktingar i nedstigande led. Om den ena sidan (far- eller morföräldrarna) har avlidit före testatorn utan att efterlämna några släktingar i nedstigande led ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha tillfallit dem om de hade överlevtt testatorn ärvas av far- eller morföräldrarna på den andra sidan eller av deras släktingar i nedstigande led.

En testator som inte efterlämnar några släktingar i nedstigande led eller föräldrar, eller om dessa inte har efterlämnat några släktingar i nedstigande led, någon make eller maka eller några far- eller morföräldrar som i sin tur inte heller efterlämnat några släktingar i nedstigande led, ärvs av arvingar i den fjärde arvsklassen. Testatorns far- och morföräldrars föräldrar utgör den fjärde arvsklassen. Ena halvan ärvs av farföräldrarnas föräldrar (denna halva ärvs i lika delar av föräldrarna till testatorns farfar och föräldrarna till testatorns farmor) och den andra halvan ärvs av morföräldrarnas föräldrar (denna halva ärvs i lika delar av föräldrarna till testatorns morfar och föräldrarna till testatorns mormor). Om någon av dessa släktingar i uppstigande led inte längre är vid liv ska den andel som skulle ha tillfallit honom eller henne om hon eller han hade varit vid liv ärvas av den släkting som var hans eller hennes make eller maka. Om ett par av dessa släktingar i uppstigande led inte längre lever ska de andelar som skulle ha tillfallit dem om de hade varit vid liv ärvas av det andra paret på samma sida. Om far- eller morföräldrarnas föräldrar på den ena sidan inte är vid liv ska den andel av kvarlåtenskapen som skulle ha tillfallit dem om de hade levtt ärvas av far- eller morföräldrarnas föräldrar på den andra sidan.

Om det inte finns några arvingar i den fjärde arvsklassen ska testatorn ärvas av sina mer avlägsna släktingar i uppstigande led, i enlighet med de arvsregler som gäller för far- och morföräldrarnas föräldrar.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Arvsförfaranden i första instans genomförs inför en stadsdomstol eller inför en notarie som fungerar som domstolens förvaltare.

Den territoriella behörigheten för stadsdomstolen att genomföra ett arvsförfarande bestäms i första hand utifrån testatorns hemvist vid tidpunkten för dödsfallet och därefter, i fallande ordning, utifrån bosättningsorten, platsen där den större delen av hans eller hennes kvarlåtenskap finns i Republiken Kroatien eller platsen där testatorn är registrerad i medborgarregistret. Domstolen anförtror genomförandet av arvsförfaranden till notarien. Om det finns flera notarier inom domstolens geografiska behörighetsområde tilldelas de ärenden i alfabetisk ordning efter notariens efternamn.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

En förklaring om godtagande av eller avstående från arv (arvsförklaring) kan lämnas muntligen inför en stadsdomstol, inför arvsdomstolen eller inför den notarie som genomför arvsförfarandet, eller så kan en handling, som upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, med arvsförklaring visas upp för arvsdomstolen eller för den notarie som genomför arvsförfarandet.

En förklaring om godtagande av eller avstående från arv kan inte återkallas.

Det är inte obligatoriskt att lämna en arvsförklaring. En person som inte har lämnat en förklaring om avstående från arv anses vilja bli arvinge. En person som har lämnat en giltig förklaring om godtagande av arv kan inte avstå från detta senare.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

En förklaring om godtagande av eller avstående från legat kan lämnas muntligen inför arvsdomstolen eller inför den notarie som genomför arvsförfarandet, eller så kan en handling, som upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, med förklaring om godtagande av eller avstående från legat visas upp för arvsdomstolen eller för den notarie som genomför arvsförfarandet.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Rätten till laglott är en ärvd rätt som erhålls vid testatorns död. En laglotsberättigad arvinge kan lämna en förklaring om godtagande av eller avstående från laglott muntligen inför en stadsdomstol, inför arvsdomstolen eller inför den notarie som genomför arvsförfarandet, eller visa upp en handling, som upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, med arvsförklaring för arvsdomstolen eller för den notarie som genomför arvsförfarandet.

Rätten till laglott utnyttjas endast vid arvsförfaranden på en laglotsberättigad arvinges begäran – om en laglotsberättigad arvinge inte kräver sin laglott under ett arvsförfarande är domstolen eller notarien inte skyldig att fastställa hans eller hennes rätt till laglott.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvsförfaranden är frivilliga förfaranden för att fastställa vilka testatorns arvingar är, vad som utgör testatorns kvarlåtenskap och vilka andra rättigheter arvingarna, legatarierna och andra personer har avseende kvarlåtenskapen.

Arvsförfaranden genomförs av en stadsdomstol eller av en notarie som fungerar som domstolens förvaltare. En stadsdomstol som har territoriell behörighet att genomföra arvsförfaranden kallas även för arvsdomstol. Den territoriella behörigheten för stadsdomstolen att genomföra ett arvsförfarande fastställs i första hand utifrån testatorns hemvist vid tidpunkten för dödsfallet och därefter, i fallande ordning, utifrån bosättningsorten, platsen där den större delen av hans eller hennes kvarlåtenskap finns i Republiken Kroatien eller utifrån platsen där testatorn är registrerad i medborgarregistret.

Ett arvsförfarande inleds *ex officio* efter att domstolen mottagit en dödsattest, ett utdrag ur dödsfallsregistret eller en likvärdig handling. Domstolen anförtror genomförandet av arvsförfarandet till en notarie med säte i dess geografiska behörighetsområde, levererar dödsattesten till honom eller henne och fastställer en tidsram för genomförandet av förfarandet. En notarie genomför förfarandet som domstolens förvaltare enligt ett domstolsbeslut där genomförandet av förfarandet anförtrots honom eller henne och enligt bestämmelserna i arvslagen. Arvsförfaranden genomförs i regel av en notarie som domstolens förvaltare och endast i undantagsfall av domstolen.

När en notarie genomför åtgärder i ett arvsförfarande som domstolens förvaltare är han eller hon bemyndigad, på samma sätt som en domare eller en domstolsrådgivare skulle vara, att vidta alla nödvändiga åtgärder och att fatta alla beslut förutom sådana för vilka annat föreskrivs i arvslagen. Om parterna i ett förfarande inför en notarie tvistar om frågor som någon av deras rättigheter (t.ex. rätten till arv, storleken på andelen av arvet etc.) eller sammansättningen av kvarlåtenskapen eller föremålet för legatet beror av, ska notarien skicka tillbaka akten till domstolen så att denna kan besluta om en vilandeförklaring och instruera parterna att vidta civil- eller förvaltningsrättsliga åtgärder. Om parterna i ett förfarande inför en notarie tvistar om frågor som rätten till ett testamentslegat eller någon annan rättighet beror av, ska notarien skicka tillbaka akten till domstolen, som då kommer att instruera parterna i ärendet att vidta civil- eller förvaltningsrättsliga åtgärder men inte att vilandeförklara förfarandet. I vissa särskilda fall som regleras i lagen (beslut om att separera kvarlåtenskapen från en arvinges egendom, om rättigheter för medarvingar som levtt eller tjänat i ett förbund med testatorn samt om fördelning av bohag) får notarien meddela beslut endast om alla parter i förfarandet samtycker; i annat fall ska notarien skicka tillbaka akten till domstolen. En domstol som har anförtrott genomförandet av ett arvsförfarande till en notarie övervakar dennes arbete kontinuerligt.

En arvsförhandling är huvuddelen av ett arvsförfarande och en eller flera sådana förhandlingar kan äga rum.

En arvsförhandling äger inte rum om den avlidne inte har efterlämnat någon kvarlåtenskap, eller om testatorn endast har efterlämnat lös egendom och motsvarande rättigheter, och om ingen av de personer som har rätt att ära kräver att ett arvsförfarande genomförs.

Parterna (arvingar, legatarierna, andra personer som utövar en rättighet avseende kvarlåtenskapen), personer som lagligen kan göra anspråk på arvet (om det finns ett testamente), testamentsexekutorn (om en sådan utsetts) och andra berörda personer kallas till arvsförhandlingen. I kallelsen till förhandlingen meddelar domstolen eller notarien berörda personer att ett förfarande har inletts och huruvida ett testamente har lagts fram, och uppmanar berörda personer att omedelbart visa upp ett skriftligt testamente eller en handling som godkänner ett muntligt testamente, om de har ett sådant, eller att uppge namnen på vittnena till det muntliga testamentet. I kallelsen till dessa berörda personer anges det specifikt att de, fram tills dess att ett beslut om arv meddelas i första instans, kan lämna en förklaring om avstående från arv muntligen vid förhandlingen eller offentligt genom en handling som upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, samt att de genom att underlåta att komma till förhandlingen eller att lämna en sådan förklaring kommer att anses vilja bli arvingar.

Alla frågor som är relevanta för att meddela ett beslut i ett arvsförfarande, i synnerhet rätten till arvet, storleken på arvsandelarna och rätten till legat, kommer att diskuteras vid en arvsförhandling. Domstolen eller notarien meddelar ett beslut på grundval av resultatet av alla förhandlingar. Domstolen eller notarien är behörig att fastställa fakta som parterna i förfarandet inte har lagt fram, och är även behörig att lägga fram bevis som de inte har framställt, om domstolen eller notarien anser att sådana fakta och bevis är relevanta för beslutsfattandet. Domstolen eller notarien fattar i regel beslut om rättigheterna efter att ha gjort det möjligt för de berörda personerna att lämna nödvändiga förklaringar. Rättigheterna för personer som trots att de fått vederbörlig kallelse inte har kommit till förhandlingen kommer att övervägas av domstolen eller notarien på grundval av den information som finns tillgänglig för dem, med beaktande av skriftliga förklaringar från dessa personer som inkommer fram tills dess att ett beslut fattas.

Arvsförklaringar är förklaringar genom vilka en arvinge godtar eller avstår från ett arv. Alla är behöriga att lämna en arvsförklaring men ingen är skyldig att göra det. En person som inte har lämnat en förklaring om avstående från arv anses vilja bli arvinge. En person som har lämnat en giltig förklaring om

godtagande av arv kan inte avstå från detta senare. Domstolen eller notarien kommer inte att kräva att någon lämnar en arvsförklaring, men en arvinge som vill lämna en sådan förklaring kan göra detta muntligen inför arvsdomstolen eller den notarie som genomför arvsförfarandet eller inför någon annan stadsdomstol, eller genom att visa upp en handling, som upprättats av en juridiskt utbildad tjänsteman, med arvsförklaring för arvsdomstolen eller för den notarie som genomför arvsförfarandet. När en förklaring om avstående från arv lämnas ska domstolen eller notarien varna arvingen om konsekvenserna av en sådan förklaring och informera arvingen om att en förklaring om avstående från arv kan lämnas i endast hans eller hennes eget namn, eller i hans eller hennes eget namn och för hans eller hennes släktingars räkning (i nedstigande led).

Om parterna tvistar om frågor som någon av deras rättigheter, sammansättningen av kvarlåtenskapen eller föremålet för legatet beror av, kommer domstolen att vilandeförklara arvsförfarandet och instruera parterna att vidta civil- eller förvaltningsrättsliga åtgärder. Den part vars rättighet domstolen anser vara mindre trovärdig kommer att instrueras att vidta civil- eller förvaltningsrättsliga åtgärder. Om parterna tvistar om frågor som rättigheten till ett testamentslegat eller någon annan rättighet beror av kommer domstolen att instruera parterna att vidta civil- eller förvaltningsrättsliga åtgärder men inte att vilandeförklara förfarandet.

Vid slutförandet av arvsförfarandet kommer domstolen eller notarien att fatta ett beslut om arvet. Eftersom arv enligt kroatisk lagstiftning verkställs *ipso jure* vid tidpunkten för testatorns död är ett beslut om arv en typ av fastställande. Beslutet fastställer vem som har blivit arvinge efter testatorns död och vilka rättigheter som erhållits av andra personer. Beslutets innehåll fastställs i arvslagen och det innehåller information om testatorn (efternamn och namn, personnummer, namn på en av föräldrarna, födelsedatum, nationalitet och, för gifta personer, efternamn före äktenskapet), kvarlåtenskapens sammansättning (tilldelning av fast egendom med de uppgifter från fastighetsregistret som krävs för registrering; tilldelning av lös egendom och andra rättigheter som domstolen har funnit vara del av kvarlåtenskapen), arvingar (efternamn och namn, personnummer, hemvist, arvingens relation till testatorn, huruvida de ärver som legal arvinge eller testamentstagare; om det finns flera arvingar ska varje arvinges arvsandel anges uttryckt som andel av helheten), begränsning av eller inskränkning i arvingens rättigheter (huruvida arvingens rätt är föremål för ett villkor, en tidsbegränsning eller en instruktion och, om så är fallet, huruvida och hur den på annat sätt är begränsad eller inskränkt och till förmån för vem) samt personer som har rätt till ett legat eller någon annan rättighet till följd av kvarlåtenskapen, med en exakt tilldelning av denna rättighet (personens efternamn och namn, personnummer och hemvist). Ett arvsbeslut skickas till alla arvingar och legatarier samt till personer som har ansökt om arv under förfarandet. När beslutet vunnit laga kraft skickas det även till behörig skattemyndighet. I ett arvsbeslut informerar domstolen eller notarien om att den information som ska föras in i fastighetsregistret, i enlighet med reglerna i lagen om fastighetsregistret, ska föras in när arvsbeslutet vunnit laga kraft, och om att den lösa egendom som förvaras av domstolen, notarien eller – enligt deras instruktioner – av tredje person, ska överlämnas till de behöriga personerna.

Innan ett arvsbeslut meddelas kan domstolen eller notarien, på begäran från en legatarie, meddela ett separat beslut om legatet, om detta inte bestrids av arvingarna. Om kvarlåtenskapens sammansättning endast delvis är omtvistad kan ett delbeslut om arv meddelas för att fastställa arvingar och legatarier och den del av kvarlåtenskapen som inte är omtvistad.

Ett beslut som fattas av en notarie som domstolens förvaltare i arvsförfaranden kan överklagas. Ett överklagande ska inges till notarien inom åtta dagar från det att beslutet lämnats till parterna och notarien ska utan dröjsmål överlämna det till behörig stadsdomstol tillsammans med akten. Överklaganden prövas av en enda domare. Alla överklaganden som inte lämnas in i tid, som är ofullständiga eller som inte är godtagbara kommer att avvisas av domstolen. När domstolen beslutar om ett överklagande av ett beslut som fattats av en notarie kan den välja att låta beslutet förbli ikraft helt eller delvis eller att upphäva det. Om beslutet upphävs (helt eller delvis) kommer domstolen att pröva den upphävda delen av beslutet. Ett domstolsbeslut som upphäver notariebeslutet helt eller delvis kan inte överklagas enskilt. Beslutet om överklagande lämnas till parterna och till notarien.

Beslut som meddelas av en domstol i första instans kan vid arvsförfaranden överklagas om inte annat föreskrivs i arvslagen. Ett överklagande ska inges inom femton dagar från det att förstainstansdomstolen har meddelat sitt beslut. Ett överklagande ska inges till förstainstansdomstolen som, när den beslutar om ett överklagande som lämnats in i tid, kan meddela ett nytt beslut som ändrar det bestridda beslutet, förutsatt att det inte kränker någon annan persons rättigheter som har sin grund i det beslutet. Om förstainstansdomstolen inte ändrar sitt beslut kommer den att skicka överklagandet till en domstol i andra instans, oavsett om överklagandet har ingetts inom den tidsgräns som föreskrivs i lag. Domstolen i andra instans beslutar i regel endast om överklaganden som ingetts i tid, men kan även beakta överklaganden som ingetts för sent, såvida detta inte kränker någon annan persons rättigheter som har sin grund i det bestridda beslutet.

Extraordinära rättsmedel är inte tillåtna i arvsförfaranden.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person blir arvinge, antingen legal eller testamentarisk, *ipso jure* (på grund av lag) vid tidpunkten för testatorns död. Vid denna tidpunkt erhåller arvingen en ärvd rätt och den avlidnes kvarlåtenskap överförs till honom eller henne i kraft av lagen och blir hans eller hennes arv. En förklaring om godtagande av arv krävs inte för att erhålla en ärvd rätt. En arvinge som inte vill arva har rätt att avstå från arvet fram tills dess att ett förstainstansbeslut om arvet meddelas.

En legatarie erhåller rätten till ett legat vid tidpunkten för testatorns död.

Arvsförfarandet, där det fastställs vilka testatorns arvingar är, vad som utgör testatorns kvarlåtenskap och vilka andra rättigheter avseende kvarlåtenskapen som tillfaller arvingarna, legatarierna och andra personer, beskrivs i svaret på fråga nr 6 om arvsförfarandet.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Arvingar som inte har avstått från arv är gemensamt och solidariskt ansvariga för testatorns skulder, var och en upp till värdet av sin arvsandel.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

För registrering i fastighetsregistret ska följande handlingar lämnas in till avdelningen för fastighetsregistrering vid den stadsdomstol i vars geografiska behörighetsområde egendomen är belägen:

Ett förslag om registrering.

En handling på grundval av vilken rätten har erhållits (den rättsliga grunden för att erhålla rätten – ett försäljningsavtal, ett gåvobrev, ett underhållsavtal, ett arvsbeslut etc.) i original eller vidimerad kopia.

Medborgarskapsbevis för den som rätten övergått till (ett intyg om medborgarskap, en vidimerad kopia av pass etc.) eller bevis på den juridiska personens status (ett utdrag ur företagsregistret), om rätten övergått till en utländsk juridisk person.

Om den sökande företräds av ett ombud ska en fullmakt tillhandahållas i original eller vidimerad kopia.

Om en sökande inte har utsett något ombud att företräda honom eller henne och han eller hon befinner sig utomlands är den sökande skyldig att utse ett ombud som är bosatt i Kroatien, för mottagande av handlingar.

Bevis på betalning av en domstolsavgift till ett belopp av 200,00 kroatiska kuna, rubrik nr 16, och en stämpelavgift på 50,00 kroatiska kuna, rubrik nr 15, i enlighet med lagen om domstolsavgifter (*Republiken Kroatiens officiella kungörelseorgan*, nr 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 och 157/13).

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

I kroatisk lagstiftning föreskrivs inget obligatoriskt utnämmande av en boutredningsman. Orsaken är att kvarlåtenskapen enligt lag övergår till arvingarna när successionen inleds (när testatorn dör eller dödförklaras).

Dock föreskriver kroatisk lag att arvsdomstolen i vissa fall ska utse en tillfällig förvaltare av kvarlåtenskapen. Detta sker när arvingarna är okända, när man inte vet var de befinner sig eller när de inte kan nås, samt i andra fall om detta är nödvändigt. Den tillfälliga förvaltaren av kvarlåtenskapen är behörig att föra talan, inkassera fordringar och betala skulder för arvingarnas räkning samt att företräda arvingarna. Domstolen kan, om det är nödvändigt, fastställa särskilda rättigheter och skyldigheter för förvaltaren av kvarlåtenskapen. Domstolen kan även utse en förvaltare av den kvarlåtenskap som har avskilts från arvingarnas egendom på begäran av testatorns fordringsägare.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Kvarlåtenskapen administreras av arvingarna, med undantag för vad som har anförtrotts testamentsexekutorn eller förvaltaren av kvarlåtenskapen. Testatorn kan genom testamente utnämna en eller flera testamentsexekutorer. En person som utses till testamentsexekutor är inte skyldig att acceptera denna uppgift. Testamentsexekutorns uppgifter anges av testatorn i testamentet. Om testatorn inte har gett specifika instruktioner är det testamentsexekutorns uppgift att i synnerhet göra följande:

Ta hand om och göra vad som krävs för att skydda kvarlåtenskapen till förmån för arvingarna och för deras räkning.

Administrera kvarlåtenskapen.

Göra vad som krävs för att betala skulder och legat till förmån för arvingarna och för deras räkning.

När testamentsexekutorn gör detta ska han eller hon i alla avseenden se till att testamentet verkställs i enlighet med testatorns vilja.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Enligt kroatisk lagstiftning utses i regel inte någon boutredningsman. Anledningen till detta är att kvarlåtenskapen på grund av lag övergår till arvingarna vid tidpunkten då successionen inleds (när testatorn dör eller dödförklaras). Arvingen administrerar och disponerar allt som utgör arvet. Om det finns flera arvingar administrerar och disponerar medarvingarna, fram tills dess att det fastställs vilka andelar av arvsrätten som tillhör vilken arvinge, allt som utgör arvet som samägare, med undantag för vad som har anförtrotts testamentsexekutorn eller förvaltaren av kvarlåtenskapen.

Efter att ett lagakraftvunnet arvsbeslut fastställer vilka andelar av arvsrätten som tillhör vilken arvinge administreras och disponeras allt, som fram tills dess var gemensam egendom, av medarvingarna, fram till tidpunkten för upplösningen av kvarlåtenskapen, i enlighet med de regler enligt vilka medarvingar administrerar och disponerar egendom, med undantag för vad som anförtrotts testamentsexekutorn eller förvaltaren av kvarlåtenskapen.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Under förfarandets gång kan domstolen, om en testamentsexekutor har utsetts, på hans eller hennes begäran och utan dröjsmål, utfärda ett intyg som styrker testamentsexekutorns rättskapacitet och befogenheter och med instruktioner om att testamentsexekutorns förklaringar ska förstås som om de vore testatorns egna. Den som i god tro handlar i enlighet med en förklaring från en person som med ett domstolsintyg har identifierat sig som testamentsexekutor kommer inte att hållas ansvarig för eventuell skada som därav åsamkas arvingarna. Om domstolen entledigar testamentsexekutorn är han eller hon skyldig att utan dröjsmål återlämna intyget som styrker hans eller hennes rättskapacitet och befogenheter; i annat fall hålls han eller hon ansvarig för eventuell skada som kan följa därav.

Vid slutförandet av arvsförandet meddelas ett arvsbeslut. I detta beslut fastställs vilka som har blivit testatorns arvingar i samband med hans eller hennes död och vilka rättigheter som därigenom också har tillfallit andra personer. Eftersom man enligt kroatisk lagstiftning blir arvinge *ipso jure* är syftet med att fastställa vem arvingen är inte att förvärva arvsrätten eller själva arvet (båda dessa saker inträffar vid tidpunkten för testatorns död), utan endast att möjliggöra och underlätta utövandet av de rättigheter och skyldigheter som förvärfas genom arvet.

Effekten av det lagakraftvunna arvsbeslutet är att det anses ha fastställt kvarlåtenskapens sammansättning, vem testatorns arvinge är, storleken på den arvsandel som tillhör honom eller henne, huruvida hans eller hennes arvsrätt är begränsad eller inskränkt, och i så fall hur, samt huruvida det finns någon rätt till legat, och i så fall vilken.

Det som fastställs i det lagakraftvunna arvsbeslutet får bestridas av en person som enligt bestämmelserna i arvslagen inte är bunden av arvsbeslutets slutgiltighet, genom ett civilrättsligt förfarande gentemot de personer som gynnas av utslaget vars riktighet han eller hon bestrider.

Det lagakraftvunna arvsbeslutet är inte bindande för personer som hävdar att de har rätt till något som har fastställts vara del av kvarlåtenskapen, förutsatt att de inte har deltagit som parter i arvsförhandlingen och att de inte heller vederbörligen har kallats till denna personligen. Ett sådant beslut är inte heller bindande för personer som hävdar att de på grund av testatorns död har rätt till arvsrätten på grundval av testament eller lagstiftning, eller att de har rätt till ett legat, förutsatt att de inte har deltagit som parter i arvsförhandlingen och att de inte heller vederbörligen har kallats till denna personligen.

Undantagsvis är personer som har deltagit i arvsförhandlingen som parter, eller som vederbörligen har kallats till densamma, inte bundna av det lagakraftvunna arvsbeslutet vad gäller eventuella rättigheter till förmån för dem som följer av ett testamente som hittas senare, och vad gäller de rättigheter som fastställs i civil- eller förvaltningsrättsliga förfaranden (som de har instruerats att inleda) efter att arvsbeslutet vinner laga kraft, förutsatt att de förutsättningar är uppfyllda enligt vilka det vid civilrättsliga förfaranden kan krävas att arvsförandet upprepas.

Senaste uppdatering: 18/03/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Italien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Förordnanden om kvarlåtenskap kan endast upprättas i form av testamente. Gemensamma testamenten och avtal om framtida arv är inte tillåtna.

Testamentariska förordnanden kan göras i form av antingen

utnämning av en arvinge, som testatorn tilldelar hela kvarlåtenskapen eller en del därav, utan att specificera tillgångarna, eller

legat, genom vilket testatorn förordnar om en eller flera specifika tillgångar.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Testamentariska förordnanden behöver inte registreras, oavsett vilken form som används.

Om det rör sig om ett offentligt testamente, som är ett testamente som upprättas i form av en notariatshandling, ska notarien vid testatorns död överföra testamentet från testamentsregistret till registret för transaktioner *inter vivos* och registrera överföringsintyget.

Om det rör sig om ett holografiskt testamente, som är ett testamente som upprättas privat, ska det vid testatorns död lämnas in till notarie, så att denne kan säkerställa att det får rättsverkan, med hjälp av en handling om dess offentliggörande, som sedan registreras.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

En testator får enligt lagstiftningen förordna om hela sin kvarlåtenskap. Testatorns make eller maka, testatorns barn och deras släktingar i nedstigande led samt (om det inte finns några barn) testatorns föräldrar har rätt till laglott, vilket är en minimiandel av kvarlåtenskapen som är reserverad för dem. Ett testamente som inte iakttar denna rättighet är fortfarande giltigt och verkningfullt, såvida det inte bestrids av de arvingar som nämns ovan. Om testamentet inte bestrids eller om förfaranden för att bestrida det befins vara grundlösa bibehåller testamentet full kraft och verkan.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om det inte finns något testamente gäller de civilrättsliga reglerna om arv. Det kan finnas fall då det finns ett testamente men som endast gäller en del av kvarlåtenskapen. För återstoden gäller då reglerna om arv enligt lagen jämte de regler som styr testamentariska förordnanden. De personer som ärver enligt lagen är make eller maka, barn, föräldrar, syskon och släktingar upp till sjätte led. Vilka andelar av kvarlåtenskapen som ärvs beror på vilka av ovannämnda personer som faktiskt existerar. Om det finns barn exkluderas både föräldrar och syskon, liksom mer avlägsna släktingar.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Ett arv tillkommer en arvinge på grundval av en förklaring om godtagande, medan ett legat övergår automatiskt, såvida legatarien inte avstår från legatet. Ett godtagande av arv kan inte avse en del av arvet. Det kan vara uttryckligt (genom en motsvarande förklaring) eller tyst (vilket sker när arvingen utför en handling som inte skulle kunna utföras om inte denna person var arvinge, som t.ex. försäljning av ett föremål från ett dödsbo). Förklaringen om godtagande eller avstående åstadkoms genom en förklaring som utfärdas av notarie eller av en assistent vid behörig domstol i den domsaga där arvsförfarandet inleds. Samma regler gäller för laglotsberättigade arvingar, som inte får godta eller avstå från endast laglotten. Sådana arvingar kan dock avstå från sin rätt till laglott från en kvarlåtenskap om denna lott har skadats. Om en laglotsberättigad arvinge har exkluderats från kvarlåtenskapen eller har upplåtits en andel av kvarlåtenskapen som är mindre än den lott som reserverats för honom eller henne får han eller hon väcka talan endast för att fastställa rätten att erhålla laglotten.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Det finns inget enhetligt förfarande fastställt i lag.

Arvsförfarandet inleds när testatorn avlider. Med hänvisning till det datumet och på grundval av testamentet eller tillämpliga lagregler fastställs de personer som är tilltänkta som arvingar eller legatarier. Dessa personer är sedan ansvariga för att vidta de åtgärder som krävs för att utfärda förklaringar om godtagande eller avstående, som sedan används för att fastställa till vem och i vilka andelar dödsboet ska upplåtas.

Om det finns flera samägare har var och en av dessa personer rätt att begära delning av kvarlåtenskapen, vilket kan ske genom ett avtal eller genom en begäran till domstol om att denna i ett vanligt civilrättsligt förfarande ska avkunna en dom i vilken kvarlåtenskapen delas upp.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Legatarier förvärvar automatiskt sin status såvida de inte avsäger sig arvet. Status som arvinge förvärvas genom en uttrycklig förklaring om godtagande eller genom en handling som utgör ett tyst godkännande. Personer som är tilltänkta som arvingar och som är i besittning av föremål från dödsboet blir automatiskt arvingar efter tre månader från den dag då arvsförfarandet inleds.

Ett uttryckligt godtagande, som ska lämnas inom tio år från det att arvsförfarandet inleds, kan vara i form av ett rent och enkelt godtagande eller ett godtagande med förbehåll för bouppteckningen, i syfte att begränsa ansvaret för den avlidnes skulder.

Godtagande av ett arv som tilldelas underåriga och andra personer med bristande rättslig handlingsförmåga ska ske uttryckligen och med förbehåll för bouppteckningen.

Effekten av godtagandet av kvarlåtenskapen eller legatet är retroaktiv och gäller från den tidpunkt då arvsförfarandet inleds.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Arvingarna är ansvariga för den avlidnes alla skulder, i proportion till värdet på deras respektive arvslotter. Legatarier är däremot inte ansvariga för dessa skulder.

En arvinge som lämnat ett rent och enkelt godtagande är obegränsat ansvarig för den avlidnes skulder och är därför ansvarig även om skuldbeloppet överstiger värdet på de ärvda tillgångarna.

Om arvet har godtagits med förbehåll för bouppteckningen är arvingen ansvarig för den avlidnes skulder endast upp till värdet på de ärvda tillgångarna.

Om arvet har godtagits med förbehåll för bouppteckningen ska en rapport utarbetas i vilken man beskriver och anger värdet på all egendom som utgör tillgångarna och alla skulder. Arvingen ska ges befogenhet av domstol att vidta åtgärder för att avyttra dödsboet, och denna befogenhet beviljas endast om åtgärderna i fråga överensstämmer med fordringsägarnas intressen inom ramen för arvsförfarandet.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Arvingar och legatarier ska förse skattemyndigheterna med en arvsförklaring, som innehåller information om all kvarlåtenskap, inbegripet fast egendom, och med tillhörande fastighetsregistreringsuppgifter. En kopia av arvsförklaringen används för att överföra poster i fastighetsregistret och på så vis registrera all egendom i de arvingars eller legatariers namn som nu är ägare.

Det förfarande som ska tillämpas för att införa förvärvet av egendomen som ärvs av arvingarna eller legatarierna i fastighetsregistren skiljer sig åt för de två kategorierna. För en legatarie införs förvärvet av äganderätten på grundval av en kopia av testamentet i vilket legatet förordnas. För en arvinge registreras den uttryckliga förklaringen om godtagande eller den handling som fastställer ett tyst godkännande.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att utse en boutredningsman.

Vem som helst som upprättar ett testamente kan utse en testamentsexekutor, som endast ansvarar för att förvalta tillgångarna i den utsträckning som krävs för att ikläda sig den rollen.

Lagen föreskriver vilka personer som är ansvariga för att förvalta en kvarlåtenskap om arvingarna har bristande rättslig handlingsförmåga.

Om ingen av de personer som utses till arvingar accepterar arvet är det möjligt att be domstolen att utse en god man för kvarlåtenskapen tills vidare, som då förvaltar tillgångarna i kvarlåtenskapen tills dess att en första förklaring om godtagande utfärdas. När detta sker upphör godmanskapet automatiskt.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Om en legatarie emotser att åtgärder ska vidtas av arvingarna är det dessa personer som är ansvariga för att bestämmelserna i testamentet verkställs.

Testatorn kan utse en testamentsexekutor, som då blir ansvarig för att se till att bestämmelserna i testamentet efterlevs.

Tillgångarna i kvarlåtenskapen förvaltas av de personer som ska verkställa bestämmelserna i testamentet fram tills dess att dessa uppgifter har slutförts i sin helhet.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmän har i allmänhet endast befogenhet för vanlig förvaltning, så att de kan skydda tillgångarna och deras värde. Åtgärder med anknytning till avyttring av egendom eller extraordinär förvaltning ska godkännas av domstol.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Den kommun i vilken den avlidne föddes eller var bosatt utfärdar en dödsattest, ett utdrag ur folkbokföringen och ett intyg om familjeförhållanden, som innehåller information om personens död samt hans eller hennes personuppgifter och familjesituation.

Statusen som arvinge eller legatarie intygas inte av några handlingar utfärdade av de offentliga myndigheterna.

Den som vill bekräfta sin status som arvinge eller legatarie kan tillhandahålla en handling som attesterats av notarie; det är en förklaring som har lämnats inför en notarie och två vittnen som inte är inblandade i arvsförandet, under straffrättsligt ansvar. De offentliga myndigheterna godtar även en redogörelse som utarbetats av den berörda personen i stället för en handling som attesterats av en notarie, fortfarande under straffrättsligt ansvar.

Senaste uppdatering: 15/10/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Cypern

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Den nationella lagstiftningen innehåller i princip inga bestämmelser om gemensamma testamenten. Det som faktiskt sker är att makarna, när de upprättar sina testamenten, kan utse varandra till sina universalarvingar.

Testamenten upprättas och verkställs i enlighet med artikel 23 i kapitel 195.

Testamenten ska vara skriftliga och undertecknade av testatorn eller av en annan person på testatorns begäran och i hans eller hennes närvaro. De ska även undertecknas inför minst två samtidigt närvarande vittnen, som kan bekräfta testamentet i testatorns närvaro. Om testamentet består av mer än en sida ska alla sidor undertecknas eller paraferas.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Ett testamente kan antingen

- lämnas in till registreringsenheten i testatorns provins, i enlighet med bestämmelserna i artikel 9 i kapitel 189,
- förvaras hos testatorns advokat, eller
- förvaras av testatorn själv eller av någon annan person som han eller hon utser.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Principen om laglott ingår i den nationella lagstiftningen och regleras i artikel 41 i kapitel 195. Artikel 51 i kapitel 195 är också relevant.

Barn har rätt att dela upp till 25 % av kvarlåtenskapens nettovärde. Om det inte finns något barn men en efterlevande make eller förälder (far eller mor) har de rätt att dela upp till 50 %, medan arvet i alla andra fall kan överlätas i sin helhet.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

I avsaknad av ett förordnande om kvarlåtenskap kommer arvet att överlätas i enlighet med bestämmelserna i artikel 44 ff. i kapitel 195.

Om det finns efterlevande barn och make fördels arvets nettovärde mellan dessa i lika lotter. Om det inte finns några barn eller släktingar i nedstigande led utökas makens andel, beroende på om det finns andra släktingar intill fjärde släktskapsled. Om det finns syskon eller föräldrar till den avlidne uppgår makens andel till 50 % av nettovärdet, och om det inte finns några släktingar intill fjärde släktskapsled har maken rätt till tre fjärdedelar av arvet. I alla andra fall tillfaller hela kvarlåtenskapen maken.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

I alla ovanstående fall är behörig myndighet distriktsdomstolen där testatorn/den avlidne hade sin sista hemvist.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Ingivande av ansökan.

Inlämning av ett tillfälligt undantag som godkänts av skatteregistratören.

Utfärdande av koncessionshandling.

Registrering av bouppteckning.

Avbetalning av eventuella skulder i kvarlåtenskapen, inbegripet skatteskulder.

Fördelning av kvarlåtenskapen.

Registrering av slutredovisning.

Den nationella lagstiftningen innehåller inga bestämmelser om arvsföranden som inleddes av domstolen på eget initiativ.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person kan bli arvinge om han eller hon är släkt med den avlidne upp till den sjätte släktskapsgraden. Artikel 44 ff. i kapitel 195 och första och andra bilagan till kapitel 195 innehåller relevanta bestämmelser.

En person kan bli arvinge om testatorn tilldelar honom eller henne egendom i sitt testamente.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Enligt den nationella lagstiftningen är arvingar inte ansvariga för den avlidnes skulder. Skulder regleras endast med hjälp av kvarlåtenskapen, som fördelas mellan arvingarna/legatarierna först när skulderna (inbegripet skatteskulder) har betalats. Artiklarna 41 b och 42 i kapitel 189 innehåller relevanta bestämmelser.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Om termen *registrering* av egendom innebär överföring av den avlidnes egendom till arvingarna/legatarierna krävs följande dokument:

Koncessionshandlingen.

Ett intyg om att skatteskulder reglerats, utfärdad av skatteregistratören, och godkännande av överföringen av egendomen.

Intyg om reglering av skatteskulder avseende fast egendom/realisationsvinst.

Kvitto på och intyg om betalning av kommunala avgifter och avloppsavgifter samt en försäkran på heder och samvete från boutredningsmannen och/eller testamentsexekutorn avseende fördelningen.

Andra eventuella handlingar som begärs av fastighetsregistret och/eller skatteregistratören.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

För fördelning av kvarlåtenskapen måste en boutredningsman utses. Detta förordnande sker på begäran genom domstolsbeslut. Ansökan om förvaltning görs i enlighet med kapitel 189, inbegripet men inte begränsat till artiklarna 18, 19, 20, 29 och 49, samt kapitel 192. Ansökan ska åtföljas av en edsvuren försäkran från den tilltänkta boutredningsmannen eller testamentsexekutorn, en edsvuren försäkran från en borgensman, om detta krävs, och säkerhet, om detta krävs. Den ska även åtföljas av ett intyg om dödsfall och arv som utfärdats av kommunchefen i det område där den avlidne var bosatt, samt av arvingarnas samtycke till utnämmandet av en boutredningsman. I alla övriga avseenden ska det förfarande som beskrivs i fråga 6 följas.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Rätten att verkställa den avlidnes förordnande om kvarlåtenskap ges till testamentsexekutorn. Om denne avlider eller inte är intresserad ges rätten till en person med ett rättsligt intresse i kvarlåtenskapen, t.ex. en legatarie eller arvinge.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmannens befogenheter beskrivs i artikel 41 i kapitel 189.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Dessa handlingar är den koncessionshandling i vilken boutredningsmannen och/eller testamentsexekutorn utses. Namnen på arvtagarna anges i ansökan om förvaltning och/eller godkännande av testamentet och i det intyg om dödsfall och arv som utfärdats av kommunchefen i det område där den avlidne senast var bosatt.

Senaste uppdatering: 17/07/2017

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Lettland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

I enlighet med artikel 418 i civillagen (*Civillikums*) är ett testamente en ensidig instruktion upprättad av en person i händelse av hans eller hennes död som rör all hans eller hennes egendom, en del av egendomen eller individuella ägodelar och rättigheter. I enlighet med artikel 420 i civillagen kan varje person upprätta ett testamente med undantag av minderåriga. Minderåriga som är 16 år eller äldre kan upprätta ett testamente avseende sin enskilda egendom (artikel 195 i civillagen). Personer under förmyndarskap kan också upprätta ett testamente. I enlighet med artikel 421 i civillagen kan personer som inte kan uttrycka sin vilja inte upprätta ett testamente.

I civillagen anges att ett testamente antingen är offentligt eller privat till sin form.

Offentliga testamenten upprättas inför en notarie eller en familjerätt. Ett offentligt testamente ska upprättas i närvaro av arvlåtaren. Originalen av ett offentligt testamente anses vara det dokument som är registrerat i dokumentregistret hos en notarie eller en konsul eller i testamentsregistret vid en familjerätt.

Arvlåtaren får en kopia av testamentet efter att originalet har skrivits under.

För att ett privat testamente ska vara giltigt krävs i enlighet med artikel 445 och 446 i civillagen en garanti för att det har upprättats av arvlåtaren och att det korrekt återspeglar hans eller hennes sista vilja. Privata testamenten upprättas skriftligen. Hela testamentet ska skrivas ner för hand av arvlåtaren och ska undertecknas av honom eller henne.

Enligt artikel 604 i civillagen upprättas ett gemensamt testamente (*savstarpējs testaments*) av två eller fler personer som ömsesidigt utnämner varandra som varandras testamentstagare. Om en person enligt ett sådant testamente utnämns som testamentstagare på villkor att den andra personen också utnämns och att denna utnämning är giltig, så att de två utnämningarna står eller faller tillsammans, är testamentet ett gemensamt ömsesidigt testamente (*korrespektīvs testaments*).

I enlighet med artikel 639 i civillagen fastställs ett avtalsarv genom en överenskommelse enligt vilken en part överlåter rätten till sitt framtida arv eller till en del därav till en annan part, eller flera parter överlåter en sådan rätt till varandra. Denna typ av avtal kallas arvsavtal. I ett arvsavtal kan en part även bevilja ett legat till en annan part eller till en tredje person. Det är inte tillåtet att i ett arvsavtal utesluta någon från ett arv.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Ifall ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas som ett offentligt dokument (notariatshandling, ett testamente bestyrkt av en familjerätt) registreras det i ett offentligt testamentsregister. Ett förordnande om kvarlåtenskap som upprättas privat registreras inte såvida det inte har överlämnats till en auktoriserad notarie eller familjerätt för förvaring.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

En arvlåtare kan fritt besluta om överlåtelsen av hela kvarlåtenskapen i händelse av hans eller hennes död, med undantag för laglotter som överläts till de personer som har rätt till en laglott. Personer som har rätt till en laglott har endast rätt att begära att laglotten överförs som penningmedel.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

I enlighet med civillagen har makar, närmaste anhöriga och adopterade arvsrätt.

Ett adoptivbarn och hans eller hennes avkomlingar ärver efter adoptanten eller hans eller hennes släktingar. Adoptivbarns avkomlingar ärver efter adoptivbarnet och detsamma gäller för adoptanten och hans eller hennes släktingar. En arvinge som rankas lägre i arvsordningen ärver ingenting om en arvinge som rankas högre i arvsordningen har uttryckt sin avsikt att ärva.

En make/maka ärver tillsammans med arvingar i första, andra eller tredje arvsklassen. När en make/maka ärver tillsammans med en arvinge i första arvsklassen erhåller maken/makan lika stor del som barnet om antalet barn som har uttryckt sin avsikt att ärva är färre än fyra. Om fyra barn eller fler uttrycker sin avsikt att ärva, ärver maken/makan en fjärdedel. Maken/makan ärver hälften av kvarlåtenskapen om han eller hon ärver tillsammans med arvingar i andra eller tredje arvsklassen. En make/maka ärver hela kvarlåtenskapen om det inte finns några arvingar i första, andra eller tredje arvsklassen eller om dessa underlåter att uttrycka sin avsikt att ärva.

Den avlidnes anhöriga ärver i en särskild ordning som delvis grundas på typen av släktskapsförhållande och delvis på graden av släktskap. När det gäller arvsordningen indelas lagliga arvingar i fyra klasser:

i första klassen ärver den avlidnes alla avkomlingar utan åtskillnad på graden av släktskap om det mellan dem och den avlidne inte finns några andra avkomlingar med arvsrätt,

i andra klassen ärver en släkting i uppstigande led med den närmaste graden av släktskap till den avlidne samt den avlidnes hustru och barn till hustru som har avlidit före den person som nyligen avlidit,

i tredje klassen ärver den avlidnes halvsyskon samt barn till halvsyskon som har avlidit före den döde,

i fjärde klassen ärver återstående släktingar i sidled med den närmaste graden av släktskap utan åtskillnad mellan hel- eller halvsläkting.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Auktoriserad notarie (*zvērināts notārs*).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Auktoriserad notarie.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Auktoriserad notarie.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Auktoriserad notarie.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

När arvsförfarandet har inletts måste arvtagaren uttrycka sin avsikt att motta kvarlåtenskapen. Detta görs genom att han eller hon lämnar in en arvsbegäran till en auktoriserad notarie. Den auktoriserade notarien inleder arvsförfarandet, kungör att så skett, fastställer vilka personer som har arvsrätt till kvarlåtenskapen och utfärdar ett arvsintyg.

Om arvet överläts under ett förordnande om kvarlåtenskap ska detta lämnas in till en auktoriserad notarie som läser det och förklarar att det har trätt i kraft i enlighet med lagstiftningen. Även här måste arvtagaren uttrycka sin avsikt att motta kvarlåtenskapen. Om en legatarie har utsetts kommer han eller hon också att anges i arvsintyget.

Lettlands lagstiftning föreskriver inte likvidation och fördelning av den avlidnes egendom. En arvlätare får föreskriva detta i en fördelning av egendom, men sådana fall är inte vanligt förekommande. När den auktoriserade notarien har bekräftat de arvtagare som har arvsrätt till kvarlåtenskapen kan arvtagarna förbli gemensamma ägare till den ärvda egendomen eller dela upp kvarlåtenskapen genom att ingå ett avtal om att dela upp kvarlåtenskapen. Om en arvtagare eller några av arvtagarna vill dela upp kvarlåtenskapen medan övriga arvtagare inte samtycker till detta, kan de parter som vill dela upp kvarlåtenskapen väcka talan inför domstol rörande uppdelningen.

Enda fallet då lagen föreskriver försäljning av den avlidnes egendom är när det inte finns några arvingar och egendomen anses vara egendom utan ägare och därmed faller under statens behörighet. Om det finns borgenärer säljs egendomen på auktion av en auktoriserad utmätningsman. Om det inte finns några borgenärer antar skattemyndigheten ett beslut om förfoganderätten till egendomen.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt definitionen i artikel 500 i civillagen gäller att om en person endast har testamenterats ett enskilt föremål i kvarlåtenskapen istället för hela kvarlåtenskapen eller en del av den, kallas den testamentariska gåvan ett legat och personen som föremålet har testamenterats till en legatarie.

Denna person ska lämna in en arvsbegäran till en auktoriserad notarie. Om det finns ett förordnande om kvarlåtenskap ska detta också lämnas in till och läsas av den auktoriserade notarien. Den auktoriserade notarien utfärdar ett arvsintyg till arvingar och legatarier efter utgången av den period för accept av arvet som har fastställts av notarien (minst tre månader) eller som fastställs enligt civillagen (ett år efter att arvsförfarandet inletts eller efter tillkännagivandet av att så skett).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Civillagen fastställer att genom accept och förvärvande av ett arv övergår alla den avlidnes rättigheter och skyldigheter till arvtagaren, i den mån de inte har upphört att gälla genom den avlidnes bortgång. Arvingar är ansvariga för den avlidnes skulder, inklusive med sin egen egendom om den ärvda egendomen är otillräcklig för att täcka skulderna. En arvinge som har mottagit en kvarlåtenskap med begränsning av ansvar till behållningen i boet vid upprättande av en bouppteckning (*ar inventāra tiesību*) ansvarar för den avlidnes skulder och andra anspråk mot honom eller henne endast i den utsträckning som motsvaras av kvarlåtenskapen.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Arvsintyg och registreringsansökan lämnas in till fastighetsregistret.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Följande personer kan utnämnas:

efter inledandet av arvsförfarandet – en förvaltare av egendomen. På arvingarnas begäran eller i vissa fall som fastställs enligt lag (t.ex. när en kvarlåtenskap är belastad med skulder, när det inte finns några arvingar eller de inte kan kontaktas, osv.), fastställs egendomens förvalterskap av en auktoriserad notarie genom en separat handling som skickas till en familjerätt för utnämning av förvaltaren,

en testamentsexekutor – detta sker under arvlätarens livstid när hon eller han upprättat sitt testamente.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Ett testamente som har vunnit laga kraft verkställs av den testamentsexekutor som har utnämnts i detta syfte antingen i själva testamentet eller genom en annan särskild testamentarisk handling. Om en testamentsexekutor inte har utnämnts verkställs testamentet av en arvinge som utnämns i testamentet. Om det inte finns en direkt testamentarisk arvinge verkställs testamentet av en förvaltare till kvarlåtenskapen som utnämns av en familjerätt på grundval av ett beslut av en auktoriserad notarie.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Testamentsexekutorns rättsliga status och begränsningarna av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter fastställs av arvlätarens vilja som denna uttrycks i testamentet. Om arvlätaren inte har efterlämnat ytterligare instruktioner ska testamentsexekutorn uteslutande säkerställa att arvlätarens sista vilja uppfylls och utförs och ska ombesörja överföringen av kvarlåtenskapen och dess uppdelning bland arvingar och legatarier i den omfattning som är nödvändig för detta syfte.

En förvaltare av kvarlåtenskapen handlar självständigt vad gäller förvaltning och representation av dödsboet och för dödsboets räkning. En förvaltare sköter kvarlåtenskapen med samma omsorg och noggrannhet som han eller hon som omsorgsfull ägare skulle sköta sina egna affärer. Under förvaltningstiden lämnar förvaltaren in årsredovisningar till en familjerätt, och när kvarlåtenskapen har fördelats till arvingarna eller förvalterskapet har avslutats på andra

grunder ska en slutlig redovisning lämnas in. Förvaltarskapet och förvaltarens rätt att handla för dödsboets räkning upphör när en notarie utfärdar ett arvsintyg.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmänsstagnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

En auktoriserad notarie utfärdar ett arvsintyg i form av en notariatshandling. Notariatshandlingens legitimitet kan inte ifrågasättas. Den kan bestridas genom en separat domstolsprocess.

Senaste uppdatering: 07/02/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Litauen

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas i form av ett testamente i enlighet med Litauens civillagstiftning (*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas*). Ett testamente kan vara officiellt eller privat. Officiella testamenten upprättas skriftligt i två likalydande exemplar som har bestyrks antingen av en notarie eller, i utlandet, av en konsulär tjänsteman för Republiken Litauen. Privata testamenten är holografiska testamenten som anger arvlåtarens för- och efternamn, datum (dag, månad och år) och ort för testamentets upprättande, som anger arvlåtarens vilja och som är undertecknat av honom eller henne. Ett privat testamente kan upprättas på valfritt språk. Makar kan upprätta ett gemensamt testamente där de båda förordnar varandra som arvtagare, så att den efterlevande maken, om en av makarna skulle avlida, ärver den avlidna personens kvarlåtenskap i dess helhet (inklusive giftorättsgods), med undantag för laglotten.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Officiella testamenten bestyrks och registreras i notariatsregistret i arvlåtarens närvaro. Ett exemplar av testamentet behålls av arvlåtaren, medan det andra exemplaret behålls av det organ som har bestyrkt det. Arvlåtaren kan överlämna ett privat testamente till en notarie för förvaring, eller, i utlandet, till en konsulär tjänsteman för Republiken Litauen. Registret över testamenten som upprättats i Litauen förvaltas av den centrala hypoteksmyndigheten (*Centrinė hipotekos įstaiga*). Notarier och konsulära tjänstemän måste inom tre arbetsdagar anmäla testamenten som bestyrkts, mottagits för förvaring eller ogiltigförklarats till den centrala hypoteksmyndigheten. I anmälan måste anges arvlåtarens för- och efternamn, personnummer och bostadsort, samt datum och ort för testamentets upprättande, dess typ och var det förvaras. Testamentets innehåll behöver inte anges.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, civillagen har bestämmelser om rätt till laglott: den avlidnes barn (adopterade barn), make och föräldrar (adoptivföräldrar) som var ekonomiskt beroende av den avlidne vid dennes död ärver, oavsett testamentets innehåll, halva den arvslott som var och en av dem skulle haft rätt till vid intestatarv (laglotten), såvida inte mer efterlämnas i testamentet. Laglotten avgörs av kvarlåtenskapens värde, inklusive vanligt lösöre.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testamente saknas ärvs kvarlåtenskapen genom intestatarv. Vid intestatarv är följande personer arvingar till lika delar av kvarlåtenskapen: arvingar i första led – den avlidnes barn, inklusive adoptivbarn och barn som fötts efter den avlidnes död; arvingar i andra led – den avlidnes föräldrar (adoptivföräldrar), barnbarn; arvingar i tredje led – den avlidnes mor- och farföräldrar, den avlidnes barnbarnsbarn; arvingar i fjärde led – den avlidnes syskon och far- och morföräldrars föräldrar; arvingar i femte led – barn till den avlidnes syskon (syskonbarn) och syskon till den avlidnes föräldrar (far- och morbröder, fastrar, mostrar); arvingar i sjätte led – barn till den avlidnes föräldrars syskon (kusiner). Arvingar i andra led har rätt till intestatarv endast om arvingar i första led saknas, om dessa inte accepterat arvet eller om de har av sagt sig det, eller om alla arvingar i första led har berövats sin rätt att ärva. Arvingar i tredje, fjärde femte och sjätte led ärver om arvingar i närmare led saknas, eller om de har av sagt sig arvet eller har berövats sin arvsrätt. Adopterade barn och deras avkomlingar som ärver efter en adoptivförälders eller dennes släktingars död likställs med barnen till adoptivföräldern och deras avkomlingar. De har inte rätt till intestatarv efter sina biologiska föräldrar eller andra biologiska släktingar i närmare led i arvsordningen, och inte heller efter sina biologiska syskon. Adoptivföräldrar och deras släktingar som ärver efter sitt adoptivbarn eller hans eller hennes avkomlingar likställs med biologiska föräldrar och andra biologiska släktingar. De biologiska föräldrarna till ett adoptivbarn och andra biologiska släktingar i närmare led ärver inte genom intestatarv efter det adopterade barnets eller dess avkomlingars död. Barn som är födda inom äktenskapet eller vars föräldrars äktenskap har upplösts har rätt till intestatarv, liksom barn födda utom äktenskapet vilkas släktskap har fastslagits enligt lag. Om en förälder till den avlidnes barnbarn eller barnbarnsbarn skulle ha haft rätt att ärva men har avlidit före arvlåtaren, ärver barnbarnen eller barnbarnsbarnen genom intestatarv tillsammans med motsvarande arvingar i första och andra led som har rätt att ärva. De ärver lika delar av den andel av kvarlåtenskapen som skulle ärvts av deras avlidna far eller mor genom intestatarv. Den avlidnes efterlevande make/maka ärver genom intestatarv eller tillsammans med arvingar i första eller andra led. Maken /makan ärver en fjärdedel av kvarlåtenskapen tillsammans med arvingarna i första led och om det inte finns mer än tre arvingar utöver maken/makan. Om det finns fler än tre arvingar ärver maken/makan tillsammans med övriga arvingar lika delar av kvarlåtenskapen. Om maken/makan ärver tillsammans med arvingar i andra led har han eller hon rätt till halva kvarlåtenskapen. Om arvingar i första eller andra led saknas ärver maken/makan hela kvarlåtenskapen. Vanligt lösöre övergår till arvingar genom intestatarv oavsett led i arvsordningen och arvslott om de bodde med den avlidna personen under ett år eller längre fram till hans eller hennes död.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Notarien och domstolen på den ort där arvsförfarandet inleds.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Notarien på den ort där arvsförfarandet inleds.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Notarien på den ort där arvsförfarandet inleds.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Notarien på den ort där arvsförfarandet inleds.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Enligt civillagen krävs en arvtagares accept av ett arv för att han eller hon ska tillträda det. Accepten kan inte ges delvis eller underställas villkor eller undantag. En arvtagare anses ha accepterat ett arv när han eller hon faktiskt har börjat ta kvarlåtenskapen i sin vård eller har lämnat in en ansökan om

accept av arvet till en notarie på den ort där arvsförfarandet inleds. En arvtagare anses ha accepterat ett arv när han eller hon har börjat ta kvarlåtenskapen i sin vård och hanterar den som sin egendom (tar kvarlåtenskapen i sin vård, nyttjar, förfogar och har uppsyn över den, betalar skatt och har vänt sig till domstol för accept av arvet och för att utse en förvaltare etc.). En arvtagare som har börjat ta någon del av kvarlåtenskapen i sin vård, eller till och med ett enskilt föremål som ingår i den, anses ha accepterat arvet i dess helhet. En arvtagare som har börjat ta kvarlåtenskapen i sin vård har rätt att inom den tid som fastställts för accept av arvet avstå från arvet genom att lämna in en ansökan till en notarie på den ort där arvsförfarandet inleds. Om så är fallet anses arvtagaren ha tagit kvarlåtenskapen i sin vård för de andra arvtagarnas räkning. Dessa steg måste vidtas inom tre månader efter att arvsförfarandet inleds. Personer vilkas rätt till arv uppstår endast genom att andra arvtagare har av sagt sig arvet kan förklara sin accept av arvet inom tre månader efter den dag då deras rätt till accept uppstod. Tidsgränsen för accept av arvet kan utökas av en domstol, förutsatt att det kan anses att tidsgränsen överskreds på grund av synnerliga skäl. Accept av arvet kan också ges efter tidsgränsen utan hänvändelse till domstol om alla övriga arvtagare som accepterat arvet kommer överens om det. Notarien är skyldig att underrätta den centrala hypoteksmyndigheten om accept av arvet inom tre arbetsdagar. Arvtagaren eller testamentstagaren har rätt att avstå från arvet inom tre månader efter att arvsförfarandet inleds. Avståendet kan inte göras delvis eller underställas villkor eller undantag. Ett avstående från arv har samma verkan som en utebliven accept. Arvtagaren avstår från arvet genom att lämna in en ansökan till en notarie på orten där arvfallet ägde rum. Ett avstående från arv är inte tillåtet om arvtagaren har lämnat in en ansökan om accept av arvet eller om utfärdande av arvsintyg till en notarie på den ort där arvsförfarandet inleds. Om det finns flera arvtagare ställs kvarlåtenskapen under samtliga arvtagares delade ägarskap, om inte annat bestäms i testamentet. Ingen kan tvingas att avstå från rätten att avskilja den andel av kvarlåtenskapen som de har rätt till. Kvarlåtenskapen fördelas enligt ömsesidig överenskommelse mellan arvtagarna. Kvarlåtenskapen får inte fördelas före arvtagarens eller testamentstagarens födelse, och inte heller om arvlåtaren i testamentet bestämt att arvtagarna gemensamt ska äga kvarlåtenskapen under en viss tid. Denna tid får inte överskrida fem år från den tidpunkt då arvsförfarandet inleds, förutom om det finns underåriga bland arvtagarna. Om så är fallet kan arvlåtaren förbjuda fördelning av kvarlåtenskapen tills arvtagarna i fråga har uppnått arton års ålder. Arvtagare kan fördela kvarlåtenskapen enligt ömsesidig överenskommelse innan deras äganderätt har registrerats i det offentliga registret. Fördelningen av fast egendom genomförs formellt genom upprättandet av en notariehandling, som ska registreras i det offentliga registret. Skulle arvtagarna inte komma överens om fördelningen av egendomen delas kvarlåtenskapen av domstol på grundval av talan som väcks av varje arvtagare. Delbar egendom delas upp mellan arvtagarna, och odelbar egendom övergår till en av arvtagarna, med hänsyn tagen till egendomens beskaffenhet och arvtagarens behov. De övriga arvtagarna kompenseras för egendomens värde med annan egendom eller kontanter. Efter ömsesidig överenskommelse mellan arvtagarna kan hela egendomen eller delar av den säljas på auktion, och avkastningen delas mellan de arvtagarna. Arvtagarna kan också sinsemellan bjuda på enskilda föremål som ingår i egendomen, där varje föremål tillfaller den arvtagare som bjuder högst. Överlåtelse av enskilda föremål som ingår i egendomen till särskilda arvtagare genom lottdragning kan ske efter ömsesidig överenskommelse.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Den tidpunkt då arvsförfarandet inleds anses vara dödsögonblicket eller den dag då domstolens beslut om dödförklaring träder i kraft, eller den dödsdag som anges i domstolens beslut. För att bli en arvtagare måste en person acceptera arvet (antingen genom att faktiskt ta kvarlåtenskapen i sin vård eller genom att ansöka om accept av arvet hos en notarie på den ort där arvfallet ägde rum). En testamentstagare meddelar sin accept till testamentsexekutorn (förvaltare av kvarlåtenskapen), till en arvtagare som har accepterat arvet och är bemyndigad att verkställa arvet, eller till en notarie på den ort där arvsförfarandet inleddes. Om arvet innebär rätt till fast egendom måste alltid en ansökan göras till en notarie.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

En arvtagare som accepterat arvet genom att ta kvarlåtenskapen i sin vård eller genom ansökan till en notarie ansvarar för arvlåtarens skulder med hela sin egendom. Om flera arvtagare har accepterat arvet på ovanstående sätt är de alla gemensamt ansvariga för arvlåtarens skulder med hela sin egendom. Arvtagaren har i sin ansökan till notarien om accept av arvet rätt att ange att han eller hon önskar acceptera arvet på grundval av bouppteckningen. Om så är fallet är arvtagaren ansvarig för arvlåtarens skulder endast med kvarlåtenskapen. Om minst en arvtagare har accepterat arvet på grundval av bouppteckningen antas alla övriga arvtagare ha accepterat arvet på samma grund. Arvlåtarens fordringsägare kan också kräva att få ta del av bouppteckningen. Om arvtagaren vid bouppteckningen genom egen försummelse har underlåtit att ge uppgift om kvarlåtenskapen i dess helhet, om han eller hon har hemlighållit arvlåtarens gäldenärer, om det i bouppteckningen på arvtagarens initiativ har förtecknats icke-existerande skulder eller om arvtagaren har försummat sin skyldighet att tillhandahålla fullständig information för upprättandet av bouppteckningen, ansvarar han eller hon för arvlåtarens skulder med hela sin egendom.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Följande fasta egendomar registreras i registret för fast egendom om de kategoriserats som enskilda fasta egendomar och har tilldelats ett unikt nummer i enlighet med det förfarande som anges i Litauens lag om fastighetsregister (*Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrą įstatymas*): tomter, byggnader, lägenheter i flerbostadshus och affärslokaler. Ansökningar om att registrera fast egendom i registret för fast egendom (*Nekilnojamojo turto registras*) måste åtföljas av följande handlingar:

en ansökan om att registrera rättigheter (ägarskap eller förvaltning) till den fasta egendomen eller om att ändra uppgifterna om rättigheterna i registret för fast egendom.

handlingar från fastighetsregistret med fastighetsuppgifter för egendom som har kategoriserats som en enskild fast egendom, jämte de handlingar som ändrar dessa uppgifter (ett beslut från myndighet eller förvaltningsorgan, en dom, ett beslut, eller ett förordnande från en domstol, skriftliga rättshandlingar, handlingar från andra statliga register för fasta egendomar, eller andra handlingar som bestäms i lag eller av myndigheter).

handlingar som intygar ägarskap och rättigheter till egendomen, inskränkningar av dessa rättigheter och juridiska förhållanden, och donation, försäljning, köp eller hyra av bolag, samt attesterade handlingar som intygar rättigheterna till egendomen och begränsningar av dessa rättigheter och juridiska förhållanden och som via en notarie har skickats till det lokala inskrivningskontoret i elektronisk form.

handlingar som identifierar den person som gör ansökan, förutom i de fall ansökan sker per post, i elektronisk form eller via en notarie.

I fall som rör arv av fast egendom där rättigheterna till egendomen redan finns registrerade i registret för fast egendom är den enda handling som arvtagaren behöver lämna in till registret det arvsintyg som mottagits från notarien (eller lagfartsbevis i det fall hela egendomen övergår till den efterlevande maken /makan). Uppgifter om att ett arvsintyg där fast egendom överläts har utfärdats och/eller att ett lagfartsbevis har utfärdats när en make/maka har avlidit kan också registreras i registret för fast egendom med hänvisning till meddelande om detta från en notarie.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Om egendomen är en enskild firma eller ett lantbruk, eller om den avlidnes skulder kan antas överskrida värdet av kvarlåtenskapen, kan arvtagaren vid accepten av arvet ansöka hos domstol på den ort där arvfallet ägde rum om att en förvaltare av kvarlåtenskapen ska utses eller om att en förvaltare ska utses och ett auktions- eller konkursförfarande ska inledas. I sådant fall ersätts den avlidnes skulder endast med kvarlåtenskapen. Om kvarlåtenskapen omfattar egendom som kräver förvaltning (en enskild firma, ett lantbruk, värdepapper etc.) och denna förvaltning inte kan utföras av testamentsexekutorn

eller av arvtagaren, eller om den avlidnes fordringsägare väcker talan före accept av arvet, utser distriktsdomstolen en förvaltare. Förvaltningen av kvarlåtenskapen upprättas genom ett beslut av distriktsdomstolen på den ort där arvfallet ägde rum. I sitt beslut utser domstolen en förvaltare av kvarlåtenskapen och bestämmer dennes ersättning.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Ett testamente verkställs av testamentsexekutorn, av en arvtagare som utsetts av arvlåtaren eller av en förvaltare som utsetts av domstol. Om arvlåtaren inte har utsett någon testamentsexekutor eller om den utsedda testamentsexekutorn eller arvtagaren inte kan fullgöra sina plikter, utser distriktsdomstolen vid orten där arvfallet ägde rum en förvaltare som vidtar alla nödvändiga åtgärder för att testamentet ska verkställas. Testamentsexekutorn vidtar alla nödvändiga åtgärder för att testamentet ska verkställas. I avvaktan på att en förvaltare ska utses eller att arvtagare har fastställts fungerar testamentsexekutorn som arvtagare – övertar ansvaret för kvarlåtenskapen, upprättar en bouppteckning, betalar skulder förbundna med kvarlåtenskapen, driver in skulder från arvlåtarens gäldenärer, tillser att vederbörlig utbetalning av underhåll till anhöriga sker, söker efter arvtagare, fastställer om arvtagarna accepterar arvet, etc.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Förvaltaren har samma rättigheter och skyldigheter som testamentsexekutorn och lyder i tillämpliga delar under samma förmögenhetsrättsliga bestämmelser som reglerar förvaltningen av egendom eller verksamhet å annans vägnar, enligt vad som fastställs i civillagen.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Efter en tid om tre månader efter att arvsförordningen inletts kan arvingar eller testamentstagare begära att en notarie på orten där arvfallet ägde rum utfärdar ett arvsintyg. Ett arvsintyg är en handling utformad i av staten föreskriven form som intygar att arvtagaren har accepterat arvet och har äganderätt till kvarlåtenskapen. Det är viktigt att notera att äganderätten till kvarlåtenskap enligt civillagen uppstår genom accept av arvet snarare än vid utfärdandet av arvsintyg. Anskaffande av arvsintyg är dessutom arvtagarens rättighet, inte hans eller hennes skyldighet. Arvsintyget intygar att arvet har accepterats och utgör en rättslig grund för registrering av rättigheterna till den ärvda fasta egendomen. I enlighet med den litauiska civilprocesslagen (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) betraktas ett arvsintyg utfärdat av en notarie som officiell skriftlig bevisning med ett högre bevisvärde. De omständigheter som officiell skriftlig bevisning hänvisar till betraktas som fullt bevisade, såvida de inte senare motbevisas av andra bevis i målet, med undantag för vittnesmål. Senaste uppdatering: 22/10/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Luxemburg

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Vid upprättandet av förordnanden om kvarlåtenskap måste bland annat följande regler följas.

Först och främst får testatorn inte lida av psykisk störning. Personer som förklarats rättsinkapabla enligt lag kan inte upprätta testamente. För minderåriga gäller särskilda bestämmelser, som framför allt syftar till att skydda de berörda personernas egendom.

För övrigt är vissa förordnanden om kvarlåtenskap förbjudna, exempelvis gemensamma testamente. Detta gäller också arvsavtal.

Vad gäller de olika testamentsformer som fastställs i luxemburgsk arvsrätt tas följande upp i landets civillag:

Holografiskt testamente.

Av juridiskt utbildad tjänsteman registrerat och eventuellt upprättat testamente i närvaro av vittnen eller autentiskt testamente.

Hemligt testamente.

Förfarandena och villkoren varierar beroende på vilken form av testamente som valts.

Holografiskt testamente

Ett holografiskt testamente är ett testamente som testatorn själv avfattat, daterat och undertecknat för hand.

Fördelen med ett holografiskt testamente är att det är enkelt. Nackdelen är att det kan avfattas av testatorn utan att någon ens informeras om att testamentet finns. Detta kan leda till att testamentet inte hittas efter testatorns död.

Det finns dessutom en risk för att det ska förfalskas eller förstöras. Om det holografiska testamentet för övrigt är oläsligt, tvetydigt eller ofullständigt riskerar det att inte vara giltigt. I detta sammanhang bör det noteras att det räcker med en felaktighet i fråga om datumet för att ett holografiskt testamente ska riskera att ogiltigförklaras. Därtill kan ett holografiskt testamente sakna giltighet på grund av ett grundläggande fel.

Testatorn bör alltså dels meddela att testamentet finns och var det förvaras, dels se till att testamentet är giltigt.

Kännedom om att det finns ett holografiskt testamente kan säkerställas genom att testatorn informerar en person som denne litar på om detta eller, mot betalning av en avgift, genom att de viktigaste uppgifterna om testamentet (till exempel testatorns namn, adress och den plats där testamentet finns) registreras i det centrala registret över testamenten. Detta register utgörs av en databas som sköts av Luxemburgs förvaltning för registrering och domäner (Administration de l'Enregistrement et des Domaines). Se även nedan.

Med avseende på testamentets giltighet är det absolut nödvändigt att testamentet i sin helhet avfattas för hand av testatorn samt att det dateras och undertecknas av samma person. Mot bakgrund av detta rekommenderas det att man vänder sig till en expert på arvsrätt, till exempel en notarie, som kan garantera att förordnandena om kvarlåtenskapen är giltiga.

Med avseende på testamentets giltighet är det absolut nödvändigt att testamentet i sin helhet avfattas för hand av testatorn samt att det dateras och undertecknas av samma person. Mot bakgrund av detta rekommenderas det att man vänder sig till en expert på arvsrätt, till exempel en notarie, som kan garantera att förordnandena om kvarlåtenskapen är giltiga.

Med avseende på testamentets giltighet är det absolut nödvändigt att testamentet i sin helhet avfattas för hand av testatorn samt att det dateras och undertecknas av samma person. Mot bakgrund av detta rekommenderas det att man vänder sig till en expert på arvsrätt, till exempel en notarie, som kan garantera att förordnandena om kvarlåtenskapen är giltiga.

Autentiskt testamente

Ett autentiskt eller av juridiskt utbildad tjänsteman registrerat testamente ska godkännas av två notaries eller av en notarie och två vittnen.

Detta har stora fördelar jämfört med ett holografiskt testamente.

En fördel är den juridiska rådgivning som den intygande notarien tillhandahåller testatorn. Det är denna juridiska rådgivning som säkerställer att testatorns testamente inte äventyras av ett formfel eller felaktiga grunder och att testamentet är giltigt.

En annan fördel är att det autentiska testamentet, eftersom det lämnas in till en notarie, kommer att förbli hemligt till dess att testatorn avlider och även kommer att återfinnas efter dennes död. Det bör i detta sammanhang också noteras att det åligger den intygande notarien att i registret över testamenten registrera de viktigaste uppgifterna om det autentiska testamente som upprättats.

Hemligt testamente

Ett hemligt testamente är en skriftlig handling som avfattas av testatorn eller av någon annan person och som, förseglad och stämplad, lämnas in av testatorn inom stängda dörrar i närvaro av två vittnen eller en andra notarie. Den notarie som tar emot det hemliga testamentet utfärdar en handling avseende påskriften i form av ett original eller ett intyg.

Notarien ansvarar för förvaringen av det hemliga testamentet och det finns således ingen risk för att det ska bytas ut eller förfalskas.

Ett hemligt testamente gör, liksom ett autentiskt testamente, det möjligt att hålla de förordnanden som testatorn beslutar om medan denne är vid liv hemliga. Tack vare att testamentet lämnas in hos en notarie kommer det dessutom att hittas efter testatorns död.

Det faktum att den intygande notarien upprättar en handling som intygar påskriften när denne tar emot det hemliga testamentet innebär inte att det inlämnade testamentet är giltigt. Även om det hemliga testamentet har upprättats och lämnats in i enlighet med de relevanta formreglerna kan det trots allt ogiltigförklaras på grund av ett grundläggande fel. Med tanke på att det hemliga testamentet lämnas in förseglat och stämplat inom stängda dörrar till den intygande notarien kan denne i själva verket inte garantera giltigheten hos förordnandena om kvarlåtenskapen i fråga.

I Luxemburg är det sällsynt med hemliga testamenten.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

I Luxemburg ska respektive kan grundläggande uppgifter om vissa testamenten registreras i registret över testamenten (se även svaret på föregående fråga). Registreringen är obligatorisk för testamenten som upprättats eller registrerats av juridiskt utbildad tjänsteman, liksom för hemliga testamenten respektive holografiska testamenten som betrotts en notarie. Detta gäller också för återkallande, upphävande och andra ändringar av dessa testamenten. Vad gäller ett holografiskt testamente som en privatperson förfogar över är det frivilligt att registrera det i registret.

Varken testamentet eller dess innehåll sparas i registret. Registreringen innehåller endast testatorns för- och efternamn, i förekommande fall, makens för- och efternamn, testatorns födelsedatum och födelseort, dennes identitetsnummer, yrke, adress eller hemvist, typ av och datum vad gäller den handling som måste registreras, för- och efternamn med avseende på den notarie som tog emot handlingen eller som förvarar den eller, om det rör sig om ett holografiskt testamente, i förekommande fall, namn på och adress till alla andra personer eller institutioner som anförtros testamentet eller den plats där det förvaras.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, enligt luxemburgsk arvsrätt finns det begränsningar i fråga om friheten att förordna om sin kvarlåtenskap.

Närmare bestämt är det laglotten som förhindrar att en person gör vissa legala arvingar arvslösa med hjälp av en donation eller ett förordnande om kvarlåtenskap.

Enligt luxemburgsk rätt är det endast den avlidnes släktingar i nedstigande led (barn eller, om barnen har avlidit innan den avlidne, deras barn) som har rätt till laglotten.

Laglotten uppgår till hälften av det lagliga arvet om den avlidna personen endast efterlämnar ett barn, till $\frac{2}{3}$ av arvet om denne efterlämnar två barn och till $\frac{1}{4}$ av arvet om denne efterlämnar tre eller fler barn.

Det går att avstå från laglotten. Detta avstående ska vara uttryckligt och bestå av en förklaring inför kansliet vid den domstol där arvsförordnandet inleds, och ska registreras i ett särskilt register som är avsett för detta ändamål.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testamente saknas handläggs arvsfrågan enligt tillämplig lagstiftning.

I allmänhet ser arvsföljden ut på följande sätt:

Släktingar i nedstigande led (barn, barnbarn).

Efterlevande make.

Föräldrar och syskon till den avlidne och dessas släktingar i nedstigande led.

Andra släktingar i uppstigande led än föräldrarna (mor- och farföräldrar, mor- och farföräldrarnas föräldrar etc.).

Andra släktingar på samma sidolinjer än syskon (mor- och farbröder, mostrar och fastrar, syskonbarn etc.).

Staten.

I denna hierarkiska arvsföljd kan flera scenarier uppstå:

Scenario 1: den avlidne har en efterlevande make och barn (eller barnbarn)

När man i lagen talar om en efterlevande make avser detta en make som den avlidne är gift med, som inte omfattas av någon dom om hemskillnad som vunnit laga kraft.

Arvet fördelas i lika delar mellan den avlidnes barn i förhållande till hur många de är, med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter.

Exempel:

Om den avlidne efterlämnar ett barn är det barnet som, med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter, ärver hela arvet.

Om den avlidne efterlämnar två barn delar, fortfarande med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter, de två barnen på den avlidnes arv.

I detta fall kan den efterlevande maken välja mellan

nyttjanderätt till den fastighet som makarna bodde tillsammans i och till den lösa egendomen i bostaden, på villkor att fastigheten helt och hållet tillhörde den avlidne eller den avlidne och den efterlevande gemensamt, och

en arvslott motsvarande arvslotten för det barn inom äktenskapet som får minst del, utan att denna får vara mindre än en fjärdedel av arvet.

Den efterlevande maken har 3 månader och 40 dagar räknat från dödsfallet på sig att göra sitt val, genom en förklaring till domstolskansliet tillhörande domsagan inom den domvärjo där arvsförordnandet inleds. Om inget val görs innan den beviljade tidsfristen löper ut anses den efterlevande maken ha valt nyttjanderätten.

Om den efterlevande maken väljer ett barns arvslott ska barnens arvslotter minskas proportionerligt i den mån som krävs för att upprätta den efterlevande makens del.

Vad händer om ett av den avlidnes barn har dött före den avlidne, men den sistnämnda själv har efterlämnat barn?

I detta fall talar man om representation. Barnet/barnen till det barn som avlidit (dvs. den avlidnes barnbarn) delar alltså på sin faders och/eller moders arvslott. Med andra ord erhåller de hela den lott som den sistnämnde skulle ha fått om han/hon hade överlevt den avlidne.

Vad händer om den efterlevande make som har valt nyttjanderätt till det gemensamma huset gifter om sig?

I detta fall kan barnen respektive barnbarnen i händelse av att ett av barnen har avlidit kräva en gemensam överenskommelse om att nyttjanderätten ska omvandlas till kapital.

Detta kapital bör motsvara värdet för nyttjanderätten, som bland annat beror på nyttjanderättshavarens ålder.

Denna omvandling måste begäras i domstol inom sex månader från den efterlevande makens omgifte och begäras av alla barnen respektive barnbarnen (se ovan).

Om barnen inte har enats om att begära denna omvandling till kapital står det domstolen fritt att besluta om detta.

Scenario 2: den avlidne har inga barn men en efterlevande make

Om den avlidne varken efterlämnar barn eller släktingar i nedstigande led till dessa går den efterlevande maken före sin avlidne makes alla andra släktingar och erhåller på så sätt hela arvet. Det har ingen betydelse om han/hon sedan gifter om sig.

Den efterlevande maken är dock inte en laglottsb berättigad arvinge till sin make. Personen i fråga har följaktligen, tvärt emot den avlidnes barn, ingen rätt till någon laglott. Med andra ord skulle den efterlevande maken, om den avlidne saknar barn, teoretiskt sett kunna nekas sin makes arv, antingen genom en donation eller ett testamente.

Scenario 3: den avlidne har varken barn eller make men efterlämnar syskon (eller syskonbarn)

I denna situation måste man ta hänsyn till om föräldrarna till den avlidne fortfarande är vid liv.

Om de fortfarande är vid liv erhåller modern och fadern en fjärdedel av arvet vardera, dvs. sammanlagt hälften.

Syskonen eller deras släktingar i nedstigande led delar på den andra hälften.

Om endast fadern eller modern överlever den avlidne erhåller denna person en fjärdedel av arvet och syskonen eller deras släktingar i nedstigande led tilldelas resterande tre fjärdedelar av detta arv.

Om deras föräldrar har avlidit delar syskonens barn (dvs. den avlidnes syskonbarn) genom representation på arvslotten tillhörande deras fader eller moder som avled före den avlidne.

De erhåller på så sätt tillsammans den lott som deras fader och/eller moder skulle ha erhållit om han/hon hade överlevt den avlidne.

Scenario 4: den avlidne har varken barn, make, syskon eller syskonbarn, men den avlidnes föräldrar är fortfarande vid liv

I denna situation tillfaller hela arvet den avlidnes fader och moder, som får hälften var.

Om endast fadern eller modern är vid liv är det han/hon som ärver hela arvet från det barn som avlidit (se ovan).

Scenario 5: den avlidne har varken barn, make, syskon eller syskonbarn och den avlidnes föräldrar och andra släktingar i uppstigande led har avlidit

I denna situation ska den avlidnes mor- och farbröder och/eller mosttrar/fastrar, deras mor-och farbröder och/eller mosttrar/fastrar liksom de sistnämnda släktingar i nedstigande led betraktas som arvingar.

Arvet delas upp i två linjer, släktskap på fädernet och släktskap på mödernet, som vardera får hälften av arvet.

Arvsföljden sträcker sig som längst till en kusins barnbarn, både på fädernet och mödernet. I denna situation tillfaller arvet staten och man talar om ett arv där arvinge saknas.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Arvsförfarandet inleds av den arvinge eller de arvingar som på eget initiativ kontaktar en notarie som denne/de väljer eller den notarie som fastställts av arvlåtaren för alla åtgärder som rör handläggningen av arvsålet.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

När det gäller accept av ett arv definieras i luxemburgsk rätt ingen särskild myndighet som ska meddelas detta. De relevanta bestämmelserna föreskriver att en accept kan vara uttrycklig eller underförstådd. En accept anses uttrycklig när man antar titeln eller egenskapen arvinge i en officiell eller privat handling. En accept är underförstådd när arvingen agerar på ett sätt som oundgängligen förutsätter att denne har för avsikt att acceptera och som denne endast har rätt till i egenskap av arvinge.

Vad gäller avstående kräver bestämmelserna i civillagen att detta ska göras till kansliet vid tingsrätten i den domsaga där arvsförfarandet inleds, i det register som förs för detta ändamål.

Med beaktande av de följder, rättigheter och skyldigheter som kan vara en följd av ett arv rekommenderas det att man rådfrågar en notarie på förhand, såväl om accept av som om avstående från ett arv.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Eftersom Luxemburgs civillag inte innehåller några särskilda regler om denna fråga utgår luxemburgsk rättspraxis från principen om att accept av legat (antingen universellt, generellt eller enskilt) kan göras på vilket sätt som helst.

Detta gäller också avvisande av ett enskilt legat. Avvisandet kan på så sätt bland annat vara underförstått, om testamentstagaren till exempel vägrar att ta det ansvar som har anknytning till det berörda legatet.

När det gäller avvisande av ett universellt legat respektive ett generellt legat kräver vissa domstolar att formkraven för att avstå från ett arv ska följas medan andra domstolar menar att de inte är tillämpliga.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

När det gäller accept av en laglott gäller ovannämnda regler.

Avståendet från laglotten ska vara uttryckligt och bestå av en förklaring som lämnas till kansliet vid den domstol där arvsförfarandet inleds och ska registreras i ett särskilt register som förs för detta ändamål.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvsförfarandet inleds av den arvinge eller de arvingar som på eget initiativ kontaktar en notarie som denne/de väljer eller den notarie som fastställts av arvlåtaren för alla åtgärder som rör handläggningen av arvsålet.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Vid den avlidnes död tillfaller dennes tillgångar arvingen direkt. Detta betyder dock inte att arvingarna måste acceptera arvet (se ovan).

För att kunna arva måste man i synnerhet

existera juridiskt sett vid den tidpunkt då arvlåtaren avlider, dvs. åtminstone ha avlats, under förutsättning att barnet i fråga föds livsdugligt,

inte vara utesluten enligt lag, vilket i synnerhet gäller

rättsinkapabla,

läkare eller kirurger, vårdanställda och farmaceuter som behandlar en person under den sjukdom som personen sedan avlider av, i händelse av att testamentet utformats till fördel för nämnda personer under sjukdomen,

inte ha strukits från arvingarna på grund av olämplighet.

När det gäller legat kan det enligt omständigheterna vara lämpligt att följa förfarandet för utfärdande av legat respektive förfarandet med beslut om besittningsrätt.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, såvitt arvingarna accepterar arvet helt och hållet.

I detta sammanhang bör det dock noteras att arvingarna vid den tidpunkt då arvsförfarandet inleds även kan acceptera arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna.

Konsekvenserna av tillträdet till arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna ger arvingen fördelen att endast hållas ansvarig för betalningen av dödsboets skulder upp till värdet av de tillgångar som denne mottagit. Arvingen kan till och med befria sig från betalningen av skulderna genom att överlåta alla dödsboets tillgångar till fordringsägarna och testamentstagarna.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Testatorn får utse vem/vilka personer som helst som ansvarig/ansvariga för verkställandet av testamentet, med undantag för minderåriga.

När det gäller rollen som boutredningsman, se ovan.

Enligt artikel 1 i lagen av den 25 september 1905 i dess ändrade lydelse om fastighetsregister ska alla benefika eller onerösa transaktioner som görs mellan levande personer rörande fast egendom (bortsett från företrädesrätt och inteckningar) skrivas in i fastighetsregistret i den domvärjo där egendomen är belägen. I artikel 2 i denna lag fastställs att endast domstolsbeslut, officiella handlingar och administrativa handlingar får skrivas in.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Enligt luxemburgsk arvsrätt kan tre scenarier som medför boutredning komma att uppstå:

1) Boutredning där arvinge saknas

När det rör sig om ett dödsbo där arvinge saknas utser den behöriga tingsrätten en förvaltare på begäran av de berörda parterna eller efter yrkande av den allmänna åklagarmyndigheten och anförtror denne boutredningen.

2) Förvaltningsmässiga åtgärder i händelse av accept av ett arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna

I detta särskilda fall är det den mottagande arvingen som ansvarar för att förvalta kvarlåtenskapen. Denne ska redogöra för sin förvaltning för fordringsägarna och testamentstagarna.

En viktig del av denna förvaltning är enligt luxemburgsk rättspraxis bland annat skyldigheten att återbetala dödsboets fordringsägare.

I undantagsfall kan domstolarna anförtro denna förvaltning till en tredje part. Detta är möjligt när arvingarna utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna på grund av överksamhet, undermålig förvaltning eller bristande kompetens äventyrar fordringsägarnas rättigheter i förhållande till dödsboet och kan orsaka dem skada (luxemburgsk rättspraxis).

3) Förvaltningsmässiga åtgärder i händelse av oskiftat arv

När det rör sig om ett oskiftat arv kan ordföranden för den behöriga domstolen i domsagan utse en dödsbodlagare till förvaltare.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testatorn får utse vem/vilka personer som helst som ansvarig/ansvariga för verkställandet av testamentet, med undantag för minderåriga.

När det gäller rollen som boutredningsman, se ovan.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se ovan.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Det är försäkran om kända förhållanden som upprättas av en notarie som tillskrivs ett särskilt bevisvärde.

Senaste uppdatering: 09/05/2017

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [hu](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Ungern

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

a) Testamenten

Det finns tre huvudtyper av testamenten i det ungerska rättssystemet: autentiska testamenten, skriftliga privata testamenten och (som en undantagstyp) muntliga testamenten (paragraf 7.13 i civillagen (*Polgári Törvénykönyv*)).

aa) *Autentiska testamenten* måste avfattas i närvaro av en notarius publicus. När ett autentiskt testamente avfattas tillämpar notarius publicus relevanta juridiska bestämmelser (de bestämmelser i lagen om notarius publicus som är tillämpliga för notariehandlingar).

ab) *Ungersk lag erkänner tre undertyper av skriftliga privata testamenten:*

- *holografiskt testamente:* detta testamente är giltigt till sin form om det i sin helhet har avfattats och egenhändigt undertecknats av arvlåtaren (paragraf 7.17.1 a i civillagen).

- *testamente avfattat av andra personer (allografiskt testamente):* denna typ av testamente måste undertecknas av arvlåtaren inför två samtidigt närvarande vittnen. Om testamentet har undertecknats tidigare måste arvlåtaren förklara namnteckningen som sin inför två samtidigt närvarande vittnen. Vittnena måste underteckna testamentet och ange att de gör så i egenskap av vittnen. Maskinskrivna testamenten betraktas alltid som allografiska, även om de har skrivits av arvlåtaren själv (paragraf 7.17.1 b i civillagen).

- *privat testamente förvarat hos en notarius publicus:* för att ett sådant testamente ska vara giltigt till sin form måste arvlåtaren själv underteckna det (oavsett om det är allografiskt eller holografiskt), och sedan personligen lämna in det, särskilt märkt som testamente, för förvaring hos en notarius publicus.

Testamenten kan förvaras hos en notarius publicus som öppna eller förseglade handlingar (paragraf 7.17.1 c i civillagen).

Ytterligare ett formellt krav för att alla de tre typerna av privata testamenten ska vara giltiga är att *datumet för när testamentet upprättades* tydligt måste anges i själva handlingen.

Inom kategorin skriftliga privata testamenten finns särskilda regler för testamenten som består av *flera separata ark*:

- Om testamentet är holografiskt måste varje ark ha ett sidnummer i ordningsföljd.

- Om testamentet är allografiskt måste varje ark, utöver kravet på sidnumrering i ordningsföljd, vara undertecknat av arvlåtaren och de två vittnena (paragraf 7.17.2 i civillagen).

Ett skriftligt testamente kan endast upprättas *på ett språk* som arvlåtaren kan förstå och

- skriva (i fråga om holografiska testamenten), eller

- läsa (i fråga om allografiska testamenten).

Testamenten som har upprättats stenografiskt eller med andra symboler eller annan skriftlig kod än normal skrift är ogiltiga (paragraf 7.16 i civillagen).
ac) Muntliga testamenten ("nunkupativa testamenten") kan upprättas av personer som befinner sig i extraordinära livshotande situationer där det inte är möjligt att upprätta ett skriftligt testamente (paragraf 7.20 i civillagen). För att upprätta ett muntligt testamente måste arvlåtaren muntligen uttrycka sitt testamente i dess helhet inför två samtidigt närvarande vittnen på ett språk som vittnena förstår – eller på teckenspråk om arvlåtaren använder teckenspråk – och samtidigt tillkännage att den muntliga förklaringen utgör hans eller hennes testamente (paragraf 7.21 i civillagen). Det muntliga testamentets exceptionella karaktär understryks av bestämmelsen att ett sådant testamente blir ogiltigt om arvlåtaren hade haft möjlighet att utan svårighet upprätta ett skriftligt testamente under en tid av 30 dagar i följd efter att den situation som berättigade upprättandet av ett muntligt testamente har upphört (paragraf 7.45 i civillagen).

b) Särskilda regler avseende formen för gemensamma testamenten

Civillagen ger makar rätt att upprätta gemensamma testamenten under den tid de lever tillsammans som gifta (paragraf 7.23 i civillagen).

Det bör noteras att utöver makar ges även registrerade partner rätt att upprätta gemensamma testamenten, med stöd av paragraf 3.1 i lagen om registrerade partnerskap (Lag XXIX 2009).

Makar (registrerade partner) kan upprätta gemensamma testamenten i följande form:

ba) i form av ett autentiskt testamente (attesterat av en notarius publicus),

bb) i form av ett holografiskt privat testamente: I detta fall är handlingen i sin helhet avfattad och undertecknad av en av arvlåtarna i dennes egen handstil. I handlingen meddelar den andra arvlåtaren i en undertecknad förklaring i hans eller hennes handstil att handlingen också utgör hans eller hennes testamente.

bc) i allografisk form: I detta fall är handlingen undertecknad av arvlåtarna i samtidig närvaro av den andra arvlåtaren och två vittnen. Om handlingen har undertecknats tidigare måste var och en av arvlåtarna i samtidig närvaro av den andra arvlåtaren och två vittnen förklara namnteckningen på handlingen som sin.

Det finns särskilda regler för utformningen av gemensamma testamenten som består av *flera separata ark*:

- Om testamentet är avfattat i en av arvlåtarnas egen handstil måste varje ark i testamentet vara numrerat i ordningsföljd och undertecknat av den andra arvlåtaren.

- Om testamentet är allografiskt måste, utöver kravet på sidnumrering i ordningsföljd, båda arvlåtarna och båda vittnena underteckna varje ark (paragraf 7.23.3 i civillagen).

c) Arvsavtal

Enligt ungersk lag är ett arvsavtal ett avtal där en av avtalsparterna (arvlåtaren) utpekar den andra parten som sin arvtagare *i utbyte mot underhåll, livränta eller omvårdnad* (paragraf 7.48 i civillagen).

Enligt ungersk lag är följaktligen ett arvsavtal alltid ett avtal om ekonomisk ersättning. I arvsavtalet kan arvlåtaren utpeka den andra avtalsparten som arvtagare till hela sin kvarlåtenskap, en särskild del av den eller till en särskild egendom. Underhållet, livräntan eller omvårdnaden som erbjuds i utbyte kan ges till arvlåtaren eller till tredje man som anges i avtalet. Ett arvsavtal är ett förordnande om kvarlåtenskap endast med avseende på arvlåtarens avtalade åligganden, inte avseende den andra avtalsparten (den person som tillhandahåller underhåll, livränta eller omvårdnad).

Bestämmelserna för skriftliga testamenten gäller också för kraven på *formell giltighet* för arvsavtal, med det undantaget att de formella kraven för allografiska testamenten gäller arvsavtal även om de har avfattats i en av parternas handstil (paragraf 7.49.1 i civillagen). I enlighet med detta är ett arvsavtal formellt giltigt om

- det har upprättats som en äkta urkund av en notarius publicus (i likhet med ett autentiskt testamente), eller

- det har upprättats på det sätt som krävs för allografiska testamenten (det vill säga med två deltagande vittnen).

För att ett arvsavtal ska vara giltigt krävs ett *medgivande från det juridiska ombudet och ett godkännande från förmyndare* om den part som ska ingå ett arvsavtal som arvlåtare är

- en minderårig med begränsad rättskapacitet, eller

- en person vars rättskapacitet delvis har begränsats i fråga om att fatta juridiska beslut som avser egendom (paragraf 7.49.2 i civillagen).

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Nej. Förordnandets giltighet är inte beroende av att det registreras i något officiellt register. I de fall där en notarius publicus är inblandad i upprättandet av förordnandet vidtar emellertid han eller hon på eget initiativ de åtgärder som krävs för att uppgiften om att ett förordnande om kvarlåtenskap har upprättats (eller återkallats, ändrats eller upphört att förvaras hos en notarius publicus) ska registreras i det nationella testamentsregistret (*Végrendeletek Országos Nyilvántartása*). Med andra ord registreras i det nationella testamentsregistret att följande typer av förordnande om kvarlåtenskap har upprättats (eller återkallats, ändrats eller upphört att förvaras hos en notarius publicus):

- autentiska testamenten (testamenten som upprättats av en notarius publicus som en äkta urkund),

- privata testamenten som förvaras hos en notarius publicus,

- arvsavtal (om de har upprättats av en notarius publicus som en äkta urkund),

- testamenteriska gåvor (om de upprättats av en notarius publicus som en äkta urkund).

Underlåtenhet att utföra en sådan registrering påverkar oavsett anledning dock inte testamentets giltighet.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Enligt paragraf 7.10 i civillagen har arvlåtare rätt att fritt förordna om sin egendom, eller del därav, genom ett förordnande om kvarlåtenskap.

Följaktligen omfattar rätten till testamenteriskt förordnande alla arvlåtarens tillgångar. Även om ungersk lag innehåller föreskrifter om laglott till förmån för vissa nära släktingar (avkomling, make/maka, förälder) till arvlåtaren, är laglotten enligt ungersk lag en *avtalsrättslig* fordran som den arvsberättigade kan utkräva från arvtagarna. (Preskriptionstiden för denna fordran är fem år.) Den person som har rätt till laglott blir inte en arvtagare, det vill säga har inte någon sakrätt (*in rem*) till någon del av kvarlåtenskapen, även om han eller hon genomdriver sin fordran gentemot arvtagaren.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om ett förordnande om kvarlåtenskap saknas tillämpas reglerna för intestatarv. Vid intestatarv ärver den avlidna personens släktingar (avkomlingar, släktingar i uppstigande led och släktingar i sidled), liksom hans eller hennes efterlevande make eller maka (eller registrerade partner), enligt de regler som beskrivs nedan.

a) Släktingars arv

aa) Avkomlingars arv (paragraf 7.55 i civillagen)

Arvtagare med laglig rätt till arv är i första hand arvlåtarens barn. Två eller flera barn ärver lika stora arvslotter. Om ett barn (eller en mer avlägsen avkomling) har utestängts från arv ärver den utestängda personens avkomlingar i hans eller hennes ställe, enligt bestämmelserna om istadarätt, det vill säga

- inbördes lika stora arvslotter,

- tillsammans den arvslott som den som har utestängts från arv skulle ha ärvt.

När man avgör de arvslotter i kvarlåtenskapen som ska tillfalla den avlidna personens avkomlingar måste emellertid avkomlingarnas så kallade *skyldighet att återföra arvsförskott* beaktas (se punkt e)).

ab) Föräldrars och föräldrars avkomlingars arv (paragraf 7.63 i civillagen)

Om arvlåtaren inte har några avkomlingar och inte har någon make/maka (eller om de har utestängts från arv) ärver arvlåtarens föräldrar lika stora arvslotter i deras ställe. Om en förälder har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till ett barn ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt). Om en förälder som har utestängts från arv saknar avkomlingar, eller om avkomlingarna har utestängts från arv, ärver endast den andra föräldern eller dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe.

ac) Far- och morföräldrars och deras avkomlingars arv (paragraf 7.63 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar avkomlingar, föräldrar eller barn till föräldrarna, och saknar make eller maka (eller om de har utestängts från arv), har den avlidna personens far- och morföräldrar laglig rätt att ärva lika stora arvslotter. I stället för en far- eller morförälder som har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till en förälder ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt). Om en far- eller morförälder som har utestängts från arv saknar avkomling, eller om avkomlingen har utestängts från arv, ärver maken/makan till far- eller morföräldern i hans eller hennes ställe. Om även maken/makan har utestängts från arv ärver hans eller hennes avkomlingar. Om antingen farföräldrarna eller morföräldrarna har utestängts från arv och saknar avkomlingar (eller om de har utestängts från arv), övergår kvarlåtenskapen i dess helhet till den andra sidan (farföräldrar eller morföräldrar) eller till deras avkomlingar.

ad) Farföräldrars och morföräldrars föräldrars och deras avkomlingars arv (paragraf 7.65 i civillagen)

Saknas arvingar i far- eller morföräldrarnas släktskapsgrupp (eller om de har utestängts från arv), har den avlidna personens farföräldrars och morföräldrars föräldrar laglig rätt att ärva lika stora arvslotter. I stället för en far- eller morförälders förälder som har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, på samma sätt som avkomlingar till en far- eller morförälder ärver i hans eller hennes ställe (enligt bestämmelserna om istadarätt).

Om en far- eller morförälders förälder som har utestängts från arv saknar avkomling (eller om avkomlingen har utestängts från arv), ärver maken/makan till far- eller morförälderns förälder i hans eller hennes ställe. Om även maken/makan har utestängts från arv ärver hans eller hennes avkomlingar. Om antingen farföräldrarnas föräldrar eller morföräldrarnas föräldrar har utestängts från arv och saknar avkomlingar (eller om de utestängts från arv), övergår kvarlåtenskapen i dess helhet till den andra sidan (farföräldrars föräldrar eller morföräldrars föräldrar) eller deras avkomlingar.

ae) Avlägsna släktingars intestatarv (paragraf 7.66 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar far- eller morföräldrars föräldrar eller avkomlingar till dessa (eller om de har utestängts från arv), har avlägsna släktingar till den avlidna personen laglig rätt att ärva lika stora arvslotter.

af) Arv utan arvingar som tillfaller staten (paragraf 7.74 i civillagen)

Saknas arvtagare med laglig rätt till arv övergår kvarlåtenskapen till staten.

Staten är arvtagare av nödtvång, vilket innebär att den inte kan avsäga sig ett arv. I övriga avseenden har dock staten samma rättsliga ställning som andra arvtagare. Enligt ungersk lag är statens arv ett övertagande som lyder under civilrätten snarare än under offentlig rätt.

b) Makes/makas arv (paragraferna 7.58–7.62 i civillagen)

Efterlevande makes är beroende av att det finns ett *rättsligt giltigt* äktenskap med den avlidna personen. Det oaktat är inte ett äktenskap med den avlidna personen ett tillräckligt skäl för en makes/makas intestatarv. Paragraf 7.62 i civillagen anger ett särskilt skäl för utestängning från arv när *äktenskaplig samlevnad saknas*: den efterlevande maken/makan kan inte ärva om paret hade separerat vid tidpunkten för arvfallet och det uppenbart framgår av omständigheterna att en återförening inte rimligen kunde förväntas. Detta skäl till utestängning från arv kan åberopas av en person som på grund av en sådan utestängning själv skulle ärva eller undantas från en förpliktelse eller annat åliggande som han eller hon är förbunden till genom förordnandet om kvarlåtenskapen.

Det bör noteras att de bestämmelser i civillagen som reglerar makars arv även måste tillämpas, med vederbörlig anpassning, på arvlåtarens *registrerade partner*, det vill säga att registrerade partner har samma rätt till arv som makar med stöd av paragraf 3.1 i lagen om registrerade partnerskap (Lag XXIX 2009).

Till skillnad från registrerade makar har enligt ungersk lag så kallade de facto-sammanboende (personer som utan äktenskap eller registrerat partnerskap lever tillsammans med arvlåtaren) inte rätt till intestatarv.

Makars rättsliga ställning vid intestatarv är beroende av om det finns andra arvtagare med laglig rätt till arv efter arvlåtaren:

ba) Makars och deras avkomlingars arv (paragraf 7.58 i civillagen)

Om arvlåtaren har arvingar och en efterlevande make/maka, har den efterlevande maken/makan följande rätt till arv:

- livslång bruksrätt till den familjebostad, inklusive lösöre, som brukats gemensamt med arvlåtaren, och
- av återstoden av kvarlåtenskapen en lika stor arvslott som barnen till den avlidna personen (en "barnlott").

Maken/makan kan vid valfri tidpunkt begära inlösen av sin livslånga bruksrätt (med avseende på framtiden) (paragraf 7.59 i civillagen). I sådant fall har maken /makan rätt till en "barnlott" – i natura eller pengar – av den egendom som löses in. Den livslånga bruksrätten kan även lösas in under boutredningens gång. Inlösen av den livslånga bruksrätten måste göras med vederbörlig hänsyn till de berörda parterna (makens/makans och avkomlingarnas) rimliga intressen. Under boutredningens gång kan avkomlingarna och maken fastslå i avtalet om fördelningen av kvarlåtenskapen (det så kallade fördelningsavtalet) att maken i stället för "barnlotten" får en livslång bruksrätt till hela kvarlåtenskapen.

bb) Makars och föräldrars arv (paragraf 7.60 i civillagen)

Om den avlidna personen saknar avkomling (eller om avkomlingen har utestängts från arv) och den avlidna personen har efterlevande föräldrar och efterlevande make/maka, har den efterlevande maken/makan följande rätt till arv:

- den familjebostad som brukats gemensamt med den avlidna personen, inklusive lösöre (ägarskap till en sådan egendom snarare än livslång bruksrätt), och
- halva den återstående delen av kvarlåtenskapen.

Den andra halvan av kvarlåtenskapen fördelas enligt följande:

- Denna del av kvarlåtenskapen delas i lika stora delar av den avlidna personens båda föräldrar.
- Om en av föräldrarna emellertid har utestängts från arv ärver den andra föräldern och arvlåtarens make/maka lika stora andelar av den arvslott som skulle ha gått till den utestängda föräldern.

bc) Make/maka som enda arvinge (paragraf 7.61 i civillagen)

Om arvlåtaren saknar avkomling eller efterlevande förälder (eller om de har utestängts från arv), ärver den efterlevande maken/makan hela kvarlåtenskapen. Följaktligen innebär en efterlevande makes/makas intestatarv hinder för intestatarv för avkomlingar till den avlidna personens föräldrar (eller syskon till den avlidna personen), eller för avlägsna släktingar i uppstigande led eller sidled.

c) Adoptioners rättsliga följder för intestatarv

Adoption ger rätt till intestatarv mellan den adopterade personen och adoptivföräldern och hans eller hennes släktingar. Dessutom behålls under vissa omständigheter rätten till intestatarv mellan den adopterade personen och hans eller hennes biologiska släktingar.

ca) Den adopterades intestatarv

Adopterade personer betraktas under adoptionens varaktighet som biologiska avkomlingar till adoptivföräldern i fråga om intestatarv: de ärver som biologiska avkomlingar till adoptivföräldern ur adoptivföräldrarnas och dennes släktingars kvarlåtenskap. Den adopterade behåller även sin lagliga arvsrätt efter sina biologiska släktingar, men bara om han eller hon har adopterats av en släkting i uppstigande led, av ett syskon eller av en avkomling till en sådan släkting i uppstigande led (paragraf 7.72 i civillagen).

cb) Intestatarv av den adopterades kvarlåtenskap

Adoptionen har även rättsliga följder i "motsatt riktning". Följande personer har laglig rätt till arv efter en adopterad person i enlighet med de allmänna bestämmelserna om intestatarv:

- hans eller hennes avkomlingar och efterlevande make/maka,
- hans eller hennes make/maka och adoptivföräldrar om avkomlingar saknas,
- adoptivföräldrar och deras släktingar om avkomlingar och efterlevande make/maka saknas.

En adoptivförälders och dennes släktingars rätt till arv beror på om adoptionen var genomförd vid tidpunkten för arvfallet.

Om emellertid de personer som har angivits ovan inte ärver efter den adopterade, har den adopterades biologiska släktingar laglig rätt till arv, under förutsättning att den adopterade adopterades av en släkting i uppstigande led, ett syskon eller en avkomling till en sådan släkting i uppstigande led (paragraf 7.73 i civillagen).

d) "Släktlinjesarv" – särskilda regler för intestatarv av viss egendom

Så kallat släktlinjesarv är ett särskilt förhållande i ungersk lag. Släktlinjesarv innebär *särskilda* bestämmelser för intestatarv genom vilka viss egendom i kvarlåtenskapen (den så kallade släktlinjesegendomen) behandlas enligt andra regler än de som gäller för intestatarv.

Det bör noteras att bestämmelserna för släktlinjesarv är tillämpliga endast om *avkomlingar saknas*. Om den avlidna personen har avkomlingar med laglig rätt till arv tillämpas de allmänna bestämmelserna för intestatarv.

da) Tillgångar som tillhör släktlinjesegendomen (paragraf 7.67 i civillagen)

Släktlinjesegendomen utgör en särskild kvarlåtenskap inom den avlidna personens kvarlåtenskap. Denna särskilda kvarlåtenskap utgörs av den egendom

- som den avlidna personen erhållit som arv eller gåva av en förfader, och
- som den avlidna personen har arvt eller erhållit som gåva av ett syskon eller en avkomling till ett syskon, under förutsättning att syskonet eller avkomlingen till syskonet har erhållit egendomen i fråga från sin och arvlåtarens gemensamma förfader som ett arv eller en gåva.

Lagen utesluter dock viss egendom från släktlinjesegendomen (så kallad "egendom utesluten ur släktlinjesarv"); se punkt *dd)* nedan.

Att egendomen utgör släktlinjesegendom måste bevisas av den person som skulle ärva enligt denna rättighet.

db) Arv av släktlinjesegendom (paragraf 7.68 i civillagen)

Släktlinjesegendom ärvas av arvlåtarens föräldrar (eller av avkomlingar till föräldrar som har utestängts från arv) och av far- och morföräldrarna och avlägsna släktingar till arvlåtaren ("släktlinjesarvingar"). Arvet av släktlinjesegendom regleras av följande bestämmelser:

- En förälder ärver egendom som arvlåtaren har erhållit från honom eller henne eller från hans eller hennes förfäder. Om föräldern har utestängts från arv ärver dennes avkomlingar i hans eller hennes ställe, i enlighet med de allmänna bestämmelserna för intestatarv.
- Om både föräldern och den avkomling till föräldern som har rätt att ärva släktlinjesegendomen har utestängts från arv ärvas egendomen av den avlidna personens far- eller morförälder.
- Om även far- eller morföräldern till den avlidna personen har utestängts från arv ärvas släktlinjesegendomen av en mer avlägsen släkting till den avlidna personen i uppstigande led.

Om den avlidna personen saknar de arvingar som anges ovan tillämpas inte bestämmelserna om släktlinjesarv. I ett sådant fall bestäms arvet av släktlinjesegendom av de allmänna bestämmelserna för intestatarv.

dc) Den efterlevande makens livslånga bruksrätt till släktlinjesegendom (paragraf 7.69 i civillagen)

De arvingar som anges under punkt *db)* (släktlinjesarvingar) ärver äganderätten till släktlinjesegendom. Den efterlevande maken har emellertid rätt till livslång bruksrätt av släktlinjesegendomen.

Inlösen av den livslånga bruksrätten kan begäras enligt följande:

- Båda de berörda parterna – det vill säga antingen maken/makan med rätt till livslång bruksrätt eller släktlinjesarvingen – kan begära inlösen av den livslånga bruksrätten.
- Inlösen av livslång bruksrätt av den familjebostad som brukats gemensamt med den avlidna personen, inklusive lösöre, kan emellertid endast begäras av maken/makan.

Om den livslånga bruksrätten löses in har maken/makan rätt till en tredjedel av släktlinjesegendomen.

dd) Egendom utesluten ur släktlinjesarv (paragraf 7.70 i civillagen)

Utan hinder av vad som sägs i bestämmelserna i *da)* är följande egendom utesluten ur släktlinjesegendomen:

- gåvor av ordinärt värde,
- egendom som inte finns kvar vid tidpunkten för arvlåtarens död. Bestämmelserna om släktlinjesarv tillämpas emellertid på substitutegendom eller egendom som förvärvats för avkastningen från sådan egendom.

Om en arvlåtare har en efterlevande make/maka kan inget anspråk på vanligt lösöre göras med åberopande av släktlinjesarv.

e) Skyldighet att återföra arvsförskott

Om arvingarna är avkomlingar till den avlidna personen påverkas storleken på varje arvinges arvslott i kvarlåtenskapen av avkomlingarnas skyldighet att återföra arvsförskott. I allt väsentligt innebär ett arvfall där flera avkomlingar har rätt till arv att varje arvinge till kvarlåtenskapens värde lägger värdet av de *förskott* som de har erhållit av arvlåtaren under dennes livstid (paragraf 7.56 i civillagen).

Skyldigheten att återföra arvsförskott bestäms av följande huvudregler.

I enlighet med skyldigheten att återföra arvsförskott måste varje medarvinge återföra arvsförskott till dödsboet under förutsättning att

- arvlåtaren uttryckligen bestämt att sådana förskott ska ingå i arvingens andel av kvarlåtenskapen, eller
- omständigheterna talar för att gåvan skänktes under förutsättningen att den skulle ingå i arvet.

Det oaktat omfattas inte följande gåvor av skyldigheten att återföra arvsförskott (paragraf 7.56.3 i civillagen) även om arvlåtaren uttryckligen har bestämt det:

- förskott av ordinärt värde, och
- underhåll till avkomlingar i behov av understöd.

Förfarandet vid återföring av arvsförskott består av följande åtgärder (paragraf 7.57.1 i civillagen):

- arvingar måste till kvarlåtenskapens värde lägga värdet av de förskott som de har erhållit från arvlåtaren,
- det resulterande sammanräknade värdet (det vill säga värdet när kvarlåtenskapen och nettovärdet av återförda förskott räknats samman) måste fördelas mellan arvingarna i förhållande till deras arvslott vid intestatarv,

- värdet av de förskott som återförts av varje arvinge (det vill säga värdet av de förskott som han eller hon har erhållit från den avlidna personen) måste räknas av från den arvslott som skulle ha gått till arvingen.

Om det värde som skulle återföras av en medarvinge uppgår till eller överskrider hans eller hennes andel av kvarlåtenskapen enligt beräkningen av återfört värde, anses han eller hon ha erhållit sin andel av kvarlåtenskapen men behöver inte återföra det överskridande värdet (paragraf 7.57.4 i civillagen).

Avkomlingar har skyldighet att återföra arvsförskott

- vid intestatarv, eller

- om avkomlingarna genom testamente ärver andelar av kvarlåtenskapen som motsvarar deras lagenliga arvslotter (paragraf 7.56.2 i civillagen).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

I Ungern har notarius publicus eller domstol behörighet att handlägga ärenden som lyder under arvslagstiftningen.

- Om ingen tvist råder mellan de berörda parterna i arvet avgörs de rättsliga frågorna kring kvarlåtenskapen vanligtvis i en boutredning ledd av en notarius publicus (se detaljer under punkt 6). Den boutredning som leds av en notarius publicus är ett icke-tvistemål där notarius publicus har en domstolsliknande funktion, och där förfarandet avslutas med hans eller hennes formella beslut (homologation).

- Om det emellertid föreligger en rättstvist mellan de berörda parterna kan den inte avgöras av en notarius publicus, utan i sådana fall följer ett domstolsförfarande.

Eftersom rättstvister i arvsfrågor är relativt sällsynta avgörs den överväldigande majoriteten av arvsfrågor i Ungern slutgiltigt i den boutredning som leds av en notarius publicus.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Ungersk lag följer principen om *ipso jure*-arv: kvarlåtenskapen övergår till arvtagaren vid tidpunkten för arvlåtarens död utan någon särskild rättshandling.

Därför är det enligt ungersk lag inte nödvändigt att avge någon förklaring om *accept av arv*.

Om en arvtagare inte önskar ärva kan denne förklara att han eller hon *avsäger sig* arvet. Lagen föreskriver inga särskilda krav i fråga om arvsavsägelsens form; den är giltig vare sig den är muntlig eller skriftlig.

Det oaktat fastställs arvsordningen i Ungern i ett formellt rättsligt förfarande, den så kallade boutredningen (se punkt 6), och därför måste den notarius publicus som leder förfarandet informeras om arvsavsägelsen om man ska ta hänsyn till denna under boutredningen. Därför görs arvsavsägelsen i praktiken antingen inför den notarius publicus som leder boutredningen, eller i en skriftlig avsägelse som lämnas in till notarius publicus.

Om en arvtagare avsäger sig arv träder avsägelsen i kraft retroaktivt från arvlåtarens dödsdatum; kvarlåtenskapen anses som inte överläten.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Bestämmelserna som förklaras i punkt b) om övergång och avsägelse av arv reglerar, med vederbörlig anpassning, särskilda legater (*legatum vindicationis*).

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Som anges ovan är laglotten enligt ungersk lag en avtalsrättslig fordran som kan utkrävas gentemot en arvtagare. Den utgör ingen sakrätt (*in rem*) till någon del av kvarlåtenskapen. Följaktligen finns det i ungersk lag inte någon "förklaring om avsägelse eller accept av laglott". Det sätt som används för att avgöra ett anspråk på laglott beror främst på relationen mellan arvtagaren och den person som har rätt till laglotten:

- Om det råder *samförstånd* mellan arvtagaren och den person som har rätt till laglott i det här avseendet (det vill säga att arvtagaren erkänner anspråket på laglott), kan de under boutredningen ingå ett avtal som tillgodoser kravet på laglott (t.ex. kan arvtagaren överlåta viss egendom i kvarlåtenskapen till den person som gör anspråk på laglott och på så sätt tillgodose kravet).

- I annat fall kan personen som gör anspråk på laglott vända sig till domstol med sitt krav.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Ungersk lag föreskriver att den så kallade boutredningen utförs enligt ett formellt juridiskt förfarande. Boutredningen inleds *ex officio* (på tjänstemannens eget initiativ) och tjänar syftet att involvera alla berörda parter (arvtagare, testamentstagare, personer med rätt till laglott, dödsboets fordringsägare etc.) för att avgöra alla rättsliga frågor som rör arvet i ett enda förfarande, så långt det är möjligt.

I Ungern består boutredningen av två steg. Det första steget är *bouppveckningen*, som utförs av en särskild tjänsteman vid ett behörigt borgmästarkontor, bouppveckningstjänstemannen. Detta förfarande innebär i själva verket att grunden läggs för notarius publicus åtgärder; det syftar till att klarlägga de personliga och materiella omständigheterna kring arvet (i synnerhet kring den egendom som ingår i kvarlåtenskapen och de parter som berörs, och för att fastställa om den avlidna personen efterlämnat något förordnande om kvarlåtenskap). Alla dessa uppgifter registreras i bouppveckningen, som när den slutförts skickas till behörig notarius publicus.

Det andra steget är *förfarandet inför notarius publicus*, som leds enligt bestämmelserna om domstolsförfarande för icke-tvistemål. I detta förfarande har notarius publicus en domstolsliknande funktion och utför offentlig myndighetsutövning å statens vägnar.

Förfarandet är underställt särskilda *behörighetsbestämmelser*: endast en notarius publicus med den behörighet som föreskrivs i lag får inleda förfarandet. I boutredningen får med andra ord de berörda parterna (t.ex. arvtagarna) inte anlita en valfri notarius publicus.

Under förfarandet undersöker notarius publicus på eget initiativ de uppgifter och omständigheter som bestämmer arvsordningen. En förhandling är i allmänhet nödvändig för att klarlägga sakförhållandena, och notarius publicus kallar de berörda parterna till en sådan förhandling. Om det finns tecken som pekar på att den avlidna personen efterlämnat ett förordnande om kvarlåtenskap vidtar notarius publicus på eget initiativ de steg som krävs för att komma över denna handling.

I Ungern sker *fördelningen av kvarlåtenskapen* mellan arvtagarna i allmänhet inom ramen för boutredningen. Fördelningen av kvarlåtenskapen är i allt väsentligt en avslutning av arvingarnas gemensamma ägande av kvarlåtenskapen som uppstod genom arvfallet. Det sker vanligtvis genom ett avtal mellan de berörda arvtagarna: *fördelningsavtalet*. Om arvtagarna upprättar ett fördelningsavtal utfärdar notarius publicus en homologation av avtalet med motsvarande innehåll.

Under boutredningens gång kan ett avtal slutas mellan arvtagarna, och även mellan dem och andra berörda parter: arvtagare kan överlåta delar av eller hela den egendom som de erhållit i arv till en person med fordringar på kvarlåtenskapen, eller till en person med rätt till laglott, för att på så sätt tillgodose deras fordringar. Detta innebär att fordringar från dödsboets fordringsägare eller personer med rätt till laglott kan regleras genom förhandling under boutredningen. När boutredningen avslutas fattar notarius publicus ett formellt beslut: en *homologation*. Genom detta beslut överför notarius publicus juridiskt olika delar av kvarlåtenskapen till arvtagarna (eller testamentstagarna).

Berörda parter kan *överklaga* den homologation som notarius publicus utfärdat. Överklagandet behandlas i behörig regional domstol. Om inget överklagande görs vinner homologationen laga kraft. Den lagakraftvunna homologationen är en officiell offentlig handling som bekräftar den namngivna arvtagarens (testamentstagarens) ställning. Notarius publicus ombesörjer på eget initiativ att homologationen skickas till den myndighet som ansvarar för fastighetsregistret (eller register för andra typer av egendomar).

Det bör noteras att om det föreligger en rättstvist mellan de berörda parterna kan den inte avgöras i boutredningen utan endast genom process i domstol.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt paragraf 7.1 i civillagen övergår en persons kvarlåtenskap i dess helhet till en arvtagare vid arvlåtarens död. Följaktligen följer ungersk lag principen om *ipso jure*-arv. En arvtagare tillträder arvet i kraft av själva lagen utan någon annan särskild rättshandling (till exempel förklaring av accept) vid tidpunkten för arvlåtarens död. Arv där arvinge saknas (*hereditas jacens*) existerar inte i ungersk lag. Om det finns mer än en arvtagare övertar dessa kvarlåtenskapen vid arvlåtarens död i förhållande till sina arvslotter. Därigenom ingår de vid arvlåtarens död ett gemensamt ägarskap av den odelade kvarlåtenskapen.

Det finns två typer av legat i ungersk civilrätt: specifikt legat (*legatum vindicationis*) och obligatoriskt legat (*legatum damnationis*).

Specifikt legat är en gåva från arvlåtaren av en viss egendom till en viss mottagare (den specifika legatarien) i ett förordnande om kvarlåtenskap. Ett specifikt legat innebär ett omedelbart övertagande av en rättighet i kvarlåtenskapen, det vill säga rättigheterna till föremålet för det specifika legatet övergår till legatarien vid tidpunkten för arvlåtarens död.

Obligatoriskt legat är ett legat där arvlåtaren i ett förordnande om kvarlåtenskap förpliktigar sin arvtagare att tillhandahålla någon form av ekonomisk förmån till en särskild mottagare (t.ex. att betala en viss penningssumma). I fråga om dess rättsliga natur är ett obligatoriskt legat en rättslig fordran gentemot arvtagaren och innebär inte något omedelbart övertagande av arvlåtarens rättigheter.

Mot bakgrund av detta övergår enligt ungersk lag kvarlåtenskap och legater till arvtagare och särskilda legatarier vid tidpunkten för arvlåtarens död. Det bör noteras att det, trots det omedelbara övertagandet av rättigheter *ipso jure*, enligt ungersk lag i allmänhet är nödvändigt med ett formellt rättsligt förfarande (en boutredning) för att ett officiellt arvsintyg ska kunna utfärdas.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja. I enlighet med paragraf 7.96 i civillagen är arvtagare ansvariga för dödsboets skulder. Arvtagarnas ansvar för skulderna begränsas enligt följande:

- Arvtagare är ansvariga för dödsboets skulder först och främst med kvarlåtenskapen ("med föremålen i och avkastningen av kvarlåtenskapen") (*cum viribus*-ansvar).

- Om föremålen i eller avkastningen av kvarlåtenskapen emellertid inte är i arvtagarens ägo när fordringen drivs in, ska även hans eller hennes övriga egendom upp till ett värde motsvarande arvet tas i anspråk för att betala fordringen (*pro viribus*-ansvar).

Det bör noteras att ungersk lag, till skillnad från andra rättssystem, inte erkänner något samband mellan arvtagarnas ansvar och kvarlåtenskapens innehåll. Begränsningen av arvtagarnas ansvar har sin grund i lagen: arvtagare behöver inte avge någon "förklaring om begränsning av ansvar" när de accepterar ett arv.

Paragraf 7.94 i civillagen anger vilka fordringar som utgör dödsboets skulder. I enlighet med denna omfattar dödsboets skulder

- a) kostnader för en värdig begravning av arvlåtaren,
- b) tillbörliga kostnader för att tillträda, skydda och förvalta kvarlåtenskapen ("dödsbokostnader"), liksom kostnaderna för boutredningen,
- c) arvlåtarens skulder,
- d) skyldigheter i fråga om laglotter,
- e) skyldigheter i fråga om legat och testamentariska gåvor.

De ovanstående fem kategorierna av dödsboskulder för dödsbon är uppställda i *prioritetsordning* (paragraf 7.95 i civillagen). Skulder avvecklas i den ordningsföljd som bestämts för de olika kategorierna av dödsboskulder. Om alla skulder inom en viss kategori inte kan avvecklas, betalas fordringarna proportionerligt inom kategorin (i förhållande till fordringarnas relativa storlek).

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Om kvarlåtenskapen omfattar fast egendom ombesörjer notarius publicus på eget initiativ att den lagakraftvunna homologationen skickas till den behöriga myndighet som ansvarar för fastighetsregistret (se punkt 6), så att ändringar som rör egendomen kan föras in i registret.

Enligt paragraf 29 i lag CXLI 1997 om registrering av fast egendom (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról; "Lagen om registrering av fast egendom") kan rättigheter och sakförhållanden registreras på grundval av offentliga handlingar, privata handlingar med fullt bevisvärde eller kopior av sådana som har bestyrkts av en notarius publicus, och som bekräftar uppkomst, förändring eller upphörande av rättigheter eller sakförhållanden som är föremål för registrering. Handlingarna ska åtföljas av ett skriftligt bemyndigande från den registrerade rättighetsinnehavaren, eller från den rättighetsinnehavare som ska registreras i fastighetsregistret som en interimistisk mottagare av egendomen (det vill säga ett bemyndigande till registrering, som kan ges av rättighetsinnehavaren genom att han eller hon utfärdar en handling med samma formella krav som den handling som utgör grunden för registreringen).

I paragraf 32 i lagen om registrering av fast egendom finns bestämmelser om vilket innehåll som krävs i en handling som ska användas för registrering av fast egendom:

- a) klientens personliga identifikationsuppgifter, adress och personnummer,
- b) namn, statistiskt nummer, säte och organisationsnummer för organisationer med statistiskt nummer; registreringsnumret för trossamfund som är juridiska personer,
- c) fullständig adress och beskrivning av egendomen i fråga (kommun, topografiskt tomtnummer), liksom aktuell ägarandel,
- d) detaljerad beskrivning av rättighet eller sakförhållande,
- e) rättslig grund för ändringen,
- f) avtal mellan berörda parter och/eller ovillkorligt och oåterkalleligt formellt tillstånd från den registrerade ägaren,
- g) uppgift om avtalsparternas medborgarskap.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Ungersk lag erkänner inte det juridiska begreppet förvaltare.

Det oaktat kan en notarius publicus i vissa fall utse en person som utför vissa uppgifter i förvaltningen av kvarlåtenskapen. Det kan ske i följande fall:

aa) förvaltare för att tillvarata rättigheter i bolag (paragraf 32.2 i Arvslagen)

Om kvarlåtenskapen innefattar delägarskap/aktier i ett bolag (eller kooperativ) kan notarius publicus utse en förvaltare för att tillfälligt tillvarata de rättigheter som härrör från delägarskapet/aktierna. En sådan förvaltare utses på begäran av bolaget (kooperativet), eller av en person (ett organ) som har ett intresse i bolagets verksamhet.

ab) förvaltare för indrivning av fordringar (paragraf 32.3 i Arvslagen)

Om dödsboet innefattar fordringar kan notarius publicus utse en förvaltare för indrivning av sådana fordringar på begäran av en part som har ett intresse i arvfall. En sådan förvaltare ansvarar för att vidta de rättsliga åtgärder som är nödvändiga för att driva in de fordringar som ingår i kvarlåtenskapen.

Ingen förvaltare utses (inte heller i de ovannämnda fallen) om de uppgifter som anges ovan utförs av en *testamentsexekutor*.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

I Ungern avgörs arvsfrågor i ett formellt rättsligt förfarande (en boutredning) lett av en notarius publicus, som fungerar som domare i förfarandet (se punkt 6).

Notarius publicus tar på eget initiativ reda på om det finns något förordnande om kvarlåtenskap för den avlidna personen registrerat i det nationella testamentsregistret. Om det finns någon information som tyder på att ett sådant förordnande finns, vidtar notarius publicus på eget initiativ de åtgärder som krävs för att komma över detta förordnande.

Det är följaktligen enligt ungersk lag *notarius publicus uppdrag och ansvar* att under boutredningen *verkställa ett förordnande om kvarlåtenskap*.

Det oaktat tillåter ungersk lag även arvlätare att utse en testamentsexekutor för sitt förordnande om kvarlåtenskap (testamente). Det bör dock betonas att utnämningen av en testamentsexekutor inte ersätter boutredningsförfarandet. En testamentsexekutor får inte överta notarius publicus ansvar.

Testamentsexekutors rättigheter och skyldigheter regleras av bestämmelserna i förordnandet om kvarlåtenskap. Om förordnandet inte innehåller några bestämmelser i det här avseendet har testamentsexekutorn följande rättigheter och skyldigheter (paragraf 99 i Arvslagen):

- att assistera ansvariga instanser i inventeringen av dödsboet,
- att vidta åtgärder för att skydda kvarlåtenskapen där så behövs,
- att förvalta kvarlåtenskapen. I denna roll som förvaltare av tillgångar har testamentsexekutorn rättighet och skyldighet att
- kräva att arvtagare och legatarier verkställer testamentets bestämmelser,
- avveckla skulder till dödsboets fordringsägare (handlande i eget namn för dödsboets räkning),
- tillfälligt utöva de rättigheter som härrör från aktier (delägarskap) i bolag (kooperativ) som ingår i kvarlåtenskapen,
- driva in fordringar som ingår i dödsboet (handlande i eget namn för dödsboets räkning).

Testamentsexekutors rättigheter i rollen som förvaltare av tillgångar är emellertid begränsade: han eller hon får inte åta sig några skyldigheter för dödsboets räkning och får inte sälja egendom, utom i de fall alla personer med ett intresse i arvet har gett sitt medgivande. Vidare får testamentsexekutorn inte heller utan ersättning göra överlåtelse till kostnad för dödsboet.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se punkt 9.1 för rättigheter och skyldigheter för förvaltare som utsetts av notarius publicus och för testamentsexekutorn.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Som anges ovan (se punkt 6) leds boutredningar i Ungern av en notarius publicus. I slutet av detta förfarande fattas ett formellt beslut, en *homologation*. I detta beslut överför notarius publicus juridiskt olika delar av kvarlåtenskapen till de olika arvtagarna.

Det bör dock noteras att arvtagarnas övertagande av ägarskap inte sker i och med homologationen. Som nämnts ovan följer ungersk lag principen om *ipso jure*-arv: kvarlåtenskapen övergår till arvtagarna vid tidpunkten för arvlätarens död. Med hänsyn till detta har homologationen en *fastställande* funktion.

I sin slutgiltiga form har den homologation som notarius publicus utfärdat en *legitimerande funktion*: det är en officiell handling som för tredje man bekräftar de namngivna personernas ställning som arvtagare (eller legatarier) såvida inte en domstol fattar ett annat beslut i en rättsprocess.

Senaste uppdatering: 20/10/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Malta

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Kvarlåtenskap kan överlåtas på tre sätt: a) genom ett testamente – som kan vara gemensamt mellan man och hustru, ett så kallat "unica carta" – eller b) genom ett hemligt testamente som arvlätaren eller en notarie lämnar in till domstol för förvaring, eller, om något av dessa inte finns, c) genom fördelning av arvet enligt lag (intestatarv).

Ett testamente kan överlåta all kvarlåtenskap eller delar av den. Kvarlåtenskap som inte ingår i testamentet fördelas enligt lag. Testamenten kan innehålla universella förordnanden, där arvlätaren kan testamentera hela sin kvarlåtenskap till en eller flera personer (som kallas arvtagare), och legat, där personerna som ärver kallas legatarier.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Inom 15 dagar efter testamentets datum upprättar notarien en inskrivningsanteckning och registrerar den hos inskrivningsmyndigheten (Director of the Public Registry). Hemliga testamenten kan lämnas in av arvlätaren till en domare i tvistemålsdomstolens avdelning för frivillig rättsvård (Court of Voluntary Jurisdiction). De kan också överlämnas personligen till en notarie, som därefter har fyra arbetsdagar på sig att lämna in testamentet för förvaring till registratören vid tvistemålsdomstolens avdelning för frivillig rättsvård (Court of Voluntary Jurisdiction).

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Civillagen innehåller hänvisningar till laglott. Detta är en rätt till en andel av kvarlåtenskapen som den efterlevande maken eller maken enligt lag reserverar åt den avlidna personens barn. Den laglott som reserveras för alla barnen – oavsett om de blivit till eller fötts inom eller utom äktenskapet eller har adopterats – uppgår enligt paragraf 616 i civillagen till en tredjedel av kvarlåtenskapens värde om det inte finns fler än fyra barn, och halva kvarlåtenskapens värde om det finns fem barn eller fler.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om det inte finns något testamente, om testamentet är ogiltigt, om testamentstagarna inte vill eller kan ärva, eller om en testamentstagare avsäger sig arvet och dennes lott inte får fördelas bland de övriga testamentstagarna, äger enligt lag intestatarv rum.

Under sådana omständigheter övergår kvarlåtenskapen enligt lag till barnen, föräldrarna, syskonen, hustrun eller mannen till den avlidna personen, och till den maltesiska staten. I ett sådant fall fördelas arvet efter hur nära arvingarna är släkt med den avlidna personen, vilket bestäms av antalet generationer mellan honom eller henne och arvingarna. Om den avlidna personen inte har några efterlevande arvingar övergår kvarlåtenskapen till den maltesiska staten. Vid intestatarv ärver ingen som med våld eller bedrägliga medel har hindrat den avlidna personen från att upprätta ett testamente och som därmed anses vara obehörig eller ovärdig att ärva.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

De maltesiska domstolarna har behörighet att besluta i tvister om arv. Domstolen för fördelning av arv (the Partition of Inheritances Tribunal) har speciell behörighet under vissa särskilda omständigheter där arvtagarna inte kommer överens om hur kvarlåtenskapen ska fördelas.

När det inte råder oenighet eller tvist om arvet hanteras det i allmänhet av notarie och jurister.

Berörda personer kan också ansöka hos tvistemålsdomstolens avdelning för frivillig rättsvård (Court of Voluntary Jurisdiction) om att ett arvsförfarande ska inledas.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Domstolens registrator och notarier

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Domstolens registrator och notarier

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Domstolens registrator och notarier

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvsförfarandet inleds när en berörd part vänder sig till en notarie eller en jurist och denne gör efterforskningar efter offentliga testamenten i det offentliga registret (Public Registry) och efter hemliga testamenten i domstol. Därefter inleds det formella arvsförfarandet, där en notarie eller jurist fastställer vilka som är arvtagare och legatarier, och informerar dem om resultatet av efterforskningarna. Kvarlåtenskapen fördelas sedan enligt arvlåtarens testamente. Om den avlidna personen inte har efterlämnat något testamente fördelas kvarlåtenskapen efter den i lag bestämda arvsordningen.

Både lös och fast egendom kan säljas om alla arvtagare är överens. Avkastningen fördelas mellan arvtagarna enligt de andelar som anges i testamentet.

Om det uppstår en tvist, t.ex. om testamentets äkthet eller hur arvet ska delas, kan den arvtagare som tar upp frågan vända sig till tvistemålsdomstol (First Hall of the Civil Court) eller domstolen för fördelning av arv (Partition of Inheritances Tribunal).

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvsförfarandet inleds vid tidpunkten för dödsfallet eller på det datum då ett beslut om dödförklaring av en försvunnen person träder i kraft.

Ingen är skyldig att acceptera ett arv. En accept kan vara antingen uttrycklig eller underförstådd. Accepten är underförstådd om arvtagaren vidtar åtgärder som tyder på att han eller hon accepterar arvet, och accepten är uttrycklig om arvtagaren förklarar sig som arvtagare i en offentlig handling eller i ett privat skriftligt dokument. Avsägelse av arv kan, till skillnad från accept, inte vara underförstådd.

Från och med arvlåtarens dödsdag har legatarien rätt att be en arvtagare överlämna det föremål som arvlåtaren efterlämnat som legat.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, arvtagarna är ansvariga för den avlidna personens skulder i den omfattning och på det sätt som arvlåtaren har angett i sitt testamente. Om arvlåtaren inte efterlämnar något testamente eller om testamentet inte innehåller någon anvisning om hur skulderna ska fördelas betalar arvtagarna dem i förhållande till storleken på deras respektive andel av arvet. Varje arvtagare är personligen ansvarig för sin andel av dödsboets skulder.

Om någon av arvtagarna har egendom som lämnats som säkerhet för skulden, är han eller hon skyldig att betala hela skulden med denna egendom. Om en arvtagare har betalat mer än sin andel av en gemensam skuld på grund av egendom som lämnats som säkerhet, har han eller hon rätt att få ersättning från de andra arvtagarnas andelar av arvet.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Arvslagsstiftningen anger ingen skyldighet för arvtagare att registrera fast egendom som ärvt. Enligt lagen om skatt på handlingar och överlåtelser (Duty on Documents and Transfers Act) måste emellertid en person som har ärvt fast egendom registrera en förklaring om överlåtelse på grund av dödsfall (*causa mortis*) hos inskrivningsmyndigheten (Public Registry). Förklaringen innehåller datum, den avlidna personens och arvtagarens eller legatariens personuppgifter, datum och ort för dödsfallet, en beskrivning av den ärvda egendomen, lagfartsbevis, värdet på den fasta egendomen, ort där förklaringen upprättades, och arvtagarens och notariens namnteckningar.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att utse en förvaltare.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Arvtagaren eller testamentsexekutorn.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

En förvaltare eller testamentsexekutor gör en bouppteckning. Han eller hon utövar och bevakar de rättigheter som arvet innebär genom att hantera alla lagliga anspråk som görs på arvet, låter förvara de pengar som ingår i kvarlåtenskapen eller som tagits emot vid försäljningen av lös eller fast egendom, och redovisar sina förehavanden för de personer som berörs.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Vanligtvis utfärdas inga handlingar för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter, eftersom arvet automatiskt övergår till arvtagarna vid dödsfall. En berörd person kan emellertid ansöka hos tvistemålsdomstolens avdelning för frivillig rättsvård (Court of Voluntary Jurisdiction) om att arvfall ska ske till hans eller hennes fördel.

Senaste uppdatering: 06/03/2017

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Nederländerna

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Förutom i några särskilda fall (artiklarna 4:97–107 i civillagen [*Burgerlijk Wetboek*], nedan kallad *BW*) kan ett testamente upprättas enbart genom en notariehandling eller en handskreven privat handling som ges till en notarie för arkivering (artikel 4:94 *BW*). Ett testamente som upprättats av två eller fler testatorer godtas inte (artikel 4:93 *BW*). Ett avtal om ett framtida arv godtas inte heller. Enligt artikel 4:4.2 *BW* är avtal om fullständig eller delvis disponering av en ännu ej överlåtten egendom ogiltiga.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Den notarie som har upprättat testamentet måste registrera informationen i det centrala testamentsregistret nästkommande arbetsdag.

Se även <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Information om arkivering, registrering och sökning i fråga om testamenten finns också på webbplatsen för det europeiska nätverket för testamentsregister under fliken "Information sheet": <http://www.arer.eu/>

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Endast den avlidnes släktingar i nedstigande led (barn eller, om barnen har avlidit före den avlidne, deras barn) har rätt till laglotten. Varken maken/makan eller släktingar i uppstigande led har rätt till denna. Laglotten uppgår till hälften av egendomen, se artikel 4:64 BW. Om en släkting i nedstigande led gör anspråk på laglotten, kommer han eller hon inte längre att betraktas som en arvinge utan som en fordringsägare.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testamente saknas tillämpas följande principer för de olika scenarierna:

Om den avlidne var ogift och inte hade några barn, ärver föräldrar och syskon i princip lika stora arvslotter, och varje förälder ärver minst en fjärdedel.

Om den avlidne var ogift och hade barn, delas dödsboet lika mellan barnen.

Om den avlidne efterlämnar en make/maka och inte hade några barn, ärver den efterlevande maken/makan hela dödsboet.

Om den avlidne efterlämnar en make/maka och barn, ärver barnen och maken/makan lika stora arvslotter, men den efterlevande maken/makan erhåller enligt lag tillgångarna i dödsboet. Boutredning genomförs på makens/makans begäran. Vart och ett av barnen kommer, i egenskap av arvingar, att ha laglig rätt till penningfordran gentemot den efterlevande maken/makan. Penningfordran motsvarar barnets andel i dödsboet. Fordran blir indrivningsbar om den efterlevande maken/makan försätts i konkurs eller blir föremål för skuldsanering (se även lagen om skuldsanering av fysiska personer [*Wet schuldsanering natuurlijke personen*]) eller avlider (artikel 4:13 BW).

Äkta makar och registrerade partner behandlas lika.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Behörig instans i Nederländerna i fråga om arvsrätt är notarien. Parterna får själva välja notarie, oavsett var den avlidne hade sin senaste hemvist.

Arvingen har tre alternativ: Om arvingen helt enkelt vill godta arvet, kan han eller hon göra detta, underförstått eller uttryckligen, utan att några särskilda formaliteter krävs. Godtagandet av arvet innebär att arvingen har obegränsat personligt ansvar för skulderna i dödsboet. Arvingen kan begränsa sitt ansvar genom att uttryckligen godta arvet på villkor att skulderna i dödsboet inte överskrider själva rättigheten. Om arvingen vill avstå arvet eller godtar det på villkor att kostnaderna inte överskrider själva rättigheten, måste han eller hon inge en förklaring till domstolen. I det senare fallet fastställer domstolen en tidsgräns för godtagandet av arvet.

Testamentariska gåvor kan godtas eller avstås utan särskilda formaliteter. Enligt nederländsk rätt är det inte möjligt att delvis godta testamentariska gåvor.

En lagenlig arvinge kan avstå från sin rätt till laglotten genom att helt enkelt inte göra anspråk på denna. Inga särskilda förklaringar måste inges för detta enligt lag. Om en lagenlig arvinge avstår från sin laglott, kan detta fastställas i en förklaring.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

I de flesta fall, särskilt om det finns ett äktenskapsförord eller ett testamente, är det bäst att anlita en notarie för att avveckla egendomen. Var och en av arvingarna eller en testamentsexekutor, i förekommande fall, kan vända sig till en notarie i Nederländerna. Parterna får själva välja notarie, oavsett var den avlidne hade sin senaste hemvist. Notarien kommer att hjälpa arvingarna att skifta dödsboet. Notarien kommer att avgöra vilka arvingarna är och därefter kontrollera om det finns något testamente och ange om förmånstagarna måste godta arvslotten eller om det eventuellt är bättre för dem att avstå denna. Notarien ska upprätta en bouppteckning och fördela kvarlåtenskapen. Notarien kan också hjälpa arvingarna att uppfylla sina skattskyldigheter. Domstolen är bara i några enstaka fall involverad vid avveckling av kvarlåtenskap. Detta kan ske om avvecklingen av egendomen är omstridd eller om någon av arvingarna inte kan tillvarata sina intressen (t.ex. om han eller hon är underårig).

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

I Nederländerna föreskrivs inga domstolsförfaranden. Det finns dock ett instrument, nämligen ett arvsintyg (*Verklaring van Erfrecht*), se artikel 4:188 BW, som utfärdas av den nederländska notarien (se artikel 3:31 BW) för alla berörda parter, dvs. arvingarna. Testamentsexekutorn kan också begära ett arvsintyg. I arvsintyget anger notarien, utifrån sin befogenhet, namnen på de personer som har rätt till arvet, deras arvslott och, i tillämpliga fall, exekutorns namn. Genom arvsintyget kan arvingarna/exekutorn identifiera sig för egendomens gäldenär och kommer då att kunna få tillgång till banktillgodohavanden osv. En notariehandling krävs för att överlåta fast egendom eller en rätt till en fast egendom till någon av arvingarna.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Om arvingen har godtagit arvet utan förbehåll, är han eller hon fullt ansvarig för den avlidnes skulder (artikel 4: 182 BW). Om arvet godtas till följd av en bouppteckning, ansvarar arvingen för skulderna endast om dessa ingår i arvsrätten. Han eller hon är inte personligt ansvarig.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Arvsintyget kan registreras i det offentliga registret över fast egendom. En särskild notariehandling krävs för att överföra äganderätt till fast egendom eller rättigheter till fast egendom.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Ingen boutredningsman måste utses enligt nederländsk rätt.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testatorer kan utse en exekutor i testamentet, vilken kan avveckla egendomen. Om ett godtagande görs till följd av en boutredning, kan en särskild förvaltare utses av domstol.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Exekutorn i testamentet har i regel begränsade befogenheter enligt artikel 4:144 BW. Han eller hon kan förvalta dödsboet och driva in skulderna i detta.

Testatorer kan ge exekutorn fler rättigheter, t.ex. att överlåta varor i dödsboet utan arvingarnas tillstånd. Om en exekutor utses till särskild exekutor (förvaltare som avvecklar egendom), kan han eller hon överlåta varor och fatta alla beslut i fråga om arvsskifte.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Arvingarna kan upprätta ett arvsskifte i form av en notariehandling. Detta krävs om en arvinge har bristande rättslig handlingsförmåga (om han eller hon är underårig eller på grund av konkursförvaltning/domstolsadministration). En notariehandling krävs för överlåtelse av fast egendom eller rättigheter till en fast egendom i Nederländerna (se svaret på fråga 7 ovan). I alla andra fall krävs inget arvsskifte. Ett arvsintyg räcker för överlåtelse av varor, t.ex. bankkonton och lös egendom.

Senaste uppdatering: 12/09/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [de](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Österrike

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [Rådet för notaries i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Vid upprättandet av ett testamente ska särskilda formföreskrifter beaktas. I österrikisk rätt förekommer bland annat följande former av testamenten: Det offentliga testamentet som upprättas av notarius publicus eller domstol.

Det holografiska testamentet som i sin helhet ska vara skrivet för hand och undertecknat av testatorn.

Det av tredje part upprättade testamentet (skrivet för hand av en annan person än testatorn eller maskinskrivet), vilket har upprättats i närvaro av tre vittnen. Ett arvsavtal (1249 ff i den allmänna civillagen – *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, nedan kallad *ABGB*) kan endast ingås av makar eller trolovade som senare ingår äktenskap, och måste ha formen av en notariehandling (§ 1 första stycket led a i lagen om notariehandlingar – *Notariatsaktsgesetz*). Det krävs att två vittnen eller ytterligare en notarie är närvarande. Ett arvsavtal måste uppfylla giltighetskraven för testamentsförordnanden och kan endast reglera förfogandet över högst tre fjärdedelar av tillgångarna. Partner i ett registrerat partnerskap är i detta sammanhang likställda med makar och trolovade (§ 1217 i *ABGB*).

Ett gemensamt testamente kan endast upprättas av makar eller registrerade partner (§ 583 och § 1248 i *ABGB*). Registrerat partnerskap endast kan ingås av personer av samma kön.

Gåvor vid dödsfall regleras i § 956 i *ABGB* och kan ha formen av ett legat eller ett avtal som ska ingås i form av en notariehandling.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Testamenten, arvsavtal och avtal om avstående från arv och laglott som har deponerats hos notarie, domstol eller advokat kan registreras i det centrala österrikiska testamentsregister som förs av den österrikiska kammaren för notaries (§ 140b i lagen om notaries – *Notariatsordnung*). Detta register är det enda testamentsregister som regleras i lag. Domstolar och notaries är skyldiga att anmäla dessa handlingar till registret (§ 140c andra stycket i lagen om notaries). Syftet med registreringen är att handlingarna ska finnas tillgängliga vid arvsförfaranden.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Testamenteringsrätten begränsas av laglotten som utgör hälften av den lagstadgade arvsloten för arvlåtarens avkomlingar. Om det inte finns några avkomlingar utgör den en tredjedel av den lagstadgade arvsloten för släktingar i uppstigande led. Den överlevande maken eller registrerade partnern erhåller som laglott hälften av sin lagstadgade arvslott. Om en arvtagare som har rätt till laglott inte vid någon tidpunkt har haft en nära familjerelation med arvlåtaren, finns det möjlighet att minska laglotten.

Personer som har rätt till laglott kan före fränfallet avstå från sin laglott genom att ingå ett avtal (i form av en notariehandling) med den framtida arvlåtaren. Laglotten innebär en rätt till en proportionell andel av kvarlåtenskapens värde i pengar.

Rätten till laglott ska göras gällande vid domstol inom tre år (§ 1487 i *ABGB*). Preskriptionstiden börjar löpa vid upprättandet av protokollet om övertagande enligt § 152 i lagen om rättsvårdsärenden (*Außerstreitgesetz*, nedan kallad *AußStrG*).

Det är möjligt att avstå från laglotten medan arvlåtaren fortfarande är i livet. Ett sådant avstående måste ha formen av en notariehandling eller ett domstolsprotokoll (§ 551 i *ABGB*).

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om arvlåtaren var ogift och barnlös ärver den avlidnes föräldrar till lika delar. Om föräldrarna är avlidna ärver arvlåtarens syskon.

Om en ogift arvlåtare efterlämnar barn ärver de till lika delar.

Om arvlåtaren efterlämnar en make men inte några barn, ärver den överlevande maken allt om arvlåtaren inte har några föräldrar, syskon eller mor- eller farföräldrar.

Om arvlåtaren efterlämnar make och barn, erhåller maken en tredjedel av kvarlåtenskapen, medan resten fördelas mellan barnen till lika delar.

Registrerade partner ärver som makar. En partner som inte är registrerad (sambo) ärver endast om det föreligger ett motsvarande testamenteriskt förordnande. Den överlevande sambons rättigheter säkerställs emellertid genom den österrikiska hyreslagen (*Mietrechtsgesetz*) och lagen om samägande av bostäder (*Wohnungseigentumsgesetz*). Om arvlåtaren och dennes sambo ägde en gemensam bostad (*Wohnungseigentumspartnerschaft*), erhåller den överlevande sambon arvlåtarens del i bostaden.

Om arvlåtaren varken efterlämnar make eller barn ärver arvlåtarens föräldrar och deras avkomlingar (arvlåtarens syskon) (§ 735 och § 736 i *ABGB*).

Om arvlåtaren efterlämnar barn men inte någon make, ärver barnen till lika delar (§ 732 i *ABGB*).

Om den avlidne efterlämnar make och barn, ärver maken en tredjedel av kvarlåtenskapen, samt i förväg de tillgångar som hör till hushållet och som föreskrivs i lag. Barnen ärver två tredjedelar till lika delar (§ 757 i *ABGB*).

Registrerade partner är jämställda med makar (§ 537a i *ABGB*). Registrerat partnerskap kan endast ingås av personer av samma kön.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Distriktsdomstol (*Bezirksgericht*). Domstolskommissionär (notarius publicus) i egenskap av domstolsorgan.

I materiell och territoriell avseende är den distriktsdomstol behörig i vars domsaga arvlåtaren sist hade sin rättsliga hemvist (var bosatt eller stadigvarande vistades) (§ 105 i lagen om behörighet för allmänna domstolar i tvistemål – *Jurisdiktionsnorm*, nedan kallad *JN* – och § 65 och § 66 i *JN*). För att genomföra förfarandet använder sig distriktsdomstolen av en domstolskommissionär (§ 1 i lagen om notaries funktion som domstolskommissionär – *Gerichtskommissärsgesetz*, nedan kallad *GKG*).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Distriktsdomstol; domstolskommissionär (notarie) i egenskap av domstolsorgan.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Distriktsdomstol; domstolskommissionär (notarie) i egenskap av domstolsorgan.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Distriktsdomstol; domstolskommissionär (notarie) i egenskap av domstolsorgan.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Det arvsrättsliga förfarandet (*Verlassenschaftsverfahren*) inleds på eget initiativ av den distriktsdomstol i vars domsaga arvlåtaren sist var bosatt eller stadigvarande vistades. Förfarandet genomförs av en notarie i egenskap av domstolskommissionär och avslutas med ett domstolsbeslut.

Domstolen ska inleda det arvsrättsliga förfarandet på eget initiativ så snart den får kännedom om dödsfallet (§ 143 första stycket i AußStrG).

Domstolskommissionären ska fastställa vilka arvtagare som finns inom ramen för det arvsrättsliga förfarandet vid domstolen (§ 797 i ABGB).

Domstolskommissionären (§ 1 andra stycket punkt 2 b och § 2 andra stycket i GKG) ska upprätta en förteckning över kvarlåtenskapen om en villkorad förklaring om accept av arv har ingetts, personer som har rätt till laglott är minderåriga eller av andra anledningar behöver en rättslig företrädare, ett avskiljande av arvet från arvtagarens tillgångar har beviljats, ett efterarv ska beaktas eller en privat stiftelse har upprättats genom testamentet, kvarlåtenskapen kan tillfalla staten eftersom arvtagare saknas, eller om detta begärs av en person som har rätt till detta eller av dödsboförvaltaren (§ 165 i AußStrG).

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Ingen har rätt att ta arvet i besittning på eget initiativ. Det krävs en överlåtelse för att arvtagaren ska komma i rättslig besittning av arvet och denna överlåtelse sker genom ett särskilt överlåtelseförfarande, så kallat *Einantwortung* (beslut av den behöriga domstolen) (§ 797 i ABGB och § 177 i AußStrG). För detta krävs att arvsförfarandet vid domstol är avslutat samt att en förklaring om accept av arvet inges, i vilken den aktuella personen styrker sin arvsrätt. Även vad gäller fast egendom överförs äganderätten redan genom överlåtelseförfarandet, det vill säga före registreringen i fastighetsregistret. Emellertid är domstolskommissionären skyldig att ansöka om registrering i fastighetsregistret i arvtagarnas ställe om dessa inte själva ansöker om detta inom rimligt tid.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Arvtagarna svarar med sina samtliga tillgångar för den avlidnes skulder. Om en förteckning har upprättats svarar de dock endast för ett belopp motsvarande kvarlåtenskapens värde.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

En handling av vilken överlåtelsen av egendomen framgår ska inges till fastighetsdomstolen (*Grundbuchsgericht*). Arvtagaren ska inge beslutet om överlåtelse av egendomen (*Einantwortungsbeschluss*) och en testamentstagare ska inge en officiell bekräftelse. Vidare kan det krävas ett intyg om att det inte föreligger några skatteskulder och beroende på den aktuella delstatens lagstiftning även ett särskilt tillstånd enligt bestämmelserna om fast egendom samt i förekommande fall ett intyg om förvärvarens medborgarskap.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att utse en boutredningsman.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

En arvtagare som tillräckligt styrker sin arvsrätt har rätt att använda och förvalta dödsboets tillgångar och företräda dödsboet såvida den behöriga domstolen inte föreskriver något annat. Om detta är tillämpligt på flera personer ska de utöva denna rätt gemensamt, såvida de inte har avtalat något annat (§ 810 första stycket i ABGB).

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Testamentsexekutorn spelar endast en underordnad roll i det österrikiska arvsförfarandet. Detta beror på det arvsrättsliga förfarandet vid domstol och domstolskommissionärens ställning, som säkerställer att arvlåtarens vilja följs. Enligt § 816 i ABGB kan arvlåtaren genom förordnande utse en testamentsexekutor för att verkställa sin sista vilja. Uppgiftens omfattning framgår av förordnandet och kan omfatta allt från en övervakning av fullgörandet av villkor eller arvtagarnas eller testamentstagarnas uppdelning av arvet till förvaltningen av kvarlåtenskapen.

Om dödsboets borgenärer kallas och muntlig förhandling hålls (§§ 813–815 i ABGB), ska domstolskommissionären offentliggöra tidpunkten och även kalla testamentsexekutorn (§ 174 i AußStrG).

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Domstolskommissionären är skyldig att på begäran av berättigade parter utfärda en officiell bekräftelse på behörigheten att företräda dödsboet (§ 172 i AußStrG).

Om arvtagarna och deras kvoter är fastställda och övriga villkor är uppfyllda ska domstolen överlåta kvarlåtenskapen till arvtagarna (§ 177 i AußStrG: beslut om överlåtelse av egendom). En kopia av beslutet om överlåtelse av egendom med en bekräftelse om laga kraft räcker för att spärrar för bankmedel vid kreditinstitut ska upphävas (§ 179 i AußStrG).

Senaste uppdatering: 01/03/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [pl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Polen

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [Rådet för notarier i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Enligt polsk lag kan ett förordnande om kvarlåtenskap bara upprättas i form av ett testamente. Det är emellertid förbjudet att upprätta ett gemensamt testamente. Följande typer av testamente är tillåtna:

Ett holografiskt testamente som i sin helhet har skrivits, daterats och undertecknats av testatorn.

Ett testamente som upprättats av en notarie i form av en notariatshandling.

Ett testamente som upprättats muntligen inför två vittnen och en kommuns borgmästare (*wójt*) (borgmästaren i en stad (*burmistrz*) eller ordförande i stadsfullmäktige (*prezydent miasta*)).

Ett muntligt testamente (som endast kan upprättas av en person nära döden när det är omöjligt eller mycket svårt att upprätta ett testamente på ett av sätten ovan) som upprättas inför tre vittnen.

Den enda sortens arvsavtal som accepteras är sådana som gäller avstående från arv. Ett sådant avtal kan ingås av den framtida testatorn och den som enligt lagen är arvtagare, och det måste göras i form av en notariatshandling för att vara giltigt.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Ett testamente måste inte registreras för att vara giltigt. Testamenten i form av en notariatshandling eller som förvaras hos en notarie kan registreras hos det nationella notariet (Krajowa Rada Notarialna).

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

I polsk lagstiftning finns inga restriktioner i testatorns rätt att utse en eller flera personer till arvtagare till sin kvarlåtenskap. Rätten till laglott inskränker inte heller testatorns rätt att fritt förordna om sin kvarlåtenskap, men den skyddar testatorns närmaste släktingars och makes intressen. Dessa personer har rätt till en viss summa pengar.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Följande bestämmelser gäller om inget testamente har upprättats:

Om den avlidne inte var gift och inte hade några barn ärver dennes föräldrar. Om en av föräldrarna redan har gått bort då arvsförandet inleddes delas den avlidne föräldrarnas del lika mellan testatorns syskon. Om ett av testatorns syskon har avlidit innan arvs målet inleddes och detta syskon efterlämnar släktingar i rakt nedstigande led delas hans eller hennes del lika mellan släktingarna i rakt nedstigande led. Om det inte finns några syskon eller syskons släktingar i rakt nedstigande led delas hela arvet i stället lika mellan testatorns mor- och farföräldrar. Om en av mor- eller farföräldrarna har gått bort då arvs målet inleddes ärver den avlidne mor-/farföräldrarnas del av arvet av dennes släktingar i rakt nedstigande led. Om en mor-/farförälder som avlidit innan arvs målet inleddes inte har några släktingar i rakt nedstigande led delas hans eller hennes del lika mellan dessa de övriga mor-/farföräldrarna. Om det inte finns några släktingar med lagstadgad arvsrätt går arvet till den kommun där testatorn senast hade sin hemvist. Om det inte går att avgöra var testatorn sist hade sin hemvist i Polen, eller om testatorn var bosatt utomlands, går arvet i stället till statskassan.

Om den avlidne inte var gift men efterlämnar barn går hela arvet till barnen.

Om den avlidne efterlämnar en make ärver maken all kvarlåtenskap om det inte finns några släktingar i rakt nedstigande led eller föräldrar, syskon eller syskons släktingar i rakt nedstigande led.

Om den avlidne efterlämnar både make och barn delas arvet lika mellan dessa personer. Maken får emellertid alltid minst en fjärdedel av arvet. Om den avlidne efterlämnar en make med vilken han eller hon hade upprättat ett avtal om lagstadgad gemensam äganderätt, får den efterlevande maken hälften av den gemensamma egendomen. Egendomens andra halva inkluderas i den avlidnes kvarlåtenskap.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

En sökande ska vända sig till en notarie eller den domstol som är behörig där testatorn sist hade sin hemvist.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

En förklaring om avstående från eller accept av arv ska lämnas in till den domstol som är behörig där sökanden har sin hemvist eller vistelseort eller till en notarie. Om sökanden är bosatt utomlands kan förklaringen lämnas till ett konsulat.

De myndigheter som anges i svaret på frågan ovan är också behöriga i dessa ärenden.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Det finns inga bestämmelser gällande detta i polsk lag. Utbetalning av laglott, dvs. av en lämplig summa pengar, kan emellertid begäras. Förklaringar om avstående från eller accept av laglott ska inte lämnas in.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

En person som vill få en handling som bekräftar hans eller hennes ställning som arvtagare kan antingen ansöka hos domstol om en förklaring om arvsrätt eller få en registrerad handling som bekräftar arvsrätten från en notarie. Om det finns flera arvtagare kan dödsboet på deras begäran fördelas av en domstol under ett förfarande för avveckling av egendom eller av en notarie enligt ett avtal om avveckling av egendom, som då utfärdas i form av en notariatshandling.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person blir arvtagare eller testamentstagare när ett arvsförande inleddes enligt lagen (det är emellertid möjligt att avstå från arv).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

I princip har en arvtagare obegränsat ansvar för den avlidnes skulder. En arvtagare kan begränsa sitt ansvar i detta hänseende genom att acceptera arvet under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör. I detta fall ska arvtagaren göra en lämplig deklaration inför en notarie eller behörig domstol inom sex månader från det datum då han eller hon blev medveten om arvet. Arvtagare är solidariskt ansvariga för den avlidnes skulder.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

För att registrera fast egendom som ingår i arv i ett fastighets- eller länregister måste arvtagaren i regel först tillhandahålla handlingar som bekräftar hans eller hennes ställning som arvtagare, dvs. en domstolsförklaring om arvsrätt eller en notariatshandling som bekräftar arvsrätten.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

En boutredningsman kan enligt polsk lag utses på eget initiativ eller på begäran om det av någon anledning finns risk för att dödsboet inte kommer att fördelas enligt den avlidnes önskemål. I detta fall ska den berörda parten lämna in en ansökan hos den domstol som är behörig för testatorns egendom och bevisa att han eller hon är arvtagare eller testamentstagare eller har rätt till laglott. Ansökan kan också göras till en testamentsexekutor, en delägare till egendomen, en person som också har rätt till testatorns kvarlåtenskap, en borgenär som innehar skriftliga bevis om testatorns skuld eller ett skattekontor.

Om det rör sig om ett arv som ingen gör anspråk på utser en domstol en boutredningsman, antingen på eget initiativ eller på begäran.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

En testator har rätt att i sitt testamente utse en testamentsexekutor som ska ha hand om boutredningen.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Testamentsexekutorn ska ha hand om boutredningen, betala eventuella skulder (särskilt fördela legat och följa andra instruktioner i testamentet) och därefter fördela dödsboet mellan arvtagarna i enlighet med testamentet och relevant lagstiftning. Detta ska göras omedelbart efter egendomens avveckling.

Testamentsexekutorn kan vidta rättsliga åtgärder, eller själv bli föremål för sådana, i ärenden som uppkommer i samband med fördelningen av kvarlåtenskapen, dess organiserade del eller en särskild tillgång. Han eller hon kan också vidta rättsliga åtgärder när det gäller rättigheter som ingår i arvet eller bli föremål för rättsliga åtgärder som gäller skulder i samband med arvet.

Testamentsexekutorn ska också ha hand om att överlämna legat till den person som enligt testamentet har rätt till detta.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvs mål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

En person som är arvtagare enligt lagen måste lämna in kopior av lämpliga handlingar gällande civilstånd som bevisar hans eller hennes relation till den avlidne (t.ex. födelseattest eller äktenskapsbevis). En arvtagare eller testamentstagare ska också lämna in testamentet för att bevisa sin rätt till arvet i fråga.

Senaste uppdatering: 20/05/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Portugal

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Förordnande om kvarlåtenskap kan utformas på två sätt: i) som testamente; ii) som avtal.

i) Testamente

Ett testamente är en personlig handling som inte kan upprättas av ett ombud.

Gemensamma testamenten, dvs. testamenten som upprättas av två eller flera personer i samma dokument, antingen till förmån för en tredje person eller till förmån för de undertecknande parterna, är inte tillåtna.

Ett testamente är en avsiktsförklaring från en enda person som inte behöver riktas till eller meddelas en viss person. Det kan när som helst återkallas, och tillgångarna överförs till arvingar eller testamentstagare först efter testatorns död.

Det finns standardtestamenten och särskilda typer av testamenten.

Standardtestamenten kan vara offentliga eller slutna.

Ett offentligt testamente upprättas och registreras av en notarie.

Ett slutet testamente upprättas av och undertecknas av testator eller av en annan person på testators begäran, men måste godkännas av en notarie. Det kan förvaras av testator eller av tredje man, eller så kan det registreras hos notarien. En person som förfogar över ett slutet testamente måste lägga fram det inom tre dagar efter den dag han eller hon fick kännedom om testators död. I annat fall kan vederbörande bli skyldig att betala för alla förluster eller skador som orsakats. Om vederbörande är testamentstagare kan han eller hon på grund av sin försumlighet dessutom förlora sin arvsrätt.

Enligt lagen finns det följande typer av specialtestamenten: militära testamenten, testamenten som upprättas på fartyg, testamenten som upprättas på luftfartyg och testamenten som upprättas vid en katastrof. Ett sådant specialtestamente kan endast upprättas om det föreligger vissa exceptionella omständigheter som beskrivs i lagen. Specialtestamenten blir ogiltiga två månader efter det att den orsak som förhindrade testator från att upprätta ett normalt testamente har upphört.

Den portugisiska lagstiftningen omfattar också en särskild typ av testamente som upprättas av en portugisisk medborgare utomlands under utländsk lag. Ett sådant testamente gäller i Portugal om det upprättats eller godkänts formellt.

ii) Avtal

Enligt portugisisk lag godkänns i undantagsfall arv genom avtal. Det kan gälla avtal om arv eller gåva i samband med äktenskap som träder i kraft efter givarens död. För att vara giltiga måste såväl avtal om arv som testamentariska gåvor fastställas i ett äktenskapsförord.

Huvudregeln är emellertid att succession genom avtal är förbjuden. Avtal om arv är därför i princip förbjudna och kommer i annat fall att vara ogiltiga. Även gåvor som ska verkställas när givaren avlider är förbjudna, men i stället för att vara ogiltiga blir de testamentariska förordnanden enligt lag och kan fritt återkallas.

Två typer av avtal om succession betraktas undantagsvis som giltiga enligt lag: a) utseende av arvtagare eller testamentstagare till förmån för endera maken av den andra maken eller av tredje man, b) utseende av en arvtagare eller testamentstagare till förmån för tredje person av endera maken. Skillnaden mellan arvtagare och testamentstagare förklaras nedan i svaret på frågan "Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?".

Giltiga avtal om succession träder i kraft först sedan testatorn avlidit. Det avtal som anges vid a) ovan kan emellertid inte återkallas av endera parten efter det att det accepterats. Medan testatorn är vid liv kan han eller hon inte heller missgynna arv- eller testamentstagaren genom godtyckliga bestämmelser.

Avtalet om succession som anges vid b) ovan kan fritt återkallas om den tredje personen inte berördes av äktenskapsförordet som accepterande part.

Förutom dessa båda typer av avtal om succession accepterar lagen också testamentariska gåvor i samband med äktenskap. Dessa gåvor ges i samband med äktenskap till den ena av makarna av den andra maken eller av en tredje person. En testamentarisk gåva i samband med äktenskap omfattas av reglerna för avtal om succession och måste anges i äktenskapsförordet.

Obs!

Enligt portugisisk lag finns det två typer av succession. Den ena är testamentarisk succession – genom testamente eller avtal – som behandlas i detta svar. Den andra är arv enligt lagen – legitimt eller obligatoriskt – som kommer att behandlas i svaren på frågorna "Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?" och "Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?".

Testamentarisk succession är resultatet av en medveten handling från testatorn, liksom testamenten och avtal.

Arv enligt lagen accepteras enligt gällande rätt. Det kallas "obligatoriskt arv" när successionen är en direkt följd av lagen och inte kan ändras genom testatorns önsknings. Det kallas "arv enligt lagen" när successionen är en direkt följd av lagen men kan ändras genom testatorns önsknings.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

I princip behöver förordnanden inte registreras.

Det finns emellertid undantag som är inskrivna i olika bestämmelser. Förordnanden om kvarlåtenskap måste till exempel registreras i följande fall: i) prioriterat testamentariskt förordnande som trätt i kraft; ii) fastställande och ändring av en rättighet; iii) skyldighet att minska gåvor på grund av omprövning; iv) äktenskapsförord.

När det gäller de fall som anges i i), ii) och iii) ovan måste akten registreras i *Conservatórias do Registo Predial* [fastighetsregistret] av den sökande eller svarande i ärendet, personer som berörs av registreringen eller personer som enligt lag är skyldiga att ombesörja registreringen (officiell registrering görs i vissa fall av domstolarna, den offentliga åklagaren eller registratör själv). Registreringen görs i form av en egendomsbeskrivning, införande av fakta med respektive kommentarer samt angivande av vissa omständigheter.

I de fall som anges i iv) görs registreringen i *Conservatórias do Registo Civil* [folkbokföringsregistret] som en anteckning eller registrering efter en förklaring från parterna. I så fall kan personer som uppgifterna direkt avser eller vilkas medgivande krävs för att registreringen ska få laga kraft också vara part i registreringen.

Obs!

En rättighet kan vara överlevande änkas eller änklings rätt till underhåll ur de medel som lämnas av den avlidne.

Omprövning gäller återförande till kvarlåtenskapen från anhöriga i rakt nedstigande led som hoppas ärva tillgångar eller värdeföremål som lämnas av en släkting i rakt uppstigande led.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, enligt portugisisk lag är laglotten en begränsning av friheten att fritt förordna om kvarlåtenskapen. Laglotten är den andel av tillgångarna som testatorn inte kan förordna om eftersom den enligt lag tilldelas de laglotsberättigade arvingarna. Detta är obligatorisk succession, som utgör en form av arv enligt lagen och som *inte kan åsidosättas av testatorns* önskningsar.

Laglotsberättigade arvingar är den efterlevande maken samt anhöriga i rakt ned- och uppstigande led. Den efterlevande maken samt barn och barnbarn utgör första arvsklassen. Finns det inga barn/barnbarn är maken och far- eller morföräldrar arvsberättigade.

Följande regler gäller för de tillgångar som testatorn inte får förfoga över (laglotter):

Laglotten för efterlevande make och barn är två tredjedelar av kvarlåtenskapen.

Om testatorn inte efterlämnar anhöriga i rakt ned- och uppstigande led är makens laglott halva kvarlåtenskapen.

Om testatorn inte efterlämnar en make men däremot barn utgör laglotten halva kvarlåtenskapen om det bara finns ett barn och två tredjedelar om det finns två barn eller fler.

Laglotten för anhöriga i rakt nedstigande led i andra och följande led är den andel som skulle gälla för deras anhöriga i rakt uppstigande led.

Om det inte finns några anhöriga i rakt nedstigande led är laglotten för efterlevande make och barn två tredjedelar av kvarlåtenskapen.

Om det inte finns några efterlevande i rakt nedstigande led eller en efterlevande make är föräldrarnas laglott halva kvarlåtenskapen. Om anhöriga i rakt uppstigande led i andra och följande led utsetts till arvtagare är laglotten för de senare en tredjedel av kvarlåtenskapen.

Obs!

Efterlevande make är inte arvtagare om han eller hon vid tidpunkten för testatorns dödsfall var skild från testatorn genom skilsmässa eller äktenskapsskillnad enligt en slutlig dom eller dom som ska bli slutlig. Om ett rättsligt förfarande om skilsmässa eller äktenskapsskillnad pågår vid tidpunkten för testatorns död kan arvtagarna fortsätta driva förfarandet för att klargöra konsekvenserna för kvarlåtenskapen. Om skilsmässan eller äktenskapsskillnaden så småningom beviljas kommer maken inte att kunna utses till arvtagare.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om den avlidne inte gjort något giltigt och gällande förordnande om hela eller delar av kvarlåtenskapen utses hans eller hennes laglotsberättigade arvingar till arvtagare. Detta är legitimt arv, vilket utgör en form av arv enligt lagen som kan *åsidosättas av testatorns* önskningsar.

Laglotsberättigade arvingar är make, släktingar och staten, i följande ordning: a) make och avkomma; b) make och anhöriga i rätt uppstigande led; c) syskon och deras avkomma; d) övriga släktingar i sidled till och med fjärde led; e) staten.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

Behörigheten i samband med arvsrättsliga frågor är beroende av om arvet ifrågasätts (accept av arv under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör) eller ej (villkorslös accept).

Notarier är behöriga i frågor som gäller ifrågasatta arv. Notarier och registratorer är behöriga i frågor som gäller icke ifrågasatta arv. De har behörighet att företräda arvtagare och genomföra respektive fördelning. Genom att godkänna ett privat dokument kan advokater skifta dödsbon, men de har inte behörighet att företräda arvtagare.

Notarier och registratorer har behörighet att godkänna arvtagare genom att bekräfta identiteten för de personer som utsetts till arvtagare, medan det i vissa fall kan vara nödvändigt att tillämpa ett äktenskapsförord som avser viss egendom eller ett testamente.

5.1 arvsrättsliga frågor?

Sedan den 2 september 2013 är notarier i kommuner där successioner genomförs behöriga att genomföra homologationsförfaranden om det gäller ett ifrågasatt arv. Arvskifteshandlingen inges sedan till domstol för att en domare ska kunna godkänna beslutet.

Den plats där successionen äger rum är den avlidnes senaste adress.

Om den adressen låg utanför Portugal men egendom fanns kvar i Portugal är notarien i den kommun där alla eller de flesta av de fasta tillgångarna finns behörig. Om det inte finns några fasta tillgångar är notarien i kommunen där de flesta av de rörliga tillgångarna finns behörig.

Om den avlidnes senaste adress låg utanför Portugal och han eller hon inte efterlämnade några tillgångar i Portugal är notarien där den part som godkänner förfarandet har sin hemvist behörig.

Inga homologationsförfaranden krävs om det handlar om en villkorslös accept av arvsrätt. I ett sådant fall är det arvingar och testamentstagare som avslutar dödsboet och skiftar kvarlåtenskapen genom en ömsesidig överenskommelse, utan skyldighet att inleda förfaranden inför notarie eller domstol.

Om ett dödsbo uppges sakna ägare och tillhöra staten genomförs det aktuella särskilda förfarandet för att avsluta dödsboet till förmån för staten i domstol.

Om arvet inte ifrågasätts är notarier, folkbokföringsmyndigheter och fastighetsregister behöriga, utan territoriell jurisdiktion. De berörda parterna kan därför genomföra förfarandet i den institution de väljer, utan territoriella begränsningar.

På samma sätt och som anges ovan kan dödsbon skiftas inför vilken advokat som helst i landet, under förutsättning att det sker enligt de villkor som angetts (av folkbokföringskontor eller notarier).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

När det gäller vilken myndighet som är behörig att ta emot en förklaring om accept av eller avstående från arv är det ingen betydande skillnad mellan legat och arv eller mellan arv enligt lagen och testamentarisk succession. Svaret på dessa tre frågor blir därför detsamma.

Om arvet har accepterats under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör, kan acceptförklaringen göras i samband med homologationsförfarandet som genomförs i den behöriga notariens kontor. I det fallet är notarien den myndighet som tar emot acceptförklaringen.

Accept av arv under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör säkerställs genom att begära bouppteckning eller ändra den.

En annan typ av arvaccept är villkorslös accept, vilket förekommer om arvet accepteras och skiftas utan något homologationsförfarande.

Reglerna som avser accept av arv gäller också för accept av legat. Skillnaden mellan arv och legat beskrivs i svaret på nästa fråga.

Om homologationsförfaranden inleds måste avståendet anges eller inkluderas i dokumentationen. I det fallet är notarien den myndighet som tar emot förklaringen om avstående.

Avståendet måste utformas på ett av följande sätt: som en offentlig handling eller privat certifierad handling om det finns tillgångar som enligt lagen måste avyttras på något av dessa sätt, i övriga fall som en privat handling.

Accept eller avstående av arv eller legat är en unilateral rättslig transaktion som inte kan avvisas, dvs. båda görs genom en förklaring av arvtagaren som inte behöver riktas mot en viss person eller komma till en viss persons kännedom.

Om dödsboet saknar ägare kan berörda parter eller allmänna åklagaren begära att domstolen uppmanar arvtagaren att acceptera eller avstå från arvet. I det fallet är det domstolen som tar emot acceptförklaringen. Dödsboet anses sakna ägare så länge som det inte har accepterats och inte heller har förklarats sakna ägare och tillhöra staten.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Förfarandet är beroende av om successionen är ifrågasatt eller inte.

IFRÅGASATT SUCCESSION

Syftet med homologationsförfarandet är att skifta dödsboet för att avsluta det gemensamma ägandet, upprätta en bouppteckning om tillgångarna i boet inte behöver skiftas och att vid behov avsluta dödsboet.

Homologationsförfaranden genomförs inför en notarie under dennes ansvar. Domstolsingripanden begränsas i princip till slutfasen av förfarandet när domaren i civilmålsdomstolen med territoriell behörighet godkänner fördelningen. Domstolen kan emellertid ingripa i förfarandets inledningskedje för att utse en bouppgivare om alla personer som enligt lag ska ha den funktionen har av sagt sig den rollen eller har utslutits.

Ett juridiskt ombud krävs endast om rättsliga frågor tas upp och diskuteras eller om ett överklagande inges.

Homologationsförfaranden omfattar följande steg: i) initial ansökan och förklaringar från bouppgivaren; ii) delgivande av handlingar; iii) invändningar; iv) svar från bouppgivaren; v) skulder; vi) förberedande möte; vii) möte med berörda parter; viii) fastställande av den disponibla kvoten; ix) arvskifte; x) ändring och upphävande av arvskifte.

Dessa steg beskrivs nedan.

i) Initial ansökan och förklaringar från bouppgivaren

Homologationsförfaranden inleds inte på initiativ av domstolen. De parter som direkt berörs av arvskiftet eller föräldrar, förmyndare eller gode män kan ansöka om homologationsförfarande om succession till minderåriga eller till dem som förklarats omvändiga eller som inte kan lokaliseras är förbjuden.

Den som ansöker om homologationsförfarande måste skicka med testatorns dödsattest och ange vem som ska vara bouppgivare.

Notarien utser bouppgivaren och kallar honom eller henne för att avge förklaringar i vilka han eller hon måste lägga fram testamentet, avtal om arv, äktenskapsförord och gåvobrev i förekommande fall, ange vilka som är arvtagare och/eller testamentstagare, lämna in bouppteckningen och ange kvarlåtenskapens värde tillsammans med de handlingar som krävs för att fastställa juridisk status för tillgångarna, samt upprätta en separat förteckning över dödsboets skulder.

ii) Delgivande av handlingar

Notarien meddelar de parter som direkt berörs av arvskiftet och dödsboets kreditorer. Om det finns laglottsberrättigade arvingar underrättas också gåvomottagarna.

iii) Invändningar

De parter som direkt berörs av arvskiftet kan inge en anmälan om invändning, protest eller krav.

iv) Svar från bouppgivaren

De frågor som tas upp i föregående etapp besvaras sedan bouppgivaren har hört. Övriga berörda parter kan också höras, och eventuellt måste bevisning läggas fram. Om de frågor som väcks är så komplicerade att besluten om framförda krav fördröjs i homologationsförfarandet kan notarien hänvisa de berörda parterna till ett konventionellt domstolsförfarande.

v) Skulder

Det förfarande som avses i iii) och iv) gäller om ett krav i samband med successionen avisas av den påstådda gäldenären.

vi) Förberedande möte

När frågor som kan påverka arvskiftet har avgjorts fastställer notarien datum för det förberedande mötet. Vid det mötet beslutar de berörda parterna med två tredjedels majoritet om andelarnas sammansättning. De berörda parterna fattar också beslut om att godkänna skulder och om metoder för att verkställa legat och betala andra kostnader för dödsboet. Bouppteckningen kan slutföras under det förberedande mötet genom att den godkänns av samtliga parter.

vii) Möte med berörda parter

Om arvskiftet ska göras fastställs ett datum för mötet med berörda parter som måste äga rum inom 20 dagar efter det förberedande mötet. Syftet med mötet är att fördela tillgångarna genom slutna anbud eller ett förhandlat förfarande.

viii) Fastställande av disponibla kvoten

Om det finns laglottsberrättigade arvingar eller testamentstagare kan en ansökan göras om att tillgångar som getts som gåva eller överlåtits ska värderas och utauktioneras, eller att andra tillgångar i boet ska värderas för att fastställa om de överskrider den disponibla kvoten.

Om gåvor eller legat överskrider den disponibla kvoten måste de reduceras.

Gåvor eller legat överskrider den disponibla kvoten om de påverkar den andel av arvet som är reserverad för laglottsberrättigade arvingar.

ix) Arvskifte

Efter att ha hört advokaterna fastställer notarien hur tillgångarna ska fördelas innan en arvskifteshandling upprättas. Fördelningen av andelar är därmed avslutad. Notarien utarbetar en arvskifteshandling om det finns ett överskott från de tillgångar som utauktionerats, getts som gåva eller överlåtits eller om gåvor eller legat överskrider den disponibla kvoten. I så fall meddelas de berörda parterna så de kan begära betalning för överskjutande gåvor eller ansöka om att respektive andel ska fastställas i kontanter eller, om den disponibla kvoten överskrider, ansöka om att gåvan eller legatet ska reduceras. Berörda parter kan framföra sina krav på basis av arvskifteshandlingen. Notarien fattar beslut om kraven och arrangerar lottdragning vid behov.

Slutligen hänvisas förfarandet till domstolen i det distrikt där den för arvskiftet ansvarige notarien har sitt kontor. Den behöriga civilrättsdomaren avkunnar en dom som fastställer fördelningen på grundval av arvskifteshandlingen och lottdragningen, och kostnaderna fördelas till respektive berörda parter.

Beslutet att fastställa arvskiftet kan överklagas.

x) Ändring och upphävande av arvskifte

Även efter det att beslutet som fastställer arvskiftet har trätt i kraft kan fördelningen ändras eller upphävas om vissa krav är uppfyllda. Det kan till exempel ändras om alla berörda parter är överens eller upphävas om en arvinge har försumrats.

ICKE IFRÅGASATT SUCCESSION

En berörd part kan slutföra förfarandet inför en notarie eller registrator som enda kontaktpunkt för att hantera alla arvsrelaterade frågor, från godkännande till den slutliga registreringen av arvskifteshandlingen.

Godkännandet och arvskiftet kan därför utföras inför endera av ovanstående institutioner.

Efter att ha styrkt sin behörighet som arvtagare inför en notarie eller registrator kan berörda parter också fördela dödsboets tillgångar genom ett privat dokument som godkänts inför en advokat.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvtagare ärver den avlidnes kvarlåtenskap helt eller delvis, dvs. det är inte i förväg fastställt vilka tillgångar de ska ärva.

Testamentstagare ärver däremot vissa bestämda tillgångar eller värdeföremål.

När det gäller arv enligt lagen är en persons rätt att ärva inskriven i lagen. När det gäller testamentarisk succession uppkommer rätten att ärva genom en avsiktsförklaring från testatorn. Efterlevande kan ha ställning som arvtagare eller testamentstagare vid såväl arv enligt lagen som testamentarisk succession.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Om dödsboet accepteras under förutsättning att dödsboets skulder inte överstiger de tillgångar som arvet utgör kan endast egendom som tas upp i bouppteckningen utnyttjas för att betala den avlidnes skulder och andra arvsrättsliga kostnader, om inte kreditorer eller testamentstagare kan bevisa att det finns andra tillgångar. Om det finns en bouppteckning ligger bevisbördan i detta sammanhang hos kreditorerna eller testamentstagarna.

Om det handlar om en villkorlös accept överskrider på samma sätt inte ansvaret för skulder och andra arvsrättsliga kostnader värdet av de ärvda tillgångarna, men i det fallet är det arvtagarna eller testamentstagarna som ska bevisa att dödsboets tillgångar inte har ett tillräckligt värde för att kunna betala skulderna eller verkställa legaten. Här åligger bevisbördan för att det inte finns några sådana övriga tillgångar arvtagarna eller testamentstagarna. Dödsboet ska betala följande kostnader: testatorns begravning med tillhörande kostnader; avgifter för testamentsexekutor, boutredning och avslutande av dödsboet; den avlidnes skulder; verkställande av legat.

Gemensamt ärvda tillgångar ska gemensamt användas för att betala ovanstående avgifter. När boet har skiftats är varje arvinge endast ansvarig för ett belopp som motsvarar hans eller hennes andel av arvet.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

I nedanstående svar redovisas separat de handlingar och upplysningar som krävs för att registrera fast egendom, vilka avgifter som ska betalas och hur ansökan om registrering kan inges (personligen, per post eller över internet).

Handlingar och upplysningar som krävs

Ansökningar om registrering av fast egendom måste innehålla uppgifter om den sökande, berörda fakta och fastigheter samt en förteckning över stödande handlingar.

Endast uppgifter som anges i handlingar som rättsligt styrker dem får registreras.

Handlingar på utländska språk kan endast accepteras om de översätts i enlighet med gällande lag om de inte är avfattade på engelska, franska eller spanska och den handläggande tjänstemannen behärskar det berörda språket.

Om giltigheten för en ansökan om registrering måste bedömas på grundval av utländsk lag, måste den berörda parten kunna styrka innehållet genom en lämplig handling.

Om ansökan om registrering avser en byggnad som inte har beskrivits måste en ytterligare förklaring skickas med som anger namn, status och adress för den sista ägaren före överlåtaren och föregående artikel i fastighetsregistret, om inte den sökande i sin ansökan förklarar varför dessa uppgifter är okända. Om registreringen avser en andel i en icke beskriven gemensam egendom måste också namn, status och adress för samtliga medägare anges.

Avgifter

Avgiften måste betalas när ansökan inges eller skickas tillsammans med den. Avgiften motsvarar det förmodade totala förfallna beloppet. Om detta inte betalas när ansökan om registrering inges kan ansökan omedelbart avslås.

Om avgiften inte har betalats och ansökan inte har avslagits meddelar registreringsenheten den berörda parten om tidsfristen för att betala det förfallna beloppet för att undvika att registreringen avslås.

Samma förfarande tillämpas när det ursprungligen inbetalade beloppet är otillräckligt och inte kompletteras.

Ansökan om registrering personligen, per post eller över internet

Ansökan om registrering av fast egendom kan inges personligen, per post eller över internet.

Ansökan om registrering som inges personligen eller per post måste vara skriftlig enligt de formulär som godkännts genom ett beslut av styrelsen för *Instituto dos Registos e do Notariado, I.P.* [Institutet för register och notarier]. Eventuella handlingar som styrker de uppgifter som ska registreras samt ovanstående ytterligare förklaringar måste biläggas formulären.

De formulär som avses i föregående stycke behöver inte användas för skriftliga ansökningar om registrering från offentliga myndigheter som anges som kårande eller svarande i handlingar från domstolar, den offentliga åklagarmyndigheten, konkursförvaltare eller kronofogdar, oavsett om de inges personligen eller per post.

Ansökningar som inges av domstolar, den offentliga åklagarmyndigheten, kronofogdar eller stämningsmän som genomför åtgärder som är specifika för kronofogdar och domstolsadministratörer bör helst skickas elektroniskt och åtföljas av de handlingar som krävs för registrering och de belopp som ska betalas.

Ansökan om att registrera fastigheter kan göras över internet på <http://www.predialonline.mj.pt/>. De enda förfaranden som inte kan registreras över internet är förfaranden som motiverar, korrigerar eller ifrågasätter beslut som fattats av en registrator.

Ett digitalt certifikat krävs för att ansöka om lagfartshandlingar över internet. Personer med ett portugisiskt id-kort som redan har aktiverat sina digitala certifikat, advokater och notarier har redan dessa certifikat.

Företagsledare och direktörer i rörelseidkande företag eller privaträttsliga affärsdrivande bolag kan intyga att de elektroniska handlingar de har ingett motsvarar de ursprungliga pappershandlingarna när de inger ansökningar om registrering över internet i vilka de berörda bolagen är intressenter.

Obs!

Endast personer och/eller enheter som enligt lag är legitima kan inge ansökan om att registrera fast egendom. Dessa personer eller enheter anges ovan i svaret på frågan "Bör förordnandet registreras och i så fall hur?" i avsnittet som anger vilka handlingar som ska inges till fastighetsregistret.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Att utse en boutredningsman är obligatoriskt om homologationsförfaranden begärs. I ett sådant fall är det obligatoriskt att utse bouppgivaren som ansvarig för att göra boutredningen. Den person som ansöker om homologation anger vem som enligt lagen ska utföra bouppgivarens åligganden. Detta görs på det formulär som används för att ansöka om homologation.

Medan ett dödsbo saknar ägare kan det inte finnas någon som har laglig rätt att göra boutredningen. I ett sådant fall kan vem som helst av arvtagarna vidta åtgärder för att göra boutredningen, också innan arvet har accepterats eller avståtts. Om det finns risk för att de tillgångar i dödsboet som saknar ägare ska gå förlorade eller förstöras utser domstolen en god man. Det görs på begäran av allmänna åklagarämbetet eller någon av de berörda parterna. Definitionen av "dödsbo utan ägare" har redan getts i svaret på frågan "Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av (...)?"

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Bouppgivare

Bouppgivaren har i princip ansvaret för att ha hand om boutredningen till dess dödsboet har avslutats och skiftats.

Enligt lagen delegeras bouppgivarens skyldigheter i följande ordning:

- Till efterlevande make som inte är juridiskt separerad till person eller egendom, om han eller hon är arvtagare eller äger en del av parets tillgångar som giftorättsgods.
- Till testamentsexekutor, om inget annat angetts av testatorn.

c) Till släktingar som är arvingar enligt lagen.

d) Till testamentstagarna.

Om hela dödsboet ska skiftas till testamentstagare kommer den mest gynnade testamentstagaren att vara bouppgivare och ersätta arvingarna. Den äldste föredras om alla övriga förutsättningar är lika.

Det finns särskilda fall när uppdraget att göra hela eller delar av boutredningen kan gå till testamentsexekutorn eller förvaltaren, enligt vad som förklaras nedan.

Testamentsexekutor

Om det handlar om arv genom testamente kan testatorn utse en eller flera personer som ska säkerställa att testamentet verkställs eller verkställa det helt eller delvis. Detta kallas testamentsexekution. Den utsedda personen är testamentsexekutor.

Förvaltare

Förvaltarskap är en åtgärd genom vilken testatorn utser en av arvtagarna till förvaltare med uppdrag att bevara en del av arvet för att det sedan ska kunna överlätas till någon annan när förvaltaren avlider. Den arvtagare som får detta uppdrag kallas förvaltare. Den som arvet sedan ska överlätas till kallas huvudman. Förvaltaren disponerar och administrerar tillgångarna under förvaltning.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Bouppgivarens befogenheter

Bouppgivaren gör bouppteckningen efter den avlidne och, om den senare var gift med full egendomsgemenskap, parets gemensamma tillgångar.

Bouppgivaren kan uppmana arvtagare eller en tredje person att lämna in tillgångar som bouppgivaren ska förvalta och som de förfogar över. Bouppgivaren kan vidta rättsliga åtgärder mot arvtagare eller en tredje person och kan kräva in dödsboets tillgångar om en försening skulle äventyra indrivningen eller om betalning görs spontant.

Bouppgivaren måste sälja frukt och andra färskvaror och kan använda avkastningen till att betala begravningskostnader och andra kostnader samt avgifter för bouppteckningen.

Bouppgivaren kan också sälja frukt som inte är färskvara i den utsträckning det behövs för att betala begravningskostnader och andra kostnader samt avgifter för bouppteckningen.

Förutom de fall som anges ovan kan rättigheterna i samband med arvet endast utövas gemensamt av samtliga arvingar eller mot samtliga arvingar.

Testamentsexekutorns befogenheter

Om en testamentsexekutor har utsetts för testamentarisk succession har han eller hon de befogenheter som tilldelats av testatorn.

Om testatorn inte anger testamentsexekutorns befogenheter har den senare ansvar för följande: begravning och tillhörande arrangemang samt betalning av kostnaderna i samband därmed; övervakning av hur testamentsförordnandena genomförs och bevakning av deras giltighet i domstol; utförande av bouppgivarens skyldigheter.

Testatorn kan ge testamentsexekutorn i uppdrag att verkställa dödsboets legat och andra skyldigheter när han eller hon är bouppgivare och ingen obligatorisk bouppteckning krävs. I det syftet kan testamentsexekutorn få i uppdrag av testatorn att sälja vissa av dödsboets tillgångar (oavsett om de är rörliga eller fasta) eller tillgångar som anges i testamentet.

Förvaltarens befogenheter

Förvaltaren gör inte bara en boutredning utan tar också emot avkastningen från de tillgångar som förvaltas. Bestämmelserna om utnyttjandet av sådana tillgångar är tillämpliga i den utsträckning de inte är oförenliga med förvaltarskapet. Förvaltaren behöver godkännande från domstol för att avyttra eller belasta tillgångar som står under förvaltning.

Arvtagare och god man vid ett dödsbo utan ägare

Medan ett dödsbo är utan ägare utgör det en fond som är en juridisk person. Dödsboet kan därför inleda rättsliga förfaranden, och rättsliga åtgärder kan vidtas mot dödsboet. Om det inte finns någon som gör bouppteckningen kan någon av de lösningar som anges nedan tillämpas.

Innan arvet accepteras eller avstås kan vem som helst av arvtagarna vidta brådskande administrativa åtgärder medan dödsboet är utan ägare. Om det förekommer invändningar och det finns flera olika arvtagare är det majoritetens vilja som räknas.

En god man för dödsboet utan ägare kan också utses av domstol. En god man ansvarar för att tillämpa nödvändiga interimistiska förfaranden och för att väcka talan som inte kan fördröjas utan att successionen äventyras. Han eller hon ska också företräda dödsboet i samband med alla rättsliga åtgärder som riktas mot dödsboet. Den gode mannen behöver ett godkännande av domstol för att avyttra eller belåna fasta tillgångar, juveler, smycken och andra värdeföremål, företag och alla övriga tillgångar som inte kan avyttras eller belånas genom ett administrativt förfarande. Godkännande från domstol kommer endast att beviljas om själva handlingen är motiverad för att undvika tillgångarna förstörs eller går förlorade, för att betala dödsboets skulder och betala kostnaderna för nödvändiga eller nyttiga förbättringar, eller om ett annat akut behov uppkommer.

När dödsboet inte längre är utan ägare eftersom det har accepterats men ännu inte skiftats, medger lagen att vem som helst av arvtagarna kan begära att domstolen godkänner deras status som arvtagare och att samtliga eller delar av dödsboets tillgångar återförs från vem som än förfogar över dem i egenskap av arvtagare eller enligt annan fordran eller utan fordran. Detta kallas hemställan om nyttjande. Denna åtgärd kan vidtas av en arvtagare på egen hand utan övriga arvingar, men den inskränker inte bouppgivarens rätt att kräva att de tillgångar han eller hon ska förvalta ska överlämnas på det sätt som anges ovan.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Dokument som bekräftar arvtagares eller testamentstagares status

Domar.

Notariatshandlingar.

Förenklade förfaranden för att bekräfta arvtagares status som utfärdas av folkbokföringsmyndighet.

Ovanstående intygar status för den avlidnes efterlevande arvtagare och/eller testamentstagare.

Domar, notariatshandlingar och förenklade förfaranden för att bekräfta arvtagares status är autentiska instrument med fullt bevisvärde.

Arvtagares eller testamentstagares rättigheter registreras av folkbokföringsmyndigheten genom en anteckning på den avlidnes dödsattest.

Dokument som bekräftar fördelningen

Vid ifrågasatt succession:

En dom som avkunnats av behörig domstol som bekräftar fördelningen i ett homologationsförfarande inför behörig notarie. Genom domen fastställs hur andelarna ska verkställas (till exempel vilka tillgångar som ska ärvas av varje arvtagare eller testamentstagare). Detta är ett autentiskt dokument med fullt bevisvärde.

Vid testamentarisk succession:

Ett privat, styrkt dokument som upprättats inför advokat och som fastställer hur andelarna verkställs. Detta är inget autentiskt dokument utan en privat, bevitnad handling som i detta fall har fullt bevisvärde.

Ett dokument som omfattar arvskiftet i ett förenklat successionsförfarande inför registrator. Detta är ett autentiskt dokument med fullt bevisvärde.

En notariell skifteshandling som upprättats av notarien. Detta är ett autentiskt dokument med fullt bevisvärde.

Samtliga ovanstående handlingar som bekräftar skiftet kan utgöra grund för registrering av dödsboets tillgångar till förmån för arvtagaren eller testamentstagaren, oavsett om de har fullt bevisvärde eller ej.

Slutkommentar

Informationen i detta formulär är allmän till sin natur, inte uttömmande och inte bindande för kontaktpunkten, det europeiska rättsliga nätverket på privaträtts område, domstolar eller några andra mottagare. Det ersätter inte behovet av att konsultera gällande lagstiftning.

Senaste uppdatering: 05/07/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Rumänien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Rumäniens lagstiftning förbjuder gemensamma testamenten och arvsavtal.

Ett testamente kan vara av följande art: autentiskt testamente och holografiskt testamente.

Ett holografiskt testamente upprättas, dateras och undertecknas av arvlåtaren, och före verkställandet lämnas det in till en civilrättslig notarie för att dokumentet ska stämplas och valideras i vederbörlig ordning.

Ett autentiskt testamente upprättas av en civilrättslig notarie eller av en annan person som utövar en offentlig myndighet. Arvlåtaren dikterar testamentet för en civilrättslig notarie som skriver ner det och läser upp det, varvid han eller hon nämner dessa formaliteter. Om ett testamente redan har upprättats av en arvlåtare ska det läsas upp av en civilrättslig notarie, och därefter ska arvlåtaren tillkännage att det utgör hans eller hennes sista vilja. Arvlåtaren ska skriva under testamentet medan den civilrättsliga notarien skriver under attesteringsintyget. Under bestyrkandet kan arvlåtaren bistås av ett eller flera vittnen.

Privilegierade testamenten upprättade under särskilda omständigheter av särskilda tjänstgörande tjänstemän, med bistånd av två vittnen, har samma bevisvärde som en äkta urkund.

Om pengar ska överlätas till en specialiserad institution ska de särskilda formella villkor som fastställs i de särskilda rättshandlingarna i fråga uppfyllas.

Testamentet **innehåller** bestämmelser rörande hur en (in)direkt testamentstagare utses, bodelning, arvlöshetsförklaring, utnämning av testamentsexekutor, skyldigheter, upphävande av legat, osv.

Testamentsbestämmelser om överföring av kvarlåtenskapen/den avlidna personens tillgångar kallas legat. **Legat** är universella eller under universell/särskild äganderätt. **Genom ett universellt legat** överläts rätten till hela arvet och genom ett **legat under universell äganderätt** överläts rätten till en del av arvet.

Se artikel 1034 och därpå följande artiklar i civillagen.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Notarien som bestyrker testamentet ska registrera det i **det allmänna notariatsregistret för bevis av gåva** (Registrul național notarial de evidentă a liberalității RNNEL), där gåvor också registreras.

Se artikel 1046 i civillagen och artikel 162 i lag nr 36/1995 om notarie och notarieverksamhet, enligt lydelsen i den nya upplagan.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Lagloten är den del av arvet som laglotsarvingar har rätt till (efterlevande maka, avkomlingar och privilegierade släktingar i uppstigande led – föräldrar till den avlidna personen) även om det strider mot den avlidna personens önskemål. Lagloten för varje laglotsberättigad arvinge ska vara hälften av den andel som skulle ha tillfallit honom eller henne som legal arvinge i frånvaro av gåvor eller arvlöshetsförklaringar i testamentet.

Se artikel 1086 och därpå följande artiklar i civillagen.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Arvet tillfaller de legala arvingarna, nämligen den avlidna personens efterlevande make/maka och släktingar i följande ordning :

avkomlingar – arvingar i första arvsklassen

släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled – arvingar i andra arvsklassen

ordinarie släktingar i uppstigande led – arvingar i tredje arvsklassen

ordinarie släktingar i sidled – arvingar i fjärde arvsklassen

Avkomlingar och släktingar i uppstigande led har arvsrätt oavsett graden av släktskap till den avlidna personen, medan släkting i sidled har arvsrätt upp till fjärde led.

Endast den avlidna personens barns avkomlingar och den avlidna personens syskons avkomlingar kan ta del av arvet genom representationsrätt. När det gäller representationsrätt fördelas arvet efter föräldralinjen. Om en linje har fler än en gren fördelas den del av arvet som tillfaller linjen i lika stora arvslotter inom linjen.

Den efterlevande maken/makan ärver tillsammans med de legala arvingarna i alla led enligt följande andelar:

1/4 av dödsboet, om resten tillfaller avkomlingarna

1/3 av dödsboet, om resten tillfaller privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled

1/2 av dödsboet, om resten tillfaller antingen privilegierade släktingar i uppstigande led eller privilegierade släktingar i sidled

3/4 av dödsboet, om resten tillfaller antingen ordinarie släktingar i uppstigande led eller ordinarie släktingar i sidled.

Den efterlevande maken/makan har rätt till att bo i parets gemensamma bostad och kan också ärva möbler och gemensamma hushållsapparater.

Avkomlingar, det vill säga barn till den avlidna personen och deras direkta avkomlingar, utesluter andra typer av arvtagare och har rätt till arvet i tur och ordning grundat på släktskapsgrad. Om den efterlevande maken/makan ärver tillfaller 3/4 av arvet avkomlingarna.

Privilegierade släktingar i uppstigande led är den avlidna personens fader och moder, och arvet ska fördelas lika mellan dem.

De privilegierade släktingarna i sidled är syskon till den avlidna personen och deras avkomlingar upp till fjärde ledet.

Om den efterlevande maken ärver tillsammans med både privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled utgör den andel som tillfaller arvtagarna i andra ledet 2/3 av arvet. Den andel som tillfaller arvtagare i andra ledet är 1/2 om det finns antingen privilegierade släktingar i uppstigande led eller privilegierade släktingar i sidled, men inte både och.

Arvet som tillfaller privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled fördelas mellan dem beroende på antalet privilegierade släktingar i uppstigande led. Om det finns en ensamstående förälder erhåller han eller hon 1/4 medan privilegierade släktingar i sidled har rätt till 3/4. Om det finns två föräldrar kommer de tillsammans att erhålla 1/2 medan de privilegierade släktingarna i sidled har rätt till den kvarstående 1/2.

Det arv som tillfaller de privilegierade släktingarna i sidled fördelas lika dem emellan eller, om de har rätt till arvet genom representationsrätt, mellan föräldrallinjerna. Om det finns olika släktskapsförhållanden i sidled ska arvet delas lika mellan moderns och faderns linjer, enligt ovan nämnda regler.

Släktingar i sidled som är besläktade med den avlidna personen både på moderns och faderns sida ska erhålla sammanlagda andelar.

När det **saknas arvingar till arvet** ska arvet tillfalla den kommun eller stad som dödsboet tillhör när arvet fördelas.

Se artiklarna 970–983 och artiklarna 1135–1140 i civillagen.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Behöriga organ för arvsförfaranden som inte är föremål för tvist är civilrättsliga notarier, medan första instansens domstolar ("Judecatorie") ansvarar för verkställandet av arvsförfaranden som är föremål för tvist.

Arvtagaren eller annan berörd person kan direkt hänskjuta frågan till domstol efter att ha lämnat in ett attesterat intyg om verifiering av arvsövergången.

Se artikel 101 och därpå följande artiklar i lag nr 36/1995 samt artikel 193 i civilprocesslagen.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Se punkt b)

En arvtagare accepterar uttryckligen arvet när han eller hon tydligt tar på sig äganderätten/behörigheten som arvtagare. Accepten är underförstådd när den utförs genom en handling/åtgärd som endast kan utföras av en arvtagare (artikel 1108 i civillagen).

En arvsavsägelseförklaring tillkännages inför en civilrättslig notarie eller inför en rumänsk diplomatisk eller konsulär beskickning (artikel 1120.2 i civillagen). Alla notariatshandlingar som refererar till accepten eller arvsavsägelsen registreras i det nationella registret för notariella arvshandlingar (Registruł național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale, RNNEOS).

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Se punkt b)

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Se punkt b)

När ett arvsförfarande inleds kan gåvor som inkräktar på arvet minskas om så begärs av laglottsarvingar, arvtagare och laglottsarvingars borgenärer utan säkerhet. Om det finns flera laglottsarvingar gäller minskningen endast den laglott som tillfaller sökanden, och gynnar endast den sistnämnda. Minskningen kan leda till att legat blir utan verkan eller till att gåvor ogiltigförklaras.

Se artiklarna 1092–1097 i civillagen.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Det notariella arvsförfarandet inleds på begäran. Begäran registreras i notariens arvsregister, efter att registrering har skett i den civilrättsliga notarietkammarens arvsregister. Den notarie som har fått uppdraget styrker sin territoriella behörighet och sammankallar de personer som har arvsrätt, och, om det finns ett testamente, sammankallar legatarien, testamentsexekutorn, det rättsliga ombudet för en omyndig arvtagare, tillsynsorganet och ombudet för den offentliga förvaltningen (om det saknas arvingar till arvet). Notarien fastställer arvingarnas och legatariernas behörighet, omfattningen av deras rättigheter och vad som ingår i den avlidna personens kvarlåtenskap.

Arvingarnas antal och behörighet och/eller legatariernas anspråk fastställs med hjälp av folkbokföringshandlingar, testamente och vittnen. Tillgångar styrkes genom officiella dokument/andra bevismedel som lagstiftningen godkänner.

Se artiklarna 101–118 i lag nr 36/1995, ny utgåva.

Arvtagaren/annan berörd person kan direkt vända sig till behörig domstol efter att ha lämnat in ett attesterat intyg om verifiering av arvsövergången. Den rättsliga fördelningen kan genomföras genom överenskommelse mellan parterna. Om så inte sker måste domstolen fastställa tillgångarna, arvingarnas status, andelarna i dödsboet, fordringar, skulder och skyldigheter. Domstolen kan fatta beslut om inskränkningar av överdrivet stora gåvor och om gåvokompensation. Fördelningen av tillgångarna genomförs in natura, genom uppdelning i andelar eller genom att överlåta en tillgång till en av arvingarna på villkor att de belopp som resten av arvingarna har rätt till betalas ut till dessa. Domstolen kan bestämma att egendomen ska säljas, med parternas godkännande eller av en utmätningsman på en offentlig auktion. Domstolen fattar beslut och fördelar de summor som en av arvingarna har avsatt till övriga arvingar och den summa som inbringats från försäljningen.

Se artikel 108 i lag nr 36/1995 och artikel 193.3 i civilprocesslagen.

Notarien kan gå vidare med **betalningen av dödsboets skulder** med samtliga arvingars godkännande samt med indrivning av fordringar, betalning av skulder, försäljning av lös egendom (i) och verkställande av särskilda legat.

I den obligatoriska preliminära fasen utfärdar notarien ett **intyg om likvidation av arvet** som innehåller förteckningar över kvarlåtenskapen (fordringar och skulder) och över arvingarna och deras respektive arvsandelar, samt arvingarnas samtycke rörande hur betalningen av skulderna ska gå till, utnämningen av en likvidator och slutförandedatum.

Likvidatorn driver in arvets fordringar, betalar skulderna och säljer tillgångarna. Likvidatorn presenterar en rapport till den utnämnda notarien med en förteckning över de transaktioner som genomförts för att driva in fordringarna och de metoder som använts för att betala skulderna. Efter slutförandet utfärdar notarien ett **intyg till arvtagaren** där nettointäkterna från likvidationen ska anges för dödsboet.

Se artiklarna 119–132 i lag nr 36/1995 och artikel 1114 i civillagen.

Fördelningen av dödsboet mellan arvingarna genomförs efter utfärdandet av intyget till arvingarna efter likvidationen. Det är frivilligt att dela upp kvarlåtenskapen. Gåvokompensation innebär den skyldighet som den avlidna personens efterlevande make/maka och de avkomlingar som har rätt till det rättsliga arvet har att återföra de tillgångar som har skänkts bort utan att de undantas från kompensationskravet.

Betalning av skulder. Undantag till den lagstadgade fördelningen av dödsboets skulder

Universella arvingar och arvingar under universell äganderätt ska bidra till betalningen av dödsboets skulder och skyldigheter i proportion till respektive arvslott.

Arvingarnas personliga borgenärer och andra berörda personer kan ansöka om fördelning av arvet eller utöva rättigheten att närvara vid den frivilliga fördelningen eller att intervensera i fördelningen. Borgenärernas begäran registreras i det nationella registret för notariatshandlingar rörande borgenärers fysiska personer och invändningar mot verkställande av arvskifte (RNNEC – Registruł național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral).

En universell arvtagare/arvtagare under universell äganderätt som har betalat en för stor andel av den gemensamma skulden har rätt till återkrav gentemot de andra, men endast för den del av den gemensamma skulden som motsvarar varje arvtagare, även om denna har inträtt i borgenärernas rättigheter.

Fördelning av tillgångar som tillfaller släktingar i uppstigande led

Släktingar i uppstigande led kan fördela sina tillgångar mellan avkomlingarna genom gåvor eller ett testamente. Om alla tillgångar som ingår i arvet inte har inkluderats ska de tillgångar som inte har inkluderats fördelas enligt lag.

Se artiklarna 669–686 och 1143–1163 i civillagen.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person kan ära om de *lever* vid tidpunkten då arvsförandet inleds och/eller har behörighet att erhålla gåvor, har arvsrätt, inte är ovärdig och inte har gjorts arvlös.

Den person som erhåller ett arv kan acceptera/avsäga sig arvet. En legatarie som är legal arvinge kan utnyttja endera av dessa behörigheter. Om testamentet, trots att inga gåvor har inkräktat på arvet, visar att den avlidna personen ville minska den andel som den legala arvingen har rätt till, kan den senare endast fungera som legatarie.

Se artiklarna 957–963, 987, 989, 993, 1074–1076, 1100 och 1102 i civillagen.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, se punkt 6.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Till begäran om registrering i fastighetsregistret ska bifogas originaldokumentet/en av notarie bestyrkt kopia av originalet, och, om det finns ett domstolsbeslut, en bestyrkt kopia med anmärkningen "slutlig". Registreringen slutförs genom att ett registreringsbevis utfärdas av fastighetsregistret på villkor att dokumentet uppfyller flera formella krav: identifiering av parten och den fasta egendomen, förekomsten av en bestyrkt översättning (när det gäller en autentisk notariatshandling måste denna utfärdas av en rumänsk notarie), förekomsten av utdrag ur fastighetsregistret, betalning av avgiften, osv. Den första registreringen av den fasta egendomen i fastighetsregistrets integrerade informationssystem kan också göras på grundval av arvsintyget och fastighetsdokumentationen.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Frivillig utnämning

Arvlåtaren kan utnämna en eller flera personer och tilldela dem fullmakt att verkställa testamentet. En testamentsexekutor förvaltar dödsboet i upp till två år efter inledningen av arvsförandet. Denna period kan förlängas genom ett domstolsbeslut.

Obligatorisk utnämning

Om gäldenären dör före det att en utnämningsman har förordnats kan den obligatoriska utnämningen inte inledas, och om gäldenären dör efter det att utnämningförandet har inletts kan detta inte fortsätta innan arvet har accepterats eller arvets förvaltare/särskilda förvaltare har utnämnts. Om borgenären eller utnämningssmannen får reda på att gäldenären har avlidit, är den förstnämnda skyldig att begära att den behöriga civilrättsliga notariekammaren för den avlidna personens senaste bostadsort registrerar detta i det särskilda registret så att den obligatoriska utnämningen kan inledas och ett intyg utfärdas. I intyget bör anges om arvet har överlåtits, och om så är fallet bör det finnas en förteckning över arvingarna. Därutöver bör anges om en förvaltare utnämndes fram till dess att arvet accepterades.

Om det föreligger risk att tillgångarna säljs, tappas bort, ersätts eller förstörs förseglar notarien tillgångarna eller överlämnar dem till en depositarie.

Fram till dess att arvet har accepterats eller om arvtagaren är okänd kan notarien utnämna en särskild förvaltare av arvet för att skydda den potentiella arvtagarens rättigheter.

Se artikel 686 i civilprocesslagen och artiklarna 1117.3, 1136 och 1077–1085 i civillagen.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testamentsexekutorn, likvidatorn, en legal arvinge/testamentstagare, den utnämnda depositarien/förvaltaren (se punkt a).

Likvidatorn, som utför sina skyldigheter under notariens tillsyn, kan utnämnas av den avlidna personen, av hans eller hennes arvingar eller av domstolen.

Se artikel 124 i lag nr 36/1995 samt artiklarna 1117.3 och 1136 i civillagen.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se punkt a.

Testamentsexekutorn sätter sitt sigill på handlingen, sammanställer en bouppteckning, begär att domstolen godkänner försäljningen av tillgångarna, betalar dödsboets skulder och driver in dödsboets fordringar.

Se artiklarna 1077–1085 i civillagen och 101–132 i lag nr 36/1995.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Notarien redogör för sina motiverade **beslut**, och efter att arvet har överlåtits utfärdar han eller hon ett slutligt beslut på grundval av vilket arvingens /legatariens intyg utfärdas.

I **arvsintyget** anges sättet på vilket omfattningen av rättigheterna har fastställts och gäller som ett bevis både på arvingens behörighet och äganderätten.

Notarien kan utfärda ett **intyg om arvingens status** som fastställer antalet, behörigheten och rättigheternas omfattning, men inte kvarlåtenskapen.

Om det saknas arvingar till arvet ska **ett arvsintyg** som anger detta utfärdas.

Notarien kan återuppta förandet för att genomföra det notariella beslutet med de utelämnade tillgångarna tillagda, och utfärdar då ett **tillägg till arvsintyget**.

De som anser sig ha lidit skada kan lämna in en begäran till domstolen om att intyget ogiltigförklaras och deras rättigheter fastställs. **Vid en ogiltigförklaring utfärdar notarien ett nytt arvsintyg grundat på domstolens slutliga beslut.**

Med ett yrkande om arvet kan den universella arvtagaren/arvtagaren under universell äganderätt när som helst erhålla ett erkännande rörande hans eller hennes behörighet gentemot den person som innehar tillgångar från dödsboet *utan* att ha äganderätt.

Under ett tvistigt arvsförande utfärdar domstolen slutsatser och beslut. Ett beslut om fördelning har en rättsgrundade verkan och är bindande efter att det vinner laga kraft.

Se artiklarna 1130–1134 och 1635–1639 i civillagen samt artiklarna 111–118 och därpå följande artiklar i lag nr 36/1995.

Senaste uppdatering: 13/10/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [sl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

a) Testamenten: Ett testamente är giltigt om det har upprättats i en form som bestäms i den slovenska arvslagen (nedan kallad ZD) och under de förutsättningar som beskrivs i den lagen.

ZD erkänner följande typer av testamenten: holografiskt testamente, testamente undertecknat i närvaro av vittnen, domstolstestamente, muntligt testamente, testamente upprättat utomlands, testamente upprättat på ett slovenskt fartyg, testamente upprättat under undantags- eller krigstillstånd, och internationellt testamente.

ZD innehåller följande krav på testamentets form:

Ett **holografiskt testamente** är giltigt om arvlätaren själv har skrivit och undertecknat testamentet (artikel 63.1 i ZD).

Ett **testamente undertecknat i vittnens närvaro** upprättas av en läs- och skrivkundig arvlätare. Inför två vittnen undertecknar han eller hon egenhändigt ett testamente som någon annan skrivit för arvlätarens räkning, och förklarar inför vittnena att det är hans eller hennes testamente. Vittnena undertecknar testamentet i en efterskrift, där det anges att de undertecknar testamentet som vittnen och att deras underskrift i sig inte gör testamentet giltigt (artikel 64 i ZD).

Ett **domstolstestamente** upprättas på arvlätarens begäran av domaren för en behörig domstol, som först fastställer arvlätarens identitet. Arvlätaren läser igenom och undertecknar testamentet, och domaren bekräftar genom en anteckning på testamentet att arvlätaren har läst igenom och undertecknat det i hans eller hennes närvaro. Om arvlätaren inte är läskundig eller inte kan läsa testamentet som domaren har upprättat, läser domaren upp det för arvlätaren i närvaro av två vittnen. Inför samma vittnen förklarar arvlätaren sedan att det är hans eller hennes testamente och undertecknar det med sin namnteckning eller sitt bomärke. Vittnena undertecknar sedan testamentet (artiklarna 65 och 66 i ZD).

Ett **testamente upprättat utomlands** kan upprättas utomlands för en slovensk medborgares räkning. Det lyder under samma bestämmelser som domstolstestamente, men upprättas av en konsulär representant eller en diplomatisk representant för Republiken Slovenien som arbetar med konsulära ärenden (artikel 69 i ZD).

Befälhavaren på ett fartyg kan **upprätta ett testamente på ett slovenskt fartyg** enligt samma bestämmelser som gäller för ett domstolstestamente.

Testamentets giltighet upphör 30 dagar efter att arvlätaren har återvänt till Slovenien (artikel 70 i ZD).

Ett **testamente upprättat under undantags- eller krigstillstånd** kan upprättas för militär personal under undantags- eller krigstillstånd av, eller i närvaro av, befälhavaren för ett kompani eller motsvarande, eller befälhavaren för en högre enhet. Det ska upprättas enligt samma bestämmelser som gäller för domstolstestamenten. Testamentet upphör att vara giltigt 60 dagar efter att undantags- eller krigstillståndet har upphört om arvlätarens militärtjänst avslutas före eller efter detta, eller 30 dagar efter att hans eller hennes militärtjänstgöring har avslutats (artikel 71 i ZD).

Ett **internationellt testamente** måste upprättas skriftligen. Det finns inget krav på att arvlätaren egenhändigt ska skriva testamentet, och det kan vara skrivet på vilket språk som helst, för hand eller på något annat sätt. Domaren vid en behörig domstol kan upprätta ett internationellt testamente på begäran av en arvlätare, medan det för en slovensk medborgare utomlands kan upprättas av en diplomatisk eller konsulär representant som avses i artikel 69 i ZD (nedan kallad *behörig person*). Arvlätaren måste i närvaro av två vittnen och den behöriga personen förklara att handlingen är hans eller hennes testamente och att han/hon känner till vad det innehåller, samt underteckna testamentet. Om testamentet redan är undertecknat måste arvlätaren bekräfta att det är hans eller hennes namnteckning. Om arvlätaren inte kan underteckna testamentet informerar han eller hon den behöriga personen om anledningen. Den behöriga personen noterar detta i testamentet. Arvlätaren kan också begära att en annan person undertecknar testamentet på hans eller hennes vägnar. I arvlätarens närvaro undertecknar vittnena och den behöriga personen testamentet i en efterskrift som förklarar att de har undertecknat testamentet i egenskap av vittnen eller behörig person (artikel 71a i ZD). Lagen anger ytterligare detaljer om vem som kan agera vittne till ett internationellt testamente (artikel 71b), vilka underskrifter och datum som anges på ett internationellt testamente (artikel 71c), förvaring av ett internationellt testamente (artikel 71č), upphävande av ett internationellt testamente (artikel 71d), bekräftelse av ett internationellt testamente (artikel 71e), bekräftelse att ett internationellt testamente är giltigt (artikel 71f), och giltighet i fråga om testamentets form och formaliteterna kring underskrifterna (artikel 71g).

En arvlätare kan upprätta ett **muntligt testamente** endast om det finns särskilda omständigheter som hindrar honom eller henne från att upprätta ett skriftligt testamente. Detta görs genom att arvlätaren muntligen inför två vittnen under ed bekräftar sitt testamente. Ett muntligt testamente upphör att gälla 30 dagar efter att de särskilda omständigheter som rådde vid tillfället när det upprättades har upphört (artikel 72 i ZD). Lagen anger ytterligare detaljer om vem som kan agera vittne till ett muntligt testamente (artikel 73), vilka vittnenas skyldigheter är (artikel 74), otillbörligt förordnande i ett muntligt testamente (artikel 75), tidsgräns för när ett testamente kan ogiltigförklaras (artikel 76) och bevis för att ett testamente existerar (artikel 77).

Lagen om notarier (nedan kallad ZN) tillåter även **notarietestamenten**. Dessa är testamenten som har upprättas av en notarie i form av en notariehandling efter anvisningar från arvlätaren, eller testamenten som arvlätaren har skrivit och därefter lämnat in till en notarie för bestyrkande. Ett notarietestamente har samma rättsliga ställning som ett domstolstestamente (artikel 46.1 i ZN).

Utöver ovanstående formella krav måste den som upprättar ett testamente också ha befogenhet att göra det för att testamentet ska vara giltigt. Enligt ZD kan ett testamente upprättas av var och en som har omdömesförmåga och har uppnått 15 års ålder (artikel 59.1 i ZD). Om en arvlätare upprättar ett testamente under hot, tvång eller bedrägliga omständigheter, eller av misstag, är testamentet inte giltigt eftersom det inte återspeglar arvlätarens rätta och sanna vilja (artikel 60.1 i ZD).

b) Gemensamt testamente I ZD nämns inte gemensamt testamente, och eftersom det inte är någon av de typer av testamenten som lagen tillåter måste ett sådant testamente betraktas som ogiltigt enligt artikel 62 i ZD. Rättspraxis betraktar emellertid bara testamenten som ogiltiga om två personer, vanligtvis makar, förordnar varandra till arvtagare (det beror sannolikt på att den här typen av testamente påminner om arvsavtal, som är förbjudna enligt artikel 103 i ZD). Testamenten som upprättas av två personer till förmån för en tredje betraktas enligt rättspraxis inte som ogiltiga (se Prof. K. Zupančič och Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Arvsrätt), *Uradni list*, 2009, s. 127–128).

c) Arvsavtal Enligt ZD är arvsavtal där en person efterlämnar delar av eller hela sin kvarlåtenskap till medundertecknaren eller till en annan person ogiltiga (artikel 103). På liknande sätt är också avtal om förväntade arv eller legat (artikel 104) och om innehåll i testamenten (artikel 105) ogiltiga enligt denna lag.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Nej. Lagen har inga bestämmelser om något särskilt bestyrkande av testamenten.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja. S.k. nödvändiga arvingar har rätt till en andel av kvarlåtenskapen som arvlätaren inte får förordna om (artikel 26.1 i ZD). Denna andel av kvarlåtenskapen kallas "nödvändig arvslott". Nödvändiga arvingar är den avlidna personens avkomlingar, adoptivbarn och deras avkomlingar, föräldrar och make/maka. Far- och morföräldrar och syskon är nödvändiga arvingar endast om de permanent saknar arbetsförmåga och inte har de medel som krävs för sitt uppehälle. Personerna som anges ovan är nödvändiga arvingar om de har rätt att ärva enligt den arvsordning som bestäms i arvslagen (artikel 25 i ZD).

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om så är fallet sker arvet som lagen föreskriver: den avlidna personens kvarlåtenskap ärvs av hans eller hennes avkomlingar, adoptivbarn och deras avkomlingar, make/maka, föräldrar, adoptivförälder och dennes släktingar, syskon och deras avkomlingar, och far- och morföräldrar och deras avkomlingar. En man och kvinna som haft ett långvarigt förhållande utan äktenskap kan ärvas varandra som makar, men bara om det inte finns något skäl till att ett äktenskap mellan dem skulle ha varit ogiltigt. Dessa personer ärver enligt en arvsordning där arvingar i en närmare arvsklass utesluter arvingar från en mer avlägsen arvsklass från att ärvas (artikel 10 i ZD).

Första arvsklassen:

Den avlidna personens avkomlingar och make/maka ingår i den första arvsklassen och ärver lika delar av kvarlåtenskapen före alla andra arvtagare (artikel 11 i ZD).

Om en arvinge har avlidit före den avlidna personen övergår arvslotten enligt den s.k. *per stirpes*-fördelningen till arvingens barn (den avlidna personens barnbarn) och delas lika mellan dem. Om ett barnbarn avlider före den avlidna personen går arvslotten över till barnbarnets barn (den avlidna personens barnbarns barn) och delas lika mellan dem. Detta fortsätter i ordning ner till den sista av den avlidna personens avkomlingar (artikel 12 i ZD).

Om den avlidna personens make/maka saknar medel för sitt uppehälle och ärver tillsammans med de övriga arvingarna i den första arvsklassen, kan en domstol på makens/makans begäran besluta att han eller hon också ska ärvas en del av den kvarlåtenskap som enligt lag skulle ärvas av makens/makans medarvingar. Maken/makan kan begära en ökning av sin arvslott på bekostnad av samtliga eller enskilda medarvingars arvslotter. Domstolen kan besluta att maken/makan ska ärvas hela kvarlåtenskapen om värdet av kvarlåtenskapen är så litet att maken/makan skulle få utstå umbäranden om den delades upp (artikel 13.1 i ZD).

Om andra arvingar i den första arvsklassen som saknar medel för sitt uppehälle ärver tillsammans med den avlidna personens make/maka, kan en domstol på arvingarnas begäran besluta att de också ska ärvas en del av den kvarlåtenskap som enligt lag skulle ärvas av maken/makan. Alla eller enskilda medarvingar kan begära en ökning av sina arvslotter på bekostnad av makens/makans arvslott (artikel 13.2 i ZD).

Enskilda medarvingar som saknar medel för sitt uppehälle kan också begära en ökning av sina arvslotter på bekostnad av de andra medarvingarna (artikel 13.3 i ZD).

Domstolen kan besluta att alla eller enskilda arvingar ska ärvas hela kvarlåtenskapen om värdet är så litet att de skulle få utstå umbäranden om den delades upp (artikel 13.4 i ZD).

I sitt beslut om ovanstående fall av begäran om ökning eller minskning av arvslotter tar domstolen vederbörlig hänsyn till alla omständigheter i fallet, i synnerhet till arvingarnas ekonomiska förhållanden och möjlighet att skaffa sig inkomster, och till kvarlåtenskapens värde (artikel 13.5 i ZD).

Andra arvsklassen:

I den andra arvsklassen ärvs kvarlåtenskapen efter en arvlätare som saknar avkomlingar av hans eller hennes föräldrar och make/maka. Den avlidna personens föräldrar ärver lika delar av halva kvarlåtenskapen, och maken/makan ärver den andra halvan. Om den avlidna personen saknar efterlevande make/maka ärver hans eller hennes föräldrar lika delar av hela kvarlåtenskapen (artikel 14 i ZD).

Om någon av den avlidna personens föräldrar har avlidit före honom eller henne övergår arvslotten enligt den s.k. *per stirpes*-fördelningen till föräldrarnas barn (dvs. den avlidna personens syskon), barnbarn, barnbarnsbarn och efterföljande avkomlingar, i enlighet med de bestämmelser som gäller i de fall barn och andra avkomlingar ärver en avlidna persons kvarlåtenskap (artikel 15.1).

Om båda den avlidna personens föräldrar har avlidit före honom eller henne övergår deras arvslotter till deras avkomlingar: faderns arvslott till hans avkomlingar och moderns arvslott till hennes avkomlingar. I samtliga fall ärver den avlidna personens halvsyskon på faderns sida lika delar av faderns arvslott, och halvsyskonen på moderns sida lika delar av moderns arvslott. Helsyskon ärver lika delar av faderns arvslott som halvsyskonen på faderns sida, och lika delar av moderns arvslott som halvsyskonen på moderns sida (artikel 15.2 och 15.3 i ZD).

Om någon av den avlidna personens föräldrar har avlidit före honom eller henne och inte efterlämnat några avkomlingar, ärvs föräldrarnas arvslott av den andra föräldern. Om den andre föräldern också avlider före den avlidna personen ärver denna förälders avkomlingar de arvslotter som skulle gått till någon av föräldrarna (artikel 15 i ZD). Om båda föräldrarna har avlidit före den avlidna personen och båda saknar avkomlingar, ärvs hela kvarlåtenskapen av den avlidna personens efterlevande make (artiklarna 16 och 17 i ZD).

Tredje arvsklassen:

Om det inte finns någon som kan ärvas i den första eller andra arvsklassen kommer tredje arvsklassen i fråga.

I den tredje arvsklassen ärver far- och morföräldrarna kvarlåtenskapen efter en arvlätare som inte efterlämnat några avkomlingar eller föräldrar, vilka i sin tur inte efterlämnat några avkomlingar eller makar/makor. Halva kvarlåtenskapen ärvs av farföräldrarna och halva av morföräldrarna (artikel 18 i ZD).

Farfadern och farmodern ärver lika delar av farföräldrarnas andel av kvarlåtenskapen, och morfadern och mormodern lika delar av morföräldrarnas andel av kvarlåtenskapen. Om någon av den avlidna personens far- eller morföräldrar har avlidit före honom eller henne övergår arvslotten till far- eller morföräldrarnas barn, barnbarn och efterföljande avkomlingar, i enlighet med de bestämmelser som gäller i de fall barn och andra avkomlingar ärver en avlidna persons kvarlåtenskap. De bestämmelser som reglerar hur den avlidna personens föräldrar och deras avkomlingar ärver (artikel 19 i ZD) gäller även för farföräldrarnas och deras avkomlingars arvsrätt och för morföräldrarnas och deras avkomlingars arvsrätt.

Om båda farföräldrarna har avlidit före den avlidna personen och saknar avkomlingar övergår deras arvslotter till morföräldrarna och deras barn, barnbarn och efterföljande avkomlingar, och om båda morföräldrarna har avlidit före den avlidna personen och saknar avkomlingar övergår deras arvslotter till farföräldrarna och deras barn, barnbarn och efterföljande avkomlingar, i enlighet med artikel 19 i ZD (artikel 20 i ZD).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Testamentsangelägenheter hanteras av domstolarna i Republiken Slovenien, där lokala domstolar (*okrajno sodišče*) har speciell behörighet i dessa frågor.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Domstolen som en del av en boutredningen.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Domstolen som en del av en boutredningen.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Domstolen som en del av en boutredningen.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

När en person avlider eller har dödförklarats skickas dödsbeviset till arvsdomstolen inom 30 dagar av den registrator som ansvarar för att registrera dödsfallet i dödsregistret (artikel 179.1 i ZD).

Domstolen inleder förfarandet på eget initiativ när den mottar dödsbeviset.

Om den avlidna personen enligt dödsbeviset saknar kvarlåtenskap beslutar arvsdomstolen att inte hålla någon boutredning. Domstolen fattar samma beslut om den avlidna personen bara har efterlämnat lös egendom och inga av de arvsberättigade personerna begär en förhandling (artikel 203.1 och 203.2 i ZD). I

alla andra fall beslutar domstolen att hålla en boutredning. Under boutredningen fastställer domstolen vilka som är den avlidna personens arvtagare, vilken egendom som ingår i kvarlåtenskapen och vilka rättigheter rörande denna som ska övergå till arvtagarna, testamentstagarna och övriga personer (artikel 162 i ZD).

En boutredning är till sin natur ett utomrättsligt förfarande. Om parterna är oense om några av de omständigheter som deras rättigheter grundar sig på skjuter domstolen upp boutredningen och hänvisar parterna till en civilprocess eller ett administrativt förfarande (artikel 210.1 i ZD).

När domstolen beslutar vilka personer som har rätt till kvarlåtenskapen förklarar den dem som arvtagare i enlighet med ett beslut om arv (artikel 214.1 i ZD). Beslutet om arv meddelas till alla arvtagare och testamentstagare, liksom till de personer som har framställt fordringar på kvarlåtenskapen under förfarandets gång (artikel 215.1 i ZD).

Domstolen beslutar om att vederbörliga uppgifter ska registreras i fastighetsregistret när beslutet om arv har vunnit laga kraft.

Var och en av arvtagarna kan begära att kvarlåtenskapen ska delas upp vid den tidpunkt han eller hon önskar, dock inte om eventuella tidsvillkor inte är uppfyllda. Denna rätt har ingen preskriptionstid. Ett avtal där en arvtagare avsäger sig rätten att begära att kvarlåtenskapen ska delas upp är ogiltigt, liksom varje bestämmelse i ett testamente som förbjuder eller begränsar en sådan uppdelning (artikel 144 i ZD). Arvslagen innehåller inga bestämmelser om hur uppdelningen av kvarlåtenskapen ska genomföras. Detta regleras i stället i förmögenhetslagen (SPZ) som en del av bestämmelserna om fördelning av gemensam egendom. Detta betyder att kvarlåtenskapen är medarvingarnas gemensamma egendom. Medarvingarna kan efter överenskommelse besluta hur kvarlåtenskapen ska fördelas. Om de inte kan komma överens beslutar domstolen i ett utomrättsligt förfarande på vilket sätt kvarlåtenskapen ska delas upp. Om alla arvingarna under boutredningens gång enas om att kvarlåtenskapen ska delas upp och hur detta ska ske, hänvisar domstolen till denna överenskommelse i sitt beslut om arv (artikel 214.3 i ZD).

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt arvslagen övergår den avlidna personens kvarlåtenskap till arvtagarna i kraft av själva lagen (*ipso jure*) vid tidpunkten för dödsfallet (artikel 132 i ZD).

Det beslut om arv genom vilket domstolen tillkännager arvtagarna efter boutredningens slut är därmed bara av fastställande karaktär.

Även en testamentstagare tillträder sitt arv vid tidpunkten för dödsfallet, såvida arvet inte är underställt vissa villkor eller knutet till en viss tidsperiod. Om så är fallet får testamentstagaren sitt arv när villkoret är uppfyllt eller tidsperioden har förflutit. Tillträdet till ett arv innebär att testamentstagaren kan begära att villkoren för arvet ska uppfyllas. De allmänna bestämmelserna i SPZ gäller för överlåtelse av äganderätt till testamentstagaren.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja. Ansvar är emellertid begränsat. En arvtagare är ansvarig för en avliden persons skulder upp till värdet av de efterlämnade tillgångarna. Finns det fler än en arvtagare är de solidariskt ansvariga för den avlidna personens skulder, dvs. var och en upp till värdet av hans eller hennes respektive andel av kvarlåtenskapen, oavsett om kvarlåtenskapen redan har fördelats. Vad gäller fördelningen mellan arvtagarna betalar de skulderna i förhållande till sina respektive andelar av kvarlåtenskapen, såvida inte testamentet föreskriver annat (artikel 142 i ZD).

En arvtagare som har av sagt sig sin andel av kvarlåtenskapen är inte ansvarig för den avlidna personens skulder (artikel 142.2 i ZD).

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Fastighetsregistreringsdomstolen beslutar om en egendom kan registreras utifrån handlingar som bevisar att det finns en laglig grund för en överlåtelse av rättigheten som ska registreras, under förutsättning att andra villkor som bestäms i lag har uppfyllts.

Grunden för registreringen av fast egendom vid arv är att ett lagakraftvunnet beslut om arv har fattats under boutredningens gång (artikel 40.1.6 i fastighetsregistreringslagen, ZZK-1). Fastighetsregistreringsdomstolen beslutar på eget initiativ utifrån ett lagakraftvunnet beslut om arv att en arvtagares äganderätt ska registreras i fastighetsregistret.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det finns inget tvingande krav på att utse en förvaltare av kvarlåtenskapen.

I princip förvaltar arvtagarna kvarlåtenskapen och förfogar över den gemensamt tills den har fördelats. En särskild förvaltare av kvarlåtenskapen kan utses om alla arvtagare är överens. Om arvtagarna inte kan komma överens om förvaltningen av kvarlåtenskapen utser domstolen en förvaltare på begäran av någon av arvtagarna. Han eller hon förvaltar kvarlåtenskapen åt alla arvtagarna eller beslutar vilka delar av kvarlåtenskapen de olika arvtagarna själva ska förvalta. (Artikel 145 i ZD)

En arvlätare kan i sitt testamente utse en eller flera personer till testamentsexekutor (artikel 95.1 i ZD). Bland annat förvaltar testamentsexekutorn kvarlåtenskapen (artikel 96.1 i ZD).

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

En arvlätare kan i sitt testamente utse en eller flera personer till testamentsexekutor (artikel 95.1 i ZD). Om arvlätaren inte har bestämt annat är testamentsexekutorns plikter i synnerhet att utöva god omsorg om kvarlåtenskapen som han eller hon förvaltar, sköta betalningen av skulder och legat, och framförallt att verkställa testamentet på det sätt som arvlätaren önskade (artikel 96.1 i ZD). Om ingen testamentsexekutor har utsetts kan arvtagarna som gemensamt förvaltar kvarlåtenskapen tills den fördelas mellan dem utse en särskild förvaltare av kvarlåtenskapen. Om arvtagarna inte kan komma överens om förvaltningen av kvarlåtenskapen utser domstolen en förvaltare på begäran av någon av arvtagarna. Han eller hon förvaltar kvarlåtenskapen åt alla arvtagarna eller beslutar vilka delar av kvarlåtenskapen de olika arvtagarna själva ska förvalta. (Artikel 145 i ZD)

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Om arvlätaren har utsett en testamentsexekutor i sitt testamente bestämmer testamentet även vilka plikter han eller hon har.

Om arvlätaren inte har bestämt annat gäller enligt lag följande (artikel 96.1 i ZD):

testamentsexekutorn måste utöva god omsorg om kvarlåtenskapen. I synnerhet måste han eller hon hantera eventuella försäkringsfrågor, inventera och värdera kvarlåtenskapen (artikel 184 i ZD) och bevara specificerad lös egendom (artiklarna 190 och 191 i ZD),

testamentsexekutorn måste förvalta kvarlåtenskapen, där normal förvaltning också inbegriper förfogande över enskilda delar av kvarlåtenskapen. Under den period då testamentsexekutorn utför denna uppgift ska han eller hon utestänga arvtagarna från förvaltningen av kvarlåtenskapen och från förfogande över enskilda delar av kvarlåtenskapen,

testamentsexekutorn måste säkerställa att arvlätarens skulder avvecklas och att villkoren för eventuella legat uppfylls och skyldigheter fullgörs,

testamentsexekutorn måste i allmänhet försäkra sig om att testamentet verkställs så som arvlätaren har önskat (se Prof. K. Zupančič och Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Arvsrätt), *Uradni list*, 2009, s. 170–171).

Om det finns fler än en testamentsexekutor utför de gemensamt de plikter som har anförtratts dem, såvida arvlätaren inte har bestämt annat (artikel 96.2 i ZD). En testamentsexekutor måste inkomma med en rapport om sitt arbete till domstolen, eftersom han eller hon har rätt till ersättning för sina utlägg och för sitt besvär. Ersättningen betalas från den disponibla delen av kvarlåtenskapen efter beslut av domstolen (artikel 97 i ZD).

Om ingen testamentsexekutor har utsetts kan arvtagarna som gemensamt förvaltar kvarlåtenskapen till dess att den fördelas mellan dem utse en särskild förvaltare av kvarlåtenskapen. Om arvtagarna inte kan komma överens om förvaltningen av kvarlåtenskapen utser domstolen en förvaltare på begäran av någon av arvtagarna. Denne förvaltare förvaltar kvarlåtenskapen åt alla arvtagarna eller beslutar vilka delar av kvarlåtenskapen de olika arvtagarna själva ska förvalta (artikel 145 i ZD).

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Domstolen fattar i slutet av boutredningen ett beslut om arv som är ett domstolsbeslut i sakfrågan. Beslutet fastställer kvarlåtenskapens omfattning, tillkännager arvingarna och testamentstagarna, liksom övriga personer med rätt till en andel i kvarlåtenskapen. Enligt ZD måste beslutet om arv innehålla följande delar (artikel 214.2):

efternamn och förnamn (liksom eventuella tidigare efternamn) på den avlidna personen och namnet på hans eller hennes far, den avlidna personens yrke, födelsedatum och nationalitet. Om den avlidna personen är en gift kvinna ska även hennes namn som ogift anges, uppgift om fast egendom, med information från fastighetsregistret, och uppgift om lös egendom med en hänvisning till bouppteckningen, arvtagarens efternamn, förnamn, yrke och bostadsort, släktskapet mellan arvtagaren och den avlidna personen, om arvtagaren ärver som laglig arvtagare eller som testamentstagare, och, om det finns flera arvtagare, deras respektive andelar i kvarlåtenskapen, om förfarandet för att fastställa en arvtagare har uppskjutits, om en arvtagares rättigheter har uppskjutits på grund av tidsvillkor eller på grund av att vissa villkor inte har uppfyllts, är beroende av ett resolutivt villkor eller en uppgift som kan anses utgöra ett resolutivt villkor, eller begränsas av nyttjanderätten och till förmån för den person som har nyttjanderätten, efternamn, förnamn, yrke och bostadsort för personer som har rätt till legat, nyttjanderätt eller annan rätt som följer av kvarlåtenskapen samt en detaljerad beskrivning av denna rättighet.

Senaste uppdatering: 24/06/2016

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [sk](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Slovakien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [Rådet för notaries i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Slovakisk lagstiftning tillåter inte arvsavtal eller gemensamma testamenten.

Det finns flera metoder för att upprätta ett testamente:

- 1. Ett testamente som arvlåtaren skriver för hand** ska innehålla hans eller hennes underskrift och datum. Ett testamente som är upprättat på sådant sätt behöver inte undertecknas av vittnen.
- 2. Ett testamente som har skrivits på annat sätt** (såsom på en dator eller skrivmaskin eller av en annan person än arvlåtaren) ska undertecknas inför två vittnen, som ska underteckna testamentet för att intyga att dokumentet verkligen uttrycker arvlåtarens sista vilja. Ett testamente som har upprättats på sådant sätt ska också innehålla personens handskrivna underskrift och datum.
- 3. Ett testamente i form av en notariatshandling.** Notarien är ansvarig för alla formella krav och innehållskrav i denna typ av testamente. Alla testamenten utfärdade av en notarie ska registreras i det centrala notariatsregistret för testamenten.
- 4. En särskild form av testamente** används när författaren till testamentet är vid dålig hälsa, inte kan se eller höra eller inte kan läsa eller skriva. I sådana fall ska tre vittnen vara närvarande. Efter att de lyssnat till testamentet intygar de dess äkthet med sin underskrift. I dokumentet ska det anges vem det var som skrev det, vem som läste upp det och hur det fastställdes att dokumentet innehåller arvlåtarens sista vilja. Endast personer med rättskapacitet kan agera som vittnen. Personer som är blinda, döva eller stumma, som inte behärskar det språk på vilket testamentet är upprättat eller som är testamentstagare får inte vara vittnen. För att ett testamente ska vara giltigt måste dagen, månaden och året då det upprättades uppges. En viktig del av testamentet utgörs naturligtvis av förteckningen över de förmånstagare som ska ärva kvarlåtenskapen i sin helhet eller proportionella andelar därav eller särskilda föremål (vem som kommer att få vad).

Om ett testamente har skrivits för hand av arvlåtaren rekommenderas det att arvlåtaren underrättar de som står honom eller henne nära, så att de vet var testamentet förvaras.

Eventuella villkor som är knutna till testamentet äger ingen laga kraft.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Notarier ska på eget initiativ registrera testamenten utfärdade av en notarie i centrala notariatsregistret för testamenten, som handhas av notariekammarerna. Ett testamente som har upprättats enligt punkt 1, 2 och 4 ovan behöver inte registreras, men kan lämnas in till en notarie för förvaring om arvlåtaren eller en annan person så begär. Notarien måste registrera förvaringen av testamentet i centrala notariatsregistret för testamenten.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, paragraf 479 i civillagen (lag nr 40/1964) anger laglotterna och de arvingar som har rätt till dem: "Minderåriga avkomlingar ska erhålla minst så mycket som enligt lagen utgör deras andel av kvarlåtenskapen och myndiga avkomlingar ska erhålla minst hälften av sin lagenliga andel. Om ett testamente står i strid med det ovan nämnda ska den relevanta delen i testamentet anses vara ogiltig såvida inte de angivna avkomlingarna har gjorts arvlösa."

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Överlåtelse av arv sker enligt föreskrifterna i lagen eller genom ett testamente, eller genom dessa båda mekanismer. Om den avlidna personen inte har upprättat ett testamente eller om det finns tillgångar som inte har inkluderats i testamentet överläts arvet på det sätt som lagen föreskriver på grundval av olika arvsklasser.

Första arvsklassen

Första arvsklassen består av den avlidna personens barn eller make/maka, som ärver till lika delar. Om ett barn inte ärver, fördelas barnets andel till barnets barn i lika delar. Om också dessa barn eller något av dem inte ärver ska deras avkomlingar ärva till lika delar.

Om den avlidna personen inte har efterlämnat några avkomlingar eller hans eller hennes avkomlingar inte ärver (dvs. de har alla avvisat arvet eller ingen av dem kan ärva, eller de har alla lagenligen blivit arvlösa eller beaktas inte) övergår arvet till andra arvsklassen.

Andra arvsklassen

Om den avlidna personens avkomlingar inte ärver, ingår som arvtagare i andra arvsklassen maken/makan, den avlidna personens föräldrar och även personer som bodde med den avlidna personen i ett gemensamt hushåll under minst ett år innan hans eller hennes bortgång och som med anledning av detta skötte det gemensamma hushållet eller stod i beroendeställning till den avlidna personen vad gäller underhåll. Arvtagare i andra arvsklassen ärver till lika delar, men maken/makan erhåller alltid minst hälften av kvarlåtenskapen.

Tredje arvsklassen

Om varken maken/makan eller någon av föräldrarna ärver, är arvtagarna i tredje arvsklassen, som ärver till lika delar, den avlidna personens syskon och personer som bodde med den avlidna personen i ett gemensamt hushåll under minst ett år innan hans eller hennes bortgång och som med anledning av detta skötte det gemensamma hushållet eller stod i beroendeställning till den avlidna personen vad gäller underhåll. Om något av syskonen till den avlidna personen inte ärver, ska syskonets barn erhålla lika delar av det syskonets andel.

Fjärde arvsklassen

Om inga förmånstagare i tredje arvsklassen ärver, består den fjärde arvsklassen av den avlidna personens mor- och farföräldrar, som ärver till lika delar. Om ingen av mor- och farföräldrarna ärver övergår arvet till mor- och farföräldrarnas barn i lika delar.

Om det inte finns några förmånstagare övergår dödsboet automatiskt till staten.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Den distriktsdomstol inom vars domkrets den avlidna personen hade sin senaste hemvist, eller, om han eller hon inte hade någon hemvist eller hemvisten inte kan fastställas, den distriktsdomstol inom vars domkrets han eller hon senast vistades, och, om det inte finns någon sådan distriktsdomstol, distriktsdomstolen för den ort där den avlidna personen hade sina tillgångar. Distriktsdomstolen utnämner en notarie till domstolskommissionär som leder hela arvsförfarandet. Notariens rättshandlingar jämföras då med domstolens egna åtgärder. Begäran om juridiskt bistånd utomlands ingår inte i notariens rättshandlingar.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Arvtagarna förklarar muntligen inför notarien att de tar emot eller avsäger sig arvet, eller lämnar in en skriftlig förklaring till arvsdomstolen inom en månad från den dag då de underrättades av domstolen om sin rätt att avsäga sig/ta emot arvet och om följderna av denna förklaring.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Legat är inte tillåtna enligt slovakisk lagstiftning.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Det finns ingen särskild förklaring om avsägelse eller accept av en laglott. Förfarandet motsvarar en förklaring om accept/avsägelse av arvet, men tidsfristen på en månad gäller inte.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Folkbokföringskontoret meddelar den behöriga distriktsdomstolen när ett dödsfall inträffar i dess registreringsområde. Domstolen inleder förfarandet även utan ett yrkande när den meddelas att någon har dött eller dödförklarats. I första hand kontrollerar domstolen i det centrala notariatsregistret för testamenten om den avlidna personen har efterlämnat ett testamente, en arvlöshetsförklaring eller en annullering av någon av dessa handlingar, och fastställer hos vilken notarie dokumentet förvaras. Domstolen genomför en preliminär utredning för att fastställa arvtagarna och den avlidna personens kvarlåtenskap och skulder, och vidtar de angelägna åtgärder som krävs för att säkerställa arvet. Bodelningen kan fastställas utan domstolsförhandling.

Som behörig domstolskommissionär utfärdar notarien ett arvsintyg, förutsatt att arvtagarna samtycker, om

en enda förmånstagare erhåller kvarlåtenskapen,

kvarlåtenskapen automatiskt övergår till staten,

arvtagarna kommer överens om arvsfördelningen, eller

arvtagarna och den avlidna personens borgenärer har avtalat att ett dödsbo med för hög skuldbörda överförs som betalning för skulderna.

Ett slutligt arvsintyg är ett dokument som överför äganderätten till arvtagarna.

Om arvsförfaranden inte avslutas med att ett arvsintyg utfärdas (t.ex. i händelse av tvist), utarbetar notarien alla de dokument som krävs för att domstolen ska kunna fatta ett beslut, däribland ett utkast till domstolsbeslut, och räkningar för hans eller hennes utgifter och arvode.

Om dödsboet har för hög skuldbörda och arvtagarna och den avlidna personens borgenärer inte kan komma överens om att överlämna kvarlåtenskapen som betalning av skulderna, kan domstolen besluta om likvidation av kvarlåtenskapen. Under likvidationen begär domstolen att borgenärerna inom en särskild tidsperiod meddelar domstolen sina fordringar. Om så inte sker förverkas fordringarna.

Domstolen (notarien som domstolskommissionär) likviderar dödsbon med för hög skuldbörda genom att sälja alla den avlidna personens tillgångar för ett pris som är lämpligt för jämförbara tillgångar. Genom att sälja tillgångarna agerar domstolskommissionären å parternas vägnar i eget namn men tar hänsyn till mer förmånliga förslag som parterna lämnar vad gäller likvidationen av tillgångarna. Om det finns kvarvarande tillgångar övergår de till staten från och med den avlidna personens dödsdag.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvet överläts vid den avlidna personens död. Arvsintyget eller domstolsbeslutet har endast en fastställande effekt med avseende på ett sakförhållande i det förlutna. Kvarlåtenskapen kan dock endast överlätas i sin helhet genom ett slutligt arvsintyg eller ett domstolsbeslut.

Den avlidna personens dödsdag ska styrkas av ett dödsbevis, en anmälan om dödsfall utfärdad av en särskild folkbokföringsenhet vid det Slovakiska inrikesministeriet när en slovakisk medborgare dör utomlands, eller ett domstolsbeslut avkunnat i ett dödförklaringsärende för en saknad person om dödsdagen har fastställts av domstolen. Endast slovakiska domstolar kan dödförklara en slovakisk medborgare. Slovakiska domstolar kan dödförklara en utländsk medborgare, men de rättsliga följderna gäller endast personer som är permanent bosatta i Slovakien och endast för tillgångar som befinner sig i Slovakien.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, arvtagarna ansvarar för den avlidna personens skulder, men endast upp till det värde som motsvarar den kvarlåtenskap som överläts till dem. Arvtagarna är inte skyldiga att betala den avlidna personens skulder med sina egna tillgångar.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Registrering i fastighetsregistret genomförs på distriktsmyndigheten för det område där den fasta egendomen är belägen. Myndigheten genomför registreringen på eget initiativ eller efter ansökan av ägaren eller annan bemyndigad person. Ansökan ska göras skriftligen och ska innehålla a) sökandens namn (företagsnamn) och permanenta bosättningsort (huvudkontor), b) namnet på distriktsmyndigheten till vilken ansökan ställs, c) ett offentligt intyg eller annat officiellt dokument som bekräftar den sökandes äganderätt till egendomen, och d) en förteckning över eventuella bilagor.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att utse en förvaltare. Om så krävs av allmänintresset eller parternas huvudsakliga intressen vidtar dock domstolen på eget initiativ angelägna åtgärder för att säkerställa arvet och kan också utnämna en förvaltare. Det vanligast förekommande är att förvaltaren är en av arvtagarna eller en annan person som stod den avlidna personen nära, men även en annan notarie än domstolskommissionären i det aktuella arvsförfarandet kan inneha denna roll.

En förvaltare som har utnämnts enligt slovakisk lagstiftning skiljer sig från en förvaltare som har utnämnts enligt sedvanerätt.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Den notarie som har utnämnts till domstolskommissionär verkställer testamentet. Arvtagarna förvaltar den kvarlåtenskap som förvärvas genom arv, men de behöver domstolens tillstånd för försäljning av föremål som ingår i arvet och för andra handlingar utöver den dagliga förvaltningen.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Under arvsförfarandets gång vidtar förvaltaren alla åtgärder som behövs för att skydda tillgångarna som ingår i kvarlåtenskapen med de begränsningar som fastställs av domstolen. Domstolen fastställer omfattningen av dessa befogenheter i syfte att göra det möjligt för förvaltaren att bevara värdet av de tillgångar som ingår i kvarlåtenskapen. Förvaltaren är ansvarig för alla skador som han eller hon orsakar genom försummelse av de plikter som anges i lagen eller av domstolen. I slutet av arvsförfarandet lämnar han eller hon in en slutlig rapport till arvtagarna och domstolen beslutar om hans eller hennes arvode samt ersättning för utlägg, som ska betalas av den arvtagare som erhåller kvarlåtenskapen.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

I slutet av arvsförfarandet utfärdar notarien ett arvsintyg, som anses vara ett domstolsbeslut. Intyget innehåller arvtagarnas namn och fastställer de tillgångar som överläts till varje arvtagare och kvarlåtenskapens andelar.

På en arvtagares begäran kan notarien utfärda ett intyg över befintliga arvtagare under tiden som arvsförfarandet pågår. Detta är en "bekräftelse av fakta som fastställs i akten", en officiell handling utfärdad av notarien som leder arvsförfarandet, främst för att bevisa ställningen för en förmånstagare eller andra arvsberättigade personer till vilken eller vilka en av den avlidna personens rättigheter kommer att överlätas (t.ex. ersättning enligt ett försäkringsavtal, medlemskapsrättigheter, ställning i pågående förfaranden, osv.).

Senaste uppdatering: 14/01/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Finland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Arvsfrågor regleras i ärvdabalken (40/1965). Enda sättet att förordna om kvarlåtenskapen är att upprätta ett testamente. Ett testamente måste upprättas skriftligen i samtidig närvaro av två vittnen. Arvlåtaren ska underteckna testamentet när det upprättas, eller bekräfta sin tidigare underskrift på testamentet. Vittnen ska bestyrka testamentet med sina namnteckningar efter det att arvlåtaren har undertecknat det eller bekräftat sin underskrift. Ett muntligt testamente kan också vara bindande i vissa undantagsfall.

Det går även att upprätta ett inbördes testamente. Detta görs i de flesta fall av äkta makar som vill överföra en äganderätt mellan sig. Samma formella krav gäller för inbördes testamenten som för andra testamenten. De regler som gäller för inbördes testamenten mellan makar gäller även för inbördes testamenten mellan personer i registrerade partnerskapsförhållanden.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Myndigheterna i Finland för inte ett register över testamenten.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Testationsfriheten begränsas av bröstarvingars och makes rättigheter. Bröstarvingar och adopterade barn samt deras avkomlingar har rätt till en laglott. Laglotten utgör hälften av värdet av den arvslott som enligt laga arvsföljd tillkommer den nämnda arvingen.

Make åtnjuter också skydd gentemot ett testamente som utfärdats av den först avlidna maken. Efterlevande make har rätt att hålla den avlidna maken kvarlåtenskap oskiftad i sin besittning, om inte annat följer av bröstarvinges krav på arvskifte eller av testamente som upprättats av arvlåtaren. Den efterlevande maken får dock alltid oskiftad i sin besittning hålla bostad som makarna använt som sitt gemensamma hem såväl som sedvanligt bohag i hemmet, om det inte i den efterlevande makens förmögenhet ingår en bostad som är lämplig som hem.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Arvtagare är i första hand bröstarvingarna, som alla får lika lotter av kvarlåtenskapen. Om ett barn har avlidit träder eventuella avkomlingar till dess ställe, och var gren av familjen får lika lott.

Om arvlåtaren var gift och inte efterlämnar avkomlingar tillfaller den avlidna makens kvarlåtenskap i första hand den efterlevande maken. Registrerade partner har rätt att ärva på samma villkor som makar.

Om arvlåtaren inte efterlämnar några bröstarvingar och var ogift vid tiden för sin död erhåller hans eller hennes far och mor hälften var av kvarlåtenskapen. Om arvlåtarens far och mor är avlidna fördelas denna arvslott bland hans eller hennes syskon. Om ett syskon har avlidit träder detta syskons avkomlingar i hans eller hennes ställe, och varje gren av familjen erhåller lika delar. Om det inte finns några syskon eller avkomlingar till dessa, men arvlåtarens far eller mor är i livet, erhåller dessa hela kvarlåtenskapen.

Om arvlåtaren inte efterlämnar någon av de ovanstående arvingarna erhåller föräldrarna till arvlåtarens föräldrar hela kvarlåtenskapen. Om den avlidnes farfar, farmor, morfar eller mormor har avlidit tillfaller den del som skulle ha tillfallit denna far- eller morförälder hans eller hennes barn. Kusiner har ingen arvsrätt.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Frågor som har att göra med hantering av arvsrelaterade ärenden delas mellan olika myndigheter. Bouppteckningsinstrumentet, som är en obligatorisk förteckning över arvlåtarens tillgångar och skulder, skickas till skattebyrån på arvlåtarens hemort inom en månad efter det har upprättats. Magistraten kan även fastställa att dödsbodelägarna finns antecknade i bouppteckningsinstrumentet. Statskontoret är den centrala myndigheten för ärenden som rör egendom som tillfallit staten. Den tingsrätt inom vars domkrets den avlidne bodde är behörig domstol i saker som rör arv.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Ett arv kan tas emot genom att det tillträds. Arvtagaren kan också anmäla sitt anspråk. Om kvarlåtenskapen redan är skiftad ska anmälan riktas till den eller dem som redan tillträtt arvet. Om kvarlåtenskapen inte är skiftad ska anmälan riktas till den som förvaltar dödsboet. Anmälan om anspråk kan också riktas till domstolen.

Formen för att avsäga sig ett arv är fri, men det måste ske skriftligen. Avsägelsen kan delges en eller flera dödsbodelägare, boutredningsmannen, skiftesmannen, testamentsexekutorn, eller eventuella avkomlingar som träder i avlidna arvtagares ställe. För att arvsavsägelsen ska vinna laga kraft i förhållande till utmätning av en arvinges egendom bör arvingen antingen skriftligen underrätta dödsboet, eller meddela den till berörd magistrat så att den blir vederbörligen registrerad (4 kap. 81 § i utsökningsbalken).

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Det finns ingen lagstadgad form för hur testamentstagarens ska meddela sin avsikt rörande sitt legat. En anmälan till den som sköter boet eller boutredningsmannen anses räcka, eller att man vidtar konkreta åtgärder rörande egendomen i fråga. För att meddela arvingarna räcker det att en testamentstagare meddelar sig vilja göra sin rätt gällande på grundval av testamentet.

En avsägelse måste ske skriftligen. För att arvsavsägelsen ska vinna laga kraft i förhållande till utmätning av en testamentstagares egendom måste testamentstagaren antingen skriftligen underrätta dödsboet, eller meddela berörd magistrat så att avsägelsen registreras (4 kap. 81 § i utsökningsbalken).

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Arvingarna måste genom stämningssman eller på annat bevisligt sätt delge testamentstagaren att de gör anspråk på sin laglott inom sex månader från att de fått kännedom om testamentet. Om anspråket inte har delgetts testamentstagaren på grund av att denne kan anses hålla sig undan delgivning eller om dennes adress är okänd, kan anspråk på laglott även göras genom tillkännagivande i Finlands allmänna tidning inom den tidsperiod som anges ovan.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

I Finland inleder inte myndigheterna förfaranden rörande arvsärenden på eget initiativ. När ett dödsfall har inträffat upprättas bouppteckningen, inklusive bouppteckningsinstrumentet, först. Bouppteckningsinstrumentet är ett dokument som klargör dödsboets status, det vill säga en förteckning över den avlidnes tillgångar och skulder. Dödsbodelägarna anges i bouppteckningsinstrumentet, tillsammans med den efterlevande makens tillgångar och skulder samt makarnas gemensamma tillgångar och skulder. Bouppteckningen måste upprättas inom tre månader efter dödsfallet, men skattebyrån kan förlänga tidsfristen om särskilda skäl föreligger.

Ansvar att upprätta bouppteckning har antingen den dödsbodelägare som förvaltar den egendom som dödsboet består av, eller boutredningsmannen eller testamentsexekutorn. Denna person måste välja två godemän som upprättar bouppteckningen. En släktutredning måste bifogas bouppteckningsinstrumentet. I Finland är folkbokföringen uppdelad mellan församlingarna och det allmänna folkbokföringsregistret, och registerutdrag ("ämbetsbetyg") kan beställas antingen från magistraten eller från den församling där arvlåtaren var skriven. Bouppteckningsinstrumentet måste skickas till Skatteförvaltningen inom en månad efter det att bouppteckningen har upprättats.

När en person som har upprättat ett testamente avlider måste testamentstagaren genom en stämningssman eller på annat bevisligt sätt delge arvtagarna testamentet, och tillhandahålla dem en bestyrkt kopia av testamentet. En arvinge som vill bestrida testamentet måste göra så inom sex månader efter att ha delgetts testamentet.

Arvsskifte kan inte ske förrän boutredningen har slutförts. Boutredningen innebär att man fastställer den egendom som ingår i dödsboet, betalar den avlidnes och dödsboets skulder och tillgodoser legatariers rättigheter. Under boutredningens gång ägs dödsboet gemensamt av dödsbodelägarna, såvida det inte finns särskilda föreskrifter i testamentet om förvaltningen av dödsboet. I stället för gemensam förvaltning kan dödsbodelägarna be domstolen utse en boutredningsman. När boutredningsmannen tar över dödsboet upphör dödsbodelägarnas gemensamma förvaltning av det och de har då inte längre rätt att fatta några beslut rörande den avlidnes kvarlåtenskap. Boutredningsmannen har som uppgift att vidta alla nödvändiga åtgärder som ingår i boutredningen.

När boutredningen är klar meddelar boutredningsmannen dödsbodelägarna detta och redovisar sin förvaltning. När boutredningen är klar har alla dödsbodelägare rätt att begära arvskifte. Om arvlåtaren var gift eller i ett registrerat partnerskap ska avvittring av egendomen äga rum före arvskiftet. Dödsbodelägarna får fördela kvarlåtenskapen på det sätt de kommer överens om. En arvskifteshandling ska utfärdas om fördelningen av kvarlåtenskapen. Den ska undertecknas av dödsbodelägarna och två ojäviga vittnen ska bekräfta att den är korrekt.

Man kan också be domstolen förordna skiftesman för arvskiftet. Det är vanligt när dödsbodelägarna inte kommer överens om fördelningen av kvarlåtenskapen. Boutredningsmän eller testamentsexekutörer blir skiftesmän utan särskilt förordnande, på villkor att de inte är dödsbodelägare och att dödsbodelägarna begär att de ska fördela kvarlåtenskapen och ingen annan skiftesman har utsetts.

Skiftesmannen ska fastställa tid och ort för arvskifte, och ska bevisligen kalla dödsbodelägarna till förrättningen. Skiftesmannen ska försöka få dem att ingå ett avtal om skiftet. Om avtal fås till stånd, ska skiftet förrättas enligt det. Om avtal inte nås ska skiftesmannen förrätta skiftet så att alla dödsbodelägarna erhåller en lott i varje slag av egendom. Om kvarlåtenskapen inte kan skiftas på något annat sätt kan domstolen, på begäran av skiftesmannen, besluta att viss egendom eller vid behov all boets egendom ska säljas av skiftesmannen. Skiftesmannen upprättar och undertecknar en arvskifteshandling. Alla dödsbodelägare kan klandra skiftesmannens fördelning av kvarlåtenskapen genom att inom sex månader efter arvskiftet väcka talan mot övriga dödsbodelägare.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

För att vara arvinge i lagens mening måste man vara släkt eller gift med arvlåtaren eller adopterad av denne. En testamentstagare kan antingen vara en fysisk eller juridisk person.

Endast en person som levde vid tiden för arvlåtarens eller testators död kan bli arvinge eller testamentstagare. Ett undantag till detta är barn som avlades före arvlåtarens död och som sedermera föds levande.

En arvinge eller testamentstagare som önskar göra sin rätt gällande bör tillträda arvet eller anmäla sitt anspråk hos den eller dem som har tillträtt arvet. Om arvet inte är skiftat ska anspråket anmälas hos den som förvaltar dödsboet. Anspråket kan även anmälas vid domstol. Arvingar eller testamentstagare anses ha tillträtt arvet eller den testamenterade egendomen om de har övertagit förvaltningen av boet, antingen ensam eller tillsammans med någon annan, eller har deltagit i bouppteckningen eller arvskiftet, eller i egenskap av arvinge på annat sätt tagit befattning med boet.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Dödsbodelägarna svarar inte personligen för den avlidnes skulder. En bouppteckningsskyldig delägare ansvarar personligen för den avlidnes skulder bara om han försummar att låta förrätta bouppteckning inom föreskriven tid.

Den avlidnes och dödsboets skulder betalas ur dödsboets tillgångar. Delägarna ansvarar dock personligen för skulder som de tagit för boets räkning.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

De handlingar som krävs för att registrera fast egendom varierar beroende på om den har erhållits genom arv eller testamente. Söker man lagfart på grundval av arv måste bouppteckningsinstrumentet, arvskifteshandlingen, en släktutredning, en eventuell avvittringshandling och eventuella handlingar rörande överlåtelse av arvslott bifogas ansökan. Sökanden måste även bevisa att arvskiftet har vunnit laga kraft genom att till ansökan bifoga antingen ett mottagningsbevis som undertecknats av alla dödsbodelägarna eller ett lagkraftbevis utfärdat av den behöriga domstolen på arvlåtarens bostadsort.

Söker man lagfart på grundval av testamente måste ansökan åtföljas av bouppteckningsinstrumentet, en släktutredning, originalversionen av testamentet, ett lagakraftbevis för testamentet, och bevis på att alla arvingar har delgetts testamentet. Om magistraten har bestyrkt förteckningen över dödsbodelägare i bouppteckningsinstrumentet behöver ingen släktutredning bifogas ansökan.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är inte obligatoriskt att ansöka om boutredningsman. Om en ansökan inges till domstolen måste denna utse en boutredningsman som ska förvalta dödsboet. Ansökan ska göras personligen av en dödsbodelägare, eller av testamentsexekutorn eller en testamentstagare. Dödsboets egendom kan även överlåtas till boutredningsmannen för förvaltning efter ansökan av dödsboets eller den avlidnes borgenärer, eller av en person som är ansvarig för den avlidnes skulder.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Dödsbodelägarna förvaltar kvarlåtenskapen gemensamt, såvida det inte finns särskilda föreskrifter i testamentet rörande förvaltningen av dödsboet. Dödsbodelägarna kan även komma överens om att gemensamt förvalta dödsboet och att det tills vidare inte ska skiftas eller att det ska lämnas oskiftat under en viss tid.

Dödsboet kan genom domstolsbeslut överlämnas till boutredningsmannen för förvaltning. Om så skulle ske upphör dödsbodelägarnas gemensamma förvaltning och de kommer inte att kunna fatta några beslut rörande dödsboet efter detta, även om dessa beslut skulle vara enhälliga.

Till förvaltare av dödsboet kan arvlåtaren i sitt testamente utse en särskild person som testamentsexekutor. Testamentsexekutorns uppgift är att se till att en boutredning genomförs och att testamentet verkställs. I sådana fall hanterar testamentsexekutorn angelägenheter som annars skulle ha varit dödsbodelägarnas eller boutredningsmannens ansvar. Tillsättandet av en testamentsexekutor förhindrar inte att en boutredningsman utses. Om en testamentsexekutor namnges i testamentet utses han/hon till boutredningsman såvida det inte finns goda skäl att inte göra detta.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Gemensam förvaltning av dödsboet är en form av samförståndsförvaltning som endast kan inskränkas i vissa särskilda fall. Om dödsboet står under gemensam förvaltning företräder dödsbodelägarna dödsboet gentemot tredje man, och kan gemensamt väcka talan eller gemensamt bli stämda i mål som rör boet. Åtgärder, som inte tål uppskov, får dock företas även om samtliga delägares samtycke inte kan inhämtas. Dödsbodelägarna kan även bemyndiga en person att ta hand om boet.

När domstolen utser en boutredningsman anges i förordnandet vilket dödsbo som avses. Boutredningsmannens behörighet omfattar endast detta dödsbo.

När den avlidnes kvarlåtenskap har överlämnats till boutredningsmannen för förvaltning, företräder boutredningsmannen dödsboet gentemot tredje man och kan väcka åtal eller stämmas i mål som rör boet. Boutredningsmannens uppgift är att vidta alla nödvändiga åtgärder som ingår i boutredningen.

Boutredningsmannen måste rådgöra med dödsbodelägarna i ärenden som har en inverkan på en eller flera av dem. Inte heller i sådana fall är dock dödsbodelägarnas samtycke en förutsättning för att boutredningsmannen ska kunna vidta åtgärder.

Omfattningen av testamentsexekutorns befogenheter under boutredningsprocessen beror på testamentet. Om inte annat anges i testamentet har testamentsexekutorn samma befogenheter som boutredningsmannen.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmanstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Bouppteckningsinstrumentet och arvskifteshandlingen som upprättas under förfarandet är de dokument som fastställer testamentstagarnas eller arvtagarnas ställning.

I bouppteckningsinstrumentet anges dödsbodelägarna, den avlidnes tillgångar och skulder, testamentstagarna och den efterlevande maken (även då maken inte är dödsbodelägare).

Arvskiftet genomförs på grundval av arvskifteshandlingen. Denna är dock inte någon exekutionstitel som kan användas för utmätning eller för överlåtelse av egendom. Alla verkställighetsåtgärder kräver ett separat lagakraftvunnet domslut.

I Finland erkänns inte en handlingsformella bevisvärde.

Senaste uppdatering: 02/03/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Allmän information - Sverige

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Den som har fyllt arton år har rätt att upprätta ett testamente. Ett testamente gäller inte om det har upprättats under påverkan av en psykisk störning. För att ett testamente ska vara giltigt krävs att det är skriftligt och underskrivet av testatorn. Testamentet ska även vara bevittnat och underskrivet av två vittnen vid samma tidpunkt. Vittnena behöver ha vetskap om att det är ett testamente de bevittnar men behöver inte ha kännedom om testamentets innehåll.

De två vittnena måste vara över 15 år och får inte vara make, sambo, syskon eller släkt i rakt eller nedstigande släktskap eller svägerlag med testatorn. Den som själv eller vars make, sambo, syskon eller någon som man står i rakt eller nedstigande släktskap eller svägerlag blir förordnad kvarlåtenskap genom testamentet får inte heller vara vittne.

Det finns möjlighet för en testator att upprätta ett s.k. nödtestamente om testatorn av sjukdom eller annat nödfall är förhindrad att upprätta testamente på sätt som ovan sägs. Testamentet kan då sägas muntligen inför två vittnen eller skriftligen i en egenhändig skriven och undertecknad handling.

Det krävs att någon för en klandertalan mot testamentet vid domstol för att ogiltigförklara ett testamente. En sådan talan ska väckas inom sex månader efter det att han eller hon erhöll testamentet.

Förordnande om kvarlåtenskap är bara giltiga enligt reglerna om testamente. Arvsavtal eller andra avtal om överlåtelse av egendom efter bortgång är således inte giltiga.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inga regler om registrering av testamenten i Sverige.

För att försäkra sig om att testamentet återfinns och därmed används vid testatorns bortgång bör han eller hon informera någon som denne litar på vart testamentet är bevarat. Att bevara testamentet hos sin jurist eller hos sin bank är vanligt. Skulle man vid testatorns död inte finna ett testamente följer man den arvsordning som följer enligt lag. En återgång av arvskifte kan ske om man senare skulle finna ett testamente. Preskriptionstiden är tio år.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, för den person som är gift och/eller har barn finns det restriktioner i rätten att förordna om kvarlåtenskapen.

Var testatorn gift har den efterlevande maken rätt att få egendom som tillsammans med vad den efterlevande maken fick vid bodelning eller som utgör den makens enskilda egendom motsvarar fyra prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. (2014: 44 400 kr x 4=177 600 kr)

(Basbeloppsregeln). Denna rätt gäller så långt kvarlåtenskapen räcker. Det innebär att om det inte finns egendom till ett sådant värde ärver den kvarlevande maken den egendomen som finns. Testamenten som inskränker på denna rätt är inte giltiga till den delen.

Barn till den avlidne kallas bröstarvinge/ar och har rätt till sin laglott. Laglotten är hälften av den arvslott som enligt lag tillkommer bröstarvingarna. Enligt lag har arvsfästarens bröstarvingar lika rätt till arvet. Testamenten som inskränker på laglotten är utan verkan till den delen. För att bröstarvingen ska få sin laglott krävs det att arvingen påkallar jämkning inom sex månader efter det att han erhölet testamentet.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om det inte finns något särskilt förordnande om kvarlåtenskapen fördelas arvet efter den i lag bestämda arvsordningen. En förutsättning för rätten till arv är att man var vid liv vid arvlåtarens död. Även den som var avlad vid arvlåtarens död och senare föds med liv har rätt till arv.

Det finns enligt lag tre arvsklasser. Den första arvsklassen består av barn eller barnbarn till arvlåtaren. Den andra arvsklassen består av föräldrar och syskon till arvlåtaren och den tredje arvsklassen består av far- eller morföräldrar samt deras barn, det vill säga arvlåtarens föräldrars syskon. Arvet fördelas lika mellan varje gren. Den andra arvsklassen ärver om det inte finns någon vid liv i den första arvsklassen. Den tredje ärver om det inte finns någon vid liv i den andra arvsklassen.

Om den avlidne var gift tillfaller kvarlåtenskapen den efterlevande maken. Efter dennes död ärver de gemensamma bröstarvingarna, eller om sådana saknas, andra eller tredje arvsklassen. De har således rätt till efterarv efter den efterlevande makens död.

Om arvsfästaren har bröstarvingar som inte är den efterlevande makens bröstarvingar har de vid arvsfästarens död rätt att få ut sin arvslott.

Om det inte finns någon arvinge går kvarlåtenskapen till den allmänna arvsfonden.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Fördelning av arv sker i stor utsträckning utan inblandning av myndigheter. I stället är det parterna som har rätt till arv, delägarna i dödsboet, som tillsammans fördelar kvarlåtenskapen efter den avlidne. Dödsbodelägare är efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare. Tre månader efter dödsfallet ska en bouppteckning inlämnas till Skatteverket. Bouppteckningen redogör för dödsboets tillgångar och skulder. Bouppteckningen visar även vilka som är behöriga att företräda dödsboet. Skatteverket är även behörig myndighet att eftersöka en arvinge som befinner sig på en okänd ort genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Om någon av dödsbodelägarna begär det, ska domstol förordna att egendomen ska avträdas till förvaltning av bouppteckningsman och också utse en sådan. Kan parterna inte enas om ett arvsfäste ska särskild skiftesman utses. Denne kan påtvinga ett arvsfäste. Skiftesman utses av behörig allmän domstol.

Arvsrättsliga tvister löses också vid allmän domstol.

Om någon dödsbodelägare är omyndig ska en god man utses. En sådan utses av överförmyndaren.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Det krävs inte en särskild accept av en arvtagares rätt till arv. Denne behöver dock ge sig själv till känna och om denne är dödsbodelägare ska den hjälpa till att förvalta dödsboet.

Är man berättigad till arv genom testamente krävs det att testamentstagaren, om denne vill göra sin rätt gällande, delger testamentet med den enligt lag arvsberättigade. Delgivning av testamentet innebär att en bestyrkt kopia av testamentets överlämnas till och kvitteras av arvingen/aringarna. Efter delgivningen har arvinge som anser att testamentet bör förklaras ogiltigt, bröstarvinge som vill påkalla jämkning för utfående av laglott eller efterlevande make som vill åberopa basbeloppsregeln sex månader på sig att väcka klandertalan vid domstol.

Det är möjligt för en bröstarvinge till den avlidne att avstå sin rätt till arv till förmån för den efterlevande maken. Detta är inte ett avstående av arv utan bröstarvingen skjuter i stället upp sin rätt till arv. Bröstarvingen får rätt till efterarv ifrån efterlevande makens kvarlåtenskap och får vid dennes bortgång sin arvslott. Skulle bröstarvingen inte vara vid liv vid den efterlevande makens bortgång inträder bröstarvingens arvtagare i dennes ställe.

En arvtagare eller testamentstagare kan avsäga sig sin rätt till arv direkt till arvlåtaren, d.v.s. innan dennes bortgång. Ett sådant arvsavstående är om inget annat framkommer gällande för arvtagarens arvingar. En bröstarvinge eller dennes arvingar har dock alltid rätt att få ut sin laglott.

Om en arvtagare eller testamentstagare drar sig undan eller inte gör anspråk på sitt arv kan Skatteverket förlägga honom eller henne att göra sin rätt gällande inom sex månader från att föreläggandet delgavs honom eller henne. Om arvtagaren eller testamentstagaren inte gör sin rätt gällande förlorar han eller hon sin rätt till arv. Det är möjligt att avstå sin rätt till arv ända fram till arvsfästet.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Vid dödsfall ska dödsbodelägarna, d.v.s. efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare, gemensamt förvalta den avlidnes egendom. De är ansvariga för att förrätta bouppteckning och inlämna den till Skatteverket. Överstiger tillgångarna skulderna ska det överstigande beloppet fördelas enligt lag eller testamente. Kvarlåtenskapen fördelas genom arvsfäste som upprättas av arvingar och universella testamentstagare. Arvsfästet ska vara skriftligt och undertecknas av arvingarna. Om arvingarna inte kan komma överens om skiftet kan en skiftesman utses och tvångskifte kan genomföras. Är en testamentsexekutor utsedd ansvarar denne för skiftet.

Om den avlidne var gift eller sambo ska en bodelning i de flesta fall ske. Bodelningen ska ske före arvsfästet.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Arvinge blir man genom lag. För att bli arvinge måste man vara vid liv vid arvsfästarens bortgång. Alternativt måste man ha avlats före dödsfallet och därefter födas vid liv. Det finns tre olika arvsklasser som har rätt till arv, se vidare fråga 4.

Testamentstagare blir man om man är förordnad kvarlåtenskap genom ett giltigt testamente. Om testamentstagaren inte är vid liv vid testatorns bortfall träder testamentstagarens släktingar i dennes ställe om de är arvsberättigade enligt den i lag bestämda arvsordningen.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Nej, arvtagarna är inte ansvariga för den dödes skulder. Vid en persons bortgång ingår dennes tillgångar och skulder i ett dödsbo. Dödsboet är en egen juridisk person och har därigenom egna rättigheter och skyldigheter. Om skulderna överstiger tillgångarna går dödsboet i konkurs och ingen arvsfördelning kan ske.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Den som förvärvat fast egendom med äganderätt ska ansöka om inskrivning av förvärvet (lagfart) hos lantmäterimyndigheten (<http://www.lantmateriet.se/>), som huvudregel inom tre månader från förvärvet. Den som ansöker om lagfart ska ge in fångeshandlingen och de övriga handlingar som är nödvändiga för att styrka förvärvet. Det innebär att vid köp ska bl.a. köpehandlingen ges in. Om fastigheten förvärvas genom arv är det i vissa fall (om det enbart finns en dödsbodelägare) i princip tillräckligt att inregistrerad bouppteckning ges in i original och i bestyrkt kopia. I andra fall ska även arvskifteshandlingen i original och i bestyrkt kopia ges in. Även andra handlingar kan behövas ges in, t.ex. överförmyndarens samtycke om det finns en omyndig dödsbodelägare. I vissa fall kan lagfart sökas genom ingivande av testamente som vunnit laga kraft, i stället för en arvskifteshandling.

Den som senast har ansökt om lagfart anses som fastighetens ägare.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Det är obligatoriskt att utse en boutredningsman om en dödsbodelägare begär att en sådan ska utses. Även en legatarie, någon som genom testamente blivit förordnad viss specifik egendom, har rätt att begära en boutredningsman. Boutredningsmannen utses av behörig domstol. Boutredningsmannen ska ha den kunskap som krävs för att förvalta boet.

En arvlätare kan genom testamente förordna att en testamentsexekutor ska sköta förvaltningen av dödsboet i stället för arvingar och universella testamentstagare.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

I första hand är det dödsbodelägarna. Det vill säga efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare. Vilka som är behöriga dödsboägare ska framgå av bouppteckningen. Om en boutredningsman eller en testamentsexekutor har utsetts är de behöriga att företräda boet i stället för dödsbodelägarna.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

En boutredningsman har i uppdrag att utreda vilka tillgångar och skulder boet har samt att förvalta egendomen. Det ska även fastställas vilka arvingar eller testamentstagare som finns för att sedan kunna fördela kvarlåtenskapen i enlighet med arvsordningen eller testamentet. Boutredningsmannen har därför behörighet att ingå de rättshandlingar som är nödvändiga för detta. Det finns vissa begränsningar när det gäller en boutredningsmans befogenheter, t.ex. krävvid försäljning av fast egendom att boutredningsmannen har samtliga delägars skriftliga samtycke, eller om det inte kan erhållas, behörig tingsrätts tillåtelse.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

De vanligaste handlingarna är bouppteckning och arvsskifte.

Bouppteckning: Efter bouppteckningsförrättning dit samtliga arvingar och testamentstagare ska kallas, upprättas en bouppteckning som ska inlämnas till Skatteverket. Bouppteckningen visar bl.a. vilka som är arvingar och testamentstagare och dödsboets tillgångar och skulder. Den som bäst känner till dödsboet, bouppgivaren, ska på heder och samvete intyga att uppgifterna i bouppteckningen är riktiga. Två personer ska intyga att allt har blivit riktigt antecknat i bouppteckningen. Till bouppteckningen ska bifogas testamenten och äktenskapsförord. Skatteverket registrerar bouppteckningen. En inregistrerad bouppteckning har civilrättslig betydelse. Den ensam eller tillsammans med arvskifteshandlingar är en legitimationshandling för dödsbodelägarna, t.ex. när den avlidnes bankmedel ska lyftas och när ansökan om lagfart för fastighet ska göras.

Arvsskifte: Vid fördelningen av kvarlåtenskapen ska arvskifte upprättas. Arvskiftet ska vara skriftligt och undertecknas av arvtagaren och/eller testamentstagarna. Även arvskifteshandlingen har civilrättslig betydelse och är en legitimationshandling för dödsbodelägarna.

I svensk rätt tillämpas fri bevisprövning och det finns därför inte särskilda bestämmelser om vilket bevisvärde en viss handling har.

Senaste uppdatering: 27/04/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till är dock redan färdig.

Allmän information - England och Wales

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [rådet för notarier i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas av testatorn eller testatorerna. Det finns inget krav på juridisk rådgivning eller på att en jurist måste delta.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inget krav på att registrera testamenten.

Testamentet ger den avlidna personens testamentsexekutorer (personliga representanter) rätt att förvalta dödsboet vid dödsfall. Testamentet innebär i sig ingen övergång av egendom.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Nej, men angivna familjemedlemmar och personer som försörjts av den avlidna personen kan ansöka hos domstolen om tilldelning av ekonomiska medel från dödsboet enligt [arvslagen \(medel till familjemedlemmar och försörjda personer\) 1975](#).

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om och i den utsträckning den avlidna personen inte har lämnat ett giltigt testamente efter sig kommer dödsboet att fördelas enligt reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente i [lagen om förvaltning av dödsbon, 1925](#) (i dess ändrade lydelse).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Dödsboet förvaltas av den avlidna personens personliga representanter. De kan ansöka om tillstånd hos domstolen för att få representera den avlidna personen (bevakningsbevis [*grant of probate*] om det finns testamente och boutredningsmannaförordnande [*letters of administration*] vid frånfälle utan efterlämnat testamente). Tillståndet bekräftar att de har befogenhet att förvalta dödsboet enligt testamentet eller reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente. Arvsrättsliga tvister eller tvister om tillstånd kan hänskjutas till domstolen. Domstolsförfarandena styrs av [reglerna om testamentsbevakning inom ramen för frivillig rättsvård](#) eller [de civilprocessrättsliga reglerna](#).

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

De personliga representanterna ansvarar för att identifiera och samla in tillgångarna i den avlidna personens dödsbo, betala den avlidnas skulder (inklusive [arvsskatt](#)) och fördela återstoden mellan testamentstagarna enligt testamentet eller reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

När personen i fråga avlider eller, när det gäller testamentstagare som avlider under förvaltningen av dödsboet, när den person som tidigare hade arvsrätt avlider.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Nej, det är dödsboet som är betalningsskyldigt.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Se svaret på fråga 5. Dödsboet förvaltas av den avlidna personens personliga representanter. De personliga representanterna överför fast egendom till berättigade testamentstagare under förvaltningen av dödsboet. Testamentstagarna ska uppvisa bevis på tillståndet för representation och överföringen för inskrivningsmyndigheten (Land Registry) enligt gällande regler för fastighetsregistrering.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Se svaret på fråga 9.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Se svaret på fråga 9.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se svaret på fråga 9.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

De personliga representanterna förvaltar dödsboet och fördelar nettotillgångarna. Formen för överföringen av tillgångar beror på tillgångarnas karaktär. En del tillgångar kan överföras genom besittningstagande. Penningbelopp kan betalas via check. Se fråga 9 om fastigheter.

Senaste uppdatering: 27/12/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Nordirland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [Rådet för notaries i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas av testatorn eller testatorerna. Det finns inget krav på juridisk rådgivning eller på att en jurist måste delta.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inget krav på att registrera testamenten.

Testamentet ger den avlidna personens testamentsexekutorer (personliga representanter) rätt att förvalta dödsboet vid dödsfall. Testamentet innebär i sig ingen övergång av egendom.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Egendomsandelar som innehåses av gemensamma innehavare överförs automatiskt till de efterlevande innehavarna genom efterlevandeklausulen.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om och i den utsträckning den avlidna personen inte har lämnat ett giltigt testamente efter sig kommer dödsboet att fördelas enligt reglerna om fränfälle utan efterlämnat testamente i [lagen om förvaltning av dödsbon \(Nordirland\) 1955](#) (i dess ändrade lydelse).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Dödsboet förvaltas av den avlidna personens personliga representanter. De kan ansöka om tillstånd hos domstolen för att få representera den avlidna personen (bevakningsbevis [*grant of probate*] om det finns testamente och boutredningsmannaförordnande [*letters of administration*] vid fränfälle utan efterlämnat testamente). Tillståndet bekräftar att de har befogenhet att förvalta dödsboet enligt testamentet eller reglerna om fränfälle utan efterlämnat testamente. Arvsrättsliga tvister eller tvister om tillstånd kan hänskjutas till domstolen. Domstolsförfarandena styrs av [reglerna om County Court \(NI\) 1981](#) och [reglerna om Court of Judicature \(NI\) 1980](#).

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

De personliga representanterna ansvarar för att identifiera och samla in tillgångarna i den avlidna personens dödsbo, betala den avlidnas skulder (inklusive [arvsskatt](#)) och fördela återstoden mellan testamentstagarna enligt testamentet eller reglerna om fränfälle utan efterlämnat testamente.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

När personen i fråga avlider eller, när det gäller testamentstagare som avlider under förvaltningen av dödsboet, när den person som tidigare hade arvsrätt avlider.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Nej, det är dödsboet som är betalningsskyldigt.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

De personliga representanterna överför fast egendom till berättigade testamentstagare under förvaltningen av dödsboet. Testamentstagarna kan behöva lämna bevis för tillståndet för representation och överföringen till fastighetsregistret eller överlåtelseregistret enligt [reglerna för fastighetsregistrering \(Nordirland\) 1994](#) eller [reglerna för registrering av överlåtelser \(Nordirland\) 1997](#).

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Se svaret på fråga 9.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Se svaret på fråga 9.

9.3 Vilka befogenheter har en boudredningsman?

Se svaret på fråga 9.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsområde för att bevisa förmanstagarans ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

De personliga representanterna förvaltar dödsboet och fördelar nettotillgångarna. Formen för överföringen av tillgångar beror på tillgångarnas karaktär. En del tillgångar kan överföras genom besittningstagande. Penningbelopp kan betalas via check. Se fråga 9 om fastigheter.

Senaste uppdatering: 10/04/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Skottland

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [EN](#) rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

En person kan vid sin död lämna egendom till en annan person genom ett legat i ett testamente. Enligt [EN](#) lagen om skriftliga handlingar (Skottland) från 1995 ska testamenten som upprättats efter den 1 augusti 1995 vara skriftliga och undertecknade av testamentsgivaren.

Privatpersoner kan också inneha lös och fast egendom som ägs gemensamt och lämnas till den efterlevande (en så kallad efterlevandeklausul).

Privatpersoner kan dessutom inneha lös och fast egendom i sitt eget namn eller tillsammans med andra, som omfattas av en särskild klausul om att personens egendom eller en del av den ska lämnas till en annan person i händelse av dödsfall.

Om det inte finns något testamente, någon efterlevandeklausul eller någon särskild klausul övergår egendomen enligt villkoren i [EN](#) lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inget krav på att registrera testamenten i Skottland.

Äganderätten till fast egendom, inbegripet egendom som ska gå till en viss person eller egendom som omfattas av en efterlevandeklausul registreras antingen i [EN](#) Register of Sasines (registret över fast egendom) eller i [EN](#) Land Register of Scotland (Skottlands fastighetsregister).

I vissa fall registreras äganderätt till lös egendom, även lös egendom som ska gå till en viss person eller som omfattas av en efterlevandeklausul, t.ex. i ett företags aktieägarregister.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Enligt skotsk lagstiftning kan barn eller en överlevande make eller sambo hävda laglig rätt till lös egendom vid en förälders, makes eller sambos död även om den avlidna personen har lämnat ett testamente. Denna laglotsregel fungerar som skydd mot arvlöshet. Barn har rätt till en tredjedel av den avlidna personens lösa egendom (pengar, aktier osv.) om det finns en efterlevande make eller sambo, eller till hälften om det inte finns en efterlevande make eller sambo. En efterlevande make eller sambo har rätt till en tredjedel av den avlidna personens lösa egendom (pengar, aktier osv.) om det finns barn eller till hälften om det inte finns några efterlevande barn.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Egendom fördelas enligt lagen om arvsrätt (Skottland) från 1964 i den ordning som anges nedan.

a) Företrädesrätt till den avlidnes egendom (prior rights)

En änka, änkeman eller efterlevande sambo (den efterlevande) har företrädesrätt till den avlidna makens eller sambons egendom.

Om den avlidna personen ägde ett hus och den efterlevande bodde där, har han eller hon rätt till huset samt möbler och inventarier, med vissa begränsningar. Den efterlevande kan hävda rätt till följande:

Huset, så länge fastighetsvärdet inte överstiger 473 000 pund.

Möbler och inventarier upp till ett värde av 29 000 pund.

Om den avlidna personen har barn eller ättlingar har den efterlevande rätt till den första lotten på 50 000 pund av dödsboet. Om den avlidna personen inte har barn eller ättlingar, har den efterlevande rätt till den första lotten på 89 000 pund av egendomen.

b) Legala rättigheter (legal rights)

Om egendom kvarstår efter det att egendomen har fördelats till den eller dem med företrädesrätt har en efterlevande make eller sambo samt barnen vissa legala rättigheter till den avlidna personens lösa egendom enligt vad som anges i svaret på fråga 3.

c) Fri egendom

Efter det att egendomen har fördelats enligt reglerna om företrädesrätt och legala rättigheter övergår återstoden av den egendom som inte har testamenterats bort i enlighet med följande:

Barn.

Om det finns efterlevande föräldrar och syskon ärver föräldrarna hälften och syskonen den andra hälften.

Syskon om det inte finns efterlevande föräldrar.

Föräldrar om det inte finns efterlevande syskon.

Efterlevande make eller sambo.

Mor- eller farbröder och mostrar eller fastrar (på båda föräldrarnas sida).

Mor- eller farföräldrar (på båda föräldrarnas sida).

Syskon till mor- eller farföräldrar (på båda föräldrarnas sida).

Andra släktingar – mer avlägsna än mor- eller farföräldrar.

Staten.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

För de flesta dödsbon måste testamentsexekutorn (som antingen utses i den avlidna personens testamente eller av Sheriff Court) få en bekräftelse från Sheriff Court. Bekräftelsen utgör testamentsexekutorns rätt att förvalta det dödsbo som anges i den bouppteckning som åtföljer ansökan om bekräftelse. Bekräftelsen ger även testamentsexekutorn befogenhet att handha alla arvsrättsliga frågor i anknytning till dödsboet.

6 Ge en kort beskrivning av förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

En testamentsexekutor krävs för att förvalta de flesta dödsbon. Testamentsexekutorn utses antingen enligt testamentet eller av Sheriff Court (en så kallad *executor dative*) om det inte finns något giltigt testamente eller om de utsedda testamentsexekutorerna inte kan eller vill agera.

För de flesta dödsbon måste testamentsexekutorn ansöka om bekräftelse hos Sheriff Court.

En person som agerar som "executor dative" måste normalt ha en skadeförsäkring (som försiktighetsåtgärd) innan han eller hon börjar förvalta dödsboet.

En bouppteckning till testamentet där all egendom i dödsboet finns förtecknad, om en sådan finns, ska lämnas in tillsammans med ansökan om bekräftelse.

Domstolen beviljar bekräftelse för egendomen i bouppteckningen, och därigenom har testamentsexekutorn befogenhet att samla in denna egendom.

När dödsboet har samlats in ska testamentsexekutorn betala eventuella skulder och skatt innan dödsboet fördelas enligt villkoren i testamentet eller lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Om det finns ett testamente namnges de testamentstagare eller klasser av testamentstagare som ska ära delar av eller hela dödsboet, med förbehåll för eventuella krav på laglott.

Om det inte finns något testamente fastställs rättigheterna och ordningsföljden för dem som ärver dödsboet i lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

Om det inte finns något testamente kan en efterlevande som bodde tillsammans med den avlidna personen också ansöka hos domstolen om tilldelning från dödsboet enligt [familjelagen \(Skottland\) från 2006](#). Detta måste göras inom sex månader från dödsfallet.

Lagstadgad rätt är den punkt då en testamentstagare förvärvar egendomsrätt med avseende på ett arv. Enligt lagen om arvsrätt (Skottland) 1964 har testamentsexekutorn lagstadgad rätt till dödsboet för att förvalta det. Testamentstagaren förvärvar då en personlig rätt gentemot testamentsexekutorn att motta den del av arvet som han eller hon har rätt till. När arvet har lämnats till testamentstagaren förvärvar han eller hon en faktisk rätt.

Den tidpunkt då den lagstadgade rätten förvärras beror på vad den avlidna personen har angett i testamentet.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Testamentsexekutorn har ansvaret för att betala alla dödsboets skulder innan det fördelas mellan testamentstagarna. Dödsboet får inte fördelas förrän sex månader efter dödsdatumet för att de eventuella fordringsägarna ska ha möjlighet att kräva in fordringar. Om en fordringsägare inte kräver in sina fordringar inom sex månader och testamentsexekutorn fördelar dödsboet är testamentstagarna i teorin ansvariga för eventuella skulder på sitt arv.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Rätt till fast egendom kan överföras till testamentstagaren via en förfoganderätt som ska registreras i Skottlands fastighetsregister eller genom ett undertecknat dokument (en förteckning) som bifogas till bekräftelsen (eller till ett intyg om bekräftelse).

Om det finns en efterlevandeklausul övergår egendomen automatiskt till den efterlevande ägaren och ett utdrag av dödsattesten ska bifogas ägandehandlingarna.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Inte alla dödsbon kräver bekräftelse från domstolen – vissa fondinnehavare betalar utan bekräftelse. Om det krävs en bekräftelse måste en testamentsexekutor utses, antingen enligt testamentet eller genom en ansökan om att domstolen ska utse en "executor dative".

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

En testamentsexekutor som antingen utsetts enligt testamentet eller av domstolen och beviljas bekräftelse av domstolen förvaltar dödsboet. I vissa fall överför fondinnehavare den avlidna personens dödsbo utan att det behövs en bekräftelse.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Samla in den egendom som anges i bouppteckningen i ansökan om bekräftelse.

Betala skulder och skatter.

Fördela den återstående egendomen till testamentstagarna enligt testamentet, eller om det inte finns något testamente, enligt lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

Driva in skulder som ska betalas till den avlidna personen.

Om den avlidna personen har lidit en personskada före dödsfallet har den personens testamentsexekutor samma rätt till skadestånd som den avlidna personen.

Testamentsexekutorn har rätt att fortsätta att driva skadeståndstalan avseende personskada som den avlidna personen väckt före sin död och som inte har avslutats.

Om den avlidna personen före sin död väckt skadeståndstalan gällande förtal och denna talan inte hade avslutats vid tidpunkten för dödsfallet kan skadeståndsrätten överföras till testamentsexekutorn.

Om den avlidna personen hade rätt till skadestånd för avtalsbrott kan testamentsexekutorn fortsätta att driva eller väcka talan i ärendet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Inga dokument som bevisar testamentstagarnas status och rättigheter måste utfärdas. Egendomen överförs till testamentstagarna av den testamentsexekutor som förvaltar dödsboet. I vissa fall omfattar detta en formell överföring och eventuellt registrering av äganderätt. Om det finns en efterlevandeklausul övergår egendomen automatiskt till den efterlevande ägaren och ett utdrag av dödsattesten ska bifogas ägandehandlingarna. En arvsskatteblankett måste lämnas in som en del av bekräftelseprocessen i Skottland, även om ingen arvsskatt ska betalas.

Senaste uppdatering: 24/05/2016

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Allmän information - Gibraltar

Faktabladet har tagits fram i samarbete med [rådet för notaries i EU \(CNUE\)](#).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas av testatorn eller testatorerna. Det finns inget krav på juridisk rådgivning eller på att en jurist måste delta.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inget krav på att registrera testamenten.

Testamentet ger den avlidna personens testamentsexekutorer (personliga representanter) rätt att förvalta dödsboet vid dödsfall. Testamentet innebär i sig ingen övergång av egendom.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Nej.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om och i den utsträckning den avlidna personen inte har lämnat ett giltigt testamente efter sig kommer dödsboet att fördelas enligt reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente i [lagen om förvaltning av dödsbon, 1933](#) (i dess ändrade lydelse).

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Dödsboet förvaltas av den avlidna personens personliga representanter. De kan ansöka om tillstånd hos domstolen för att få representera den avlidna personen (bevakningsbevis [*grant of probate*] om det finns testamente och förvaltningskrivelser [*letters of administration*] vid frånfälle utan efterlämnat testamente). Tillståndet bekräftar att de har befogenhet att förvalta dödsboet enligt testamentet eller reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente. Arvsrättsliga tvister eller tvister om tillstånd kan hänskjutas till domstolen. Domstolsförfarandena styrs av [reglerna om testamentsbevakning inom ramen för frivillig rättsvård](#) eller [de civilprocessrättsliga reglerna](#).

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

De personliga representanterna ansvarar för att identifiera och samla in tillgångarna i den avlidna personens dödsbo, betala den avlidnas skulder och fördela återstoden mellan testamentstagarna enligt testamentet eller reglerna om frånfälle utan efterlämnat testamente.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

När personen i fråga avlider eller, när det gäller testamentstagare som avlider under förvaltningen av dödsboet, när den person som tidigare hade arvsrätt avlider.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Nej, det är dödsboet som är betalningsskyldigt.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

De personliga representanterna överför fast egendom till berättigade testamentstagare under förvaltningen av dödsboet. Testamentstagarna ska uppvisa bevis på tillståndet för representation och överföringen för inskrivningsmyndigheten (*Land Registry*) enligt [Gibraltars lag om lagfartsbevis, 2011](#).

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Se svaret på fråga 9.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Se svaret på fråga 9.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se svaret på fråga 9.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

De personliga representanterna förvaltar dödsboet och fördelar nettotillgångarna. Formen för överföringen av tillgångar beror på tillgångarnas karaktär. En del tillgångar kan överföras genom besittningstagande. Penningbelopp kan betalas via check. Se fråga 9 om fastigheter.

Senaste uppdatering: 01/04/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.